הארץ

1.40 ש"ח יום ה', ט"ו בכסלו התשמ"ט, 24 בנובמבר 1988 VOL.69/21076 NOVEMBER 24 1988

הלוואה?

בודקים, משווים, חושבים

המסקנה אחת - ע.נ.ת!

הריבית הנמוכה ביותר בשוק

ענת מימון השקעות בע"מ סוקולוב 95 תל אביב טל. 03-450302, 5464012

האורתודוכסים: אל תערבו הכנסת בשאלת מיהו יהודי

מלשכת ראש הממשלה הוזמן לחץ של הארגון למען תיקון החוק אולם בתגובה הודיע נשיא הסתדרות הרבנים באמריקה כי יש להוציא את הנושא מסדר היום הפוליטי ● מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוצא לארה"ב ● הרבי מלובביץ' תומך בתיקון בכנסת ● עוד משלחות יגיעו מארה"ב

מאת שלמה שמיר, עקיבא אלדר סופרי "הארץ"

הארגון הגדול ביותר של רבנים אורתודוכסים בארה"ב הביע את התנגדותו לכך ששאלת מיהו יהודי תמצא את פתרונה בכנסת – והדי פעילות שלפנית ממשרד ראש הממשלה יצחק שמיר, שבמסגרתה הוזמן לחץ של הארגון למען תיקון החוק.

מנהל לשכת ראש הממשלה יוסי בן אהרן הזמין לחץ של רבנים אורתודוכסים בארצות הברית למען תיקון החוק. הרב הראשי לישראל הרב אברהם שפירא נתבקש על ידי בן אהרן להתקשר אל רבנים אורתודוכסים בניו יורק ולבקשם לשגר מברקים אל ראש הממשלה בהם יביעו תמיכתם בתיקון החוק. בן אהרן טילפן אל רבנים אורתודוכסים בניו יורק והביע תמיהה על כך שאין הם משמיעים קולם בעד תיקון חוק מיהו יהודי. (יוסי בן אהרן יגיע לארצות הברית ביום ו' וינאם באירוע מטעם איגוד הקהילות האורתודוכסיות באמריקה שייערך בפילדלפיה.

בתגובה לבקשת בן־אהרן, שיגר נשיא הסתדרות הרבנים האורתודוכסים באמריקה, הרב מאקס שרייר, מברק אל ראש הממשלה בו הביע דעתו, כי יש להוציא את הנושא מסדר היום הפוליטי. תוכן המברק של שרייר נמסר לפרסום ב"ניו יורק טיימס" והתפרש כאילו ארגון הרבנים הגדול, שבו חברים כאלף רבנים אורתודוכסים, מבקש להתנתק מן המאבק למען תיקון חוק מיהו יהודי שמנהלות המפלגות הדתיות בישראל.

תוכן המברק ופרסומו עוררו מהומה בקרב רבנים אורתודוכסים, ואחדים מהם התבטאו בזעם על צעדו של הרב מאקס שרייר, בטענה שהוא איננו מייצג הסכמה כללית בקרבם. הרב שרייר הסביר, כי כבר לפני שנתיים קיבל הארגון החלטה לפיה שאלת מיהו יהודי איננה שאלה פוליטית והכנסת איננה המסגרת המתאימה לדון בה. הרב שרייר אמר למקורבים, כי שלח את המברק לראש הממשלה לאחר פניה אליו מצד יוסי בן־אהרן.

הרבי מלובביץ' עומד בהתנגדותו לתיקון

דובר מטעם הרבי מלובביץ', הרב יהודה קרינסקי, הביע זעם אל תוכן מברקו של שרייר ואמר כי הרבי מלובביץ' מתכונן להמשיך את מאבקו למען תיקון החוק מיהו יהודי, וכי הרבי מעניק לשאלה זו עדיפות עליונה על פני בעיות רוחניות אחרות בישראל.

הרפורמים תומכים בבעלי האורתודוכסים

מנהיג התנועה הרפורמית בארצות הברית אלכסנדר שינדלר שיבח את עמדת הסתדרות הרבנים האורתודוכסים ואמר, "אנו מקדמים בברכה את ההכרה האמיצה של הסתדרות הרבנים.

המנהיגים של הזרם האורתודוכסי המרכזי מעריכים את ערכי הפלורליזם הדתי, והם גם מודעים להשפעה ההרסנית על אחדות העם היהודי שתהיה לתיקון חוק מיהו יהודי". הרב הרפורמי אלכסנדר שינדלר הביע תקוותו כי אלה המנהלים את המקח והמכר הפוליטי בישראל יתחשבו בעמדת הסתדרות הרבנים.

עוד משלחות מארה"ב

משלחת של חמישה רבנים, נציגי שלוש התנועות הדתיות בארצות הברית תצא ביום א' בערב לישראל ותיפגש עם ראש הממשלה וראשי מפלגות בישראל. המשלחת אורגנה על ידי ועד הרבנים של המגבית המאוחדת בניו יורק, שבו חברים נציגי שלוש התנועות הדתיות. בראש המשלחת יעמוד הרב יהושע לוקשטיין. המשלחת תציג בישראל את העמדה כי שאלת מיהו יהודי היא

(סוף בעמוד 6)

הכרזת אלג'יר הוגשה לאו"ם: לא מאזכרת כל החלטות או"ם

הערכה בירושלים: אי אפשר יהיה למנוע כניסת ערפאת לארה"ב ● אש"ף ינסה להשיג מעמד של מדינה חרף הווטו האמריקאי במועה"ב

מאת עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ"

מסמך רשמי של החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר, שהגיש שגריר אש"ף לאו"ם, לביב טרזי, מאזכר את החלטת מועצת הביטחון 242 ו־338 ואת כל החלטות מועצת הביטחון. נוסח זה מתוך הכרזה מתוקנת "וכל החלטות האו"ם" שהוזכרה עד כה כאחד מיסודות החלטות אלג'יר.

(סוף בעמוד 6)

שופט התבטא בזכות אדם שהורשע בתקיפת אשתו (עמ' 2)

עיריית ירושלים סוגרת רחובות בשבת בשכונת הר־נוף (עמ' 3)

שירים עבריים לצעירים בכלא אנצאר (עמ' 4)

15% נשים ו־5% גברים בארה"ב הוטרדו מינית בעבודה (עמ' 5)

בגליון זה 14 עמודים

מזג האוויר

התחזית: בהיר עם טמפרטורות נאות.

ירושלים: 9–19.
תל־אביב: 11–24.
חיפה: 11–24.
באר־שבע: 9–25.
רמת הגולן 10–20, צפת 9–17, טבריה 12–25, השומרון 9–21, נתב"ג 9–25, ירידו 10–26, אילת 12–27.

זיהום אוויר

ריכוז תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 22.11

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	935	+563
ת"א	435	+41
אשדוד	67	-308
חדרה	276	+110

התקן הארצי קיים: 1560 מ"ג למ"ק; התקן המוצע: 780 מ"ג למ"ק

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5815	-0.0035
נוסעים	1.8798	-0.0041
שחור	1.8500	-0.0350

שער הסל

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.7181	-0.0011

מג"ב ומשטרה יקבלו סמכות לבצע צווי הוצאה לפועל בשטחים

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

שרי הביטחון והמשפטים יתבקשו בקרוב להוציא צו מיוחד, שיאפשר לשוטרי משמר הגבול ומשטרת ישראל המוצבים בשטחים לסייע בביצוע צווי הוצאה לפועל נגד בעלי עסקים וסוחרים, שלא עמדו בהתחייבויותיהם הכספיות והאמורות על פי ההערכה יהיה בעשרות מליוני שקלים.

לסופר "הארץ" נודע, כי הוועדה למשפט צבאי של לשכת עורכי הדין, בראשות הפרקליט הצבאי הראשי לשעבר תת אלוף (במיל') ד"ר צבי הדר, שדנה בנושא החזר החובות של בעלי עסקים וסוחרים מן השטחים, גיבשה המלצה זו, שהועברה להכרעת הועד המרכזי של לשכת עורכי הדין. על פי ההצעה יבצעו שוטרי משמר הגבול והמשטרה את צווי ההוצאה לפועל תמורת תשלום מיוחד, שבחלקו יינתן לשוטרים עצמם, שממילא מקיימים פעילות ביטחון שוטף בשטחים, וחלקו יועבר לקופת המדינה.

לשכת עורכי הדין החלה לטפל בנושא בעקבות תלונות, שהועברו אליה על ידי עורכי דין המייצגים בנקים ובעלי עסקים, שקבלו על כך שמאז החלו המהומות בשטחים בדצמבר אשתקד כ־95% מבעלי החובות בשטחים אינם עומדים בהתחייבויותיהם.

שוק ההון

ירידה לשחור

מאת רווית מרגוביץ

המשך מגמת הירידה בשער הדולר כנגד המטבעות האירופאיים והיאן, הידיעות על התנגדות שר האוצר לפיחות שער השקל גרמו אתמול לירידה של כ־3 אגורות במחיר הדולר השחור. בלילינבלום נסגר הדולר תמורת 1.85 שקל לדולר, וגם במחיר זה כמעט ולא נמצאו לדולר קונים.

במסחר במניות והאופציות בבורסה היתה המגמה מעורבת. מחזורי המסחר היו נמוכים, וכך כל המחזור הסתכם ב־5.7 מיליון שקל.

הערכה בממשל האמריקאי בעקבות שיגור הלוויין "אופק 1":

"ישראל יכולה לייצר טילים גרעיניים שיפגעו בבריה"מ"

העתון "סאן" בבולטימור מצטט פקיד בארה"ב: "זהו מצב מפחיד" ● מומחה לנשק אסטרטגי: "ברה"מ תלחץ לנטרל יכולת גרעינית זו"

מאת יואב קרני

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). עתון אמריקאי כתב אתמול, כי הממשל בוואשינגטון בא לכלל מסקנה, שישראל "מסוגלת עכשיו לייצר טילים בעלי ראשי חץ גרעיניים, שיוכלו לפגוע בלבה של ברית המועצות".

העתון "סאן", המופיע בעיר בולטימור, אומר, כי את ההערכה הזו גיבשה קבוצה שהשתתפו בה מומחים ממחלקת המדינה, ממשרד ההגנה, ממשרד המסחר, מן המועצה לבטחון לאומי, ומהמינהלת האווירונאוטיקה והחלל הארצית של ארה"ב. הקבוצה הזו דנה עכשיו ב"פנייה מתואמת, להניא את הישראלים מפיתוח טילים באליסטיים בין־יבשתיים".

בעקבות שיגור הלוויין "אופק 1" למסלול סביב כדור הארץ, ב־19 בספטמבר, חישבו מעבדות "ליוורמור", המעצבות כלי נשק גרעיניים לשימוש אמריקאי, ומצאו, כי ישראל היתה יכולה לנצל את הכלים שברשותה כדי לשגר ראש חץ גרעיני למרחק מינימאלי של 5,300 ק"מ.

במטווח הזה נכללות שלוש הערים הגדולות ביותר בבריה"מ: מוסקווה, לנינגראד וקייב.

לפי הידיעה ב"סאן", חישובים של משרד ההגנה האמריקאי העלו, כי טווח הטיל הישראלי גדול הרבה יותר, ועומד על 7,200 ק"מ.

העתון מייחס למומחה אמריקאי, ברוס קליד ממכון המחקר "ברוקינגס", את ההערכה, כי היכולת החדשה "מכוונה להפוך כל חישוב סובייטי של אמצעי לחץ על ישראל לבעייתי הרבה יותר ולמסוכן הרבה יותר. קליד, המתמחה בשאלות של נשק אסטרטגי, סבור, כי ההתפתחות הזו יוצרת לחץ על בריה"מ לנטרל את היכולת הגרעינית של ישראל בזמן משבר", אבל היא גם תפתה את ישראל להפעיל ראשונה את הנשק הגרעיני שלה.

פקיד אמריקאי, המצוטט בדיווח, אומר על המצב הזה, שהוא "מפחיד מאד. ההשתמעויות מסולות אימה".

(עי"ל). העתון מסר מפי "פקיד יודע דבר", כי נעשים מאמצים גדולים כדי להרתיע את הישראלים, שכן ממשלת ארה"ב מודאגת מאד". כאשר נשאל אם ממשלת ארה"ב יכולה לאשר את הידיעה בעתון, השיב דובר משרד החוץ צ'ארלס רדמאן במסיבת עתונאים: "אין לנו מידע על תוכניות ישראליות להתאים את טיל־השיגור כטיל רגיל".

בריה"מ מכירה בקיום ישראל לצידה של מדינה פלשתינית"

דברים אלה כלולים בהחלטה הסובייטית הרשמית שמסר השגריר דוביגין לנשיא הקונגרס היהודי העולמי ברונפמן

מאת עקיבא אלדר

ברית המועצות מרגישה את זכותה של ישראל לחיים של בטחון בצד המדינה הפלשתינאית, שבהקמתה תמכה מוסקבה באורח מסורתי – דברים אלה כלולים בהחלטה הסובייטית הרשמית, כפי שנמסרה על ידי השגריר בוואשינגטון יורי דוביגין לנשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן. בהודעה נאמר עוד כי הפתרון לשלום ולדו קיום בין הערבים לישראל מבוסס על מו"מ על פי החלטות 242 ו־338 ועל העקרון של זכויות שווה למדינה יהודית וערבית להתקיים בפלשתין. בירושלים אומרו לאחר עיון בתוכן ההודעה, שהתקבלה על ידי כל המדינות הסוציאליסטיות, למעט יוגוסלוויה וקובה, כי ניתן למצוא בה גם אלמנטים חיוביים, יותר מכפי שנראה היה לאור הדיווחים הקודמים.

נשיא פורטוגל מריו סוארש אמר לשגרירה הנוכחית קולט אביטל שהגישה לו את כתב האמנתה כי ממשלת פורטוגל מעודדת עם להצים להכיר במדינה הפלשתינאית. הוא הדגיש כי שר החוץ הפורטוגזי היה שר החוץ הראשון באירופה שהבהיר שארצו לא תכיר במדינה זו.

בישיבת הקבינט סקר שר החוץ שמעון פרס את ההתפתחויות האחרונות סביב הודעת המועצה הלאומית הפלשתינית. איש מבין השרים לא עירער על הצעתו של שר החוץ להפריד בין הכרת מצרים במדינה הפלשתינאית לבין יישום פסק הדין בטאבה. שר החוץ עמד על הלחצים שהופעלו על הנשיא מובארק מבית ומחוץ להכיר במדינה הפלשתינאית, יהיה תוכן החלטות המל"פ אשר יהיה. הוא ציין כי משרד החוץ העביר לקאהיר ניתוח של החלטות המל"פ המעמיד את העמדה המצרית כדבר ארבע העקרונות החיוביות.

שמיר מזרז המו"מ על ממשלה צרה; העבודה תחליט היום על אופוזיציה

המפד"ל דורשת 15 התנחלויות ומאחזים בגדה, הפיכת בית־אל לעיר וייהוד מרכז חברון

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בצמרת הליכוד מקיימים בהנחייתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, מו"מ נמרץ ומזורז עם המפלגות הדתיות וסיעות הימין, כדי שניתן יהיה אולי כבר בראשית השבוע הבא לגבש את ההסכם הקואליציוני ולאפשר לשמיר להציג ממשלה שתישען על 65 חברי כנסת.

לשכת מפלגת העבודה תתכנס אחר הצהריים לשמוע דיווח על הפסקת המגעים עם הליכוד ולאמץ את החלטת צוות המו"מ של המערך, כי בתנאים הקיימים אין להמשיך בהידברות עם הליכוד. בין הליכוד למפלגת העבודה התקיימו אתמול שיחות בלתי רשמיות ובלתי מחייבות על האפשרות לחידוש המו"מ.

שלושת צוותי השרים שמינה שמיר, כדי להגיע להבנה עם הסיעות הדתיות ומפלגות הימין פתחו אתמול בתנופה רבה את מגעיהם. סגן השר, רוני מילוא, מונה על ידי שמיר כמתאם בין הצוותים הללו וכדי להדאיג למניעת כפילות בחלוקה ההיענות לדרישות המפלגות השונות.

צוות המגעים הדתיים בראשות השרים משה ארנס ומשה קצב נועד עם נציגי המפד"ל. הצוות לנושא ההתיישבות בראשותו של השר אריאל שרון שמע את דרישות המפד"ל בתחום ההתנחלות בגדה. בין היתר דורשת המפד"ל את הקמתן של שמונה התנחלויות חדשות בגדה, עליהן החליטה הממשלה עוד לפני כמה שנים, הקמת שבעה מאחזים חדשים בגדה, הפיכת בית אל לישוב עירוני, ביצור הרובע היהודי בחברון, הקמת מיבני קבע בסמוך לקבר יוסף בשכם לעזרת המבקרים ביום ובלילה ועידוד יזמים להשקעות באזורים שונים בגדה.

פרט לכך סוכם, כי אגודת ישראל תקבל את משרד העבודה והרווחה על ידי מינוי סגן שר, ראשות ועדת הכספים של הכנסת, ידיד מפעל הפיס וראשות המינהל לחינוך חרדי במשרד החינוך. היום עתידים צוותי המו"מ של הליכוד להיוועד עם תנועת צומת כדי לנסות ולסכם עימה את הפרטים האחרונים לגבי הצטרפותה לממשלה.

בצמרת מפלגת העבודה נעשו אתמול הכנות לגבי תמסורה של מפלגת העבודה באופוזיציה.

לסופר "הארץ" נמסר, כי שמעון פרס הצליח לנווט את המפלגה להפסקת המגעים למרות שניתן היה עוד להמתין ולנסות לשכנע את הליכוד לוויתורים נוספים. שלשום בלילה בפורום "שרינו" נמתחה ביקורת קשה על פרס ונוסח ההודעות שמסרו דובריו על הפסקת השיחות עם הליכוד. אולם בסופו של דבר סוכם לאמץ את החלטת צוות המו"מ של המערך על הפסקת ההידברות עם הליכוד.

ראש הסיעה, ח"כ יעקב שמאי, נפגש אתמול עם יצחק שמיר ואמר לו שהליכוד בהסתדרות לא ישלים עם כך שהמערך יצורף לממשלה בראשות הליכוד, בשעה שהליכוד מוחרם על ידי המערך במוסדות ההנהלות של ההסתדרות ובראשם הועדה המרכזת.

בהסתדרות תבע אתמול מראש הממשלה יצחק שמיר לוודא את שיתופו של המערך בממשלה רחבה בכפוף לצירוף את הליכוד בהסתדרות לוועדה המרכזת.

עשרות מפעלים מועמדים למכירה וסגירה בתוכנית ההבראה של כור

הוגשה לבנקים בארץ ובחו"ל, לאוצר ולבנק ישראל ● 50% מן הבעלות על תדיראן תימכר

מאת מיכל רוזן

תוכנית ההבראה המפורטת שהוגשה על ידי הנהלת כור לבנקים בארץ ובחו"ל, למשרד האוצר ולבנק ישראל, כוללת רשימה של עשרות מפעלים המועמדים למכירה. הכוונה למכור או לסגור את המפעלים שבגללם הפסדים כבדים בשנים האחרונות.

בתוכנית ישנה רשימה נוספת של מפעלים הנחשבים לרווחיים, שהנהלת כור מתכוונת לצרף להם שותפים, אשר ירכשו לפחות 50% מן הבעלות. זאת במטרה להזרים הון לקונצרן ולשפר את מצבו הפיננסי ואת תזרים המזומנים שלו.

המפעלים שייסגרו או יימכרו הם: ה.ל.ב. – חברה להקמת מפעלי שמן בעולם. ההפסד ב־1987 הסתכם ב־0.6 מיליון שקל.

סברים ויטורנה – ההפסד הצפוי ל־1988, הוא 1.1 מיליון שקל. המפעל מעסיק 14 עובדים.

קימיה פולימרים – המפעל, המייצר מוצרי ספוג, נמסר לרווח, אך אינו מתואם לתחומי הפעילות של כור. מעסיק 132 עובדים וימכר ב־1989.

וולקן הרמה – מפעל השייך ליחידות ההנדסה של קבוצת המתכת. ההפסד של יחידות אלה ב־1988, יסתכם ב־9.5 מיליון שקל.

רשפים – המפעל כבר נמכר ועובדיו פוטרו. ההפסד ב־1988, מסתכם ב־5.9 מיליון שקל וב־1989, צפוי עדיין הפסד של 6.2 מיליון שקל.

המת ארמטורות – יחידות הייצור צומצמו. ההפסד ב־1988, יסתכם ב־4.2 מיליון שקל.

מרכבים – כור מתכוונת להפסיק לייצר מרכבי אוטובוסים, בתום תקופת ההתחייבות של אגד ודן, בתוך 3–4 שנים. ההפסדים הצפויים למפעל עד 1990, יגיעו ל־8.8 מיליון שקל. מספר העובדים יצומצם מ־256 ל־200 ב־1990.

סיסכת חולון – במפעל המייצר חלקים למכונות, נעשים עתה צעדי ייעול, אולם אם הצעדים לא יצליחו, הוא יימכר במחצית השנייה של 1989. ההפסד ב־1988 יגיע ל־6.7 מיליון שקל ובשנה הבאה צפוי הפסד נוסף של 3.4 מיליון שקל.

מטלים – יימכר ב־1990, אם לא יצליח לעלות על פסי רווחיות. ההפסד הצפוי ב־1988–1989 מסתכם ב־5.4 מיליון שקל.

סיסכת קרית שמונה – כמות ההזמנות אינה מצדיקה את קיומו העצמאי של המפעל. הכוונה כיום היא לשלבו במטל"מ. ההפסדים בשנים 1988–1990 יסתכמו ב־9.4 מיליון שקל.

הדייקן – מייצר חלפים לרכב ויימכר או ייסגר, כי אינו מתאים לתחומי הפעילות של כור. ההפסדים בשנים 1987–1989 מסתכמים ב־7.7 מיליון שקל.

גגלי מגה – בכור מתכוונים קונה למפעלי הצעליים, שהפסידו ב־1987 סך של 5.3 מיליון שקל.

סמלט – מפעל לייצור לוחות למעגלים מודפסים, שלא הצליח עד היום להתחיל בייצור סדיר של המוצרים שלשמם הוקם. במפעל הושקעו מליוני שקלים ואם לא יצליח להתגבר על בעיות טכנולוגיות הוא ייסגר.

תצינה – מפעל מתכת בשותפות של כור (50%) עם קיבוץ חניתה, שצפוי להפסד של 1.5 מיליון שקל ב־1988 וסכום דומה ב־1989. כור רוצה למכור את חלקה במפעל.

הבונים – מפעל לייצור פלדת אל־חלד בשותפות עם המושב. ללא משקיע יימכר המפעל המעסיק 135 עובדים.

על פי תכנית ההבראה מתכוונת כור למכור את הבעלות, או חלק ממנה, במפעלים הבאים:

צינורות המזרח התיכון – 50%. מכתשים – 50%. רמי קרמיקה – 50%. טפן – 50%.

35 קציני מילואים לשמיר: אל תרכיב ממשלה ש־20% ממנה מעודדים השתמטות

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

חמישה אלופים ועשרות תת־אלופים ואלופי־משנה במילואים, בהם פעילים במערכת הבחירות מטעם הליכוד ומפלגות הימין, התארגנו אתמול לקבוצת "הצדדים לשירות בצה"ל". הם הגישו עצומה לראש הממשלה יצחק שמיר וההזהירו אותו מפני הקמת ממשלה ש־20% ממרכיביה מעודדים השתמטות מצה"ל.

בפנייה נכתב: "כמי ששירתו ומשרתים בצה"ל שנים רבות בסדיר ובמילואים, אנו חרדים ממגמת ההשתמטות ומהסכנה להרחבתה ולהעמקתה, ומודאגים מההשלכות המוסריות, החינוכיות והמוראליות של היות שרים וסגני־שרים רבים פעילים בממשלה נגד השירות וההתגייסות להגנת מדינת ישראל".

בין חותמי העצומה: שלמה להט, עמוס לפידות, אורי אור, מאיר זורע, יותאי בן נון, אלדד זהר, אריה צידון, ערן דולב, יפתח ספקטור, חיים בנימיני, גיורא פורמן, משה יוסף, דן מיכאלי, דב תמרי, דן כהן, יורם שרייבר, עמיקם סבירסקי, משה פלד, יוסף זוזבין, אפרים ורדה, אמנון אשמל, צבי בר, דן הנדלפקר, בנימין בן אליעזר, גיורא יואלי, דן הרניק, דורון חרמוני, אשר בכר, דני חולה, יוסף נאמן, יוסי אנך, שמעון שחם, עודד ארז, יעקב צור ואברהם ברירות.

מבצע ארצי לסילוק העובדים הזרים השוהים בישראל ללא היתר – בקרוב

4,000 עובדים ישראלים יפוטרו ממפעלי התעשייה ● שיעור אבטלה גבוה בנגב

מאת אורן רבין וצבי זרחיה סופרי "הארץ"

לשכת התעסוקה בשיתוף עם משטרת ישראל ומשרד הפנים יגבשו תוכנית לסילוק כל העובדים הזרים במדינת ישראל. מדובר במבצע שיקיף את כל מדינת ישראל. כל עובד זר שייתפס עובד ללא היתר יסולק לאלתר מן הארץ – כך מסר אתמול ל"הארץ" מנכ"ל שרות התעסוקה, עו"ד דוד מגע בשיחה ל"הארץ". מועד המבצע נשמר בסוד.

יו"ר ועדת המנכ"לים הבין־משרדית לטיפול בתופעת האבטלה ומנכ"ל משרד התעשייה יורם בליזובסקי אמר אתמול ל"הארץ" כי על פי ההערכות כ־4,000 עובדים בתעשייה יפוטרו בקרוב. כ־8,700 עובדים פוטרו במפעלי תעשייה בשנתיים האחרונים. מהם כ־3,700 עובדים פוטרו עקב סגירת מפעלים וכ־5,000 עקב צמצום פעילות של המפעלים. כך עולה מסקר שנערך לאחרונה על ידי משרד התעשייה והמסחר.

ועדת המנכ"לים לטיפול בתופעת האבטלה תתכנס לישיבתה הראשונה ביום ב' הקרוב. הוועדה הוקמה בראשית השבוע על ידי הממשלה ובה חברים המנהלים הכלליים של משרדי העבודה, כלכלה ותכנון, אנרגיה, מנכ"ל שירות התעסוקה, והממונה על התקציבים באוצר. הוועדה תיוועץ בנציגי ההסתדרות והתעשיינים.

בליזובסקי סבור שיש לפתח שני כלים פיננסיים על מנת לסייע למפעלים בקשיים: חידוש הפעילות של חברת "מימון תעשיות", שהוקמה בעבר לפתרון בעיות של משבר בתעשייה, וכן רכישת מבני המפעלים תוך קבלת התחייבות של המפעלים שירכשו את המבנים בעת שמצבם ישתפר. הבעלים יתחייבו להשקיע את סכומי מכירת המבנים במפעל לצורך הבראתו. הבעלים יתחייבו לרכוש את המבנים מחדש, בעת הבראת המפעל. על פי הצעתו חברת "מבני תעשייה" תהווה זרוע ביצועית ליישום הצעה זו.

במסיבת עיתונאים שערך בבאר שבע מנכ"ל שרות התעסוקה, נמסר כי שיעור האבטלה בנגב הוא פי שניים וחצי מהממוצע הארצי.

נציג תיירות סיני רשמי הגיע לארץ

אמר בבואו: זה היה חלום אשר הופך למציאות; אנו פותחים שערי ארצנו לתיירים מישראל

מאת הדר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תיירות

הרשות הממשלתית לתיירות של סין פתחה נציגות רשמית בישראל, עם הגעתו אתמול של ג'ואו יונגינג (27) ארצה. נציג החברה מסין יפעל בשיתוף עם חברת "כנפות הכיכר" ויישב בישראל דרך קבע.

במסיבת עיתונאים אמש במלון הילטון בתל־אביב – מיד לאחר בואו דרך בלגיה לישראל והשתתפות מנכ"ל תיירות יוצאת של החברה הסינית, פרש סביר – אמר יונגינג, כי הוא נרגש ושמח להצהיר על פתיחתה הרשמית של הנציגות בישראל. "זה היה חלום, אשר הופך עתה למציאות. אנו פותחים את שערי ארצנו לתנועת תיירות מישראל".

לדבריו, הוא יפעל בארץ לקידום ושיווק תנועת התיירות לסין. בתשובה לשאלת סופר "הארץ" אמר, כי בשלב זה מדובר בתנועת תיירות חד־סטרית מישראל לארצו.

בסין – שתי חברות ממשלתיות לתיירות. האורח הוא מייצג את אחת מהן, שמרכזה באירופה נמצא בבריסל ולמרות שמדובר בחברה ממשלתית, אין הוא נחשב לפקיד ממשלתי ולא מדובר בצעד בעל היבטים פוליטיים.

הנציג הסיני הסביר כי חברת התיירות של סין בחרה לקשור את יחסי המסחר בישראל עם חברת "כנפות הכיכר" דווקא, לאור הניסיון החיובי ושיתוף הפעולה שהיה ביניהן עד היום. שתי החברות פעלו במשותף, באמצעות חברה בשם "פוקס צ'יינה טראבל טורס", שהתמחתה בשיווק תיירות לסין מהמדינות הדוברות גרמנית במרכז אירופה: גרמניה המערבית, שוויץ ואוסטריה.

פלא־פון במבצע!

12.5% הנחה

דגמי 89' במחיר נמוך מדגמי 88'

הרחבת איזורי הכיסוי של פלא־פון היא סיבה טובה לחגוג. מאחר שעל מפת הפלא־פון נוספו לאחרונה גם נצרת וסביבותיה – בצפון, באר שבע בדרום והעיר אילת, תוכל ליהנות ממחיר מיוחד. דגם חדש של פלא־פון 89 במחיר נמוך מפלא־פון 88'

*פירוש הדבר הנחה של 12.5% ממחיר המחירון העדכני!**

מוטורולה תדיראן תקשורת סלולרית בע"מ

להזמנות: מוטורולה תדיראן. קרמניצקי 16 תל־אביב 03-389307. באר־שבע 057-36597. חיפה 04-740303. ירושלים 02-753646.

*המבצע עד 31.12.88 או עד גמר המלאי שהוקצה למבצע.

40 תשלומים ויותר באמצעות "ויזה עליך" ו"ישראכרט נוסע".

VISA ישראכרט

אין פלא שאתה מקדים את כולם.

صورة من الاصل

مكتب من الاهل

ראיתי שמעתי

אווירה רגועה במיוחד שררה אתמול בישיבת הקבינט השבועית, האחרונה אולי, שעסקה בנושא הרגיש של החלטות המועצה הלאומית הפלסטינית באלג'יר. לאחר ששר החוץ, שמעון פרס, סקר את התגובות בעולם להכרזה על הקמת המדינה הפלסטינית, היו שחששו כי שרים מהליכוד ידרשו להגיב על הכרת מצרים במדינה הפלסטינית על ידי עיכוב שיחות טאבה, אך איש מהשרים לא עירער על הצעתו של פרס להפריד בין הנושאים.

"יתד נאמן", היומון החרדי, הביע אתמול שביעות־רצון ממהומות הפתיחה החגיגית של הכנסת ה-12. במאמר ראשי הוא מדגיש כי "ההשתוללות הפרועה בעת הישיבה החגיגית של הכנסת השבע אינה מעוררת בנו את תחושות הגועל והבוז שפקדו את הציבור בארץ. אדרבא, היא מביטויה לעם כולו, למרבה האבסורד, עתיד טוב יותר". המסקנה של "יתד נאמן" היא שהמהומה שראה העם "מעיד על שברם של עוד מקדש זה ששמו בית המחוקקים". "עוד פרה לא קדושה נשחטה השבוע" – כותב היומון החרדי – "ואותנו זה מעודד, כי כאשר יוותר אותו ציבור על הערכים בהם האמין ודגל, יש לנו מה להציע למלא בו את החלל".

גדעון אלון

בנובמבר 1961 הגישו חברי מועצת הנאמנים של איחוד הקהילות היהודיות בארה"ב, ספר תורה לנשיא ג'ון קנדי. ספר תורה זה הובא לארה"ב על ידי הרב יצחק מאיר וייס, מייסד הזרם הרפורמי ביהדות. לאחר טקס הגשת ספר התורה, שנערך בגן השושנים של הבית הלבן אמר לנשיא מנהיג הפועלים דוד דובינסקי, שהשתתף באירוע: אדוני הנשיא, זה היה נפלא כשלקחת את ספר התורה. אך מדוע לא חבשת כיפה? על כך השיב קנדי: "מפני שאני רפורמי". בקבלו את ספר התורה באותו יום אמר הנשיא קנדי לנבנות: "המרכז שלכם לפעילות דתית מהווה תשובה יעילה לאלה המתכחשים לאמונות שיש לדת לתיקון מעשי אי־צדק".

יצויין כי ספר התורה נותר במרכז לפעילות דתית של איחוד הקהילות היהודיות האמריקניות עד לפני שנתיים. אז נשלח לארכיון קנדי, לפי בקשת מוסד זה.

עמנואל בר יוסף

ריצ'ארד גרינברי, מנכ"ל רשת השיווק הבריטית הנודעת "מרקס אנד ספנסר", קיבל פרס מיוחד עבור תרומתו לפיתוח הסחר בין ישראל לאנגליה. הפרס, המכונה "יהד הכסף", מחולק אחת לשנה על ידי בנק הפועלים־אנגליה. את הפרס העניק מרדכי צ'יז, יו"ר המועצה המייעצת של בנק הפועלים באנגליה, בקבלת פנים שהתקיימה אתמול בלונדון, בהשתתפות של ראשי הקהילה העיסקית והבנקאית בלונדון. בין הישראלים שהגיעו לקבלת הפנים היו נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, מנכ"ל קונצרן כלל, אהרון דוברת, ויו"ר בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס.

איילה לביא

תערוכת צילומי ענק של תולדות יהדות אתיופיה ועלייתה לישראל, נפתחה אמש במרכז הקהילתי הגדול ביותר בסאו פאולו, ברזיל. התערוכה, הנערכת בחסות קונסול ישראל בסאו פאולו, צבי חזן, ונכבדי המדינה, נפתחה במסגרת חגיגות 100 השנה לביטול העבדות בברזיל.

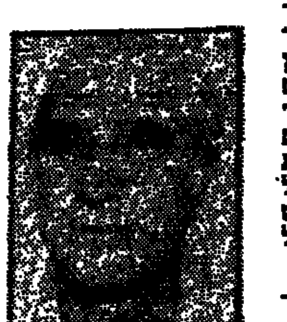

צבי חזן: בדיאלוג מזהים עם יהודי אתיופיה

חזן מציין שהתערוכה, בה מצפים לביקור של למעלה ממאה אלף איש, תורמת ליחסי ציבור טובים לישראל בתקשורת המקומית. כ-40 אחוז מתושבי סאן פאולו (המונה 40 מיליון תושבים) הם כהי עור, והרואים בפעילות של הגלת "אתיופים" מאפריקה על־ידי מדינת ישראל פעולה הומנית ממדרגה ראשונה.

הזמרת סאפו הגיעה שלשום ארצה, אחרי שסיימה בהצלחה קונצרט בהיכל התרבות ברבת עמון.

הקונצרט התקיים בחסות שני יורשי העצר הירדניים שבכבוד העניקו לה שעון שוויצרי. הידיעות על כך שסאפו תופיע גם בישראל גרמה לאי נחת רבה בירדן והשגריר הצרפתי הוזעק לישר את ההדורים. סאפו הגיעה ארצה מניקוסיה בחברת להקתה המקורית וכן נגן מוסלמי ארוק, המנגן בכלי פריטה מצריים. זהו מוזמר שאינו אלג'יראי ממוצא איראני המתגורר כבר בארץ עם תרבוש וגלביה.

"האירוע הגדול ביותר בתולדות הקולנוע האנגלי", כך כונה הסרט "דורית הקטנה", שיוקרן בקרוב בבכורה של אגודת ידידי אוניברסיטת תל־אביב. האירוע יתקיים בחסות שגריר בריטניה בישראל, מארק אליוט, ב-15 בדצמבר בקולנוע לב. כל ההכנסות מהערב תוקדשנה לספריית האוניברסיטה הנמצאת במצוקה כספית קשה. "דורית הקטנה", על־פי יצירת המופת של צ'ארלס דיקנס, הוסרט בשני חלקים, כל אחד בן שלוש שעות. בהופעת הענק מככבים סר אלק גינס, דרק ג'קובי ושורה ארוכה של שחקנים. הערב לאנגלית באוניברסיטה יקיים רב־שיח על דיקנס ועולמו, אספקטים תרבותיים וספרותיים לאור "דורית הקטנה", ב-20 בדצמבר, בקמפוס רמת אביב.

שילה גראהם, בעלת טור הרכילות הידועה מהוליווד, מתה בשבוע שעבר בפלורידה. מקורות ביוגרפיים שונים מעריכים שהיתה כבת שמונים. שילה גראהם, ילידת רובע עוני בלונדון, חיתה חיים סוערים כמו הכוכבים עליהם דיווחה. היא ניהלה הרפתקת אהבים עם הסופר סקוט פיצג'רלד בשנים האחרונות לחייו וכתבה ספר המתעד שנים אלה מנקודת ראותה. בעבר אמרה בהשלמה: לא יזכרו אותי בזכות כתיבתי, אלא רק בגלל שהייתי פילגשו של פיצג'ראלד.

שרות הניו יורק טיימס

בעריכת עירית רוזנבלום

סקוקרופט הוא היועץ החדש לביטחון לאומי; עבד עם פורד וקיסינג'ר

מסתייג מוועידה בין לאומית, מעדיף הבנה מוקדמת בין ישראל לארה"ב

מאת יואב קרני
שליח "הארץ"

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא הנבחר של ארה"ב, ג'ורג' בוש, מינה אתמול את ברנט סקוקרופט ליועצו לביטחון לאומי. סקוקרופט, גנרל בדימוס, כבר שימש בתפקיד זה בימי נשיאותו של ג'ראלד פורד. הוא היה לפני כן עוזרו של הנרי קיסינג'ר.

מינוי סקוקרופט ממשיך שרשרת של מינויים לא מפתיעים לכהונות מפתח בממשל הבא. חלקם מסבים אכזבה לאגף הימני של המפלגה הרפובליקנית, שקיווה לראות מידה גדולה יותר של רדיקאליזם בתהליכי קבלת ההחלטות והביצוע. במקום זה מינה ג'ורג' בוש את ג'יימס בייקר הפרגמאטיסט למזכיר המדינה, את ניקולאס בריידי המתון – לשר האוצר, את סקוקרופט ההדיר – ליועץ לביטחון לאומי, ונראים שהסבירו אסור לשעבר ג'ון טאואר יתמנה בתוך כמה ימים לשר ההגנה.

ישראלים הביעו אתמול שביעות רצון על מינוי סקוקרופט. מקור אחד אמר: "תחושתנו? ההבנה שלנו היא טובה, הוא ידוע לנו".

זמן קצר אחרי הבחירות לנשיאות נפגש שגריר ישראל בוואשינגטון, משה ארד, עם גנרל סקוקרופט. השגריר מצא, כי עמדתו של הגנרל "קרובה לעמדתו של הנרי קיסינג'ר. הוא סבור, שהליכה לוועידה בין לאומית תיתכן רק אחרי שתושג הבנה בין ישראל לארה"ב. בלי הבנה כזאת, ועידה בין לאומית עלולה להקשות עמדות במקום לקדם תהליך".

סקוקרופט העריך באוזני השגריר ארד, כי תכנית שולץ "תוסיף, לפחות לפי שעה, להיות תבנית הפעולה של הממשל החדש", אבל לסכסוך הישראלי־ערבי "לא תהיה עדיפות גבוהה, אלא אם כן יחייבו זאת אירועים בשטח". היועץ החדש הוסיף, שהנשיא בוש כנראה ימנה שליח מיוחד למזרח התיכון, שייצא לאיזור "כדי לאסוף עובדות, וכדי לאפשר לממשל לגבש את הקו החדש שלו".

מינוי סקוקרופט הוא גם איתות ברור מן הנשיא הנבחר, כי אין בכוונתו להניח למרכז הבית הלבן לנהל מדיניות חוץ עצמאית, כפי שקרה בימי היועץ לביטחון לאומי, ג'ון פוינדקסטר, ועוזרו, אוליבר נורת'. בוש אמר אתמול במסיבת עתונאים, כי ליועץ החדש תהיה "גישה ישירה, יום ולילה" אל הנשיא. זה יהיה ניגוד גמור לשיטת העבודה של רונלד רייגן, שצמצמה עד מינימום את המגע בין הנשיא ליועצי מדיניות החוץ שלו.

ברנט סקוקרופט

ועדה בראשות סקוקרופט קבעה ב־79': אין לתמוך אוטומטית בעמדות ישראל

מאת יואב קרני

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ב־1979 היה גנרל סקוקרופט אחד משני יושבי־הראש של קבוצת עבודה מיוחדת על המזרח התיכון שמינתה "המועצה האטלנטית", גוף אקדמי הנחשב ליוקרתי. בקבוצה ישבו כמה דיפלומטים ופקידי ממשלה בדימוס שלא נמנו עם אוהדי ישראל. יושב הראש השני של הקבוצה היה גנרל אנדרו גודפאסטר, לשעבר מפקד האקדמיה הצבאית של ארה"ב.

אחת מהמלצות הקבוצה היתה ש"אין זו השעה להביא את אש"ף למשא ומתן פעיל", אבל, גם אם לא תהיה הכרה הדדית בין אש"ף ובין ישראל, "אין להוציא מכלל אפשרות מגעים לא־פורמאליים בין ארה"ב לאש"ף, מתוך כוונה לברר את השקפותיו של זה הארגון ולשנות אותן".

בהמשך כותבת קבוצת העבודה: "ארה"ב אינה צריכה לתמוך אוטומטית בעמדות ישראל, הואיל ועמדות בלתי־מתפשרות מצד ישראל – ובאותה מידה גם מצד הערבים – מנוגדות לאינטרסים האמריקניים באזור".

שיחת היום עם ד"ר רביע אביאד

על: פיטוריו של הרופא הערבי מ"סורוקה"

חלק מהאווירה העכורה במדינה מחלחל גם לתוך בתי החולים

משרד הבריאות מינה אתמול ועדה שתבדוק, אם ד"ר דאוד סמאאל, רופא מתמחה במחלקה הכירורגית ג' בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע, עבר על פקודת הרופאים, בעקבות תלונות שסירב לטפל בחייל צה"ל שנפגע מידויי אבנים ברפיח. יש לשפוט את הדין עם הרופא במידה שהתלונה תתאמת?

ראוי. זאת, בתנאי שגם יתברר כי לא קיימת כל התנגדות לרופא המטפל מצד החולה, או בני משפחתו. לעיתים קורות מקרה שמטופל מאבד את האמון ברופא שלו, ואז, אם הרופא הוא רופא טוב, הוא חייב לקטוע את הטיפול ולהעביר את החולה להמשך הטיפול לרופא אחר, כיוון שטיפול טוב מותנה ביחסי אמון, הנוצרים בין הרופא למטופל. מקרים כאלה קורים כל יום בבתי החולים ולאו דווקא על רקע פוליטי. במקרה של ד"ר סמאאל אני מבין שעוד בטרם התבררה התלונה כבר הודיעו על פיטוריו של המתמחה וזה מעורר תמיהה, אם לנקוט בלשון המעטה.

ד"ר אביאד (40) הוא רופא אורטופד בבית החולים "כרמל" בחיפה

אילו מתלונה לא היה צריך להביא את הרופא למצב שיצטרך להתמודד בדילמה אנושית כזו ולהעביר את הטיפול לשימושו של רופא יהודי?

רופא ערבי הוא רופא לכל דבר בבית החולים והוא צריך לטפל בכל חולה שמגיע אליו, ללא הבדל דת, לאום, גזע, או מין. על כך חונכנו ועל זאת גם נשבענו בשבועת הרופאים, לכן, לא יעלה על הדעת שרופא יסרב לטפל בחולה בשל מניעים פוליטיים, או כל מניע אחר, כפי שגם אני מצפה מחולים לא לפסול רופאים על רקע כזה. אבל, מאחר שבתי החולים הם חלק מהמדינה הזו, ולא שמורות טבע או תמנה שמה שקורה במדינה לא מגיע אליהם, אז חלק מהאווירה העכורה במדינה חודר גם לתוך בתי החולים. קשה לצפות שבתי החולים יישארו סטריליים, כאשר המצב במדינה הזו משתנה והדיבור בטרנספר.

בימי מתח במצב אתה מרגיש עוינות מצד מטופלים כלפיך?

אני, אישית, לא, אבל אני יודע שזה קורה לעיתים לרופאים ערבים אחרים. אבל, עלי לציין, כי למרות כל זאת הרופאים הערבים לא מרגישים את עצמם כנטע זר במערכת הבריאות, משום שקשה להרגיש נטע זר במקום שבו אתה מבלה יותר זמן מאשר בביתך אתה.

הרופאים הערבים והרופאים היהודים נמצאים באותו קו חזית – טיפול מסור בחולים, והגברת מודעות לבריאות הציבור הכוללת. המתיחות, שאולי קיימת בבתי החולים, תבוא על פתרונה כשהבעיה הכללית תיפתר. כל עוד הסכסוך היהודי־ערבי קיים והבעיה הפלשתינית לא נפתרה, מתיחות תהיה בכל מגזרי חיינו ובכללם בבתי החולים שהם חלק מהחברה והמציאות, ואינם תלושים ממנה.

מאת ירח טל

9 פצועים בשטחים ביום שקט יחסית; שניים מתו מפצעיהם

עומר המאייל (13) ומרוואן קניידי (27) מתו מפצעים מתחילת החודש

מאת אורי ניר ואיתן רבין
כתבי "הארץ"

שמונה בני אדם נפצעו אתמול מירי חיילי צה"ל בשטחים. בכפרים רבים נמשכות פעולות צה"ל למחיקת סיסמאות, הסרת דגלים ומעצר חשודים.

שני תושבים מהגדה שנפצעו קשה בתקריות בשבועות האחרונים מתו אתמול מפצעיהם. עומר מוחיב המאייל (13), שנפגע בראשו מירית חיילים בשכם בכפר ביתא, מת בבית החולים תל השומר. מרוואן קניידי (27), מכפר יעבד בשומרון, שהגיע פצוע ב־7 בחודש לבית החולים "מקאסד" בירושלים, מת אתמול מפצעיו. קרוביו מסרו כי חיילים ירו בו. מקורות צבאיים מסרו כי לא ידוע להם על תקרית בתאריך האמור, אך העניין נבדק.

האירועים האלימים אתמול, כמו בימים האחרונים, היו מצומצמים, ובדרך כלל נשמר השקט. בגדה וברצועה שררה שביתת מסחר כללית, לפי הוראות הכרוז האחרון של ה"מפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות", במחאה על גירושם של תושבים מהשטחים.

תקרית רגימה בקסבה

בגדה שוב התרבו האירועים האלימים באזור שכם. בקסבה של שכם ירו חיילים בצעירים, כנראה בשל ידויי אבנים. מביה"ח האנגליקני נמסר על שני פצועי ירי: נער שנורה במצחו ונער שנורה בירכו. צה"ל לא מסר מידע על תקרית זו.

במחנה הפליטים עין בית אל־מא שליד שכם היו התנגשויות בשעות אחר הצהריים, ונמסר על בן 19 שנפצע בידו מירי. צה"ל אישר את הידיעה.

שני פצועים אחרים הובאו אתמול לבית החולים "אל־איתיחאד" בשכם. הם נפגעו בתקרית בכפר מיתלון, צפונית לשכם. תושבי הכפר אמרו כי חיילים עצרו את עבד אלרחמן נעיראת (21) בביתו והיכו אותו נמרצות בגופו ובראשו. לפי דיווחי התושבים, סבתו של הצעיר יצאה למחות על המעשה, והחיילים ירו לעברה ופצעו ברגלו את גבריה בן ה־5, ממשפחת נעיראת.

על־פי מקורות פלשתיניים, בכפר חרס נורה צעיר בן 24 ובכפר אדיך נורה שלשום בלילה בגבו בן 34.

הושמדו עצי זית

תושבים מכפר בורין סיפרו כי נעקרו או נגדעו יותר מ־200 עצי זית בכפרם. הם האשימו מתנחלים מיצהר במעשה. מזכיר יצהר הכחיש זאת.

הפגנות וידויי אבנים היו אתמול בטול כרם, אל־עזוב, קלקיליה וחברון.

נפצעו בעזה

מעזה נמסר על חמישה פצועים, בהם ארבעה שנפגעו בגפיים מאיחוד מהומה. אחד מהם הוא ילד בן 7, ראמי מהמצר, שספג כדור גומי בבית במחנה הפליטים ג'באליה. תקריות דווחו גם בנוסייראת, מעאזי, בוריג' וחאן יונס.

דרישה להחזיר הרופא שפוטר מ"סורוקה"

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ"

ועד רופאי הנגב תבע את "סורוקה", דרש מהנהלת בית החולים להחזיר מיד את ד"ר סמאאל דאוד, הרופא המתמחה שפוטר מעבודתו בבית החולים.

הנהלת בית החולים, הפסיקה את עבודתו של הרופא בטענה כי סיים את שנת ההתמחות. שמו של ד"ר דאוד עלה לכותרות בשבועות האחרונים, בעקבות טענות שהועלו נגדו כאילו סרב לטפל בחייל צה"ל שנפצע מידויי אבנים בעזה. ועדת המשמעת של בית החולים זיכתה את הרופא וקבעה כי הרופא נהג כהלכה.

יו"ר ועד הרופאים, ד"ר אלדד פרמנט, מסר כי פיטורי הרופא נעשו ללא כל סיבה מקצועית ובניגוד למקובל.

אש"ף סבור: מצרים היא הבסיס האידיאלי לרכז מאמצי ההסברה

כי היא המדינה הערבית היחידה שלה קשרי דואר, טלפון ותחבורה מלאים עם ישראל ולה נציגות גדולה בתל אביב

מאת יורם המזרחי

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). המאמץ העיקרי של אש"ף אינו להשגת תוספת הכרה אלא "להבקעת חומת ההתנגדות האמריקאית" – אמר אתמול אחד ממקורבי אש"ף בקהיר.

המקור אמר עוד שאש"ף מנסה בשלב זה לגבש עמדות ולהתכונן את צעדיו בכל הקשור להקמת הממשלה הזמנית ואיושה והעיקר בשאלת מיקומה של ארץ המושב של ממשלה כזו. לפי שמועות בקהיר סירבו עיראק וירדן לאשר לממשלה פלשתינית לפעול מתחומיהן, ויש המייעצים לאש"ף להמתין עם הכרזה על ממשלה לפני שיתברר היכן תוכל לפעול.

מקורבי אש"ף בקהיר אומרים שמצרים היא בסיס אידיאלי מבחינה אסטרטגית וטקטית ומציינים שזו המדינה הערבית היחידה המקיימת קשרי דואר, טלפון ותחבורה מלאים עם ישראל ולה נציגות דיפלומטית גדולה בתל אביב.

אנשי אש"ף התומכים במצרים מאמינים שמן הראוי לרכז במצרים את המאמצים העיקריים של הארגון – בתחום הנסיון לשכנע את ארצות הברית, התיאום המדיני הבין ערבי והבינלאומי, האינתיפאדה והמגעים שמקיימים עם ערביי ישראל וישראלים אחרים המעוניינים להידבר עם אש"ף.

בטלוויזיה המצרית הופיע הד"ר סאלח אדין עמר, מומחה למשפט בינלאומי, שניסה למצוא נקודות זכות להכרה במדינה ולמען קבלתה כחברה באו"ם ובמוסדותיו.

בקהיר עקבו בדריכות אחר תגובתה של ישראל והגיבו בקלות לאחר שנודע שראש הממשלה שמיר אמר שלא ינקטו צעדים בתגובה להכרה המצרית ולהתקרבות מצרית לאש"ף וכי עיקר ביקורתו יצאה נגד מאמרים אנטי־ישראליים ואנטישמיים בעיתונות ובתקשורת המצרית.

אדם נרצח בתל ברוך – כנראה "פסק דין" של העולם התחתון

הרקע: הברחת כספים לחו"ל; חשד שלפרשה קשורים שניים מ"רשימת ה־11"

מאת ראובן שפירא ועתי"ם

(ע). שלמה כהן (54), תושב תל ברוך בתל אביב, נורה אמש למוות סמוך לביתו בידי אלמונים.

המקרה אירע ב־7 בערב. הנרצח, בעל חנות לממתקים ברחוב השוק 10, נקרא על־ידי אלמונים שנסעו אחריו ברכבם לצאת החוצה. בין הצדדים התגלע ויכוח ופרצה קטטה שבמהלכה נורו מספר יריות, שגרמו לפציעתו בפתח ביתו.

למקום הוזעק אמבולנס ורופא קבע את מותו. הגופה הועברה לבדיקה במכון הפתולוגי.

הנרצח הוא נשוי ואב לילדים. בנו הקטן היה עד ראייה לרצח.

חקירת הרצח של בעל החנות שלמה כהן אמש בהדר יוסף, עשויה להוביל לחקירת מעורבותם של בכירים בעולם התחתון בפרשה ולחשוף פרשיות סבוכות של עיסקאות פיננסיות בינלאומיות בלתי חוקיות, שאליהן קשורים שמות ידועים בעבר של העולם התחתון.

אחד מכיווני החקירה העיקריים הוא שהרצח אתמול היה למעשה ביצוע גזר דין של העולם התחתון, לאחר שהנרצח וקרובת משפחה שלו, המשמשת כפקידה בבנק גדול, לא מילאו אחרי פסק בוררות של בית דין של העולם התחתון שחייב אותם לשלם פיצויים על עיסקת הברחת כספים לחו"ל שנכשלה. על פי החשדות קשורים לפרשה לפחות שני עבריינים, שנכללו בעבר ברשימת ה־11 של ראשי הפשע המאורגן בישראל. המשטרה החלה כבר אמש בחקירה מקיפה שבה משתתפים בכירי החקירות ממחוז תל אביב כדי לפענח את פרשת הרצח.

עיתון "דבר" נקלע שוב למשבר – התפטר המנכ"ל החדש חיים בראון

הרקע – תביעת עובדים ל־250% פיצויים אם יפוטרו בעתיד

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

העיתון "דבר" נקלע מחדש למשבר קשה עם התפטרותו של המנכ"ל הטרי חיים בראון, על רקע התנגדותו להחיל הסכם פיצויים המגיע עד 250% לא רק על 65 עובדים העומדים לפרוש עתה במסגרת תכנית ההבראה של העיתון, כי אם גם על עובדים שיפרשו בעתיד. העיתונאים ועובדי המינהלה גורסים כי הסכם ההבראה שנחתם בראשי תיבות בתיווכו של מאיר גת, סגן ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מבטיח תביעה זו הלכה למעשה.

צבי אלדרוטי, יו"ר מועצת המנהלים של העיתון אישר כי בראון אכן הגיש את התפטרותו, אולם הוא איננו ממהר לכנס את מועצת המנהלים שעמדה להתכנס אתמול וזאת כדי לבדוק בימים הקרובים באיזו מידה ניתן יהיה לבטל את התפטרות בראון ולמצוא פתרון למשבר.

נציגות העובדים נפגשה בימים האחרונים עם ראשי האיגוד המקצועי והציעה להעביר לידי העובדים את ניהול העיתון ונקבה בשמו של אהרון לזכר כמועמד לתפקיד המנכ"ל.

אלדרוטי טוען כי הסעיף המבטיח פיצויים מוגדלים ל־65 עובדים עתה הוא חד־משמעי והתביעה של העובדים להרחיב ולהחיל אותו גם בעתיד מהווה תביעה חדשה והורגת מההסכם. חיים הברפלד, ראש האגף לאיגוד מקצועי יזם פגישה בין היועצים המשפטיים של הנהלת העיתון והעובדים בניסיון למצוא מוצא מהמשבר.

מאיר גת אמר אמש כי בהסכם שנחתם בין הנהלת העיתון לבין העובדים בראשי תיבות קיימות מחוייבויות כלפי העובדים מהעבר וכן הבטחה לפיצויים מוגדלים אם וכאשר העיתון ייסגר. מכאן, הוסיף גת, ניתנה בעת פרישות שלפיה מובטח גם למפוטרים בעתיד אותו שיעור פיצויים.

הנהלת העיתון התחייבה במסגרת ההסכם לא לפטר עובדים בשנים 1990 – 1993 מעבר לצמצומים עליהם הוסכם עתה.

העובדים פנו למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר להתערב בבעיה בעיתון וכן למזכיר מפלגת העבודה עוזי ברעם. חיים בראון סירב אמש לאשר או להכחיש את התפטרותו או להגיב בכל צורה שהיא על המתרחש בעיתון "דבר".

שנה וחצי מאסר לנער מרפיח שרגם רכב ליד ראשון לציון

העונש החמור ביותר שהוטל עד כה בישראל על עבירה כזו

(עתים). בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול את העונש החמור ביותר שהוטל עד היום על מיידי אבנים לעבר כלי רכב אזרחיים בכבישים שבתחומי המדינה – נער בן 16 מרפיח נידון ל־18 חודשי מאסר בפועל.

בכתב האישום נטען, כי ב־12.6.88 נסע שמעון ברנס ברכבו בכביש נס ציונה־ראשון לציון והתקרב לכביש לראשל"צ. משהתקרב ברנס למקום הימצאו של הנאשם, שעמד בצידי הכביש, השליך הלה אבן לעברו.

האבן חדרה דרך חלון הרכב ופגעה בגופו של ברנס, שאושפז ביהודה לטיפול נמרץ של בית החולים.

בגזר הדין הודגש, כי המחוקק קבע עונש מקסימלי של 20 שנות מאסר לאדם המורשע בעבירה זו. "העבירה נפוצה, ואין בעונשים קלים כדי להרתיע עבריינים מן הסוג הזה", הודגש בגזר הדין.

השופט אריה מגלנון ציין בגזר הדין, כי לאחרונה אישר בית המשפט העליון שני פסקי דין, בהם הוטלה שנה מאסר בפועל על מיידי אבנים. פסקי הדין הללו ניתנו לגבי עבירות שנעשו בעבר, והגיעו שעבירות זו הפכו להיות נפוצות ביותר בזמן האחרון, לא יתכן שבתי המשפט יתעלמו.

"כדי להילחם בתופעה נלוזה זו, המסכנת את הסדר הטוב של המדינה, חובה על בתי המשפט לגזור עונשים מכאיבים על זורקי אבנים על כלי תחבורה למען ישמעו ויראו" קבע השופט.

שופט התבטא בזכות אדם שהורשע במתן צ'קים שחזרו ותקיפת אשתו

השופט חליל עבוד בדיון על תביעת דיבה של איש ציבור נגד תושבת קצרין: זה לא כל כך חמור; הלוואי וכל אנשי הציבור היו כאלה

מאת נורית בוזגא
כתבת "הארץ" בצפון

בישיבה שמבצית של בית משפט השלום בקצרין, שנערכה ביום ראשון (20.11) בנושא תביעה אזרחית בסך 50 אלף ש"ח, שהגיש איש ציבור תושב המקום נגד תושבת קצרין, על שפרסמה את דבר עברו הפלילי, התבטא השופט חליל עבוד לזכותו.

איש הציבור הגיש גם תובענה פלילית על פי חוק לשון הרע, נגד הנתבעת (ששמה שמור במערכת), מכיוון שפירסמה את עברו הפלילי במכתב לראש מועצת קצרין שמואל ברילב, ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ולגורמים נוספים בנושא. המכתב נשלח בבקשה לשקול את המשך העיסוק של האיש.

עורכת־הדין מרינה לוי, המייצגת את הנתבעת, טענה בישיבה שלאיש יש שתי הרשעות על תקיפה, אחת מהן על תקיפת אשתו ב־1981, הרשעה על מתן צ'קים ללא כיסוי (ב־1978), והאשמה על התפרעות במקום ציבורי ב־1981. עורכת־הדין לוי טענה שמדובר בעבירות לא קלות של עובד ציבור, והנורמות שיש להחיל עליו חייבות להיות יותר מחמירות מאשר לאדם רגיל.

בהתייחסו להרשעה במתן צ'קים ללא כיסוי אמר השופט: "זה לא כל כך חמור [...] עבירות כאלה הלוואי וכל עובדי הציבור היו כאלה".

כאשר טענה עורכת־הדין לוי, בשם הנתבעת, שהאיש הורשע בתקיפה הגלנית של אשתו ב־1981, אמר השופט: "תקיפת אשה – בסדר. זה לא חמור. את יודעת שבקוראן שלבעל מותר להרביץ לאשתו על מנת לחנכה?"

אדם נוסף, שמשפטו התנהל בדיון החדש בפני השופט עבוד, אמר ל"הארץ" כי השופט הצדיק הכאת אשה בידי בעלה, ברוח הדברים שנאמרו בישיבה ביום ראשון.

בידי "הארץ" הצהרות של שלושה אנשים שנכחו בישיבת בית המשפט, המאשרות את דברי השופט.

בפנייתי אתמול לקבלת תגובת השופט, ענה נשיא בית המשפט בנצרת, נביל רזק "שלפנטי אל השופט בביתו. הוא לא מוכן לדבר עם עיתונאים. אם תגישי בקשה בכתב, כשתבואי לבית המשפט בנצרת, הוא ישקול את הבקשה ויענה בכתב".

חברה מיפן תערוך חיפושי נפט בירדן

רבת עמון (ע"ר). מומחים יפאניים יבצעו חיפושי נפט וגז בהשקעה של שישה מיליון דולר בשנתיים הבאות בממלכה של ירדן – הודיע דובר השגרירות היפאנית ברבת עמון.

הוא אמר כי חברת הנפט היפאנית הלאומית חתמה ביום א' על חוזה עם רשות המחצבים של ירדן, שתכלול חיפושי נפט וגז טבעי, בשטח של 7,650 קמ"ר באזור סרחאן.

ירדן מפיקה פחות מאחוז מצריכת הנפט שלה. לטענת ירדן היא מפיקה 12 מיליון מ"ק של גז טבעי ביום בשדה ריישה שליד הגבול עם עיראק.

האטה בהיקף רכישות מט"ח

מאת איתן אבריאל

גורמים כלכליים בירושלים, אישרו אתמול כי מאז תחילת השבוע מסתמנת רגיעה בקצב רכישות המט"ח של הסקטור הפרטי. נמסר כי היקף הרכישות צומצם לכדי שליש, לעומת השבועות האחרונים.

בינתיים מתקשים באוצר להעריך האם המגמה שהסתמנה השבוע מבטאת מצב חדש, או שזו רגיעה זמנית.

הגורמים הכלכליים ציינו כי הצימצום ברכישות מט"ח, נבע גם מהצהרותיו של יושב ראש האיגוד המקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, שאמר כי התרשם מפגישתו עם שר האוצר, כי משה נסים איתן ברעותו שלא לבצע פיחות.

הצהרותיו של הברפלד, גרמו גם לירידות בבורסה לניירות ערך ולהתייצבות מסויימת בשער הדולר השחור.

ליטאי שהואשם ברצח יהודים יישאר בארה"ב

מאת שלמה שמיר

(ניו יורק, מיוחד ל"הארץ") נאשם בשיתוף פעולה עם הנאצים, תושב ניו ג'רסי, שהוצא נגדו צו גירוש מארצות הברית, ויתר על אזרחותו האמריקנית במסגרת עסקה עם התביעה. תמורת זאת יהיה רשאי להישאר באמריקה כתושב זר.

ג'ויזאס קונגיס, בן 73, מוצאו ליטאי, נמצא אשם בשיתוף פעולה עם הנאצים בימי הכיבוש ובאשמת השתתפות בטבח 2,000 יהודים בעיירה קדאיניאי בליטא, באוגוסט 1941.

ב־1983 גזר בית דין אמריקאי כי אין הוכחות מוצקות להאשמה. אך בית המשפט העליון החזיר את התיק לבית הדין הפדרלי, למשפט חוזר, תוך ציון כי יאפשר לנאשם לערער שנית.

קונגיס, סכנאי שנים במקצועו, מכחיש את האשמות נגדו, אך הסכים לעסקה עם התביעה, לפיה יבוטל צו הגירוש נגדו, והוא יוותר מרצונו על אזרחותו האמריקנית. ראש המחלקה המיוחדת במשרד המשפטים נ"ל שר אמר אמש, כי העסקה איננה מונעת ממדינה זרה לבקש את הסגרתו של קונגיס כדי להעמידו לדין.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

ברעם תקיף ומילוא חלקלק

זה מול זה, באולפן "מוקד", חברי הכנסת עוזי ברעם ורוני מילוא. ברעם, החלטי ותקיף, כפי שלא ראיתיו מעודי, מקווה שמחר תערוך מפלגת העבודה תפילת אשכבה לתהליך המשא והמתן לממשלה רחבה בראשות שמיר, ותמצא עצמה כאופוזיציה לוחמת.

לעומתו, מפגין מילוא כושר תמרון דיפלומטי הכולו חלקלקות, חיוכים ורצון טוב – עד שאפשר להאמין לו, שרק טובת המדינה לנגד עיניו. מילוא שב ומציין שעם רצון טוב, אפשר להתגבר על כל הקשיים ולפתור גם את בעיית התיקים. הוא גם מסכים ששמעון פרס אינו משמש כבגיג אש"ף בישראל וזה הרי ויתור גדול מצידו.

מילוא מביע בקשה ומשאלה, שלשכת מפלגת העבודה המתכנסת היום, לא תחליט על הפסקת המשא ומתן, משום שטובת המדינה דורשת ממשלה רחבה בראשות שמיר. ברעם מטיח במילוא – ללא חיוכים – שאם אופוזיציה גם היא תהיה לטובת המדינה, וקובע בפסקנות, על סמך מידע, שהליכוד אכן משתוקק שהמערך יציל אותו מן המפלגות הלאומניות־קיצוניות – התחיה, צומת ומולדת – אבל המערך אינו חיל ישועה ולא חיל הצלה, אלא מפלגה פוליטית, שונה במובנים רבים מן הליכוד, ועכשיו מציעים לה תנאים משפילים, והיא חייבת לשבת באופוזיציה – למען עצמה ולמען המדינה.

מילוא אומר, שגם אם לא יקבל יותר מדי, אם המערך יישב באופוזיציה הרי הוא נותן ביטוי למשאלת לב – אפילו לא יהיה מתולדי מה – שהמערך אכן יראה נבונה, ימשיך במשא ומתן לממשלת שמיר. מילוא גם מבהיר שצוות המשא ומתן עדיין לא הגיע לקווים האדומים שהציג יצחק רבין, ומצביע על כך, שבעבודה יש עדיין שני כוחות מנוגדים המושכים כל אחד לעברו.

על מה ידברו הליכוד והמערך אם תתקיים משאלת לבו של מילוא ועל מה מוכן הליכוד לוותר, תוהה יורם רונן, המקשה ושואל שאלות נבונות וממוקדות. העימות שב וסובב במעגלים.

2 צבאות קיימו 2 מצעדים ביום העצמאות של לבנון

צעדו שלשום בנפרד במזרח ביירות ובמערבה

ביירות (עד"ו וע"ר). שתי הממשלות היריבות בלבנון, הנוצרית והמוסלמית, אירגנו מצעדים צבאיים נפרדים בעוד כוחות המיליציה היריבים נלחמו ביניהם בביירות וחיל האוויר הישראלי תקף מטרות בדרום המדינה ביום ה־45 לעצמאותה של לבנון.

מפקד הצבא המוסלמי, סאמי אלחטיב והגנרל הנוצרי מישל עאון סקרו מצעדים צבאיים באופן נפרד ביום שלישי, האחד במערב העיר והאחר במזרחה.

בשכונות הדרומיות של ביירות נמשך הקרב בין המיליציות היריבות של השיעים והלוחמים הפעילו מקלעים כבדים, משגרי טילים ומרגמות.

גנראל עאון המפקד על צבא של 15,000 חיילים ועומד בראש ממשלת מעבר צבאית, סקר את יחידות הצבא שעברו על פני בימת ההצדעה בסקטור המזרחי־נוצרי של ביירות.

במצעד הצבאי המוסלמי נכח ראש הממשלה סלים חוס וקצינים בכירים של הצבא הסורי המוצב היום בשני שליש משטחה של לבנון.

תיקו במשחקי הגברים והנשים בשחמט בין ישראל והונגריה

מאת שליח "הארץ" בסאלוניקי

סאלוניקי (מיוחד ל"הארץ"). נבחרות הגברים והנשים של ישראל בשחמט סיימו אתמול בתיקו את המשחקים נגד נבחרות סקוטלנד ודנמרק.

הפרשי הנקודות בין הנבחרות השונות באולימפיאדת השחמט בסלוניקי הם קטנים מאוד ולכן קשה להעריך את הדירוג של הנבחרות, אך נבחרות הגברים והנשים שלנו הן כעת בערך במקום העשרים.

במשחקי הגברים סיימה נבחרת בריה"מ בתיקו על כל ארבעת הלוחות במשחקה נגד הונגריה. היא נמצאת במקום הראשון עם 29 נקודות. אחריה אנגליה עם 25.1/2 נקודות, לאחר שניצחה את גרמניה המזרחית ואחריה ארה"ב עם 25 נקודות.

במשחקי הנשים הגדילה בריה"מ את יתרונה על הונגריה והיא במקום הראשון עם 25 נקודות.

אל על

	מינימום	מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אתונה	12	15	גשם	9	13
בוקרשט	-4	-1	שלג	4	6
בזל	-4	3	נאה	-5	0
וינה	-10	-5	שלג	-4	3
ורשה	-6	-2	שלג	-9	-5
ז'נבה	-4	0	שלג	-3	3
לונדון	-2	5	בהיר	12	17
ליסבון	9	14	גשם	-1	6
מדריד	0	7	מעונן	-1	6
ניו־יורק	3	9	מעונן	-5	3
פאריס	-4	3	בהיר	-7	-2
פרנקפורט	-4	-1	שלג	-6	-2
ציריך	-8	-4	שלג	10	21
קהיר	12	23	נאה	-5	-3
קופנהאגן	-2	0	שלג	-5	-3
רומא	5	10	גשם	8	12

EL AL אל על

מרק **תלמה** עושה לי חם בלב

האזינו מחר ומדי יום ו' במשך שישה שבועות בין השעות 12:00-13:00 לתכנית "לצה"ל בחום" - מבצע מיוחד של **תלמה** בשיתוף עם רשת ג'.
מרקים חמים וחטיפים יחולקו לחיילים בטרמפיאדות ומאחת מהן ישודר מנחם פרי ויגאל רביד בשידור חי.

להלן רשימת הטרמפיאדות מהן תשדר רשת ג' בשידור חי את מבצע תלמה "לצה"ל בחום":
- 25/11 - בטרמפיאדה של צומת סגולה.
- 2/12 - בטרמפיאדה של צומת בת־גלים, אגד.
- 9/12 - בטרמפיאדה של צומת קסטינה.
- 16/12 - בטרמפיאדה ביציאה מירושלים.
- 23/12 - בטרמפיאדה של צומת הקאנטרי־קלאב.
- 30/12 - בטרמפיאדה של צומת תל־השומר.

לצה"ל בחום
מרק **תלמה** עושה לי חם בלב

שחל יתמודד מול אדרי על ראשות סיעת המערך בכנסת

פרס תומך בשחל ואילו אדרי נהנה מתמיכת ברעם

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הודעתו של השר משה שחל, כי החליט להציג את מועמדותו לתפקיד יו"ר סיעת המערך בכנסת מול ח"כ רפי אדרי, מעוררת מתח ועניין בצמרת מפלגת העבודה.

אדרי עשוי לזכות בתמיכה נסתרת של יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס, שאנשים ממקורביו החלו אתמול לפעול למען בחירתו. ראש עיריית אשקלון ח"כ אלי דיין מיכו את התמיכה באדרי.

לעומת זאת הוקם מטה מיוחד למען בחירתו של משה שחל, בו חברים בין היתר חיים רמון, אורה נמיר, רענן כהן. מנכ"ל המפלגה ח"כ עוזי ברעם תומך בשחל מאחורי הקלעים.

אדרי עצמו זועם על החלטת שחל להתמודד מולו. לדעתו, אסור להביא להחלפתו בתקופה זאת ומקורביו רמזו כי יתכן ובסופו של דבר יחלוש על בחירת הבחירות בסיעה.

ח"כ אורה נמיר, מראשי התומכים בשר שחל, אמרה אתמול כי מפלגת העבודה, כסיעה אופוזיציונית לוחמת, זקוקה לבחור ביו"ר סיעה בדמותו של שחל. היא ציינה כי בעבר הצטיין שחל בתפקידו כיושב ראש הסיעה במאבקים מול הליכוד.

במפלגת העבודה נשמעה אתמול הערכה, כי שחל החליט להאבק על תפקיד יו"ר הסיעה בכנסת, כחלק מתוכניתו לכבוש את הנהגת המפלגה. שחל כבר אמר במספר הזדמנויות, כי אם יבחר, יבקש להעניק אופי שונה להנהגת סיעת המערך בכנסת.

מתיחות שוררת גם בצמרת המפד"ל, בעקבות פרסום הידיעות סותרות מצד השרים זבולון המר, יוסף שפירא ואבנר שאקי.

שלשום, בעת שנודע על החלטת מפלגת העבודה להפסיק השיחות עם הליכוד, הודיע שאקי להודיע כי עם למרות כוונתה של המפד"ל לפעול למען ממשלה רחבה יש לרכך את הדרישות כדי לאפשר הקמת ממשלה צרה. השר זבולון המר פרסם אתמול הודעה נגדית, שטענה כי לישכת מפלגת העבודה החליטה לפני מספר ימים כי המפד"ל תפעל להקמת ממשלה רחבה. על כן דרש המר לכנס בדחיפות את לישכת המפלגה, כדי שתחליט על פסק זמן של 24 שעות במגעים הקואליציוניים.

העבודה אינה מעבירה כספים למימון מערכת הבחירות בת"א

במוסדות המרכזיים רווחת ספקנות לגבי הסיכויים

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

מערכת הבחירות של מפלגת העבודה לבחירות לראשות העירייה בתל־אביב מוקפאת משום שמוסדות המפלגה אינם מעבירים כספים למימון הפעולות.

גורמים במפלגת העבודה הביעו חשש כי עצירת הכספים עלולה לפגוע בסיכויי המפלגה להגיע להישגים בבחירות לעירייה. על פי הערכות שהתגבשו במטה יש אפשרות לנגוס בצורה משמעותית בכוחו של להט אם תהיה התארגנות הסברתית נכונה מצד המפלגה ואולם במצב הנוכחי של אי העברת אמצעים שלושה חודשים לפני הבחירות אין אפשרות לקיים פעילות מתאימה.

גורמים במפלגה אמרו כי הסיבה לאי הקצבת הכספים ואי העברתם למחוז תל אביב נובעת מהמשבר הכספי אליו נקלעה המפלגה עקב הבחירות לכנסת. כמו כן במוסדות הארציים של המפלגה רבים הספקות לגבי הסיכויים להגיע להישגים בתל־אביב. הם מזכירים את הצהרתו של פרס כי הוא תומך בהמשך כהונתו של ראש עיריית תל אביב שלמה להט.

נתן וולוך, יו"ר סיעת העבודה במועצת העירייה, סירב להתייחס לנושא ואמר כי המדובר בנושאים פנימיים.

בינתיים נערך ראש עיריית תל אביב שלמה להט לקראת הבחירות ומזה חודשים פועל מטה בחירות מטעמו, והוא החל בקיום חוגי בית וסיורים בשכונות.

סערה ברעננה: "איומים על ברטל, מועמדת לראשות העיר"

(ע). סערת רוחות פרצה השבוע ברעננה, בעקבות ידיעות על הפעלת איומים ולחצים על מועמדת לראשות העיר, רינה ברטל, כדי שתסיר את מועמדותה לתפקיד.

הסערה פרצה בראשית השבוע, לאחר שברטל, פעילת מפלגת העבודה, המשמשת גם מזכירת נעמת בעיר, התבשרה, כי אם בתוך שבוע ימים לא תסיר את מועמדותה לראשות העיר ברשימה עצמאית – תפוטר מכל תפקידיה במפלגת העבודה.

ההחלטה נפלה במוסד לביקורת של המפלגה, לאחר שמוסדות "העבודה" ברעננה בחרו כמועמד לראשות העיר את חיים בן־חיים. רינה ברטל, שהיא פעילה במסגרות גופים שונים בעיר, סבורה, כי צברה תאוצה ואהדה בקרב התושבים והחליטה לרוץ לתפקיד ראש העיר ברשימה עצמאית. במסיבת עתונאים שקיימה השבוע היא ציינה כי מפלגת העבודה היא מפלגה דמוקרטית, וכי בעבר היו חברי מפלגה שרצו ברשימות עצמאיות לראשות עיר.

כתבת עתי"ם מוסרת עוד, כי בסקר שנערך באחרונה ברעננה התברר, כי 32 אחוז תומכים ברינה ברטל לראשות העירייה, לעומת 35 אחוז לחיים בן־חיים, ו־16 אחוזים שקיבל מועמד הליכוד ישראל ברג.

מאיר גזית, דובר מועמד המערך לראשות העיר ברעננה, חיים בן חיים, מסר בתגובה, כי החלטת המוסד לביקורת של מפלגת העבודה אישרה למעשה את טענתו של חיים בן חיים, שחבר מפלגה אינו יכול לרוץ ברשימה עצמאית לבחירות לרשויות המקומיות.

בול ועליו דיוקן משה דיין בעיצובה של הציירת הזת בקבן יצא אתמול לתפוצה. שר התקשורת גד יעקבי מסר עותק של הבול לאלמנתו רחל דיין. בטקס מיוחד שנערך באוניברסיטת תל אביב תיאר יעקבי את דיין כאיש הרי מעשי בנוף הפוליטי של ישראל. מנכ"ל רשות הדואר יצחק קאול ציין, כי בדרך כלל לא אוהבים ברשות להנפיק בולי דיוקנאות, אך במקרה של דיין אהבו זאת.

מקורות בכירים ברשות השידור: פורת יזרז מינוי גינת לעורך "מבט"; יבין מתנגד

מאת לילי גליל
סופרת "הארץ"

מקורות בכירים ברשות השידור העריכו אתמול כי מנכ"ל הרשות אורי פורת יפעל לזירוז הליכים למינויו של מועמדו רפי גינת לתפקיד עורך "מבט" בפועל, עד להבאת המועמדות למכרז.

ל"הארץ" נודע כי כוונתו זו של המנכ"ל עוררה ביקורת מהולם לעמדתו של מנהל הטלוויזיה חיים יבין, המתנגד למינוי עד כדי קרע בין השניים.

בשיחות עם אנשי החדשות אמר יבין כי לדעתו, יש די אנשים במחלקת החדשות היכולים לבצע את התפקיד. הוא גם הצביע על חוסר ניסיונו המוחלט של גינת (מנהל מחלקת הבידור) בתחומי ההתמצאות המרכזית. כן הביע יבין חשש מקשריו הבלתי אמצעיים של גינת עם המנכ"ל.

יבין הכחיש אתמול כי יש קרע בינו לבין המנכ"ל וסירב להתייחס לסיבות התנגדותו למינוי. במחלקת החדשות בטלוויזיה שררה אתמול מתיחות רבה על רקע זה, וכמה מהעובדים אמרו כי לא ישלימו עם המינוי.

נשקלת הבאת הוראות פורת למבחן בבג"ץ

מאת לילי גליל
סופרת "הארץ"

האגודה לזכויות האזרח שוקלת להביא את ההנחיות שהוציא מנכ"ל רשות השידור אורי פורת לסיקור הוועידה באלג'יר לדיון בבג"ץ – עקב פניות של אנשים רבים להעמיד את הנחיות "הצנזורה" ברשות במבחן משפטי.

במכתב למנכ"ל כותב היועץ המשפטי לאגודה, עו"ד יהושע שופמן, כי בעקבות עיון במסמך ההוראות שהוציא פורת נראה כי הן מהוות עבירה על חוק רשות השידור. החוק מחייב מתן ביטוי להשקפות הרווחות בציבור ושידור מידע מהימן.

בשם האגודה מבקש שופמן כי ההוראות יבוטלו, לא יובאו שוב בעתיד, ומודיע כי הוא ממתין לתשובתו של פורת בטרם יישקלו הצעדים המשפטיים.

ח"כ דורון קראה להפסיק את פעילות "שלום עכשיו"

מאת לילי גליל

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ שרה דורון, קראה אתמול לממשלה לנקוט צעדים ציבוריים ומשפטיים כדי "להפסיק את הפעילות האנטי ציונית" של תנועת שלום עכשיו, בעקבות הודעת התנועה על מסע ציבורי הקורא לשיחות עם אש"ף, לאחר החלטות אלג'יר. דורון הוסיפה, כי "שלום עכשיו", הפכה "אש"ף עכשיו", והגדירה את התנועה כ"גוף המייצג מיקוש מכוסל במדינה, המושיט יד לגוף המגואל בדם יהודי".

דובר שלום עכשיו אמר בתגובה: "להגיע להפסקת שפיכות הדמים, נוכל רק במשא ומתן עם האויבים שלנו, חבל שהגברת דורון אינה מבינה שרק כך אפשר לסיים מלחמות. את הטרור תמיד גינינו, ונמשיך לגנות בעתיד. לפני שבודקת הגברת דורון את מי מייצגת שלום עכשיו, שתבדוק את מי מייצגת מפלגתה, שנמנעה שנים ארוכות מלרוץ לבד בבחירות".

קצין הצנחנים מתקרית קלנדיה יועבר מיחידתו

מאת סופר "הארץ"

הקצין שנשפט אתמול לשבועיים מאסר בפועל, בשל היותו בכיר החיילים שהשתוללו בתחילת השבוע במחנה הפליטים קלנדיה, יורחק מהיחידה שבה שימש בתפקיד פיקודי.

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ישקול אם להעמיד לדין גם אחדים מהחיילים שהשתוללו במקום והשחיתו רכוש של ערבים, כפעולת ענישה בתגובה לזריקת אבנים.

הקצין, שנשפט בהליך מהיר לשבועיים מחבוש, הוא מפקד מחלקה בגדוד צנחנים בדרגת סגן־משנה. מקורות בצה"ל מסרו כי החקירה הראשונית של התקרית מעלה כי גם קצין בכיר יותר, מפקד הפלוגה של החיילים, היה מעורב בתקרית, למרות שלא נסע באוטובוס. כנראה שהוא הגיע למקום מאוחר יותר.

עיריית ירושלים סוגרת רחובות צדדיים בשבת בשכונת הר־נוף

(ע). הנהלת עיריית ירושלים החליטה על סגירת כמה כבישים צדדיים לתנועה בשבת בשכונת הר־נוף. דובר העירייה מסר בהודעה לעיתונות כי המדובר בכבישים, המשמשים בעיקר לתנועה פנימית בתוך השכונה ולחנייה.

העירייה נענתה לפניות של תושבי שכונת הר־נוף, שכולם דתיים שומרי שבת. מהאגף להסדרי תנועה בעירייה נמסר כי לכבישים שנסגרו יש גישה דרך כבישים חלופיים. עוד נמסר כי כבישים ועורקי תחבורה ראשיים בשכונה יישארו פתוחים גם בעתיד לתנועה בשבתות ללא הגבלה.

"שינוי" הגישה הצעה לשינוי שיטת הבחירות

מאת סופרי הפרלמנטרי של "הארץ"

סיעת שינוי בכנסת הציעה אתמול לשנות את שיטת הבחירות. לפי ההצעה ייבחרו 40 חכ"ים ברשימה ארצית ועוד 80 ב־20 אזורים ארבעה בכל איזור. ח"כ מיכאל בר זוהר מהמערך קרא אתמול לשנות את שיטת הבחירות.

ח"כ גאולה כהן הציעה אמש לספח את יהודה שומרון ועזה כתשובה ציונית־היסטורית להחלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר.

תלמידי תיכון מחו בפני הרצוג על אירועי הכנסת

הרצוג השיב להם: נשיא המוחל על כבודו, כבודו אינו מחול

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

בפגישה עם 50 תלמידי תיכון מביה"ס ימין אורד שהגישו לו את מחאתם על האירועים שהתרחשו השבוע בכנסת, כשהיא כתובה על גבי מגילת קלף, אמר נשיא המדינה, כי "נשיא המוחל על כבודו, כבודו אינו מחול. אני איני מוחל על כבוד הנשיאות ואין לי כל כוונה לעשות זאת".

הרצוג רמז על תמיכתו בשינוי שיטת הבחירות, כשאמר: "בלי שיהיה קשר בין נבחר העם והציבור הבוחר אותו, לא יוכל הציבור להוות ביקורת על התנהגותו של הנבחר. אני מאמין כי מי שתלוי ישירות ברצון הציבור חש את רגשותיו, לא יעז להתנהג כפי שהתנהגו החכ"ים בכנסת השבוע. ... יביא לתגובה שתבוא לחיזוק המייצגים את הדמוקרטיה שלא זו הדרך".

בג"ץ נוסף נגד העלאת מימון הבחירות למפלגות

הגיש עו"ד רוזנבלום ובנו, תלמיד תיכון, נגד ועדת הכספים

(ע) בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי המורה ליו"ר הכנסת, ועדת הכספים של הכנסת וכל הסיעות המיוצגות בכנסת ה־12 לנמק תוך 28 יום מדוע לא יבטלו את החלטת ועדת הכנסת בדבר העלאת מימון המפלגות ב־55%.

הצו הוצא לבקשת עו"ד עזה רוזנבלום ובנו רן, תלמיד תיכון, שעתרו לבג"ץ נגד החלטת ועדת הכספים. זו החליטה בשבוע שעבר להעלות את יחידת המימון לכל ח"כ מ־207 ל־320 אלף ש"ח לפי הצעת הליכוד והמערך שקיוו לכסות ע"י ההחלטה את חובות מערכת הבחירות שלהם.

שני העותרים מציינים בעתירתם כי החלטת ועדת הכספים צורמת במיוחד משום שהנושא המרכזי שנקבע למערכת החינוך בשנת הלימודים הנוכחית הוא נושא כיבוד החוק והמשפט, החלטת ועדת הכספים אינה מתיישבת עם הצורך בכיבוד החוק והמשפט מכיוון שהיא סותרת פסיקת בג"ץ שכבר ביטל בעבר תוספת רטרואקטיבית למימון המפלגות.

זו העתירה השניה שהוגשה השבוע לבג"ץ באותו נושא. בעתירה הראשונה שהגישה תנועת לאור, הוציא בג"ץ צו ביניים האוסר את העברת התוספות למפלגות עד תום הדיון בעתירה. צו הביניים עדיין לא בוצע, מכיוון שתנועת לאור לא הצליחה לגייס את הערבות שנדרשה ממנה.

מתנגדי הרב שך מקימים סמינר חדש לבנות בב"ב

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

קבוצת אברכים ממתנגדי הרב אלעזר שך הודיעה השבוע על הקמת סמינר חסידי חדש בבני ברק, שיפעל החל משנת הלימודים תש"ן.

במודעה שפורסמה השבוע בעיתונות החרדית קראה הקבוצה להורים, המשתייכים לחצרות חסידיות שונות ומזוהים עם אגודת ישראל, להוציא את בנותיהן מהסמינר החרדי הוותיק בבני ברק (בהנהלת הרב וולף), המזוהה עם הרב שך.

קבוצת האברכים החליטה להקים סמינר חדש בעקבות התבטאותו של הרב שך בשבוע שעבר, שבה פקפק בידיעותיהם התורניות וביכולתם של אדמו"רים חסידיים לתת השראה לתלמידיהם.

עובדי השירותים הדתיים דנים בשבוע עבודה מקוצר

(ע). כנס ראשון מסוגו של רבנים וראשי מועצות דתיות לדיון בהיערכות השירותים הדתיים לשבוע עבודה מקוצר, נפתח במלון "גלי זוהר" בים המלח.

מאות רבנים וראשי מועצות דתיות, בראשותם של הרבנים הראשיים לישראל, התכנסו לארבעה ימי עיון בהם ידונו ויתוו תוכניות להיערכות השירותים הדתיים ופעילותם, עם מעבר המשק לשבוע עבודה מקוצר.

הראשון לציון הרב הראשי לישראל מרדכי אליהו הצביע על סכנת ריבוי חילולי שבת בעקבות הנהגת שבוע עבודה מקוצר. הוא קרא לרבנים ולראשי המועצות הדתיות להפעיל מערכת מסועפת של שיעורים להעמקת הידע ביהדות.

הרב שאר ישוב כהן, הרב הראשי לחיפה, בירך על ההתכנסות וציין, כי חשוב דווקא בתקופה זו בה התרבות בישראל ... לנושאים דתיים להגביל, כי המנהיגות הרוחנית מסוגלת לשתף פעולה בתחומים הדתיים.

זבולון אורלב מנכ"ל המשרד לענייני דתות מתח ביקורת על מפלגות מסויימות שגררו לקלחת הבחירות רבנים וגדולי תורה וגרמו לזלזול בכבודם. הוא קרא לרבנים ולמנהיגים הרוחניים למלא תפקיד חשוב בהחזרת העם ובגישור הפערים בתקופה מקוטבת, בה מצויה החברה בישראל.

עיסקת המאה! ב.מ.וו עם באדג'ט

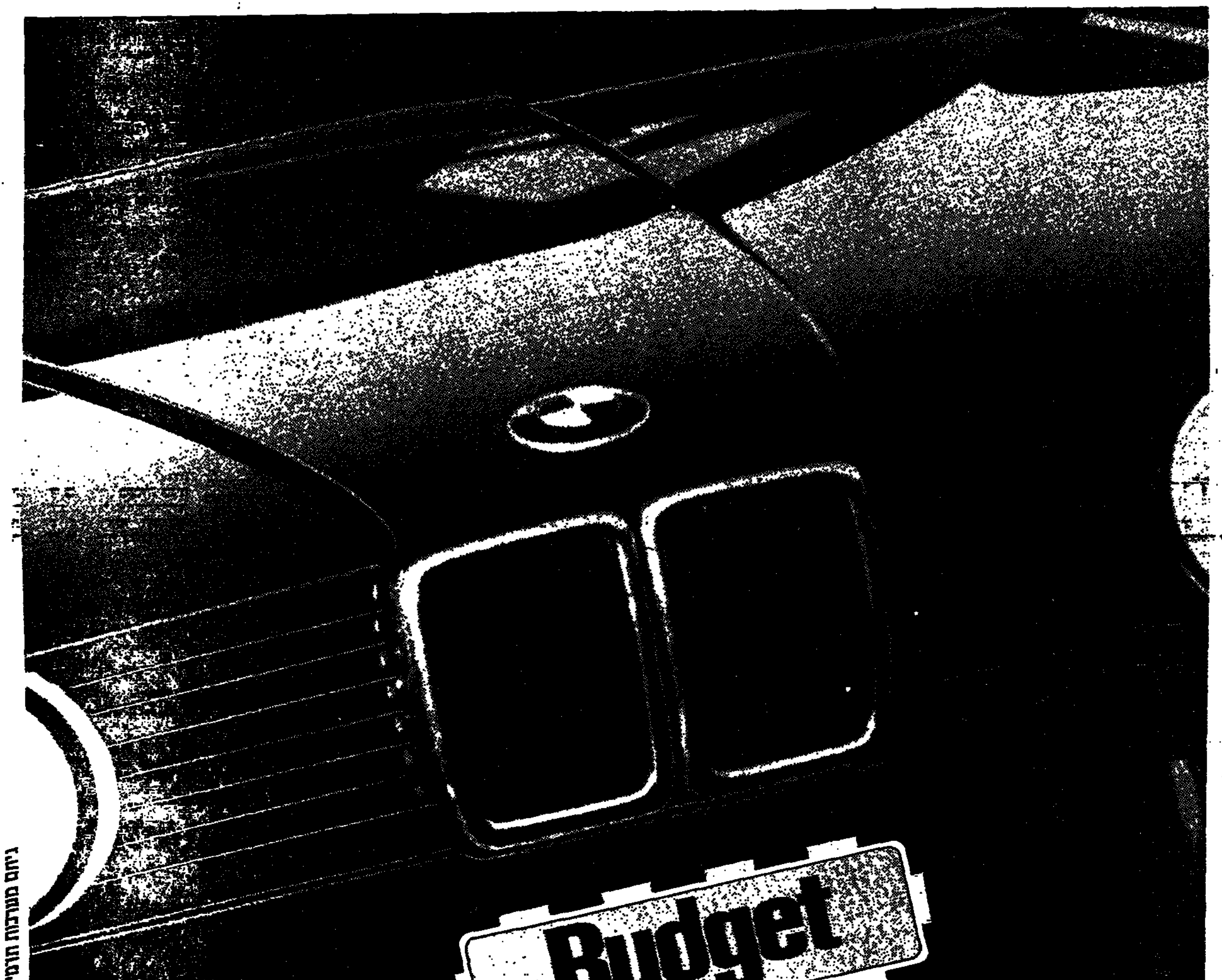

באדג'ט מציעה לך מהיום 100 מכוניות ששברו את מחסום המאה.

לראשונה בישראל תוכל לשכור ב.מ.וו 316i.
באדג'ט – החברה הבינלאומית הגדולה בישראל להשכרת רכב, מעמידה לרשותך את המכונית הטובה בעולם מסוגה – ב.מ.וו 316i עם העוצמה שמדברת בעד עצמה.

טכנולוגיה עתידנית ונוחות מירבית: גיר אוטומטי, מיזוג אוויר מקורי, הגה־כוח, מראות־צד חשמליות, מערכת סטריאו ועוד.
הצטרף עוד היום למועדון העסקים של באדג'ט ותהנה מתעריף מועדף וממכונית מועדפת – ב.מ.וו.

Budget
rent a car

פרטים בבאדג'ט, מרכז ההזמנות:
טל' 03-5619171 או סניף באדג'ט הקרוב אליך.

מנהאה בכל דרך
רסקאר רכב בע"מ, יבואן ומפיץ ב.מ.וו בישראל
אולם תצוגה ראשי: ת"א, דרך פ"ת 19, טל' 03-622271

ביהמ"ש העליון ביקר בחריפות עסקת טיעון של פרקליטות ת"א

העסקה נעשתה עם ח"כ אולמרט שייצג נאשם במירמה

מאת צבי הראל סופר "הארץ"

בית המשפט העליון מתח אתמול ביקורת חריפה על פרקליטות מחוז תל־אביב, שעשתה עסקת טיעון פרוזקית לכת עם נאשם בשם שניאור זלמן דנציגר ופרקליטו, ח"כ אהוד אולמרט.

הביקורת של בית המשפט העליון נשמעה בערעור שהגישה המדינה על זיכויו של צבי פישבך. הוא נאשם ביחד עם אחרים בהונאה בהרמה של מיליון דולר מחברת "בוק" המשרות התעסוקה (עד עצם היום הזה לא נמצא הכסף). בית המשפט העליון דחה אתמול את ערעור המדינה והו־תיר את זיכויו של הנאשם על כנו.

נגד פישבך העידו שלושה עדים שערכו עסקת־טיעון עם הפרקליטות ביניהם לקוחו של עו"ד אולמרט, דנציגר. תנאי עסקת־הטיעון ש־הוסכמו בין הפרקליטות לעו"ד אולמרט היו מאסר בפועל של 36 חו־דשים והפעלת תקופה בת 12 חודשים בהם היה דנציגר עצור בארצות־הברית (דנציגר השתחרר בינתיים מהכלא ואף קיבל חנינה של שלושה חודשים על־ידי נשיא המדינה).

השופט כך מבקר את ביקורתו בכך, כי הציעו לדנציגר עסקת־טיעון עוד כשהיה בארצות־הברית ולפני שמסר גרסה כלשהי במשטרה. בפרוטכן מצא השופט להעיר לפרקליטות כי כיוונה את עדותו של דנציגר.

שופט בית המשפט העליון גבריאל בך, שלדעתו הצטרפו השופטים מנחם אלון ושושנה נתניהו, כתב, בין היתר, כי "כאשר מובטח לחשוד הסדר נוח מאוד לחיסול פרשת האישומים נגדו, נדרש הנ"ל להתחייב במפורש למסור עדות לפיה היה פלוני שותף לקשר הפלילי לבצע העבירות הדי־פים, נגד דבר זה את טובת הציבור".

ח"כ אלוני לא הופיעה בבימ"ש בפעם השנייה ונקנסה ב־750 ש'

(ע). שופט השלום בכפר־סבא, יהו־דה פרגו, גזר אתמול בח"כ שולמית אלוני, שלא הופיעה לדיון המשפטי, אליו הוזמנה וקנס אותה ב־750 ש"ח הוצאות.

נגד ח"כ שולמית אלוני הוגשה תביעה אזרחית בגין לשון הרע, ע"י הרב מנחם ולדמן, בעקבות מאמר שכתבה בנושא התיקון לחוק השבות שפורסמה בעתון "ידיעות אחרונות" בשנת 1985. המשפט נקבע ל־7 בנוב־מבר וח"כ אלוני לא הופיעה אז לבית המשפט. השופט דחה את המשפט ל־אתמול – 23 בנובמבר – וגם הפעם לא הופיעה ח"כ שולמית אלוני לבית המשפט.

"אין זה לדוחי שגו הפעם השניה שח"כ אלוני, למרות שהוזמנה כדין, לא מתייצבת. בדיון הקודם ביקשתי הסבר לכך, אך גם הסבר לא התקבל". לפיכך החליט השופט להטיל עליה קנס בסך 750 ש"ח הוצאות ודחה את המשך המשפט לחודש ינואר הקרוב.

באשר לטענות המוקדמות על חסינות חברי הכנסת, שהועלו בכתב הגנתה, קבע השופט, כי אלה יושמעו במסגרת ההוכחות בחודש ינואר.

בכתב התביעה שהוגש נגד ח"כ אלוני והעתק "ידיעות אחרונות" נאמר, כי בכתבה בנושא "גיור שלא כחוק" נאמר, כי התיקון לחוק השבות, אותו דורשים נציגי המפלגות הדת־יות טרם נתקבל, אך למרות זאת הע־בירו את סמכות ביצועו לידי הרבנים, ולא לידי סתם רבנים אלא לאורתו־דוקסים שבהם, אלה שמכריזים בפר־הסיה, כי אינם ציונים ואינם מוכנים להכיר בציונות ובישראל כבמדינה דמוקרטית ובראשם הרב ולדמן.

אשתו של גומדי "חוששת לחייה"; לנציג בעלה הותר להיכנס לביתם

על פי החלטה של בית הדין הרבני הדן בעניינם

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בית הדין הרבני בתל אביב הד־ן בעניינם של בני הזוג אהרוני החליט לאפשר לנציגיו של גומדי להיכנס לבית המשפחה בתל ברוך, שם מתגו־ררת בת שבע אהרוני.

האשה טענה אמש, כי היא חוששת לחייה וחוששת שמא גורמים עבר־יינים ינסו לפגוע בה.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמרה בת שבע אהרוני: "אני חוששת לחיי. במשך כל השנים היו לי מריבות עם רוצחים. הוא איים עלי, והיו אפילו מכות. בשנה האחרונה הגיעו אלי עבריינים לאיים עלי. אמרו לי להיזהר האם לא אסגור את העניינים עם רוצחים ולא אעזוב את הבית ואשרר את הכל, הם יעקמו בי. יש עלי בשנה האחרונה איומים גם בטל־פון והרבה הטרדות. בתקופה האחרו־נה גרמו פעמיים אלמונים נזקים לשתי מכוניות השייכות לי.

"עד עכשיו היתה פה בבית חברת שמירה של אלי דרזון (קצין משטרה לשעבר שגומדי טוען כי הוא בקשרים רומנטיים עם בת שבע). לא איכפת לי שיהיו פה שומרים של חברת שמירה אחרת ולא של דרזון. הסכמתי לכך אבל ביקשתי שגומדי יממן את חברת השמירה הזו."

בת שבע אהרוני טוענת כי ההחל־טה שנתן בית הדין הרבני לפיה עורך הדין של גומדי יתמנה מטעמו כמנגנ נכסים על חלקו בבית מאפשרת למע־שה לאנשים שגומדי ירצה בהם להי־כנס לתוך הבית והדבר מסכן אותה.

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
מדור התאטרון

ועדת הפרוייקטים של מדור התאטרון תקיים

יום צפיה בהפקות תאטרון

(מקצועיות – למבוגרים)

בתחילת חודש ינואר.

יוצרים עצמאיים המבקשים **לקבל תמיכה בהפקה** יגישו בקשותיהם עד ל־23.12.88, למשרדי המועצה לתרבות ולאמנות, רח' תל־חי 3 תל־אביב.

פרטים נוספים וטפסי בקשה אפשר לקבל –
* **בתל־אביב:** אורה יבנאלי טל. 03־285413.
* **בירושלים:** שרה ליסובסקי 02־238560.

מעריב – עכשיו

קרא ב**מעריב** יום ו':

גשר צר על מים חרדים. חשיפה של נשות חסידי גור ■ סימה קדמון

היו"ר דב שילנסקי אני עוד אפתיע את כולם ■ אברהם תירוש

הרב יוסף שלום אלישיב

מעריב־שבשבוע:
המתנות הירבים ברחוב החרדי. הרב יוסף שלום אלישיב נחשב למועמד הטבעי להיות יורשו הרוחני של הרב שך – לוי יצחק הירושלמי ● אין דיאטות שמנות – יעל פרימלמר ● ארץ החלומות של דני ניומן – יהונתן גפן ● משחקים על החיים והמוות – אבי מורגנשטרן והדי סופר

הבר אהאוד

מעריב־שבת:
המגעים: צרה או רחבה – יוסף חריף ומנחם רהט ● הבושה להיות מכסל – אהרון דולב ● התובע בפרשת פלאוד: אני מעריך את ישראל על הצורה שבה פעלה נגד האנונ – עופרה ישועה־לייט ● בנאיד בוסו. אביה גידל אותה כבן – מיוחד למעריב

מעריב־ביצאי:
מופלין ומידלר בע"מ. הצמד־חמד של הקולנוע האמריקאי – עירית שמגר ● טלוויזיה – דליה רביקוביץ

ה"כ דב שילנסקי

מעריב־בלבלה:
הצד הירוק של בעית "מיהו יהודי". על זריעת כספים מקס לכאן – עודד שחר ורן דגוני

מעריב־קריה:
העבודה הרסה אותם — שירות מעריב

מעריב־תל־אביב:
הדוגמנית, העירום והכובע — מייק הלר

מעריב־ספרות:
יבגני יבטושנקו, שירים חמרונת

מעריב־דעות:
אמנון אבראמוביץ, יעקב ארז, חנוך ברטוב, ארי בושן, משה זייק, יואל לב, יוסף לפיד, אפרים סידון, שמואל שניצר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

אישום נגד תושב אלפי־מנשה שהיכה עיתונאי

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

הוגש כתב אישום נגד תושב אלפי מנשה שתקף את כתב "חדשות" שסיקר את האירועים סביב הצלת בקבוק התבערה על בני משפחת מוס לפני כשנה וחצי.

בכתב האישום שהוגש לבית משפט השלום בכפר סבא נטען כי יוסי בלום, בן 44, הגיע עם מספר מתושבי לכפר הכלה הסמוך לקלקי־ליה ושם יהיה באוקזיו לכל עבר. כתב חדשות, אורון מאירי צילמו בעת הידוי ובהגעתו התנפל עליו בלום, עם מתי יישבים אחרים, שבר את עדשת מצלמתו, הוציא את הפילם מהמצלמה וחשפם לאור. לאחר מכן תקף שוב את העיתונאי, השכיבו בכוח על מכונית שחנתה במקום, והכה בכל חלקי גופו.

העיתונאי הולך מתוקפו על ידי אנשי משטרה הבאה שהיו במקום.

500 עצי אורן וברוש נעקרו בחבל לכיש

(ט) חורש בן שנה שניטע בקרבת הקו הירוק, בקצה המזרחי של חבל לכיש, הוכל בראשית השבוע. קרוב ל־500 עצים שנעקרו על ידי אלמו־נים הושארו במקום.

עובר הקרן הקיימת התלונן במש־טרת קריית־גת, שגילה 350 עצי אורן צעירים ועוד 120 עצי ברוש שנעקרו מן השורש. המשטרה פתחה בחקירה. ההנחה היא שמדובר במעשה תבלה על ידי כפריים מאזור הכפר הסמוך. לא נמסר על מעצרים.

הצעה לבחור יו"ר חדש ליישובי קו העימות

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

ראש מועצת מעלות שלמה בר־חבוט פנה בבמבק ליו"ר פורום יישובי קו העימות, ח"כ יוסי גולדברג, ובו הציע כי בעקבות היבחרו של גול־דברג לכנסת, ייבחר יו"ר אחר במ־קומו – כדי "שהפורום יהיה אקטיבי ואגרסיבי במגמה להיאבק במעגל האבטלה ההולך וגדל ביישובי קו העימות".

ראש המועצה בחובה הוסיף כי הוא בטוח שגולדברג ישמש דובר נאמן לפורום בכנסת.

נמסר כי פורום עדי הפיתוח יוד־כנס מחר לדיון במצב האבטלה.

מלון הולידיי בטבריה ייסגר

מאת זוהר בלומנקרנץ

משרד התיירות מתכוון לסגור את מלון "הולידיי" בטבריה. המלצה בנושא זה התגבשה אתמול במשרד הממשלתי והיא תועבר לשר התיי־רות, אברהם שריר, כדי שיחתום על צו הסגירה, לאחר שהתברר כי בית המלון לא עומד בדרישות החוק.

באחרונה התקבלו במשרד התיי־רות עשרות תלונות מצד ישראלים וזרים, אשר התארחו בבית המלון בקיץ ובמהלך תקופת חגים. ביקורות של המשרד הממשלתי, שהתקיימו בבית המלון בעקבות גל התלונות, הצביעו על ממצאים שליליים. בית המלון אינו מומלץ ואינו מדורג ולדעת גורמי תיירות גורם נזק למוניטין של טבריה ולענף המלונאות בארץ.

בעלי האנייה "בילקור" נדרשו לשאוב ממנה חומרים מזוהמים

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

מ"מ מנהל מינהל הספנות והנמ־לים, יורם נחשול, פנה אתמול למנהל חברת דיזנגוף אשדוד המייצג את בעלי האנייה הטורקית "בילקור" ותבע ממנו לשאוב מיד את כל החומרים הרעילים שבתוכה. האניה "בילקור" עלתה לפני כמה ימים על שובר הגלים בנמל אשדוד.

פניית מינהל הספנות לחברת די־זנגוף נעשתה על פי הוראת שר התח־בורה חיים קורפו.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי משגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה משגב מופקדת שינוי תכנית ...

עקרים קולקני
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

י"א בסיון התשמ"ח
27.5.1988

עמותת אנשי קבע יוצאת במכרז לאלף קוטג'ים באזור מודיעין

15 חברות בנייה מתעניינות, אך קבלנים גדולים מסתייגים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

כאלף קוטג'ים ייבנו באזור מו־דיעין עבור אנשי צבא הקבע על־ידי עמותת "נאות מודיעין". מינהל מקרקעי ישראל כבר הקצה את הקר־קע, שתימכר לאנשי העמותה במחי־רים מיוחדים.

ראשי העמותה ערכו לפני ימים אחדים כנס ובו מסרו פרטים על הפרוייקט, שבמסגרתו ייבנו קוטג'ים בגדלים שבין 90 ל־150 מ"ר עבור אנשי הצבא.

בדעת חברי העמותה לפתוח את הקרקע ולמסור אותה מוכנה לבנייה לחברה קבלנית שתזכה במכרז. המכרז מעורר עניין רב בקרב חברות הבנייה.

בכנס קבלנים השתתפו נציגים של 15 חברות בנייה, והצפים שמספר החברות שיגשו אליו יהיה גדול. עם זאת נראה שחברות בנייה רבות, בעיקר הגדולות, לא ישתתפו במכרז, שכן הניסיון שהצטבר בחברות הבנייה לגבי הזמנה של עמותות הוא שלילי בדרך כלל.

במספר לא קטן של מקרים הגיעו חילוקי הדעות בין העמותות לחברות הבנייה לבית המשפט. לחברת "רסקו", למשל, נגרמו הפסדים כבדים מבנייה עבור עמותה בירושלים. גם לקבלנים גולדשטיין ופריצקר הצטבר ניסיון רע בכל הקשור לבנייה עבור עמותות.

20 אלף תלמידי תיכון חובשים הבוקר מסיכות גז למשך 20 דקות

מאת סופר "הארץ"

היום יתקיים יום הג"א במערכת החינוך בארץ, במסגרתו יחבשו כ־20 אלף תלמידי תיכון מ־36 בתי ספר מסכות נגד גזים למשך כ־20 דקות. זו הפעם הראשונה, שבישראל יתקיים תרגיל התגוננות ללוחמה כימית בהיקף כזה. סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, וקצינים בכירים ממפקדת הג"א יפקחו על התרגיל בביה"ס התיכון ע"ש "הימלפרב" בש־כונה בית וגן בירושלים, שבו כ־500 תלמידים.

בכל מוסדות החינוך יבוצע תרגיל ירידה למקלטים מן הכיתות, שהייה בהם במשך כ־30 דקות ויציאה מרגמית של כיתה אחת ממקלט דרך פתחי החירום.

השנה יתווסף תרגיל הירידה למק־לטים בשעה שהתלמידים נמצאים בכיתות. התרגיל יתחיל בשעה 10.30 בצפירה שתושמע בכל רחבי המדינה. בעת הירידה למקלטים יקבלו צוותי תלמידים מוגרים בכיבוי אש בחצר המוסד ויתרגלו הגשת עזרה ראשונה לנפגעים.

לקראת יום הג"א ישתתפו כ־2,000 מורים, אחראים על הביטחון בביה"ס, בהשתלמות מיוחדת מטעם הג"א ומשרד החינוך. עוד כ־2,000 מורים עברו קורסים להגשת עזרה רא־שונה וכ־10,000 תלמידים עברו השתלמות בכיבוי אש בתחנות מכבי אש בכל הארץ.

מורות מוחות: פקידים משתתפים בקורס להכשרת מנהלי בתי ספר

מאת צילי מבדיל
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מורות הלומדות בקורס להכשרת מנהלים לבתי ספר יסודיים הנערך באוניברסיטה העברית, מוחות על שיתופם של עשרה פקידי־מנגנון במ־שרד החינוך בקורס. לחלק מהפקידים (בעיקר נשים), אין תעודת בגרות. הקורס הדרישתי, המתקיים בבית הספר לחינוך, מעניק לעובדי ההוראה תואר ב־ראי משרד החינוך מממן את שכר הלימוד של הפקידים (2500 שקל לשנה), ופוטר אותם מיומיים עבודה במשרד. האוניברסיטה הסכימה לסידור זה.

סמנכ"ל משרד החינוך, דן לוין, אמר בתגובה, כי רק כשני שלישים מהשיעורים משותפים למורות ולפקי־דים וכי הפקידים משלימים את שאר השיעורים, בקורס מיוחד למינהל חינוך שנפתח עבורם באוניברסיטה. לוין הסביר כי מטרת המשרד היא לאפשר לפקידיו לקדם השכלתם.

הקורס מאפשר להם לצבור נקו־דות שייחשבו להם אם ירצו להשלים אחר כך לימודי תואר ראשון. חסרי תעודת בגרות יצטרכו להשלימה במשך הקורס.

לוין אמר עוד, כי אין זה הקורס האקדמי הראשון המשלב עובדי הוראה ופקידי מינהל במשרד החינוך, וכי גם בעבר התלוננו על כך חלק מעובדי ההוראה. לדבריו, מדובר ב"מנהלי מחוזות ומעלה" שיש עלי־הם חוות דעת טובה במשרד החינוך.

יצוין כי אחת הפקידות בקורס היא חברת ועדת העובדים במשרד החינוך, מלכה אסולין.

עוד אמר לוין, כי המשרד פתח ב־אחרונה קורס במסגרת אחרת ל־25 עובדים להשלמת השכלתם והת־כנית הקרוב ייפתח עוד קורס כזה.

דגי הזהבון שאוחסנו שנתיים עד להכשר נמצאו ראויים למאכל אדם

מאת אבי בנאהו

השירותים הווטרינריים של אגף הדיג במשרד החקלאות שבדקו לפני ימים אחדים את משלוח דג הזהבון המאוחסנים זה כשנתיים בבתי הקירור באשדוד, לאחר שהר־בנות הראשית לא אישרה את שיווקם בישראל כדגים כשרים, מצאו את ה"זהבונים" ראויים למאכל אדם.

44 טונות של דג הזהבון שיובאו לישראל מיפן על ידי חברת ארמז ווילנר בשותפות עם החברה לאספ־קה וקירור, כדי לשווקם בישראל כדגים כשרים המהווים תחליף לשריםפס, לא קיבלו עד לאחרונה אישור מהרבנות לשיווק מאחר שכתב הכשרות שהומצא מרב בהוליפתר לא תאם [illegible] הרבנות) את תנאי המשלוח ומסיבה זו נתקעו היבואנים עם הדגים כשנתיים.

אתמול מסר צבי ווילנר כי לאחר שהמשלוח שהיה מאוחסן כשנתיים במקפאי הקירור, נבדק ונמצא ראוי למאכל אדם וכמוצר באיכות גבוהה, יש בכוונתו להשיג עבורו את תעודת הכשרות ולשווקו בישראל.

קיבוץ ייט"ב בבקעה – על שמו של טבנקין – בפני משבר נוסף

במקום נותרו 11 חברים שמתוכם 6 הודיעו שבכוונתם לעזוב

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

קיבוץ ייט"ב של התק"ם בבקעה, שלפני כשנה נערך במקום טקס יישובו מחדש ע"י קבוצה של התק"ם – לאחר שנעזב ע"י ראשוניו ארבע שנים לאחר שאורותיו בראשית שנות השמונים – שוב נקלע למשבר חברתי המאיים על עצם קיומו. במקום נותרו מהגרעין המיישב החדש שבי־דיו הופקד המשק לפני כשנה, 11 חב־רים בלבד ו־6 מהם הודיעו על כוונתם לעזוב. ייט"ב, קרוי על שמו של אחד מראשי הקיבוץ המאוחד ות־נועת העבודה – יד יצחק טבנקין.

ייט"ב הוא אחד מהקיבוצים המסופקים בבקעה. הרוב הגדול של כלכלת המקום מתבסס על חקלאות במיגוון גידולים: תמרים, פומלות, מנגות, בננות, כרם, סברס ללא קוצים, ארטישוק ועוד. במקום גם שלוחה של נגריית הרהיטים של עין חרוד.

המלווה המשקי של בקעת הירדן מטעם התק"ם, רוני גייסט מקיבוץ צורעה, אמר לשבועון התק"ם "קי־בוץ": "הפוריינות משתנה. אנשים מתחילים להבין שעכשיו צריך לבנות ולחזק את הקיים. צריך לדאוג, למשל, שבבעת ברכר לא תיפול. אם הגדולים יפלו, איזה סיכוי יש לצעי־רים. יתכן שזה עלינו להבהיר לאנ־שים בייט"ב את המצב אפילו ביותר חריפות. אלה שיש להם אופציות אחרות, עם כל הכאב, מבינים ועוזבים".

קופות חולים דורשות להשהות את העלאת תעריף יום אישפוז

מאת עדנה אדירור
סופרת "הארץ"

הנהלות קופות החולים מכבי, לאומית ומאוחדת תובעים מסמנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, להשהות את ההחלטה להעלות את מחיר יום אשפוז בבתי החולים הממ־שלתיים והציבוריים ב־23.14%, מ־268 ל־330 שקלים. על פי צו שחתמו שרי האוצר והבריאות, העלאת המחיר בתוקף מ־15 לחודש השוטף.

במכתב ששגרו שלושת מנהלי הקופות רפי רוטר (מכבי) דוד מלמרוביץ (לאומי) ועודי סלנט (מאוחדת) הם טוענים כי כבר ספגו מתחילת השנה עליה של כ־33%, העלאה שאושרה לאחרונה היא חד־צדדית ללא מתן התראה מוקדמת, עומדת בניגוד למה שנקבע בתקציב מערכת הבריאות לשנת 1988־89.

בתקציב נקבע כי מחיר יום אשפוז יהיה 268 שקלים ולפי מחיר זה נדרשו הקופות לבסס את תוכנית הע־בודה שלהם. עתה, העלאה נוספת של 23.14% היא גזירה שלא יוכלו לעמוד בה.

רפי רוטר אמר ל"הארץ" כי להעלאה זו יש השפעה לא רק על ההתחשבנות של קופות אלו עם בתי חולים ממשלתיים וציבוריים אלא גם על ההתקשרות עם בתי חולים פרטי־ים, מכיוון שהתקשרות זו מבוססת על בסיס של מחיר יום אשפוז.

דובר משרד הבריאות, שמואל אלגרבלי, אמר בתגובה כי העלאה נועדה לממן תוספת של שכר לעובדי המערכת שלא נלקחה בחשבון בתקציב. מאחר שתקציב בית החולים מבוסס על הכנסות נועדה העלאת המחיר לפצות את בתי החולים. העלאת המחיר בוצעה על פי חוק יציבות המחירים כשכבי [illegible] מים עליה. לדבריו, לא יתכן כי בתי החולים הממשלתיים יסבסדו את קו־פות החולים.

בכלא אנסאר 3 משמיעים ברמקולים שירים עבריים

כתגובה נגד לשירים לאומיים של העצירים

מאת אורן רבין סופר "הארץ"

בכלא קציעות, המכונה "אנסאר 3", מושמעים במשך כל שעות היום שירים עבריים, המועברים מעל גבי רמקולים שהותקנו ברחבי הכלא. מפקדי המיתקן החלו להשמיע את השירים, בתגובה לשירים הלאו־מיים שמשמיעים מאות העצורים, מאז דיוני ועידת אלג'יר.

בשבוע שעבר התפרעו מאות עצירים במיתקן הכליאה והיא דוכאה מיד. על פי הדיווחים, נפצעו שישה עצירים, אך סגן אלוף חנן רוביק, דובר צה"ל בפיקוד הדרום, הכחיש כי היו פצועים בהתפרעות.

מתקיני מזגנים במכוניות: מש' התחבורה מקפח אותנו

מאת נורית אמיתי

מתקיני מזגנים במכוניות הפגינו אתמול מול משרד התחבורה בירו־שלים, במחאה על כך שלפי מדיניות המשרד התקשרו יבואני הרכב רק עם חמש חברות התקנה.

הרקע הוא חיוב התקנת מזגנים במכוניות שנפח המנוע שלהן מעל 1500 סמ"ק. לאחר פנייה קודמת סוכם במשרד התחבורה שירשה גם למתקינים אחרים להתקין מזגנים, בתנאי שהלקוח יחתום על הודעה לפיה ידוע לו שלא תחול אחריות יבואן לגבי התקנת המזגן.

המתקינים שאינם נמנים על חמשת המתקינים שאיתם התקשרו היבואנים מחו על אותו סיכום וטענו שאינו תקף, כיוון ששר התחבורה לא חתם עליו.

ממשרד התחבורה נמסר כי ההחלטה באה כדי להגן על הצרכן ולהב־טיח שהמזגן בכלי הרכב יהיה אמין ולא יגרום נזק למנוע המכונית.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב – יפו
חוק התכנון והבניה תשכ"ח – 1965
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים כי לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב – יפו הוגשו בקשות לעסקים המפורטים להלן, לתת להם אישור לשימוש חורג.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום הנ"ל, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב–יפו שד' בן גוריון 68, את התנגדותו ולציין את כתובתו המדויקת.

1. יום טוב דוד	מסעדה	אבן גבירול 71 פינת נוקטורנו?
2. קלינקי העצירות	בית"ל לעבוד בייר נייר טואלט	דרך שלמה 152
3. הדרי רפי	מכ' מכשירי אלקטרוניקה ושעונים תוספת מכון שכפול	אבן גבירול 43
4. מפור מרדכי	עסק תיקון מכשירי חשמל	אנילביץ'
5. גאות כרמלה	מסעדה	דרך שלמה 18
6. סטל אומר	נגריה	בני יהודה 26
7. נגבי ישראל	שמירת תמנים	בן יהודה 210
8. בניאל יהודה	תיקון ומכ' מוצרי חשמל	מסילת ישרים 77
9. אדר רינה	משחקים אלקטרוניים	יהודה המכבי 1
10. אברהם רחלי	עסק מוטות?	העמק 20 יפו
11. מאיש יצחק	מסעדה והריכה שמל משל מסעם	חלפנק 32
12. אדר יציל	עריכת משחקי ביליארד	קיומן 6
13. ליס אברהם	פחחות רכב	שדרות ישראל 23
14. ריזנק קלאודה	מסעדה	רעקן 33
15. מסיקה שרה	מוסך עבור עסק להכנה ומכירת כריכים ומכ' משקים משק קלים פיצה שקות וסיגריות	הרוני המלכות 7
16. בן נחום רחל	מוסך	הרצל 61
17. כהן מנחם	קבלת בגדים לניקוי	קלישר 44
18. בן צור יהושע	מוסך	שוק 28
19. קצור אלון	מכ' צבעים וחומרי בנין	שד' יהודית 6 א
20. בניהו יוסף	לימוד יהלומים	נחת שאנן 29
21. פריים ת"א יזמים פיננסים בע"מ	בית משכן	לילנבלום 45 פ' אלנבי
22. אבטר יעקב	מוסך	מסילת החשמונאים 13
23. מורבסקי משה	אפיית עוגות ומכ' מאפה מבצק מוכן	מגן אברהם 8
24. הרשקוביץ חיים	הפעלת מוסיקה והופעת אמנים במסעדה	אילת 11
25. רינבנת הכר קרן	אכסניה	נחלת בנימין 2
26. שמחוני יהודה	אכליז	המגשר ? התקוה
27. אשכבלי בר אל	חכ' ומכ' מיני בגדים	אבן גבירול 44
28. יד לבנים	חכ' והגשת כריכים עוגות משקאות קלים וחמים	פינסקר 43
29. רגן יעקב	מוסך לתיקון כלי רכב	שנירלר 7 יפו
30. שמעוניק שמואל	מכירת צמחים ופרחים	קרית שאול
31. אלימלך יעקב	מכ' מכשירי חשמל ומנגינים	פרישמן 27
32. שטה יצחק	מסעדה לגברות	מרדכי 17
33. שרעבי בתיה	מסעדה צריכת מאכ' משל' ומוסיקה	מקוה 2 יפו
34. קיטרון צבי	מכ' פרחים ועציצים ודרים ושתילים	פינסקר 68
35. רלאור ניהול כללי מנהלת השכונות בע"מ	מסעדה עם משקאות משכרים הפעלת מוסיקה והופעה כנגד זיגזג	אבא אחימאיר 21
36. גבאי רון	מסעדה וצריכת משקאות משכרים	אבן גבירול 10
37. רביר יובל	מסעדה	[illegible]
38. אנג ריטבנק	בגדים לניקוי	פרישמן 46
39. אביוב משה	אפיה ומכירת עוגות	ישראל נגר 34
40. משמרות לייטר ואלברט	מסעדה ומכ' בגין להשלמות ומיזוג	אבא אחימאיר 31
41. [illegible]	[illegible]	קלישר 33
42. מוזס אבי	מסעדה ומכ' משק משקאות ומוסיקה	לבונטין 15
43. כלילה בע"מ פילץ	הפעלת מכשירי משחקים	דיזנגוף מכשר מגרש 189
44. אברהם ויצן	מכ' בשר מבריות עופות ודגים קפואים כלי בשר מלוחים נקניק ממוך משקה מצפרי וכלב	שלמה המלך 42
45. פל יעקב	הפעלת מוסיקה והופעת אמנים במסעדה־יוגב 343	

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
ועדת מכרזים איזורית ת"א

מכרז בניה 71/133/88

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית תוספת קומה לספריה במרכז קהילתי, בנווה יוסף – חיפה, במסגרת התכנית להתחדשות השכונות.
2. הבנין המתוכנן הוא בשטח כ־450 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ה' 24.11.88 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 409 בין השעות 12.00-9.00 תמורת תשלום של ‎.200 שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ד' 30.11.88, הפגישה בשעה 10.00. מקום המפגש מתנ"ס נוה יוסף.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתו־בת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 28.12.88 שעה 11.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט–1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרזי השלטון המקומי
פרסום מס' 400/88
להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפורסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במחירים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	60/88	450	רכישת זכויות במקרקעין – בית ספר נועם בנות בשכונת קרית־משה	15.12.88	משה גלזר, טל' 02–228695	ט. קולק
ע. ירושלים	63/88	450	רכישת זכויות במקרקעין – שוק רדוק, רח' הילדסהיימר השכונה הבוכרית, ירושלים	13.12.88	משה גלזר, טל' 02–228695	ט. קולק
ע. ירושלים	65/88	450	רכישת זכויות במקרקעין – בית ספר "מהרציף" רח' פרום צין בית הגן – ירושלים	13.12.88	משה גלזר, טל' 02–228695	ט. קולק
ע. ירושלים	66/88	450	אספקה התקנה ותחזוקת רמזורים במקומות שונים בעיר	20.12.88	עזרא טל' 02–237020	ט. קולק
ע. נהריה	30/88	1600	עבודות תשתית בשכונת עין־שרה נהריה, כבישים, מים, ביוב, חשמל, תקשורת (הארכה)	15.12.88	מח' מכרזים, טל' 04–922121	ז. עמיר
ע. עפולה	18/88	200	עבודות בניית גן־ילדים ורכיבותיות בשכון בגולים–עפולה (סיור קבלנים 6/12 שעה 10.00 במשרד מהנדס העיר	12.12.88	מח' מכרזים, טל' 06–594040	ע. קלי
ע. רמת גן	134/88	380	עבודות ביוב ותיעול בכל חלקי העיר	8.12.88	אגף הנדסה, 03–7535535	א. עמית
ע. רמלה	9/88	60	כיתות התעמלות המוגן בבי"ס מע"ש	15.12.88	אגף הנדסה, 08–227911	ג. פרץ
ע. רמלה	10/88	200	ייצור הרכבה והבטחת מעקות בטיחות להולכי רגל ברמלה	9.12.88	מח' פיתוח ותשתית, 08–227911	ג. פרץ
ע. רחובות	26/88	30	עבודות נקיון בבתי־ספר רה שליש וקציר	12.12.88	מח' חינוך, 08–469949	י. הרמלך
ע. רעננה	37/88	300	סלילת דרך גישה למפעל הנרוסה התעלה	8.12.88	מח' מכירות, 052–23223	ב. חלפרין
מ.מ. אור יהודה	12/88		מכירת גוף דיר סלל מכבת + עגלה ש.י. 86 תוצרת האוק	12.12.88	רפי נחום, 03–848486	י. בוקובזה
מ.מ. גני תקוה	10/88	120	סלילת רחוב הנגב בשכונת הערבה	4.12.88	מזכירות המועצה, 03–351010	ש. הלק
מ.מ. ירוחם	6/88	60	עבודות פיתוח ניקוז וצנרת מים רח' אליהו הנביא	9.12.88	מח' הנדסה, טל' 057–80550	ב. אלמקיאס
מ.מ. אופקים	4/88	100	עבודות פיתוח רח' שרת סיפת מלב ב' (מזור)	11.12.88	מזכירות המועצה, טל' 057–923911	י. בוסקילה
מ.מ. מצפה רמון	10/88	100	הכשרת שביל בשכונת האשקוביות (סיור קבלנים 29.11.88 שעה 11.00)	8.12.88	מהנדס המועצה, 057–88561	ש. כהן
מ.מ. עספיא	2/88	380	הקמת מגרש כדורסל (סיור קבלנים 28.11.88 בשעה 15.00 יציאה מבנין המועצה)	4.12.88	מזכיר המועצה, טל' 04–781670	י. אבו רוקן
מ.א. הגלבוע	9/88		מכירת מיניבוסים: 1. מיניבוס פורדטנזט ש.י. 78, 2. מיניבוס פורדטנזט ש.י. 80	11.12.88	נחוד רוזה, טל' 06–531777	א. יורב

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז		שם המשרה	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. עכו			דרוש/ה שרטט/ת לאגף הנדסה/אפשרי חצי משרה	1.12.88	סמנכ"ל העיר, טל' 04–910251	א. דהקשויר
ע. עכו			דרוש/ה הנדסאי/ת או מכנאי/ת בנין למחלקה על הבניה	1.12.88	סמנכ"ל העיר, 04–910251	א. דהקשויר
מ.מ. טירת הכרמל	9/88		דרוש/ה מהנדס/ת מועצה	6.12.88	מזכיר המועצה, 04–570125	ר. בינה

התכניה למרכז הלשכה של השלטון המקומי

שני הרוגים ו־45 פצועים ממכונית תופת במדריד

המשטרה פוצצה המכונית החשודה ● בין ההרוגים פעוט בן שנתיים וחצי

מדריד (ע״ר). שני אנשים נהרגו ו־45 נפצעו בהתפוצץ מכונית תופת סמוך למפקדת המשמר האזרחי במדריד אור ליום אתמול. כך מסרה המשטרה.

המשטרה מצאה את מכונית הטרוריסטים ופוצצה אותה מחשש שהיא ממולכדת.

המחתרת הבאסקית היא האחראית כנראה לפיצוץ רב־העוצמה, שגרם למותם של עובד הטלוויזיה הממל־כתית ושל פעוט בן שנתיים וחצי.

עובד הטלוויזיה נהג במכוניתו סמוך למפקדת המשמר האזרחי כאשר אירע הפיצוץ. מבית החולים נמסר כי הורי הפעוט פצועים קשה.

מעוצמת הפיצוץ נפער חור בקוטר של חמישה מטר בקיר הבניין של המשמר האזרחי, שבו מתגוררות גם משפחות העובדים.

שר הפנים, חוזה לואיס קורקואירה, אמר במסיבת עיתונאים כי הטרוריס־טים העמידו מכונית מסחרית ממולכדת על המדרכה סמוך לבניין המשמר האזרחי. הם קפצו למכונית נוספת, שהמתינה להם, ובתוך שניות הפעילו את המטען. "אין ספק שהמטרה היתה לגרום לטבח," אמר השר.

הפיצוץ אירע שעה אחת לפני שראש הממשלה פיליפה גונזלס עמד להיפגש עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן. השניים היו אמורים לדון בין היתר בהמשך שיתוף הפעולה המשט־רתי במאבק נגד המחתרת הבאסקית.

קצין משטרה במערב גרמניה מציג במסיבת עיתונאים את מכתבם של חוטפי פעוט בן 15 חודש. בו דרשו כופר של מיליון מארק. הפעוט, שנחטף בשבת, נרצח בינתיים על ידי החוטפים שנתפסו לאחר הרצח. נראה כי הילד נחנק על ידי החוטף שעות ספורות לאחר החטיפה. הורי הילד, בעלי חברה לעבודות ציבוריות, בילו בשעת החטיפה הנוסעה ביותר הילד הישאר לטיפול של המטפלת בבית המשפחה. המשטרה עצרה חשוד, בנאי מרשבת בן 32, אב לשני ילדים, אשר ניסה לקחת את כספי הכופר שהושאר בשק ביער סמוך. לאחר שנעצר הוביל הוא את החוקרים אל גופת התינוק שנקברה ביער קרוב לאחוזה ב־50 מטר מהבית.

תצלום אי פי

גרמניה עצרה טרוריסט פלשתיני בכיר כשברשותו נשק וחומר נפץ

החשוד: חאפז דאלקאמוני, מנהל המחלקה לביטחון בארגון ג׳יבריל

קילסרוהה (ע״ר). משטרת גרמניה המערבית עצרה טרוריסט פלשתיני בכיר וגילתה כלי נשק וחומר נפץ. כך הודיע שלשום משרד התובע הפדראלי.

הדובר מסר כי חאפז קאסם דאלקאמוני (43), מנהל המחלקה לבי־טחון ולקשרי חוץ של החזית העממית לשחרור פלשתין נמנה עם קבוצה של 14 חשודים שנעצרו בפשיטות שנער־כו ברחבי גרמניה המערבית סמוך לסוף החודש שעבר. המשטרה שיחר־רה בינתיים 12 מהחשודים.

לאחר הפשיטות אמרו מקורות בי־טחוניים שכל הסימנים מעידים על כך שהטרוריסטים תכננו התקפות מחוץ לגבולות גרמניה המערבית, כנראה על מטרות ישראליות או אמריקאיות.

החזית העממית לשחרור פלשתין בראשות אחמד ג׳יבריל מתנגדת בחריפות למדיניותו של יאסר עראפאת ומצדדת במאבק מזוין כדרך הטובה ביותר להחזרת השטחים המוחזקים.

עוד אמר הדובר כי המשטרה גיל־תה נשק נגד טנקים, שישה רובי־סער מדגם קלצ׳ניקוב, 10 רימוני יד, 6 פגזי מרגמות, 700 כדורים וכמות גדולה של חומר נפץ בביתו של דאלקאמוני בפרנקפורט.

כאשר נעצר היה דאלקאמוני מצו־יד בדרכון סורי שפרטיו לא מולאו, בדרכון ספרדי מזויף ובכספי אמריקאי ומערב־גרמני.

עוד אמר הדובר כי בדרך שהותקן במכוניתו של דאלקאמוני נמצאה פצצה ומרעום. עם זאת סירב הדובר להגיב על ידיעה בכתב־העת "קוויק" שהוא עמד להחדיר את הפצצה למ־טוס. העיתון דיווח כי המרעום הוא מסוג שמתפוצץ כשהמטוס מגיע לגובה מסוים.

15% נשים ו־5% גברים בארה״ב הוטרדו מינית במקום העבודה

ניו יורק (ע״ר). קרוב ל־90% מהפירמות הגדולות בארה״ב, בתי עשייה ובשירותים כאחד, דיווחו על הטרדות מיניות בשנה האחרו־נה. כך נמסר בסקר שנערך ב־160 חברות גדולות, שפורסם שלשום בניו יורק.

על־פי הסקר, 15% מהנשים העובדות ו־5% מהגברים אמרו כי סבלו מהטרדה מינית במקום העבו־דה. בנין שליש מתלונות הגשו תביעות לבית המשפט.

הסקר אומר כי ל־500 החברות הגדולות בארה״ב נגרמו בשל תופעה זו נזקים בשיעור של 6.7 מיליון דולר בשנה הנוכחית.

ההוצאות לחברות כתוצאה מהטרדה מינית נגרמו בעיקר בשל חילופי עובדים, היעדרויות וירידה בתפוקה. הנתונים אינם כוללים הוצאות משפטיות, פיצויים ומענקים לעובדים שנפגעו. נמסר כי עיקר הנזק נגרם בשל אובדן יכולת הריכוז בעבודתם של עוב־דים שסבלו מהטרדה, או בשל התגוננותם.

בותה חנן 6 שחורים שנדונו למוות לאחר רצח בשארפוויל

החנינה הוענקה שעות אחדות לאחר דחיית ערעורם ● ירצו מאסר

יוהנסבורג (ע״צ וע״ר). נשיא דרום אפריקה פיטר בותה העניק אתמול חנינה לששת הנידונים של שאר־פוויל, חמישה גברים ואשה, אשר ערעורם האחרון נגד [illegible] נדחה שעות ספורות [illegible]. ששת נידוני שארפוויל ירצו עתה מאסר בין 18 ו־25 שנה.

ששת השחורים, שמאבקם זכה לתשומת לב בינלאומית, נידונו למ־וות על חלקם בהריגתו של שחור, סגן מועצת עיריית שארפוויל שמדרום ליוהנסבורג.

השישה שהו כבר למעלה מאלף יום בתא הנידונים למוות. הרשעתם עו־ררה זעם בעולם כולו, מפני שלא הש־תתפו בפועל ברצח.

הסניגורים תבעו לפתוח מחדש את ההליך המשפטי מפני שעד מפתח מטעם מדינה, ג׳וזף מאנטה, הודה ששיקר במשפט, מפני שהופעל עליו לחץ על ידי המשטרה.

בותה גם חנן 4 שוטרים לבנים שנידונו למוות וכן שלושה שוטרים אחרים. שניים מהשוטרים הלבנים היו [illegible] ונידונו בראשית השנה לתלייה לאחר שהאשמו ברציחת סוחר סמים מגזע מעורב. השוטרים יהיו אסורים 15 עד 20 שנה, ושלושת השוטרים האחרים ירצו 20 שנות מאסר.

שיא באינפלציה בארה״ב מ־81׳

השיעור השנתי הנוכחי 4.6% ● צפויה האצה מתמדת בחודשים הקרובים

וואשינגטון (ע״ר). שיעור האינפל־ציה בארה״ב הגיע השנה לרמה הגבו־הה ביותר מאז 7 שנים. כלכלנים אמרו כי הם צופים שמגמה זו תימשך והמחירים יוסיפו לעלות. מדד המחי־רים לצרכן, הנחשב קנה מידה אמין למימדי האינפלציה, הגיע לשיעור שנתי של 4.6% בעשרת החודשים של שנת 1988. היתה זו העליה הגבוהה ביותר מאז 1981, שנה שבה עלה המדד ל־8.9%. בשנה שעברה הסתכ־מה העליה ב־4.4%.

לאחר העליות האחרונות של מחירי המצרכים, מגיע ערך של מצ־רים שהיה בממוצע 100 דולר בין 1982 ל־1984, ל־120.20 דולר לפי נתוני אוקטובר.

כלכלנים רבים מניחים שהאינפ־לציה תואץ בעקבות הלחצים על מחירי המזונות והתייקרות הסחורות המיובאות. גורם נוסף המשפיע על ממדי האינפלציה הוא שגשוג הכלכ־לה האמריקאית, שהתרחבה בשש הש־נים האחרונות. "התוצאה הבלתי נמנעת היא כפי הנראה האצה בלתי פוסקת של שיעור האינפלציה בחו־דשים הקרובים," אמר הכלכלן דייויד ג׳ונס, מחברת אוברי ג. לאנסטון מניו יורק.

כלכלנים רבים מצפים כי הבנק הפדרלי יעלה את שערי הריבית עד סוף שנה זו ויבלום את האינפלציה על ידי האטת הכלכלה, שלדברי כמה כלכלנים היא על סף רתיחה.

"הכלכלה מתוחה מתחת לנקודה של תע־סוקה מלאה" אמר הכלכלן ברוס שטיינברג מ"מריל לינץ'". "אנו עדים למצב שבו הוצאות העבודה הולכות לגדול בצורה מואצת בחודשים האחרונים".

השכר המתואם לאינפלציה, המכונה "הכנסה אמיתית" עלה ב־0.5% באוקטובר.

המאבק האתני האלים בסרילנקה ידרדר אותה למצב של אנארכיה

מזהירים מדינאים מקומיים העוקבים בדאגה אחרי המתרחש

קולומבו (ע״ר). גלי האלימות השוטפים את סרילנקה כאחוזת דיבוק עלולים לדרדר אותה לתוהו ובוהו, אלא אם כן יינקטו צעדים מיידיים להפסקת מעשי הרצח וההרס. כך אמרו אתמול מדינאים מקומיים העוקבים בדאגה אחר המתרחש.

ממשלתו של הנשיא יוניוס ג׳ייווארדנה נתונה ללחצים של שתי קבוצות אתניות המנהלות מאבק דמים זה כמה שנים. טרוריסטים טאמילים ממשיכים במסע טרור ללא אבחנה נגד הקהילה הסינהאלית, המהווה רוב בסרילנקה. גם אלה פתחו במסע הרג המוני והרס באזורים הדרומיים של האי.

המשטרה מסרה כי אנשי חזית הש־חרור העממית (ארגון סינהאלי קיצוני) הרגו שלשום 18 אנשים. המ־משלה האשימה את ארגון השחרור המרקסיסטי ברציחתם של 600 בני־אדם, רובם תומכי מפלגת האיחוד הלאומי, מאז נחתם ביולי הסכם בין סרי לנקה להודו, שנועד לשים קץ למרד הטאמילים.

המחתרת הסינהאלית דורשת את התפטרות הממשלה על שלא הצליחה להשתלט על המחתרת הטאמילית.

סירימה בנדרנאייקה, מי שהיתה ראש הממשלה, התלוננה בפני ג׳ייווארדנה בתחילת השבוע כי השירותים החיוניים כמעט שותקו, ומעשי רצח והריגתם של אישים פו־ליטיים השליטו פחד וחוסר ביטחון.

"אם מגמה זו תימשך, צפויה כאן אנארכיה בתקופה הקרובה ביותר", הזהירה בנדרנאייקה באיגרת ששלחה לראש הממשלה.

הוסר האיסור על הטסת גופתה של כריסטינה אונאסיס ליוון

בואנוס איירס (ע״ר, ע״צ). הוסר האיסור על העברת גופתה של כריס־טינה אונאסיס, שמתה לפני ארבעה ימים ליוון, שם תובא לקבורה.

השופט אלברטו פיזטי ביטל הסכים להעברת הגופה — על כך הודיע שר הפנים, אנריקה נוסיליה. הגופה תוטס במטוס פרטי.

יצויין כי השופט פיזטי אסר על העברת הגופה כל עוד אין הוא בטוח, שהיא תהיה דרושה כדי לקבוע שד־מותה של כריסטינה אונאסיס לא נגרם על ידי סימום, מרצח בסמים, התאב־דות או רצח.

כריסטינה אונאסיס מתה בשבת בביתם של ידידיה הטובים ביותר, אלברטו ומאריה דודה, במבואות בואנוס איירס. היא היתה בת 37 במותה.

"אני רוצה להישאר כאן (בארגנ־טינה) לנצח," אמרה היורשת העשירה בראיון שנתנה לכתב העת הפופולרי "גנטה". הראיון פורסם אתמול. כתב העת מציין כי אונאסיס נתנה את הראיון ביום ג׳ בשבוע שעבר.

קרובי משפחה אמרו שלא ייתכן כי כריסטינה אונאסיס שמה קץ לחייה. הם ציינו, שהיא היתה מאושרת ביותר. העיתון "קלרין" כתב, כי כריסטינה התכוונה להינשא לאחיה של מאריה דודה, איש העסקים הארגנטיני העשיר, חורחה צ׳ומלק־דודה.

באתונה אמר דובר של משפחת אונאסיס, כי נעשו הכנות להלוויה פומבית לכריסטינה אונאסיס ביום ו׳. לאחר מכן תיערך הקבורה במקום מו־גבל באי סקורפיוס.

בעלה הרביעי של כריסטינה, תיירי רוסל, מיליונר צרפתי שממנו התגרשה בשנה שעברה, שהה בבואנוס איירס מאז יום ב׳ כדי להסדיר העברת הגופה.

לכריסטינה אונאסיס ולרוסל היתה בת, אתנה — עכשיו בת 3. היא היורשת היחידה. לרכוש שהשאירה אחריה אמה, ששוויו נאמד ב־500 מי־ליון דולר.

גז רעיל התגלה בחבל הכורדי של עיראק

לונדון (ע״ר). בדיקות מעבדתיות שנעשו בדגימות קרקע שנלקחו מהחבל הכורדי בעיראק, מאשרים כי נעשה שימוש בגז רעיל לדיכוי המור־דים הכורדים.

רשת הטלוויזיה הממסחרית בלונדון תיערה מסע של המפיק גווין רוברטס, שבו הכין סרט "רוחות המוות". במיבצע השאי הגיע מפיק הסרט רוברטס אל לאיזור כורדיסטאן, הגובל בין עיראק, איראן וטורקיה.

אם לקח דגימות קרקע מסביב לפגז שנתקע באיזור ההרי. מעבדה פרטית בברמינגהם, מצאה בדגימות סימני דיאטיאן.

שר ההגנה של קולומביה ניצל מפיגוע

בוגוטה (ע״ר). שר ההגנה החדש של קולומביה, גנרל מאנואל חיימה גררו פאז, ניצל ביום ג׳ בלילה מנסיון התנקשות בחייו. שלושה משומרי הראש שלו נהרגו ושניים נפצעו — מסרו מקורות במשרד ההגנה.

מטען חבלה, שהכיל חומר נפץ במשקל 10 ק״ג, הופעל מרחוק והת־פוצץ סמוך למכוניתו, באיזור בו ממוקמים מספר בנייני ממשלה. הפיצוץ גרם למותם של שלושה שומרי ראש ופצע שני שוטרים רכובים על אופנועים.

ראש ממשלת הונגריה החדש: הכלכלן נמט

מחליף את קארולי גרוס המתפטר

בודפשט (ע״ר). המפלגה הקומוניסטית ההונגרית, עומדת למנות היום את כלכלן הפוליטביורו מיקלוש נמט, לראש ממשלה במקום של קארולי גרוס. כך מסרו מקורות במפלגה אתמול.

רז ניירס שהיה מועמד לראשות הממשלה, יתמנה ככל הנראה לתפ־קיד סגן ראש הממשלה. ראש הממשלה היוצא גרוס, התפטר מתפקידו כדי להתרכז בתפקידו כמנהיג המפלגה.

נמט בן 40, הומלץ על ידי גרוס לתפקיד. גם ארגונים וקבוצות שאינן שייכות למפלגה הקומוניסטית תמכו במועמדותו של נמט.

אבידות בנפש במהומות בנגורנו קאראבך

מוסקווה (ע״ר וע״צ). בנגורנו קאראבך שבבירת המועצות נמשכות הפגנות של ארמנים התובעים סיפוח המחוז האוטונומי לרפובליקה הארמנית.

מבאקו נמסר כי חיילים הוצבו לשמירה על בתיהם של ארמנים בבירת אזרבייג׳אן, לאור הסימנים המעידים על התחדשות המהומות האתניות.

גם בבירת ארמניה, יאריוון התקבצו המונים בכבר המרכזית, לאחר שנפוצו שמועות על התקפות על ארמנים באזרבייג׳אן.

דיוני בית הנבחרים הארמני הופסקו ביום ג׳, כדי לאפשר לצירים לשוב לאיזוריהם בעקבות דיווחים על התנגשויות בבאקו ובמקומות אחרים.

"קיבלנו אישור לדיווחים, לפיהם היו אבידות בנפש" אמר אחד העיתונאים.

השבוע דחה הקרמלין את התביעה שנגורנו קאראבך יועבר לארמניה.

מונטגו סטיישן 1.6L

מרכב בטוח וחזק ומרחב פנימי ענק

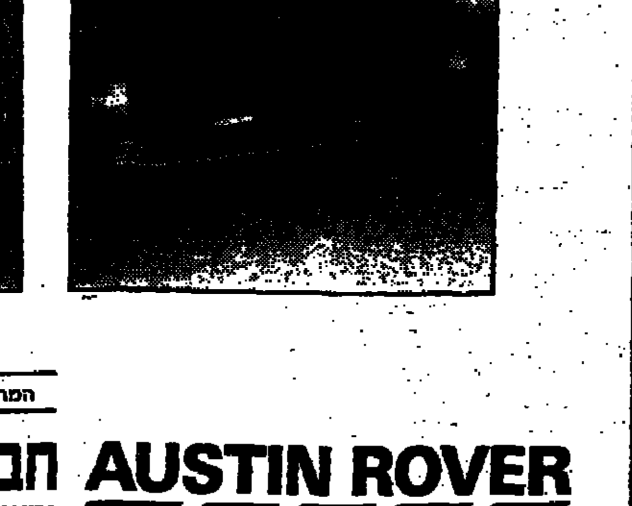

אוסטין מונטגו סטיישן 1.6L מותאמת במיוחד למשפחות גדולות ולעבודות מאומצות.

7 מקומות ישיבה לנסיעה נוחה (5 מבוגרים + 2 ילדים) בחלל פנימי הגדול ביותר במכוניות מסוגה, הכולל מושב אחורי א־סימטרי, עם אפשרות קפול למשטח ישר להובלה וגגון למטען. פתח העמסה נמוך, מרכב חיצוני קשיח במיוחד.

מפרט יחודי הכולל: הגה כח, נעילת דלתות מרכזית, חלונות קדמיים חשמליים, צבע מטאלי, 4 משענות ראש מלאות, הצתה אלקטרונית, 4 רמקולים ואנטנה – והכל כלול במחיר.

גיר ידני 5 הילוכים עם אובר דרייב	**36,407** ש״ח
גיר אוטומטי	**39,807** ש״ח כולל מע״מ

המחיר אינו כולל מזגן (בתוספת תשלום) ונכון ליום הפרסום, בכפוף לתנאי ההזמנה ואינו כולל אגרת רישוי ואביזרי רישוי.

AUSTIN ROVER

חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע״מ

יבואנים בלעדיים: תל־אביב, דרך פ״ת 76, טל. 03־5621333 ● חיפה 04־523086

משווקי משנה: כפר־סבא שירן שיווק, 052־952907 ● קרית ביאליק אורי ספיר סוכנויות 04־768538 ● ירושלים שייקביץ 02־782404 ● באר שבע, ירוחם עזרא 057־74136 ● בית לחם קטן 02־741651 ● קרית שמונה רכב א.א. 069־49456 ● החברה לפיתוח גוש עציון (יו״ש) 02־931387־8 בחניות השק״ם.

יוזמה

مكذوب الأهل

مكان من الاصل

המשכים מעמוד 1

האורתודוכסים: אל תערבו הכנסת

(סוף מעמוד 1)

שאלה הלכתית, שהפתרון לה צריך להימצא מחוץ למסגרת הכנסת.

משלחת של ראשי 21 ארגונים דתיים לא אורתודוכסים ומסורתיים יהודים תצא ביום א' בערב לישראל. חברי המשלחת יפגשו עם נשיא המדינה חיים הרצוג, ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס, ותזהיר מפני תיקון חוק מיהו יהודי

באחרונה גברה בארה"ב ההתנגדות לשינוי בחוק השבות, להוציא האדמו"ר מלובביץ' שמרכזו בברוקלין.

יושב ראש ועידת הנשיאים של הארגונים היהודים מוריס אברם יגיע ביום א' לישראל בנסיון לגייס את נשיא המדינה ואישים ישראלים נוספים למאבק נגד תיקון חוק השבות.

חברי המשלחת של הפדרציות היהודיות המבקרת בארץ הודיעו כי מידי כמה ימים תגיע משלחת נוספת לארץ, וכבר עתה מצפים לקבוצה של פעילי הליגה נגד השמצה.

המסע לתיקון החוק גם באירופה

המאבק לתיקון לחוק מתפשט בינתיים גם לקהילות היהודיות באירופה, לאחר שנשיא המגבית בשווייץ פנה אל כל עמיתיו להצטרף למאמץ לסיכול התיקון לחוק. ארבע קהילות בסקנדינביה כבר הודיעו על הצטרפותן.

בפגישה עם ראשי הפדרציות, דחה אתמול השר משה קצב שמונה יחד עם השר משה ארנס לצוות המו"מ עם הסוכנות, את טענת יהודי אמריקה כי החוק יגרום קרע בעם היהודי. קצב טען כי עד שנת 2015, יוכחדו שלישה עד ארבע מיליוני יהודים כתוצאה מהתבוללות ונישואי תערובות, על פי מחקר של הדמוגרף פרופ' הברטו בקי.

הוא הביע בפניהם את דאגתו מתופעת ה"אינסטנט גיור", כמו במקרים של שחקני כדורסל המתגיירים כדי לשחק בישראל, בלי שיש להם כל קשר ליהדות. הוא הטיל את האחריות לתופעות המוזרות אלו על הקהילות היהודיות בחו"ל והביע את צערו על כך שהן עצמן לא נקטו כל יוזמה כדי למנוע את התרחשותן.

למען הדורות הבאים יש למצוא פתרון לבעיה והוא מקווה שתיקון החוק יסייע במניעת תהליך ההתבוללות. קצב הסביר כי לא יחול למעשה שום שינוי במעמדן של הקהילות היהודיות עם קבלת החוק ואותם בודדים שהתגיירו בגיור רפורמי ומבקשים לעלות לישראל יצטרכו לדבריו לעבור תהליך של גיור משלים כמקובל בישראל.

יוזמות חדשות בכנסת

רן מרגלית, מסופר הפרלמנטרי של "הארץ", מוסר כי לאחר שהסיעות החרדיות הניחו שלשום על שולחן הכנסת את ההצעה לתקן את חוק השבות, הוגשו אתמול 3 יוזמות חדשות: סיעת שינוי הציעה לכנסת את חוק שיוון הזרמים ביהדות האוסר להפלות לרע יהודים קונסרבטיבים ורפורמים לעומת אורתודוכסים.

סיעת רצ הציעה לחזור לחוק השבות המקורי משנת תש"י לפי הצעת רצ כל אדם המצהיר על עצמו כיהודי או אחר מהוריו יהודי יחשב ליהודי בעלותו לישראל.

סיעת מפ"ם הציעה לאסור בחוק את שינוי חוק השבות בנושא מיהו יהודי אלא אם יוחלט על כך ברוב מיוחד של 80 חכ"ים.

ח"כ אברהם בורג מהמערך קרא אתמול ליהודי ארה"ב להערך למערכה ארוכה (נגד תיקון החוק) ולגייס לעזרתם את תושבי השכונות שלהם סייעו יהודי ארה"ב בפרוייקט השכונות.

הכרזת אלג'יר הוגשה לאו"ם

(סוף מעמוד 1)

הנוסח המזכיר את החלטות מועצת הביטחון פוסח על החלטות העצרת הכללית ובכלל זה על ההחלטה הקובעת, כי הציונות היא תנועה גזענית. הכרה בהחלטות מועצת הביטחון מקרבת את אש"ף אל התנאים, שהציבה ארה"ב בפני הארגון לקיום משא ומתן עמו.

בירונים, שהתקיימו אתמול במשרד החוץ בירושלים רווחה ההערכה, כי אף שהנשיא רייגן ושר החוץ שולץ הבטיחו לפעול נגד מתן אשרת כניסה ליאסר ערפאת, המבקש לנאום בעצרת האו"ם בכ"ס בנובמבר, לא ניתן יהיה למנוע זאת בעתו. הועלתה השערה, כי לבסוף תיאלץ ארה"ב להעניק לו ויזה מוגבלת וערפאת יועבר במסוק מנמל התעופה של ניו יורק במישרין אל מרכז האו"ם ובתום נאומו יוחזר במסוק בחזרה ויעזוב מיד את אדמת ארה"ב. עם זאת, מקורים בירושלים כי הענין יעבור לבית המשפט ושם הוא יעוכב עד לאחר כינוס העצרת המיועדת לדון בנושא פלשתין.

על פי ידיעות, שהגיעו לירושלים, ינסה אש"ף להשיג מעמד של מדינה חברה באו"ם, אף שברור לגמרי כי ארה"ב תטיל וטו על הצעה זו, הטעונה אישור של מועצת הביטחון. בשלב שני יוצע במושב העצרת הכללית להעלות את אש"ף למעמד של מדינה משקיפה. הצעה זו עתידה לזכות ברוב גדול, מבלי שארה"ב תוכל לעשות דבר. מעריכים כי אש"ף יתקבל כחבר מלא גם בארגונים בינלאומיים אחרים, שבהם אין לארה"ב זכות וטו, כמו אונסק"ו וארגון העבודה הבינ"ל. ישראל תבקש מארה"ב לאיים בפרישה מארגונים אלה ובהפסקת התמיכה הכספית בהם, בתגובה להענקת מעמד של מדינה חברה לאש"ף.

ניו יורק (ע"צ). האו"ם העביר ביום ב' למשרד החוץ בוואשינגטון שני טפסים, המכונים בעגה המינהלית "פרטים טכניים", בקשר עם בקשה של יאסר ערפאת לאשרת כניסה לארה"ב יחד עם כמה מעוזריו – על כך הודיע אמש דובר הארגון הבינלאומי.

אבו איאד (סלח חאלף), סגנו של ערפאת, אמר אתמול בראיון כי דחיית הצעות השלום של ישראל עלולה להחיות את "הקיצוניות הפלשתינית".

בראיון בעתון "אל איתיחאד" באיחוד הנסיכויות הערביות, הוסיף אבו איאד, כי ההחלטות של המועצה הפלשתינית כללו את מקסימום הוויתורים שיכלו לעשות הפלשתינים.

מנהיג המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, בטינו קראקסי, הביע אתמול תמיכה במדינה הפלשתינית, ואמר כי על אירופה לעשות יותר כדי לקדם את השלום במזה"ת.

אורי ניר מוסר: שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, אמר בראיון שהתפרסם עימו אתמול בעיתון המזרח-ירושלמי "ארשעב", כי להכרזה של מצרים במדינה הפלשתינית אין כל קשר להסכמי קמפ-דייוויד. "הסכמי קמפ-דייוויד", הטעים בסיוני, "נערכו ונחתמו בידי שלושה צדדים: מצרים ישראל וארצות הברית. הפלשתינים ואש"ף אינם שותפים להסכמים אלה, הם רחוקים מהם מאוד. לכן אני רוצה לציין כי אין כל קשר בין הכרתנו במדינה הפלשתינית לבין הסכמי קמפ-דייוויד".

עוד אמר בסיוני: "אנו רואים את הבעיה הפלשתינית כאילו היתה בעיה שלנו, ועלינו מוטלת אחריות לאומית למצוא לה פתרון הוגן ומכובד".

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעפון
03-38 38 38

אנו מודיעים בצער רב על מות יקירנו

עו"ד **יצחק מוריץ**

ההלוויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו כסלו תשמ"ט 24.11.88 בשעה 14.00
מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5
לבית העלמין בנחלת-יצחק

יעל מוריץ
מיכל וד"ר י. קרמר
דוד מוריץ
תמי מוריץ
ומשפחות אלמן וסטרכילביץ

אנו אבלים על מות

עו"ד **יצחק מוריץ**

מוריץ את טוכלר בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו וסבנו האהוב

סא"ל (מיל)

מקס (מרדכי) פרימן

הלוויה תתקיים היום יום חמישי ט"ו כסלו תשמ"ט 24.11.88 בשעה 12 בצהריים בבית העלמין בהרצליה (רח' פינסקר)

נפגשים בשער בית העלמין.

האבלים: הרעיה: מרים פרימן
הבנים: רפי פרימן וב"ב
רוני פרימן וב"ב

ליעל וב"ב
ול"מוריץ את טוכלר בע"מ"
חבר הבורסה לניירות-ערך בת"א

אתכם באבלכם הכבד על מותו של

יצחק מוריץ ז"ל

הבורסה לניירות-ערך בת"א
דירקטוריון הבורסה, הנהלתה ועובדיה

העיר תל אביב – יפו

אבלה על מותו של

יצחק מוריץ

מי שהיה חבר מועצת העיר בשנים 1974–1983
חבר נאמן, אדם שהצטיין בתבונתו, במידותיו וביושרו

שלמה להט
ראש העיריה
חברי מועצת העיר

אהובתנו

מירה חקלאי

איננה

ההלוויה תצא היום, יום חמישי ט"ו כסלו תשמ"ט, 24.11.88, בשעה 13.30 מביתה ברח' אחדות העבודה 4, גבעתיים לבית העלמין בחולון

בעלה: דוד חקלאי
בתה: דליה וד"ב פלג
בנה: אורי ורוני חקלאי
בנה: דני וורדה חקלאי
נכדיה: טל, שחר, ברק, עדי, נדב, יובל וניצן

האגודה למען החייל בישראל

משתתפת באבל על מותו של מייסד וראש העיר כרמיאל

ברוך ונגר ז"ל

שותף נאמן לאגודה במפעליה למען חיילי צה"ל ושולחת תנחומים למשפחה

יוסף נבו
יו"ר האגודה למען החייל

האגודה לתרבות הדיור

אבלים על מותו של

ברוך ונגר ז"ל

ראש עירית כרמיאל

ומשתתפים בצער המשפחה ותושבי העיר

ישראל פלץ – מנכ"ל
ההנהלה והעובדים

יקירנו

ד"ר **אורי נאור**

איננו

הלויה תתקיים היום, ט"ו כסלו תשמ"ט 24/11/88 בשעה 14:00 מבית ההלויות סנהדריה להר המנוחות גבעת שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בבית הלויות סנהדריה
יושבים שבעה בבית המנוח טשרניחובסקי 65 ירושלים

אשתו הנדי
וכל בני המשפחה

העיר תל-אביב – יפו
אבלה על מותו של
ראש עירית כרמיאל

ברוך ונגר ז"ל

בונה העיר כרמיאל, איש חזון ומעש

ומשתתפת בצער תושבי העיר כרמיאל

שלמה להט
ראש העיריה
חברי מועצת העיר

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ,
הנהלת משרד החוץ ועובדיו

משתתפים בצערו של

יהודה חורם

על פטירת

אחותו ז"ל

אמנו וסבתנו היקרה

צביה לילינטל

איננה

משפחות: לילינטל, פירק, אשר, פז, אורינג.
למועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 03-748935 או 03-7528059

מבני תעשייה בע"מ

מרכינה ראש על קברו של

ברוך ונגר ז"ל

ראש עירית כרמיאל

איש חזון והגשמה, מייסד ובונה העיר
תנחומים למשפחה ולתושבי כרמיאל

פינצ'וק יוסף
מנכ"ל

קלנג אריה
יו"ר

בית הקרן הקיימת לישראל

אבל על מותו של

ברוך ונגר ז"ל

בונה כרמיאל ומטפחה.
דמות מופת של ראש עיר בישראל.

משה ריבלין
יו"ר הדירקטוריון

אבלים על פטירתו
של אבינו וסבנו

אליהו סוכצ'בר

ההלויה תצא מבית הלויות בסנהדריה ירושלים, מחר יום שישי ט"ז כסלו (25.11.88) בשעה 10.00 בבוקר לבית העלמין בהר הזיתים.

השבעה בבית עמוס חורב ברמת-השרון.

עמוס ושושנה חורב
בת-שבע שביב
יהויעם חורב
נירה חורב
טלי ירון
חגית שביב
ומשפחותיהם.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של האם והסבתא

ברטה בויקיס ז"ל

הלויתה תצא היום, יום ה' 24.11 בשעה 12.30 מבית הלויות הוד-דפנה לבית העלמין בקרית שאול.

מתאבלים: בנה וכלתה פרופ' חיים ויואלה בויקיס
נכדיה: אלי ורון

אנו משתתפים בצערם העמוק של

פרופ' חיים ויואלה בויקיס ובניהם

במות האם והסבתא

ברטה בויקיס

אלכסנדר פישמן
ד"ר אברהם ואילנה סקלי וב"ב
אריה ורבקה פישמן וב"ב
רחל ומיכאל שקד וב"ב
רוזלי וארטור גיללס, פילדלפיה ארה"ב

אגוד רופאי הילדים

משתתפים בצערו של יו"ר האגוד

פרופסור חיים בויקיס

על פטירת **אמו**

ועד אגוד רופאי הילדים

אגף הילדים במרכז הרפואי ע"ש שיבא –

משתתף באבלו של

פרופסור חיים בויקיס

במות אמו **ברטה בויקיס ז"ל**

קדיש
שרותי קבורה
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרות לילה: 413080

לשכת עורכי-הדין
מחוז חיפה

משתתפת באבלם של חבריה

עו"ד עמיהוד ואידית ברנבלום

במות הרעיה – האם

עו"ד **מרים ברנבלום ז"ל**

לנעמי וליאיר לרמן

תנחומים והשתתפות בצערכם על פטירת

האם-החמות

י. פורר – יו"ר
ההנהלה וצוות העובדים
ישרס חברה להשקעות בע"מ

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ
הנהלת משרד החוץ ועובדיו

משתתפים בצערו של

שלמה דיין

על פטירת

אמו ז"ל

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כדורגל בין־ארצי / כל ההתחלות קשות

18 דקות שחורות בשלג הרומני

כדורגלני נבחרת ישראל (לבושים בגלל הקור כפפות וגרביונים) הפגינו יכולת מפתיעה לטובה בתנאי מגרש קשים מאוד, אך ספגו שלושה שערים תוך 18 דקות (40–22), ולא הצליחו במחצית השניה הטובה לצמצם את התוצאה. המאמן מירצ'ה לוצ'סקו: "ישראל משחקת עתה יותר קבוצתי. התנאים היו נגדכם ובעתיד אני מאמין שתשחקו טוב יותר".

מאת שאול אייזנברג

סיביו, רומניה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לא קשה לנחש מה חשו אתמול שחקני נבחרת רומניה בתום המחצית הראשונה של מישחק הדירוג עם ישראל, כאשר צעדו לחדרי ההלבשה ביתרון מבטיח 3–0. במחצית השניה הזאת הפתענו לקבל מאוהדיהם הישראלים תוכחות במושג סובר "דירוג לכל – מסויהציה", שיטה אפשר להתמודד בהצלחה גם עם האיכות הגבוהה ביותר.

"שיפנו לעצמנו היטב, כי אחרי ההפסקה נשכח כליל את מה שאירע במחצית הראשונה ונתחיל מחדש בלי להתחשב בתוצאה", סיפר ניר קלינגר אחד הבולטים בנבחרת הישראלית.

ואכן מישחק החוץ הראשון בעידן שניאור־גרונדמן היה מעודד למרות ההפסד הצפוי 3–0 לנבחרת המצויה בכושר מצויין ונחשבת לאחת הטובות באירופה. הניצחון הרומני הושג בראש וראשונה מפני שיריביהם התקשו להתרגל לתנאי המגרש הקשים והזרים להם כל כך: מישטח לבן כולו ושלג שירד ללא הפוגה. אין פלא שהישראלים שיחקו עם גרביונים וכפפות, למעט היוגוסלבי סלובודאן דראפיץ' שרגיל לתנאים כאלה והיה הראשון מבין הישראלים שהתאקלם במזג האויר האפריני האירופי.

עקשנות ישראלית

עקשנותם של הישראלים הביכה את הרומנים בעשרים הדקות הראשונות. הנבחרת שלנו לא היתה פחות טובה, גם הגיעה בפתיחה לשתי הזדמנויות, האחרונה שבהן בדקה ה־20 הסתיימה בהכשלה של הקפטן משה סיני בתוך רחבת ה־16 ללא תגובת השופט.

שתי דקות לאחר מכן החלה המיתקפה הגדולה של רומניה שהניבה שלושה שערים בפרק זמן של 18 דקות. הרומנים שהסתגלו היטב לתנאי המגרש הכבד הביכו ההגנה הישראלית בכתומה, לעתים עשו במגרש כרצונם. הבולט במגרש היה הקשר דורין מתיאוץ', מנצח המוך הקבוצה, שהיווה סכנה מתמדת לשער הישראלי בכל פעם שהכדור היה ברגליו.

בדקה ה־22 הגביה יובאן כדור מימין, השוער אסייג נותר במקומו וקאמאטרו נגח פנימה. בדקה ה־31 ניהל מתיאוץ' חילופי מסירות עם סאבו, קיבל את הכדור עמוק ברחבה ומקרוב לא התקשה להעלות ל־2–0. המיקוד התחיים בדקה ה־40, כאשר מתיאוץ' בפריצה יחיד פרץ לרחבה והבקיע פעם שלישית את אסייג.

במחצית השניה התנהל המישחק שונה לחלוטין. הישראלים הפגינו מרץ רב ושאפתנות, שיחקו כבכירים וגילו סימנים של התגברות על תנאי מזג האויר הקשים. הקשר שכלל את הקפטן משה סיני, ניר קלינגר (חדש הופעתו בנבחרת לאחר הפוגה) ומוטי ברכוביץ' עשה כהלכה את תפקידו, כאשר השלישיה הפעילה היטב את חלקי הקבוצה האחרים, ובעיקר איפשרה גריסת סיכון שער היריב.

תחילה היה זה ניסן כהן שבעמדה נוחה הוצבה מבחוץ של כ־12 מ'. בהמשך היו ההזדמנויות גם לאלי דריקס (נגח מעל הקורה), משה סיני ומוטי ברכוביץ' (בעט לקורה), אך ישראל לא הצליחה להבקיע אפילו שער ניחומין. הלחץ הישראלי גבר בעשרים הדקות האחרונות ולפני הסיום שוב הוכשל סיני ברחבה, אך השופט לא הגיב גם הפעם וקשה לומר שהוא היטיב עימנו.

השיטה הוכיחה עצמה

השיטה של מאמני הנבחרת שניאור וגרונדמן, המתבססת על חוליית קישור מתוגברת, הוכיחה את עצמה ואת הטיעון של המאמנים, כי מה שחשוב הוא איך משחקים ולאו דווקא מספר השולטים או הקשרים ההתקפיים.

לא יהיה זה הוגן להסיק מסקנות נמהרות לגבי השוער יעקב אסייג שנתקל בתנאים קשים בהופעת הבכורה שלו. גם לניסן כהן לא היתה זו בכורה מרשימה ורק לדראפיץ' היה קל יותר מהטעמים שהוזכרו. בהגנה בלט שלמה אילת בהופעתו השניה בנבחרת, בצמד עשה אלי דריקס מאמצים רבים להבקיע אך ללא הצלחה.

ביציאה לחדרי ההלבשה אמר לי המאמן מירצ'ה לוצ'סקו, שחקן עבר מפורסם ברומניה: "בעבר היו לכם כדורגלנים רבים דוגמת שפיגל ושפיגלר, היום יש לכם כוכב אחד – משה סיני – אך הנבחרת משחקת יותר קבוצתי. התנאים היו נגדכם ובעתיד אני מאמין שתשחקו טוב יותר".

לפחות שניים במנהלת הישראלית יסכימו עם לוצ'סקו ללא היסוס, מאמני הנבחרת יצחק שניאור ויעקב גרונדמן. הם הרי אומרים זאת לעיתונאים שלנו כמעט בכל שבוע.

רומניה 3 (3)
ישראל 0 (0)

השערים: דורין מתיאוץ' (31, 40), רודיון קאמאטרו (22).
● המצטיין: דורין מתיאוץ'.
● ישראל: אסייג, עמר, פרסלבי, אילת, דראפיץ', דודיי, (שמעתגם), קלינגר, ברכוביץ', סיני, ניסן כהן (ניר אלון), דריקס. המאמנים: יצחק שניאור ויעקב גרונדמן.
● רומניה: לונג, יובאן, בלהדייד, אנדונה, אונגוריאנו, מתיאוץ', סאבו, רוטריו, פופסקו, וויסקוביץ', קאמאטרו, כן שותפו, סבוזי, קליין וסטלה. המאמן: יניי אבוריד.
שפט האוסטרי מתלנר, 18,000 צופים, בסיביו, רומניה.

מוטב מאוחר מאשר לעולם לא

חידוש: הכדורגלנים יבוטחו בביטוח לאומי

הביטוח יהיה תקף לכל ספורטאי המשתכר יותר מ־600 ש"ח לחודש, גם אם אינו כדורגלן

מאת סופר "ספורט הארץ"

החל מה־1 בינואר 1989, יהיו כל הכדורגלנים בישראל המשתכרים מעל 600 ש"ח לחודש, מבוטחים בביטוח מלא על ידי המוסד לביטוח לאומי, ובכלל זה ביטוח בגין פגיעה באימונים ובמישחקים – הסדר זה הושג אתמול בפגישה שהיתה במוסד לביטוח לאומי בירושלים, בהשתתפות סמנכ"ל המוסד יוסי תמיר, מנכ"ל הפועל יצחק אופק ונציגי אירגון השחקנים ע"י ידין מכבס ותמיר גילה.

עוד נאמר בהסכם, כי הכדורגלנים יקבלו את כל הזכויות של מבוטח מן המנין. את דמי הביטוח ישלמו הקבוצות עבור השחקנים.

הישג זה של הכדורגלנים ישרת גם את כל הספורטאים האחרים המשתכרים מעל 600 שקל לחודש.

כדורגל

שחקני הפועל ת"א חתמו: לא נשבות!

מאת פיני איתן
סופר "ספורט הארץ"

שחקני הפועל תל־אביב חתמו אתמול על מיסמך, לפי דרישת ההנהלה, כי הם מתחייבים לא לשבות בהליך העונה. לאחר החתימה קיבלו השחקנים את משכורות החודש האחרון וחזרו לאימונים סדירים.

ארבעה שחקנים: יעקב אקהויז, רמי ארמה, גיל לנדאו, ואילן שוקרון, סירבו לחתום על המסמך ולא התאמנו עם חבריהם. הם גם לא קיבלו את שכרם. מנהל הקבוצה, אלי אישלה, מסר כי אם הארבעה ימשיכו בסירובם לחתום לא ישותפו במישחק הקבוצה בשבת.

משמעת

אדיב רשאי לשחק

מאת סופר "ספורט הארץ"

ירון אדיב, בלם בני־יהודה, רשאי לחזור לשחק בשבת הקרובה. אדיב הורחק בסיום מישחק הליגה עם הפועל ירושלים לפני כשבועיים. בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הסתפק בריצוי העונש האוטומטי וגזר עונש הרחקה משני מישחקים.

● אדריאן הית, חלוצה של אוורטון, חתם חוזה עד לתום עונת 1988/89 עם אספניול ברצלונה, תמורת 900 אלף דולר ועם אפשרות לשתי עונות נוספות. הית הצטרף לאוורטון מסטוק בעונת ב־1981.

מה אומרים השחקנים:

קפטן סיני: אינני מאוכזב, יש להמשיך לעבוד באותו קו

כך אמרו אנשי הנבחרת הישראלית אחרי המשחק, ולפני שחזרו אתמול לישראל:

● **יצחק שניאור**, מאמן ישראל: איני מרוצה מהתוצאה, שיחקנו נגד קבוצה גדולה וקיבלנו שערים שטותיים. מישחק זה יחשל אותנו להבא, כדי שנדע לשחק בכל מזג אויר. אילו הבקענו שער או שניים התרגשה היתה לבטח הרבה יותר טובה.

● **יעקב גרונדמן**, מאמן ישראל: אלי דריקס ומוטי ברכוביץ' השתיקו אותנו לטובה. השחקנים עמדו בלחץ, למרות תנאי המישטח ולא נחו ממזג האויר הגרוע.

● **משה סיני**, קפטן ישראל: היה קשה, במיוחד במחצית הראשונה, מפני שלראשונה שיחקנו על שלג. במחצית השניה הגענו לשישה־שבעה מצבים בטוחים. עם יותר ריכוז אפשר היה גם להבקיע. איני מאוכזב, צריכים להמשיך לעבוד באותו קו ולמרות הקושי במישחק זה הייתי רוצה לבסוף עוד פעם או פעמיים לשחק במישטח רומני.

● **ניר קלינגר**, ישראל: הרומנים גברו אותנו ברבע שעה. במחצית השניה שיחקנו, כאילו אנחנו לא יודעים את התוצאה. אמרנו לעצמנו חייבים לסיים את המישחק בכבוד.

● **ירון פרסלבי**, ישראל: למרות התנאים הקשים אסור להתנתר מאחורי הסיבות הללו. ספגנו שני שערים מיותרים וההגנה לא עמדה טוב. צריך להתעודד מהמחצית השניה ולקוות שהיא סימן לשיפור בנבחרת.

● **אלי דריקס**, ישראל: מילאתי אחר ההוראות שקיבלתי, להיות ראש חץ. חבל שאי אפשר היה לגמור עם שער כבוד.

● **קורנאל דרגושין**, עוזר מאמן רומניה: זה לא היה מישחק כדורגל. זה היה הוקי קרח.

מה אומרים הנשארים:

גינצבורג: התוצאה טובה, טוב שהנבחרת לא עשתה בושות

כך אמרו השוער בוני גינצבורג (פציעה) ואלי כהן (צו עיכוב יציאה) שנשארו בארץ ועקבו אחר הנבחרת בשידור הרדיו בקול השלום:

● **בוני גינצבורג**, נשאר בארץ: זוהי תוצאה טובה. רומניה אחת הנבחרות המעולות באירופה. הנבחרת שלנו שיחקה בתנאים לא מוכרים כמו שלג וטמפרטורות מתחת לאפס. ממבט ראשון נראה לי שזו תוצאה סבירה ולא מביישת את ישראל. היה ברור לי שנפסיד לנבחרת יחסית מן הכלל, אך חשוב שהנבחרת שלנו לא עשתה בושות והמבוגנת בהלכה למשימה הקשה העומדת בפניה.

● **אלי כהן**, נשאר בארץ: קשה להתרשם רק מהשידור ברדיו. לפי מה ששמעתי הנבחרת שיחקה די טוב, לכן התוצאה איננה העיקר היכולה. כשיפתרו הבעיות האישיות שלי אני מאמין שאשתלב בחזרה בנבחרת ואעזור לה בהמשך.

הקרב: טייסון – ברונו נידחה בפעם השישית

איגרוף

ניו־יורק (אי־פי) הקרב בין מייק טייסון לבריטי פרנק ברונו, על התואר העולמי במישקל כבד, נידחה בפעם השישית ולא יהיה ב־14 בינואר, כפי שתוכנן, במלון הילטון בלאס וגאס.

על סמך ריווחים בניו־יורק טיימס והדיילי ניוז, היוצאים לאור בניו־יורק, הקרב נידחה בגלל "האשמות האומנות לתביעות משפטיות". מנהל הילטון בלאס וגאס ג'ון גיובבוסקו רגע על שפרקליטו של טייסון האוהרד דיבמן, הודיע לו שהצעתו של קיסינג, מנהלו של טייסון, לעיסקה יחד עם האמרגן דון קינג אינה מתקבלת על הדעת.

"כעת יקח הרבה זמן עד שיקבע תאריך נוסף לקרב הזה", אמר נציג רשת הטלוויזיה H.B.O. המשדרת את מרבית קרבות האיגרוף.

על הנבואה קפץ האמרגן של ברונו, באירניס אסטאיר, שטען כי אם הקרב לא יהיה במתוכנן ירוחק לקיימו בלונדון, ויהיו בה היה צריך להתקיים לפני שהועבר ללאס וגאס. קיימות ספקולציות, שאחת הסיבות לדחיה, היתה העובדה שטייסון העלה במישקלו 12 קילו ובשל כך עשוי הקרב להיות באמצע חודש מארס.

כדורסל / חוזרים מהפגרה

הפועל ת"א בעימות עם גליל־עליון על הסגנות

המחזור הי־10 מבטיח מאבקים מעניינים, מותחים ומרתקים

מאת אילן פרש
סופר "ספורט הארץ"

בתום פגרה של עשרה ימים, שנוצלה לאימוני הנבחרת הלאומית, חוזרת הערב הליגה הלאומית לפעילות, כשהמחזור העשירי מבטיח עניין רב.

הדרבי התל־אביבי בין מכבי להפועל תל־אביב, ערב הפגרה, הציב את המכבים במדרגה גבוהה של שני ניצחונות, עודפים, על פני הפועל תל־אביב והפועל גליל־עליון. כך שהעניין בצמרת מתמקד בשלב זה במאבק על הסגנות. על כן אין כל עוררין, כי מישחק המוקד הערב יהיה באוסישקין, שם יפגשו קבוצות הפועל תל־אביב וגליל־עליון.

לשתי הקבוצות יהיה זה גם מבחן כוח מצויין למישחקים ברבע הגמר האירופי. הגליל במשימות גביע הקוראץ'.

בעוד שבועיים יזל האלוף הבלתי מנוצח מכבי תל־אביב את "פסטיבל התרוף האירופי המסורתי". הזדמנות מצויינת לבדוק את כושרה, תינתן במאבק עם מכבי רמת־גן. לרמת־גנים, שהעתיקו את המישחק ליד אליהו, יקשה להפתיע את יריביהם הצהובים למרות שלאחרון מרסר ווילי סימס סובלים מפציעות.

מתח רב תספק התחתית. במושב אבן שמואל שדרומית לקרית גת במישחק ללא קהל יתעמתו אליצור רמלה והפועל ירושלים, שלה נקודה יותר מרמלה. להפועל איתן־גבעת הדר ללא ניצחון, תינתן הערב הזדמנות אמיתית כמעט, כאשר יארח את אליצור נתניה. הפסד יסיים בשאון ריאלי את דרכו בליגה הבכירה.

בחלק התחתון של הטבלה מצויים גם מכבי ראשון־לציון (12 נקודות) והפועל חולון (13). לראשון־לציון מגל שחקנים טוב, שנקלע למצב הלאומית בעיקבות עונש הפחתת שתי נקודות, וכיוד הכלים לניצחון ביתי על מכבי חיפה (מקום רביעי), אם הכוכב האמריקאי ריצ'י ויילפורד יחלים מפגיעה בקרסולו.

להפועל חיפה יבקש לנצל את המישחקים הקשים שיש ליריבו הישירי מכבי ולמכבי רמת־גן כדי להיות רביעי: משימה אפשרית בהחלט, אך קודם עליהם לנצח בבית את הפועל חולון, שניצח בשני מישחקיו האחרונים. חיפה כבר ניצחה העונה בחולון, במישחק גביע. תחילת המישחקים 20.00.

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי ת"א	9	779–912	18
2.	הפועל ת"א	9	749–873	16
3.	גליל־עליון	9	711–800	16
4.	מכבי חיפה	9	769–769	14
5.	מכבי ר"ג	9	804–839	14
6.	הפ' חיפה	9	741–829	14
7.	הפ' חולון	9	773–792	13
8.	ראשל"צ	9	834–807	12
9.	הפועל י־ם	9	814–714	12
10.	אליצ' רמלה	9	905–794	11
11.	אליצ' נתניה	9	858–790	11
12.	הפועל גבת	9	933–792	9

מחלקת הכדורסל מכבי רמת־גן

מודיעה:

משחק בליגה הלאומית בכדורסל

בין

מכבי ר"ג–ק"א – מכבי ת"א

יערך הערב בשעה 20.00 בהיכל הספורט ביד אליהו
לבעלי המינוי של מכבי ר"ג כרטיס מינוי מס' 6
כרטיסים ב"הדרך" אבן גבירול 90 ת"א ובערב בקופות ההיכל

אינטר ניצחה במינכן 0–2

מאת זיגמונד שפיגלר

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קבוצת אינטר מילאן, מובילת הליגה האיטלקית, הדהימה באיצטדיון האולימפי במינכן את באיירן, מוליכת הבונדסליגה, בניצחון גדול 2–0 במיפגש הראשון בשמינית גמר גביע אופ"א.

כל היום ירד אתמול שלג ומיתקני החימום המיוחדים של האיצטדיון הדרום פעלו, כדי להפשיר ולאפשר קיום המישחק על מישטח דשא נוח. אבל הקבוצה המארחת של מינכן סבלה הוצאה של 50 אלף דולאר שנדרשו כדי לנקות את מקומות הישיבה מהשלג הכבד. במשחק צפו 80 אלף צופים.

הגרמנים, שלא נוצחו זה 18 משחקים רצופים בבונדסליגה, מאוכזבים מן העובדה, כי דווקא במשחק החשוב עם הקבוצה האיטלקית נחלו הפסד 2–0.

לאחר מחצית ללא שערים הבקיעו האיטלקים בדקה ה־60 ע"י אלדו סרינה ובדקה ה־71 פרץ ניקולא ברטי לאורך 70 מטר והבקיע את שער באיירן.

● **נאפולי** ניצחה 0–1 בצרפת את בורדו משער של קארנבאלה, המוביל בטבלת המבקיעים בליגה האיטלקית.

● **יובנטוס** התאוששה מתבוסה לנאפולי בליגה (5–3) וניצחה בבלגיה את פ. ק. ליאז 0–1 משער של סנדרו אלטובלי בדקה ה־18, לעיני 32 אלף צופים.

● **רומא** היתה הקבוצה האיטלקית היחידה שהפסידה 2–0 במזרח גרמניה לדינאמו דרזדן, משערים של גוצ'ה (15) ודיסמינגה (61). 35 אלף צופים צפו במשחק שהיה על מגרש מושלג.

● **ריאל סוסיאדד** ניצחה את פ. צ קלן 1–0 משער שהבקיע בדקה ה־76 מיגלי מיגל לוארנה. 20 אלף צופים חזו במשחק.

● **בבוקארשט** ניצחה ויקטוריה את טורון פאלוסורה מפינלנד 1–0, משער בדקה ה־4 מרגלי אורסו. רבבת צופים חזתה במישחק במזג אויר מקפיא.

אמש בגביע אופ"א, שמינית גמר

● דינאמו דרזדן (מזרח גרמניה) – רומא (איטליה)	0–2
● באיירן מינכן (מע. גרמניה) – אינטר (איטליה)	2–0
● ויקטוריה בוקרשט (רומניה) – טורון (פינלנד)	0–1
● פ.ק. ליאז' (בלגיה) – יובנטוס (איטליה)	1–0
● בורדו (צרפת) – נאפולי (איטליה)	1–0
● הארטס (סקוטלנד) – וליז' מוסטאר (יוגוסלביה)	0–3
● ריאל סוסיאדד (ספרד) – 1.פ.צ. קלן (מע. גרמניה)	0–1

סאות'המפטון ניצחה בקושי

לונדון (ע"ד). סאות'המפטון ניצחה 1–0 את סקארבורו, מן הליגה הרביעית, במשחק חוזר בסיבוב השלישי בגביע הליגה האנגלית בכדורגל. סאות'המפטון תארח בסיבוב הבא את טוטנהאם. בדרבי שגברה 1–0 על סקאנתורפ, תארח את המנצחת בין [illegible] לאולדהאם.

אראל לבלגיה להבטיח שחרור רוזנטל ואוחנה למישחקי הנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

מנהל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל, יוצא היום לבלגיה, כדי להבטיח את שחרורם של רוני רוזנטל ואלי אוחנה למישחקי הנבחרת בטורניר הקדם עולמי שיחול במארס 1989. אראל ייפגש עם נציגי המועדונים סטאנדרד ליאז' ומאלין בהם משחקים השניים.

ניצחון ראשון לקליוולנד אחרי 10 שנים בבוסטון

מארק פרייס ולארי נאנס הצעידו את הקאווליירס לניצחון גדול (102–114). קארים עבדול ג'אבר ניצח בניו־יורק במישחק הפרידה שלו מהניקס. ניצחון בכורה לאינדיאנה

אן.בי.איי.

ניו־יורק (אי־פי). קליוולנד קאווליירס שמו קץ לתקופה בת 10 שנים, במהלכה נוצחו 26 פעם ברציפות בגארדן של בוסטון. היה זה אור לאתמול, כאשר ניצחו את הסלטיקס 102–114. מארק פרייס (28 נקודות) ולארי נאנס היו הבולטים בקליוולנד. דאני איינג' קלע 28 עבור בוסטון.

האלופה לוס־אנג'לס לייקרס ניצחה בחוץ את הניקס של ניו־יורק 98–110. מג'יק ג'ונסון קלע 25 נקודות, 11 מהן בחמש הדקות האחרונות. למג'יק היו גם 13 אסיסטים ו־12 ריבאונדים. קארים עבדול ג'אבר שחזל במשחק הפרידה שלו מהאן.בי.איי. קיבל כתשורה מהניקס, תכשיט כמוי דמוי תפוח, סימלה של ניו־יורק הכיבויה, וכן תמונה עתיקה בה תצלומים של ג'אבר כבמדי בית ספר בניו־יורק, אוניברסיטת יו.סי.אל.איי. בה שיחק וכן במדי מילווקי באקס והלייקרס. ג'אבר קלע במישחק 8 נקודות.

מזל טוב לאינדיאנה. אחרי תשעה הפסדים ניצחו הפייסרס 91–105 את מילווקי באקס, על המלאכה ניצח מאמן חדש, ג'ורג' אירווין. צ'אק פרסון קלע 18 נקודות למנצחים, 10 מהן ברבע האחרון.

המישחק בין פורטלנד טרייל־בלייזרס לסיאטל סופרסוניקס היה חריף. ברבע השני נאלצו השופטים להרחיק את סטיב ג'ונסון מפורטלנד ואת קסוויאר מקדניאל מסיאטל. פורטלנד ניצחה 104–125, כשאת רשימת קלעיה מוליכים ג'רום קרסי וקווין דאקוורת עם 27 נקודות כל אחד.

★ תוצאות נוספות: דנבר – ניו ג'רזי 106–141, פילדלפיה 76 – וושינגטון 103–108, דטרויט (ג'ו דומארס 26 נקודות) – שארלוט 93–99, שיקאגו (מייקל ג'ורדן 32 נק' ב־80 אחוז הצלחה, 11 ריבאונדים, 8 אסיסטים) – סאקרמנטו 98–114.

כדוריד

אמש בליגה הלאומית: הפועל ראשון־לציון – הפועל פתח־תקוה 10–27, מכבי ראשון־לציון – הפועל רחובות 16–24, מכבי רחובות – מכבי נתניה 19–20, א.ס. נס־ציונה – מכבי קרית־שרת/חולון 14–16, מכבי פתח־תקוה – הפועל בת־ים 28–28. המישחק בין אליצור הרצליה והפועל רמת־גן נדחה.

● **נבחרת ישראל**, בהרכב צעיר יוצאת הבוקר לליאז', בלגיה, להשתתף בטורניר "4 האומות" בהשתתפות בלגיה, הולנד וגרמניה המערבית. יוסי הכט

הרץ הקנייתי בונסון מקיירידה הודיע על בואו למרתון טבריה שיהיה ביום ו' של השבוע הבא, וזמנו 2:15.30 שעות. בכך הושלמה רשימת הרצים הבכירים למרתון טבריה. המחזיק ראשון הוא הרץ אלן זכריאן בעל שיא אישי של 2:11.05 שעות. במשלחת הכבודה כלולים גם שני פולנים, צרפתי ופיני.

בלעדי להארץ!!

הארץ עיתון לאנשים חושבים

המדריך השבועי לטוטו

סופר טוטו ליגה לאומית וארצית

התחזית הלאומית לטוטו

תחזית מאמני הכדורגל הבכירים

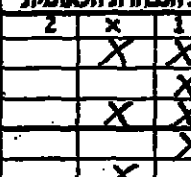
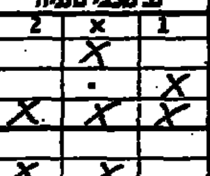
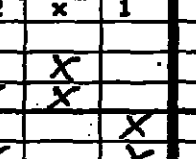
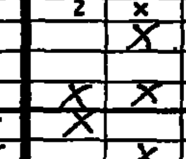
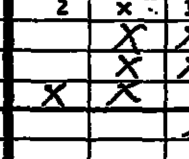

הקבוצות (קבוצה 1 – קבוצה 2)	איציק שניאור, מ. הנבחרת הלאומית	שייע פייגנבוים, מ. מכבי נתניה	דרור בר־נור, מ. הפ' טבריה	נסים בכר, מ. הפ' באר־שבע	נחום סטלמך	משה מאירי, מ. מכבי פתח־תקוה	מאיר נימני, מ. הפועל בת־ים	תבנית בסיסית לשיטת המצומצמים
1. הפ' טבריה – הפועל כ"ס	1 x	x		x	1 x	1	1 x 2	1 x
2. מכבי ת"א – הפועל ב"ש	1	1	x		1 x	x 2	1 x	1 x
3. בית"ר ת"א – בית"ר י־ם	1 x	1 x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	1 2	1 x 2
4. מכבי נתניה – שמשון ת"א	1		1	1 2	1	x	1 x	1
5. הפועל י־ם – הפועל פ"ת	x	x 2	1 2	x	1	1 x 2	x	1 x 2
6. הפועל ת"א – מכבי חיפה	1 x 2	2	1 x 2	x 2	x 2	x 2	1 x 2	x 2
7. בני יהודה ת"א – הפ' חולון	1 2	1 2	1	1	1	x	1 2	x 2
8. הפועל בת־ים – הפועל חדרה	1	x	1	x	1	1 x		1 x 2
9. מכבי ר. עמידר – הפ' יהוד	x	1	1	1	1	1 x	1	1 x 2
10. הפועל חיפה – הפועל לוד	x	x 2	x 2	1 x	1	x	1	x 2
11. מכבי ק"ג – מכ' שעריים	1 2	1	1 2	x	1		1 2	1
12. מכבי יבנה – בית"ר נתניה	1	1 x	1	1	1	1	1	1 x
13. בית"ר רמלה – הפועל ר"ג	1 2	1 2	1 x	x 2	x	x	1 x	1 x 2
14. מכבי יפו – מכבי שמרה	1	1	1 x	1	1	1	1	1
טופס	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	טיוטה ★
שלשות	1	1	1	0	0	1	2	5
כפולים	5	5	6	5	4	5	5	6
טורים בשיטה מלאה	96	96	192	32	16	96	288	15552 מצומצם 1728
מחיר	48 ש"ח	48 ש"ח	96 ש"ח	16 ש"ח	8 ש"ח	48 ש"ח	144 ש"ח	864 ש"ח

★ העתק על טופס הטיוטה ומסור בכל תחנה עם מחשב ואותה IN. טפסיך ימולאו אוטומטית. בהצלחה.

כל הזכויות שמורות ©

ייזום והפקה: מודל נתיבי ניהול בע"מ טל. 03 - 50 30 777

מודל נתיבי ניהול בע"מ

השבוע בטוטו משחקי הליגות הלאומית והארצית, מינימום הפרס הראשון:

מיליון ש"ח

זה שווה הרבה כסף

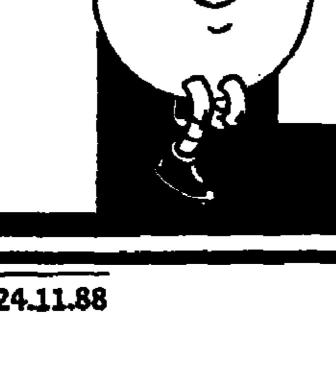

מה יהיה? יהיה טוטו

יגאל לוין ברווש

مكنز من الاهل

مكذا من الاحيل

חדשות כלכלה

עודפי נזילות בקופות הגמל גרמו לעליות מחיר של אג"ח

גם הסדרות שיונפקו היום צפויות להימכר במחירים גבוהים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קופות הגמל "נהנות" כיום מעודפי מזומנים בהיקף של מאות מי־ליוני שקלים (על פי ההערכות המדו־בר בהיקף של 500 מיליון שקל). זאת מבוין שפקידי האוצר התחשבו בכך שהיו שביתות בבנקים ולא בחנו בסוף אוקטובר את פרופורציות ההשקעה של הקופות.

יתרות הנזילות הגדולות יצרו בעיה אצל מנהלי הקופות, שכן המדו־בר בכספים שנועדו להשקעה לטווח הארוך, ולא ביתרות נזילות לטווח הקצר. עקב כך, נוצר בתחילת השבוע ביקוש חסר תקדים לשתי סדרות של אג"ח בהיקף של 100 מיליון שקל שהונפקו על ידי בנק ישראל, והן נמ־כרו במחירים גבוהים ללא תקדים. בנק ישראל ינפיק היום 100 מיליון שקל נוספים בשתי סדרות חדשות, ואף אלה צפויות להמכר במחירים גבוהים.

בעית חוסר "הכיסוי" בקופות הגמל צפויה להמשך גם בשבועות הקרובים, שכן בכל סוף שנה, צוברות הקופות מאות מיליוני שקלים נוס־פים, בגין השלמת ההפרשות לקופות הגמל לצורכי מס. חוגים בשוק ההון מעריכים כי אם בנק ישראל לא יגדיל משמעותית את היקפי ההנפקות, אזי מקומו יתפס על ידי פירמות עיסקיות או קונצרנים גדולים, שימהרו וינצלו את המחסור הנרגש בשוק.

ממעטות להשקיע במניות

מנתונים שהוכנו במחלקת המסחר של הבורסה, ושהוצגו אתמול על ידי יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה, ביום עיון בנושא גיוס הון על ידי חברות ממשלתיות מתברר שקופות הגמל משקיעות רק מחצית האחוז מנכסיהן במניות חופשיות. להערכת ניצני פו־טנציאל ההשקעה של קופות הגמל במניות חופשיות הוא 1.5 מיליארד שקל, אך בפועל הן משקיעות 200 מיליון שקל בלבד.

לדבריו, הנהלת הבורסה עושה מאמצי הסברה כדי להגדיל את היקפי ההשקעה של הגופים המוסדיים, המע־דיפים לרכז את השקעותם בעיקר באגרות חוב המונפקות על ידי בנק ישראל ועל ידי הקונצרנים השונים.

עוד אמר ניצני כי הציבור הרחב מחזיק כיום מניות חופשיות בשווי של 1.1 מיליארד שקל בלבד, 17% מסך המניות הרשומות למסחר. 9% מהמניות החופשיות מוחזקות על ידי קרנות הנאמנות ו־70% מוחזקות על ידי בעלי העניין.

61% ממבוטחי קרנות ההסתדרות מקבלים בקושי 500 ש"ח לחודש

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

61% מגימלאי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, שהם 67 אלף גימ־לאים, מקבלים פנסיה הנמוכה מ־500 שקל לחודש, כך עולה מנתוני המאזנים האקטואריים של קרנות הפנסיה לשנת 1987 שפורסמו במס־בת עיתונאים שהתקיימה אתמול. על פי אותם הנתונים, 14% מהגימלאים מקבלים פנסיה של עד 167 שקל, 25% מהגימלאים מקבלים פנסיה של עד 334 שקל, ו־22% מהגימלאים, מקבלים פנסיה של עד 502 שקל.

עוד מראים הנתונים האקטואריים כי מצבה האקטוארי של קרן הגימ־לאות המרכזית (קג"מ) הוא הקשה ביותר. הגרעון של הקרן עומד על 2 מיליארד שקל והוא מהווה 22.7% מהתחייבויותיה. ראשי האגף לבטחון סוציאלי נמנעו אתמול מלפרסם את תזרימי המזומנים של כל אחת מקרנות הפנסיה בנפרד. תזרים המזו־מנים יכול היה להצביע במדויק באיזו שנה תתחיל כל אחת מקרנות הפנסיה "לאכול" את תשלומי הריבית, תהליך שמשמעותו, חיסול בפועל של הקרן בטווח הרחוק.

דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות מסר כי כיום עוסקות שלוש ועדות בקידום הנושא של איחוד קרנות הפנסיה, הן תסיי־מנה את עבודתן לקראת דצמבר שנה זו. לדבריו, אפשר שבחלק מקרנות הפנסיה יוקדמו תהליכי המיזוג, למ־רות התנגדותם של חלק מהגופים המבוטחים במסגרת קרן "מבטחים". יעקב אנטלר, אקטואר ההסתדרות, מסר כי החישובים האקטואריים בקר־נות נעשו בצורה שמרנית.

הכנסות בתי־המלון בחודשי הקיץ ירדו בכ־24% לעומת השנה שעברה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

הכנסות בתי המלון מתיירות ירדו השנה ב־5% לעומת התקופה המקבי־לה אשתקד. כך עולה ממסמך פנימי שהוגש לחברי הנהלת התאחדות המלונות.

על־פי המסמך, הכנסות בתי המלון מתיירות, כפי שדווחו לחברה לביטוח סיכוני סחר־חוץ, הסתכמו ב־176.7 מיליון דולר בין ינואר לאוגוסט, לעומת 185.9 מיליון דולר באותה תקופה בשנה שעברה.

על־פי פירוט המופיע במסמך, מאת יוסף גור אריה, הכלכלן הראשי של ההתאחדות, נרשמה באוגוסט יר־ידה של 24% בהכנסות בתי המלון מתיירות, לעומת אוגוסט אשתקד. ביולי הגיעה הירידה ל־22% אחוז.

ההכנסות באוגוסט הסתכמו ב־18.5 מיליון דולר, לעומת 24.5 מי־ליון דולר באותו חודש בשנה שעברה. ההכנסות ביולי הסתכמו ב־18.8 מי־ליון דולר, לעומת 24 מיליון דולר.

הירידה המצטברת התקזזה בשל עלייה בהכנסות מתיירות שנרשמו במלונות בשלושת החודשים הראשו־נים של השנה. על־פי המסמך הפנימי, במרס חלה עלייה של 15% בהכנסות בתי המלון, בפברואר ב־20% ובינואר ב־24%, לעומת ההכנסות בחודשים המקבילים אשתקד.

בינואר הסתכמה ההכנסה ב־19.9 מיליון דולר (לעומת 16 מיליון דולר בינואר 87'); בפברואר 20.5 מיליון דולר (17.1 מ' ד') ובמרס 28.5 מיליון דולר (24.8 מ' ד').

יהודקו היחסים בין בנק לאומי לבין הקרדיט בנק מהונגריה

מאת אבי גנאור

משה זנבר, יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, נפגש אתמול עם לאסלו מהצ'י, סגן נשיא ה"קרדיט בנק" ההונגרי, שהגיע לישראל לסדרת שיחות עם הנהלת בנק לאומי, במטרה להדק את היחסים הע־סקיים בין שני הבנקים.

כיום מעמיד בנק לאומי מסגרת אשראי של חמישה מיליון דולר למי־מון עסקות הסחר בין ישראל להונג־ריה ואילו ההונגרים מציעים הסדר חדש להכפלת מסגרת האשראי והי־דוק היחסים המסחריים בין שני הבנקים.

לאסלו מהצ'י, שנפגש אתמול עם כתבים כלכליים ישראלים, במסגרת מסיבת העיתונאים שערכה המשלחת ההונגרית, לקראת "שבוע הונגריה", שייפתח ב־28 לחודש במלון הילטון בתל אביב, נמנע מלמסור פרטים על תוכן שיחותיו עם זנבר, אך בשיחה עם "הארץ" אמר, כי לאור הערכתו, שהיקף הסחר בין ישראל להונגריה יוכפל, לפחות, יש להביא שגם מסגרות האשראי, שיועמדו על ידי שני הבנקים למימון סחר זה, יצטרכו לגדול. ואף יתכן שהבנק ההונגרי יידרש לפתוח נציגות מטעמו בתל אביב.

סגן נשיא הבנק ההונגרי גילה כי כמה בנקים זרים פנו אל ה"קרדיט בנק" והציעו את שירותיהם בתיווך ומימון העיסקות בין חברות ישראליות להונגריות, אך ציין כי ההונגרים מע־דיפים ליצור קשרים ישירים עם גור־מים עסקיים בישראל.

"יהלום" -
קרן מניות
הודעה על פרסום תשקיף

יהלום

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש ע"נ בתעודות השתתפות רשומות על שם של 10.000 יחידות או כפולה של 10.000 יחידות. המוצעות במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק א' כדלקמן:

א. הצעה במחיר מופחת
החל מ־25.11.88 ועד 29.12.88 שעה 11.00 מוצעות היחידות במחיר היסודי, בתוספת שעור הוספה של 0.25% בלבד.

ב. הצעה רגילה
החל מ־29.12.88 שעה 11.00 ועד 23.11.89 מוצעות היחידות במחיר היסודי בתוספת שעור הוספה של 1.5% או פחות.

הסכם הנאמנות קובע כי יותר ממחצית השקעות הקרן בניירות ערך (למעט מלווה קצר מועד) יהיו מניות או ניירות ערך הניתנים להמרה במניות.
ביום 3.11.88 היו 76.30% מנכסי הקרן מושקעים במניות ובניירות ערך הניתנים להמרה במניות.

מנהל הקרן זכאי לקבל ומקבל על פי הסכם הנאמנות שכר שנתי השווה ל־1% (אחוז אחד) מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות והנאמנים זכאים לקבל ומקבלים על פי הסכם הנאמנות שכר שנתי השווה ל־0.25% (רבע אחוז) מהשווי האמור (ראה פרק י' בתשקיף).

הבקשות להאמנת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, יחידת ביצוע מרכזית, מגדל שלום, רח' אחד העם 9 תל־אביב, באמצעות חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב. עותק מהתשקיף והעתקים מהחיתרים לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמן:
בנק אגוד לישראל בע"מ
בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מנהל הקרן:
לאומי־פיא
חברה לניהול
קרנות נאמנות בע"מ

תאריך: 24 בנובמבר, 1988
לאומי פיא

אוטובוסים דו־קומתיים יוכנסו לקווים בין־עירוניים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"
לענייני תחבורה

21 אוטובוסים דו־קומתיים יוכנסו בחודשים הקרובים לשירות בקווים הבין־עירוניים של "אגד". כך מסר אתמול דובר הקואופרטיב.

בתחילה יוכנסו האוטובוסים, המיובאים מגרמניה, לשירות בקווים שבין תל אביב לירושלים, חיפה, באר שבע ואילת.

האוטובוסים הדו־קומתיים מכילים 95 מקומות ישיבה, שירותים, מערכת וידאו ומתקני שתייה למים. אוטובוס כזה כבר נוסה לפני כשנה בקו אילת־תל אביב, ובעקבות חוות הדעת החיוביות שנאספו מנהגים ונוסעים הוחלט על רכישת כלי הרכב.

בשנה הקרובה יוכנסו 400 אוטובו־סים חדשים, מכל הסוגים, במחיר 200 אלף שקלים כל אחד.

פתיחת תיקים בביטוח לאומי נעשית ידנית

בשל שביתת עובדי המחשב

מאת צבי זרחיה

בשל שביתת עובדי המחשב של מס הכנסה הופסק התהליך האוטומטי של פתיחת תיקים של מעסיקים בבי־טוח לאומי. על מעסיק הרוצה להי־מנע מתקלות לגשת בעצמו למס הכנסה, שם ניתן לקבל באופן ידני אישור על מספר התיק של הנישום, המשמש גם מספר תיק הניכויים שלו בביטוח הלאומי. אישור זה יש להביא לסניף המוסד לביטוח לאומי לצורך פתיחת תיק ולצורך הזמנת טפסי די־וח ותשלום.

יעקב דיין, סמנכ"ל גביה בביטוח הלאומי הסביר שבימים כתיקונם מועברים התיקים אחת לשבוע ע"י מס הכנסה למוסד לביטוח לאומי ואולם עתה טוב יעשו המעסיקים אם ידאגו בעצמם להעברה זו.

פרסום תוכן מכתב לשריד גרם השעיית יועץ התקשורת למלונאים

מאת זוהר בלומנקרנץ

נשיא התאחדות המלונות אלי פפושדו השעה אתמול את יועץ התק־שורת של התאחדות המלונות יוסף פריאל, בשל פרסום מכתב אשר היה מכוון לשר התיירות אברהם שריר. תוכן המכתב נמסר לפרסום בעת שהותו של פפושדו בחו"ל ללא התייעצות אתו. במכתבו לשר שריר כתב פפושדו כי הסתבת שבה נקט משרד התיירות פגעה בתנועת התיי־רות מצפון אמריקה לישראל.

פפושדו אמר כי לא התכוון לתקוף במכתבו את שר התיירות אישית, וכי מתח ביקורת על פעילות משרד התי־ירות בנושא הכישלון בתכנית הפר־סום באמצעות חברת בריי באהרב. עוד אמר פפושדו שהמכתב נשלח במסגרת התכתבות שוטפת שלו בנושא זה עם משרד התיירות.

יוסף פריאל סרב להגיב על הדברים.

פקידי השומה הונחו להיזהר בהטלת עיקולים

מאת יהודה שרוני

הנחיתי את פקידי השומה במס הכנסה לנקוט מישנה זהירות וב־תשומת הלב הראויה, בפעולות האכי־פה, בכל הנוגע להטלת עיקולים וה־צאה לפועל, עקב שביתת עובדי המחשבים בשירות עיבודים ממוכנים, מסר אתמול ל"הארץ" יאיר רבינוביץ נציב מס ההכנסה.

רבינוביץ אמר את דבריו בתגובה לטענות חלק מהעצמאים כי בוצעו כלפיהם עיקולים בצורה שרירותית. נציב מס ההכנסה אמר כי לא ידוע לו על אף מקרה אחד כזה, ואם היה – האדם מוזמן לפנות אליו. לדבריו, הוצאו הנחיות המאפשרות לתת לנישומים אישורים ידניים, ובלבד שבעתיד ניתן יהיה למחשב את הנ־תונים שעל גבי האישורים.

הבנקים יחויבו לפרסם מידע על הריבית שלהם

מאת איתן אבריאל

הבנקים המסחריים יחויבו מעתה לפרסם מידע מלא בכל הקשור לריבית שהם גובים מלקוחותיהם – כך הודה אתמול המפקח על הבנקים בבנק ישראל. הוראה זו מתייחסת למידע על הריבית הבסיסית, על האשראי שהציבור לוקח בבנקים (חח"ד), וכן על השיעורים והמירביים של תוספת הסיכון ושל הריבית החריגה, שהבנק גובה מלקוחותיו.

פרסום המידע יעשה ע"י הודעה בולטת לעין בסניפי הבנק וכן דרך מד־עות בשני עתונים יומיים.

הבנקים יחויבו גם להודיע באותו אופן על כל שינוי בריבית הבסיסית או באחד ממרכיבי האשראי, וזאת לפחות שלושה ימי עסקים לפני השינוי.

הנהלת אל על תנקוט צעדים נגד האחראים על השיבושים

החריף משבר יחסי העבודה • הר־לב בחו"ל • המישנה למנכ"ל והמפרק מנהלים את החברה • העובדים קוראים למו"מ

מאת זוהר בלומנקרנץ

המשבר ביחסי העבודה בחברת "אל על" החריף אתמול לאחר שה־הנהלה הודיעה, כי יש בדעתה לנקוט צעדים נגד האחראים על העיכובים ביום ב'. אתמול התקיימה פגישה בין הסמנכ"ל לכוח אדם יונה נחושתן לנציגות העובדים, בה אמרו נציגי העובדים כי האחריות על מה שיקרה בחברת התעופה אם ייפגעו עובדים, תחול על ההנהלה.

הנהלת "אל על" הודיעה שערכה בירורים והיא משוכנעת, כי השיבו־שים והשביתה, היו מהלך פראי בלתי מוצדק ובלתי חוקי. ההנהלה רואה בחומרה את התנהגות פרועה זו אשר יש בה סממני שיטה לגרימת שהיו נהוגות בחברת התעופה לפני יותר מחמש שנים, והיא נחושה בדעתה, כי על האירועים האלה אין לעבור לסדר היום.

מזכיר נציגות העובדים אברהם שגיא, אמר כי "אם ההנהלה מתכוונת לממש את איומיה או לפטר עובדים, אני מודיע, כי אם יגעו בשערת־ראשו של מישהו, לא יהיה יותר לעובדים מה להפסיד; במקרה כזה לא אהיה אחראי לתגובות העובדים". הוא קרא להנהלה "לרדת מהרמי האולימפוס" אשר טיפסו אליו הצדדים ולחזור לאלתר לניהול משא ומתן על חתימת הסכם עבודה חדש בחברת "אל על".

בפגישה אתמול בין נציגי ההנהלה לעובדים עסקו בטענות נציגות העו־בדים, כי ההנהלה הפרה את הסכם העבודה בגיוס עובדי תחזוקה שלא כחוק. נציגות העובדים הוליכה לקיים אסיפות הסברה באישור ההנה־לה. מנכ"ל "אל על" רפאל הר־לב, לא שינה את תוכניותיו המקוריות בשל המשבר בחברה והוא שוהה בחו"ל במ־סגרת פגישות עסקים אשר נקבעו לו מראש. את החברה והטיפול בנושאים האקוטאליים מנהלים המישנה למנ־כ"ל עמוס אמיר, והסמנכ"לים והמפ־רק.

נמשכים השיבושים באספקת הדלק למטוסים בשדה התעופה

המטוסים מצטיידים בדלק לפני הנחיתה בנתב"ג

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

נמשכת השבתת חברת "שרותי תעופה בע"מ", המספקת דלק למטוסים.

שופט בית משפט השלום ברמלה, אברהם בייזר, נענה אתמול לפניית ההנהלה והוציא צו, המורה לעובדים לפנות את המיתקן ולא לחזור לעבו־דה. צו מניעה להפסקת שביתה צריך להינתן על ידי בית הדין לעבודה בלבד ולפיכך נמשכת השביתה בחברה.

אתמול נמשכו המגעים בין ההנה־לה לעובדים באמצעות ההסתדרות.

העובדים מוחים על אי התקדמות במשא ומתן על הסכם עבודה שהם מנהלים עם ההנהלה. ההנהלה הודיע מצידה, כי היא משביתה את החברה כמגן.

השביתה בחברה שהחלה לפני שלושה ימים, פגעה בשלוש טיסות של החברות לופטהנזה, מאהור אייר־ ונתיבי אוויר דרום אפריקאיים. מאוחר יותר התארגנו כל חברות הת־עופה ומטוסיהם נוחתו בישראל, כשהם מצויידים בדלק רזרבי. חברת אל על מתדלקת את מטוסיה באופן עצמאי ולא נזקקת לשירותי החברה.

טיסה של חברת תעופת השכר "דן אייר", הבריאה באיחור של כיממה מישראל בדרכה לבריטניה. צוות ה־אוויר של המטוס סיים את מכסת שעות עבודתו עם הגיעו לישראל יום קודם, כיוון שנאלץ לנחות ביניים ולתדלק בנמל התעופה לרנקה שבקפריסין.

נוסעי הטיסה הועברו לבתי מלון, כדי לעשות שם את הלילה. גורמי תעופה הביעו אתמול תרעומת על השביתה המתמשכת. לדבריהם הדבר פוגע בחברות התעופה ואינו מוסיף לתדמיתה של ישראל בעולם.

עובדי הגוררות באשדוד באים להדרכה, אולם משבשים אותה

ברשות הנמלים קובלים שהעובדים מבזים למעשה החלטת בית דין

מאת נורית כנעא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב הורה בשבוע שעבר, לבקשת רשות הנמלים והרכבות, לעובדי הגוררות בנמל אשדוד, ליטול חלק בפעולות הדרכה ולהפעל גוררת חדשה.

לטענת הרשות, עובדי הגוררות מרוקנים בפועל את פסק הדין מתוכנו, בכך שהם מתיצבים לקבלת הדרכה, אך נוקטים אמצעים שונים חריגים כדי לשבשם.

רשות הנמלים שוקלת לתבוע את העובדים לדין אם ימשיכו בהתנהגותם על בזיון בית הדין ולחייבם לשלם קנסות. לפעולת ההדרכה על הגוררת החדשה בנמל אשדוד הוזמן במיוחד מומחה לתפעול גוררות מניו־זילנד. נמסר, כי שיבוש הליכי ההדרכה יגרום נזקים כספיים כבדים לרשות.

הגוררת החדשה נבנתה במספנות ישראל כדי להחליף גוררת ישנה היוצאת משימוש ואשר תימכר בעוד מספר שבועות.

מרקו לוי, המזכיר הארצי של ועד עובדי הים, אמר כי הרשות בחרה ללכת לבית הדין לעבודה ולהוציא צו המחייב את העובדים להדרכה. "אנו מכבדים את הצו. אנו באים להדרכה. לא הנהלת רשות הנמלים נהנית מכך ולא אנחנו. זה לא מקובל במקום עבר זה בארץ דמוקרטית".

לדבריו הכנסת גוררות חדשות גדולות תובעת ממפעיליהן עבודה קשה בהרבה מהגוררות הישנות.

מועצת פועלי חולון ציוותה על עובדי תדיראן לחדול משיבושים

ועד קבוצת הקשר השבית הייצור במחאה על אי־חתימת הסכם ל־1988

מאת מיכל רוזה

ועד עובדי קבוצת הקשר ב"תד־יראן" השבית אתמול את הייצור במפעלי הקבוצה בחולון, המעסיקים כ־2,000 עובדים. השביתה לא אושרה על־ידי מועצת הפועלים המקומית, ומזכיר מועצת הפועלים הורה לוועד להפסיק מיד את השביתה ולחזור לע־בודה סדירה.

בקבוצת הקשר שורר מזה כמה חו־דשים אי־שקט תעשייתי מכיוון שעד־יין לא נחתם הסכם עבודה ל־1988. העובדים נקטו בעיצומים כבר מספר פעמים, אך בית הדין לעבודה הוציא צו המונע מהם לשבש את העבודה כל עוד מתנהל משא ומתן.

לפני כמה ימים הודיע ועד העוב־דים להנהלת הקבוצה כי אם לא ייחתם הסכם חדש עד אתמול, הם ימשיכו בשביתה. הוועד מימש את האיום.

מנכ"ל קבוצת הקשר אלכס מילנר הודיע כבר לפני כמה חודשים כי אין בדעת ההנהלה להיעתר לדרישות הוועד לתת לעובדים תוספת שכר, הכוללות גם את הגדלת בסיס ההפרשות לפנסיה, כל עוד הקבוצה שקועה בהפסדים.

עד לפני כמה חודשים הערכה הנה־הלת הקבוצה כי ההפסדים לשנה זו יגיעו ל־8 מיליון דולר, אך מילנר מסר אתמול ל"הארץ" כי לנוכח שיבושי העבודה, ההפסדים עלולים להיות גבוהים בהרבה. הוא ציין כי השיבושים גורמים לפגיעה חמורה בהזמנות המפעל והם עלולים להביא לביטול עסקות עם לקוחות בחו"ל.

עם זאת, הדגיש מנכ"ל הקבוצה כי "לא נקנה שקט תעשייתי תמורת מתן תוספות שכר כל עוד הקבוצה לא תעלה על פסי רווחיות".

הסכם ראשון: חבילות נופש־סקי בחברת מועדון הים התיכון

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

חברת "דיונהויז" חתמה על הסכם ראשון מסוגו עם חברת מועדון הים התיכון לשיווק חבילות נופש וסקי לחורף הקרוב בשנה כפרי המועדון באלפים הצרפתיים. מנכ"ל החברה, אבי פרידמן מסר כי ההסכם החדש יאפשר ל־11 סניפי החברה בארץ לשווק ישירות את אתרי המועדון בחו"ל.

חבילות נופש הסקי יכללו טיסה מישראל לליון וחזרה, הסעות לכפרי הסקי ושבוע או שבועיים נופש במועדון ים התיכון. המחירים – בין 908 דולר ל־1191 למבוגר לשבוע.

"דיונהויז" צופה כי החורף יצאו כ־3,000 ישראלים לחופשות סקי באתרי מועדון הים התיכון.

כ־80 טבחים זרים בישראל

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

כ־80 טבחים זרים עובדים במדינת ישראל וחלקם עובדים ללא רשיון מלשכת התעסוקה, כך גילה אתמול מנכ"ל שרות התעסוקה, עו"ד ברוך מנע.

"אין טבחים במדינת ישראל, כל טבח שמטיים היום את הקורס בתנ־כור נחוש, לפיכך הובאו 80 טבחים פולנים ורומנים, המועסקים בבתי מלון במסעדות ואפילו בבתים פרטיים".

חברת החשמל שילמה 208 מ' ש"ח חוב למס הכנסה

בגין רווחים מגבסים בתקופת האינפלציה

מאת אריה לביא

חברת החשמל העבירה אתמול לשלטונות מס הכנסה תשלום בסך 208 מיליון ש' בגין חובות משנים עברו. התשלום שהועבר הינו מהגדו־לים ביותר, ששולמו על ידי חברה לשלטונות המס.

החוב נוצר בגין רווחים של חברת החשמל מגבסים בתקופת האינפל־ציה הדוהרת. עם שינוי החוק, בגין המעבר לחוק למיסוי אינפלציוני, דרשו שלטונות המס מחברת החשמל תשלומים בגין הרווחים שנוצרו.

חברת החשמל טענה שאינה יכולה לעמוד בתשלום זה. בעקבות דיו־נים ממושכים בין ראשי החברה והאוצר הוליט האוצר להיענות לבקשת חברת החשמל והושג הסכם בין הממונה על הכנסות המדינה ראו ישראל ברזון לפיו החברה לא תצטרך לשלם סכום זה כתוצאה מהחוק שהתקבל.

עמדתו של נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, היתה שונה. הוא סבר שהאוצר אינו רשאי להגיע להסכם מהסוג שעליו חתם ברזון ועמדת הנציב התקבלה דבר שהביא לביטול ההסכם בטענה שברזון לא היה מוסמך לחתום.

ראשי חברת החשמל טענו, כי החברה אינה יכולה לשלם סכום זה ונמצא פתרון במסגרתו המדינה תלווה לחברת החשמל את הסכום לתש־לום המס. ועדת הכספים אישרה לפני כחודש ברוב דעות את מתן ההלוואה למרות הטענות שחברת החשמל מנפחת הרצאותיה, כדי להציג רווחים מוקטנים. ההלוואה ניתנה ואתמול העבירה חברת החשמל את התשלום.

יהיה מיתון?!
מנכ"ל, מנהל כספים, גזבר, חשב, מקבלי החלטות:

מיתון או צמיחה?
הפתרון להתמודדות עם עידן אי הוודאות הכלכלית.
פרטים והזמנות: 03-249390
מדריך למנהלים: בעריכת קניפל אשר
הערכות עסקית בתנאי משק משתנים
המכללה הפיננסית
תזרים האינפורמציה שלך

הודעה זו מופיעה לצורכי מידע בלבד

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ
$6,235,000 מניות רגילות
$7,300,000 אגרות חוב ברות המרה בריבית 7.5%
$9,000,000 אגרות חוב ברות המרה בריבית LIBOR + 1%
ניירות ערך אלה נרכשו בהנפקה פרטית ע"י
קבוצת קלרידג' להשקעות
ממונטריאול, קנדה
טבע רכשה ישיר ובעקיפין 98% ממניותיה של
אביק בע"מ
במחיר של כ־$25,000,000 במזומן
החתומים מטה יזמו עיסקות אלה וסייעו במשא ומתן עד למימון המוצלח.
אקסיום אי. סי. אף.
בית התעשייה, רח' הגדוד 29, ת.ד. 50106 תל־אביב 61500 ישראל, טל. 652350, 650020 (03), פקס. 5101917 (03)
950 Third Avenue
New York, NY 10022 USA
Tel. (212)832-2230
Fax. (212)832-3489

בהנחה שהבריאות חשובה לכם...

"ורסהיים"
אופני כושר - 135 ש"ח בלבד.
אופני כושר "ורסהיים" ב־135 ש"ח בלבד (במקום 200 ש"ח). אפשרות למשלוח לבית הלקוח תמורת 15 ש"ח.
להזמנות: "ורסהיים", טל. 03-825075 העליה 26, ת"א.

חודש חינם במועדון בריאות "ניו־יו" רמת־אביב.
חודש רביעי חינם*. לנרשמים ל־3 חודשים בחבילות מלאה וכוללת חדר כושר ומיתקון חוני מוזר, תזונה וכושר). או בחבילות חלקית (חדר כושר בלבד).
*לחברים חדשים בלבד.
להרשמה: מועדון ניו־יו, מאגור 38, רמת־אביב. טל. 03-419347/8

בוקר של בריאות ב"דן כרמל"
מיגוון פעילויות ספורט ובריאות במועדון הבריאות של מלון "דן כרמל", כולל ארוחת בוקר. בימים א', ב', ה', ו' בין השעות 8-12.
לפרטים. טל. 04-386211
מחיר מבצע - 24 ש"ח.

...וגם הילדים.

פ.מ.ד.
שבועיים חינם בחוגי העשרה של פ.מ.ד.
פ.מ.ד. - חוויה יוצאת דופן לילדי מרום חובה והכיתות הנמוכות של ביה"ס היסודי. חוגי העשרה יחודיים להקניית מושגי לימוד ראשוניים באמצעות מערכות משולבות מחשב ועזרים תלת־מימדיים. הרשמה בשלושת המרכזים:
ירושלים: מסודלה 7, טל. 02-631928
אפקה־ת"א: קרן קיימת 40, טל. 03-417366
רעננה: קרן היסוד 2, טל. 052-443283

לעדי למחזיקי
דיינרס קלאב
כרטיס לאנשים העושים

ALFATEC PROFESSIONAL 15
שואב אבק
יעיל ואמין
לחנויות ולמשרדים
★ פעולת מנוע שקטה
★ עוצמה והספק גבוהים
★ אין צורך בשקיות
★ קטן מימדים
★ קל לטילטול ולנשיאה
ALFATEC PROFESSIONAL 15
365 ש"ח + מע"מ

מבחר גדול של ציוד עזר ואמצרים לנקיון
מעבדה לתיקונים
ושרות
מחצ
החברה המובילה
למיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירה"
תל אביב, אזור התעשיה רחוב 1274
מס 12 (כביסה סודך פתח תקוה 382)
טל: 374113, 370121, 375473

ההצעה הייחודית של "קומפיוטרנט": פקסימיליה לניסיון
אם אתה מתלבט בקשר לצורך האמיתי שלך בפקסימליה, קח פקסימיליה לניסיון ב"קומפיוטרנט". קח אותה לחודש במחיר החל מ־197 ש"ח + מע"מ (למכשירי BROTHER 100 XL). אם תחליט לרוכשה בתום התקופה — תזוכה בדמי השכירות במלואם. קח את אחד ממגוון הדגמים שמציעה "קומפיוטרנט", **רק "קומפיוטרנט"**.
"קומפיוטרנט" מציעה למחליטים: השכרה לטווח ארוך, ליסינג, מכירה באשראי שקלי/צמוד, ועוד.
קומפיוטרנט. שכור אותם לטובה
רח' היצירה 29, ר"ג
טל. 03-7523760 (6 קווים)
פקס. 03-7510192

סנא אלי

הארץ
יום ה', ט"ו בכסלו התשמ"ט
24 בנובמבר 1988
מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה והכוונה: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הסתדרות 2, טל' 224245־02, ת"ד 273 ת"א 91002 פקס' 224249־02
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 641166־04, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 670715־04
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

לא נושא לפשרות

זה שנים מנהלות המפד"ל והמפלגות החרדיות מלחמת תרבות בישראל. בניסיונן להוציא אל מחוץ לחוק – הכוונה לחוקי אישות שהוכנסו, מכוחה של "פשרה היסטורית", תחת סמכותם של המוסדות ההלכתיים – יהודים בעליונם על־פי ההלכה, הן מאיימות על אחדות העם. ניסיון זה חייב לקומם כל פטריוט ישראלי המודע לחשיבותה של אחדות זו בכל עת, ויותר מכל בימים אלה – כאשר אין צורך בעין חדה במיוחד כדי להבחין בשמיים המתקדרים מעל לראשינו.

ראש־הממשלה היוצא והמיועד, יצחק שמיר, מיתמם באומרו – במהלך שיחה עם נציגי המגבית היהודית מבריטניה – כי "אין לנו עניין להתערב בעניניהם הפנימיים של אחינו מחוץ לישראל. איננו מעמידים בספק את הלגיטימיות של שום יהודי מחוץ לישראל".

חוק השבות, שאת שינויו תובעים בעלי־בריתו הדתיים־החרדיים של יצחק שמיר, או חוק ההמרה המוצע לאימוץ על־ידי לוחמי התרבות מתנצרת ישראל – אינם יכולים להתפרש אלא כהטלת ספק בלגיטימיות היהודית של אלה ששמיר מאחל בטובו להכלילם בין אחיו בני־ישראל. אמרנו מיתמם, רק מפני כבודו של יצחק שמיר; שאם לא כן, צריכים היינו להאשימו באטימות או ברשעות מודעת.

יהדות היא יהדות, יהודי הוא יהודי – ובדין אמר אותו ניצול שואה בכנס יהודים בסעריים שהיה לפני שבוע בניו־אורלינס, כי סבור היה שאחרי אושוויץ, לעולם לא יידרש עוד להעמיד למבחן את יהדותו. אך בדיוק להעמדה למבחן אבסורדי זה מתכוונים הח"כ שאקי, פרוש, פרץ ורביץ – לבושתנו ולהציגנו ללעג בעיני עצמנו ובעיני הגויים.

גזבר הסוכנות, מאיר שטרית, עשה בטלוויזיה את חשבון ההפסד בהכנסות המגבית אם יתקבלו חוקים בזיונות יהודים המופנים כנגד יהודים אחרים. כוונתו היתה טובה, אך חישוביו אינם לעניין. הנזק איננו כספי בעיקרו, אלא בפגיעתו בזהות העם – שהרי הלגיטימיות היהודית איננה מכירה בגבולות ואיננה ניתנת לחלוקה. (עובדה זו ברורה ומובנת להסתדרות הרבנים של אמריקה, ארגון הגדול ביותר של רבנים אורתודוכסים, אשר הביע את מורת רוחו מהעלאת שאלת מיהו יהודי על סדר היום הפוליטי בישראל). אשר להזהות, היא היסוד האיתן של ההזדהות, ממנה נגזרת הלכידות האחדות המעשה הקשה שלפנינו. אין זה עניין לפשרות ולניסיונות מחליקים, כי אם למלחמה עד הסוף.

עד כה נהגו על־פי אבחנה זו רק אנשי המחנה הדתי־חרדי. הגיעה העת שהרוב החילוני בישראל, וכן יהודי הגולה, יאמצו אותה אף הם, וינהגו על־פיה: בנפשנו הדבר, ואין הוא נושא לפשרות.

קנדה בחרה באמריקה

הבחירות הכלליות בקנדה היו למעשה משאל עם על ההסכם להקמת אזור סחר חופשי בינה לבין ארה"ב. ניצחון המפלגה השמרנית (שאמנם איבדה מכוחה אך עדיין מחזיקה רוב מוחץ של כ־170 מנדטים) מבטיח שההסכם אכן יאושר. האופוזיציה התנגדה לו בטענה שיביא להשתלטות אמריקאית, לא רק במישור הכלכלי אלא גם במישור החברתי, המדיני והתרבותי. השמרנים טענו שבלי גישה חופשית אל השוק האמריקאי ובלי זרם ההשקעות משם, נידונה קנדה לפיגור וניוון כלכליים ולירידת רמת־החיים. הבוחרים נענו לכוח המשיכה של ארה"ב. כאשר ייעלמו הגבולות הכלכליים יצטרפו 29 מליון הקנדים להגדיל מחדש את יתרונם הלאומי אל מול 200 מיליון האמריקאים.

משחק אבוד בקלפים גלויים

גם אם יקבל המערך את משרד האוצר, לא יועיל בכך במיוחד לאינטרסים הכלכליים של שולחיו

מאת דן מרגלית

יצחק רבין ויצחק נבון וכמה משרי המערך האחרים אינם כשירים לנהל משא ומתן. לא הייתי מניח להם למכור או לקנות בעבורי מכונית ישנה. מפני שהם שוקבים של קלפים גלויים. ידוע כי הם להוטים להצטרף לממשלה הבאה, אבל לא מוכנת תמיהתם המתנוחת להרע את תנאי העסקתם בה.

טרם הספיקו לצאת מהישיבה שבה הוחלט להפסיק את המו"מ עם הליכוד, ולפני שהסבירו מדוע נקטו צעד זה – וכבר השתלטו על המיקרופון כדי לאותת לליכוד שאין זה סוף־פסוק.

השריע לשניהם, שמא יתייחס אליהם יצחק שמיר ברצינות ויחשוב כי הם עומדים על דעתם והאופציה לממשלה משותפת מתרחקת והולכת. איש "קול ישראל" שלום קיטל קלט אתמול היטב את רגשו של נבון, שהביעו הוא רק "כיבוע". ולרבין חשוב, שהכל יידעו כי הנגלל לא נסתם.

שמעון פרס הוא הכפסין יעיל מהם. גם הוא הפוליטיים מוטלים על כף המאזניים. אך נראה שבכוונתו להיכנס לממשלה אינה פשוטה מזו של רבין ונבון. שמיר צריך רק לחדול מהדוגמה שהוא מפגין כדי להוכיח כי אינו מסוגל לעבוד במחיצת פרס – בעיקרותו על נסיבות השיגור של אורי סביר לניו־יורק – והדרך לממשלה המשותפת פתוחה.

היא סלולה כבר עתה, אם ייאות

ברעם. במיעוט אם האוצר יינתן

שמיר למנות את פרס לשר האוצר. תוך גריעת אגף או תוספת מחלקה, הכל עוד יכול להסתדר. אם זה מה שיוצע בסוף של דבר למערך – תתהפך היום לשכת מפלגת העבודה על פניה. המוביל עוזי ברעם, שמתנגד בעקביות להצטרפות לקואליציה, מקווה למצוא בזה רוב ל"לא". אבל גם הוא מבין, כי אם רק יוותר הליכוד על משרד האוצר, הוא יישאר במיעוט.

זו שגיאה מהותית. לא רק מפני שהמערך יוותר על יומרתו המדינית, ולא רק מפני ששמיר יקיים את הבטחתו לחרדים האנטי־ציונים לשנות את חוק מיהו־יהודי – אלא שזה מיותר. גם מבחינת האינטרסים הקטנטניים שמנחים את ראשי המשק ההסתדרותי והקיבוצים והמושבים.

פרס בראשות האוצר לא יביא תועלת רבה לאינטרסים הכלכליים של שולחיו. לא יותר ממשה נסים. המערך דואג לשכבת אלפיים המנהלים בכור; נסים יודע כי הרוב מבין 7,000 הפועלים שיפוטרו הצביעו בעד הליכוד. ההסתדרות רוצה להציל את שליטתה בקונצרן כור לאו דווקא. כור נהפך לרצועת עוה של הכלכלה הישראלית. רבים במערך אינם רוצים כבר לשלוט בו אלא תרים היום היכן, לעזאזל, יימצא מישהו שיאות לקחתו תחת חסותו. אורה מנייה שנשלחה לבייס קלות בין קשי היום, מצאה כי פועלי תעשייה במשק ההסתדרותי, ומבוטחים כלי פרוטקציה בקופות־חולים, שרואים את המערך.

דאגת הקיבוצים המושבים ובנק הפועלים אינה צריכה להנחות את מפלגת העבודה. שכן גם הליכוד לא איבד את שפיות דעתו. הוא יכול להתגרות בישובי קו העימות על בריכות־שוויה שבשטחם ולאלץ את הקיבוצים למכור 51% ממפעליהם ליזמים פרטיים – היפוכו של מה שהיה פעם "הסוציאליזם בימינו" – אבל לא מעבר לכך.

שר האוצר הבא ייתקל בבעיות מוניטריות כה סבוכות, באבטלה ובאינפלציה ובסטגפלציה ובירידת יתרות מטבע החוץ ובאיום לקצץ בסיוע האמריקאי, שללא הבדל דת ושיוך מפלגתי ישאף להעניק לקיבוצים את תקרת העזרה האפשרית, ובכל מקרה היא תהיה נמוכה למדי. זה התגלה כבר בקדנציה היוצאת של הממשלה, כאשר "הדף הירוק" של "על המשמר" שיבח בשם התעשייה המתקדמת שבבעלות הקיבוץ הארצי את אריאל שרון בתפקידו כשר הממונה על עניניה. זו היתה רק ההתחלה.

בעיקרו של דבר, שר האוצר נסים יכול רק מעט – ופרס יכול כמותו. לשכת מפלגת העבודה המתכנסת היום חייבת להבין, שהמצב הכלכלי של לקוחותיה לא יושפע בצורה מהותית מנוכחותה לספסלי האופוזיציה. בשום מצע וכתב מינוי לא נאמר, כי תנועת הפועלים קמה והתפתחה כדי לקיים את בנק הפועלים.

כך נגיב על הפרובוקציה

מאת מרטין פרץ

הכותב הוא העורך הראשי של השבועון האמריקאי "ניו ריפבליק". הוא פעיל למען ישראל, חבר במועצת הנאמנים של האוניברסיטה העברית ומשמש יו"ר־כבוד של קרן ירושלים

אפשר אולי להתפתות לראות בהתגברות השליטה התיאוקרטית על חיי מדינת ישראל ביטוי נוסף של הסתגלות המדינה לנורמות של שכנותיה. אבל על־פי העובדות, הכפייה הדתית בישראל כבר רחוקה לכת מאשר בכמה מדינות מוסלמיות. יתר על כן, בכוחן של שתי המפלגות הגדולות לכוף את זכויות האזרחים, שזוכות בהתחרבות מכבידות משאר העידן המודרני, להבטיח של רבנים ארכי־אורתודוכסים, היא עוד סימן לשבריריותה של הדמוקרטיה במדינת היהודים. עליהם להבין, כי בגולה אפילו דבקותם של חובבי־ציון מוסלמים בישראל מתגית בכפייה של הדתיות שלתן אנו לוחמים במקומות אחרים.

לא רק לתיאוקרטיה נשקף איום בישראל; גם לציונות. איזה פירוש אחר אנחנו יכולים לתת לדיעות שרבנים – שחסידיהם אינם משרתים בצבא ואינם תורמים לכלכלה ולחברה – מוצבים זה שנים את לשר הקשרת הציוניות, שהן בגדר טרישה, וכן דורשים ומקבלים משרדי ממשלה אחרים, ובכללם המשרד המופקד על חינוך צעירה של ישראל. נראה עכשיו שהן הליכוד והן המערך מוכנים לעשות יד אחת עם רבנים אנטי־ציונים ולא־ציונים, כדי לתקן את החקיקה המגדירה מיהו יהודי ומטילה ספק בשלמות הזהות הדתית של מיליוני יהודים אחרים. התחיקה הזאת היא המקבילה המוסרית והמעשית של "זרם".

ישראל אינה יכולה לטעון ש"אנחנו עם אחד", ומיד אחר־כך להרוץ משפט על זרמים לא־אורתודוכסים של היהדות. למעשים יש תוצאות, האיסורים הם הדדיים.

אנשים המרגישים כמוני לא יוכלו עוד לראות בבתיהם שום חבר־כנסת שייתן ידו להרחבה המתוכננת הזאת של חוקים המצטיינים ממילא בהגבלות ארסיות. במידה שיש לנו השפעה, ח"כים כאלה לא יתקבלו עוד בברכה במוסדות הארציים, יהודיים ולא־יהודיים, שבהם אנו מעורבים. זו תגובה הולמת לפרובוקציה הבאה מישראל. אני מאמין כי היא תתקבל עד מהרה גם בגולה, על רעום של יהודים אחרים.

דגל פלשתין מונף בטייבה

מאת ראובן פדהצור

בהצלחתו להשבית את ערביי ישראל כולם הוכיח ועד ראשי הרשויות הערביות כי זכה ללגיטימציה של מנהיגות לאומית. עוד צעד בהיפרדות מהמערכת הישראלית הממלכתית

השקט היחסי שאיפיין את יום השביתה הכללית במגזר הערבי ב־15 בנובמבר סייע לעיניו של מסך העשן המכסה את ההתפתחויות ותהליכי ההקצנה במגזר זה. היעדרן של הפגנות המוניות, וההימנעות מהתמרדות כותית בין אלפי השוטרים לצעירי הכפרים הערביים ביום השביתה, יצרו רושם שאכן מדובר רק ביום הזדהות עם תושבי טייבה שבתיהם נהרסו. אף שהפתרון הזה נוח יותר – בעיית הריסת הבתים היא סבוכה ומקטעית בעיקרה תהא זו טעות חמורה מצד מקבלי ההחלטות בממשלה ובמערכת הביטחון להתעלם מההיבט הלאומי, והביטחוני, של השביתה.

אפשר לגמור גזירה שווה בין הרגיעה הכבושה המאפיינת את הנעשה בשטחים מאז 15 בנובמבר, יום הכרזת העצמאות הפלשתינית באלג'יר, ובין הזעם הכבוש שאיפיין את יום השביתה הכללית במגזר הערבי. בשני המקומות אין זה סתם של תהליך, ובכל מקרה, אין לנתק את המתרחש בשטחים מתהליכי הפלשתיניזציה העוברים על האוכלוסייה הישראלית בתחומי הקו הירוק.

תושבי טייבה הצעירים הצו ביום הריסת הבתים את מחסום הפחד והחשבון. התנהגותם מול כוחות הביטחון באותו יום לא היתה שונה מזו של צעירי שכם ורמאללה. אותן סיסמאות לאומניות, אותן אבנים המושלכות לעבר השוטרים, והזה שאמור לעורר מחשבות עגומות – שריפת דגלי המדינה והנפת הדגל הפלשתיני. לא היתה זו הפגנה של אזרחים קשישים המוחים על הריסת קורת גגם. היתה זו הפגנה לאומית־פלשתינית שכמוה מתרחשות עשרות בכל יום בשטחים.

טייבה היא המיקרוקוסמוס המעיד על המתרחש בחברה הערבית בישראל. היא חוד החנית של המאבק ההדרגתי של ערביי ישראל לבניינם של מוסדות וכלים ארגוניים אחרים שיובילו אותם להשגת אוטונומיה. הסיסמאות הנכתבות על קירות בתי טייבה אינן שונות מאלה שמורים חיילי צה"ל לתושבים למחוק מעל קירות הבתים בעזה ובשכם.

השביתה הכללית תוכננה במקורה על־ידי ועד ראשי המועצות הערביות לתאריך שונה. אך לאחר שנודע להם כי המועצה הלאומית הפלשתינית עומדת להכריז ב־15 בחודש על הקמת המדינה הפלשתינית, החליטו חברי ועד ראשי המועצות הערביות להעתיק את השביתה לתאריך זה.

תרגיל מחוכם

שינוי שמשמעותו הפוליטית אינה מוטלת בספק. על־מנת לא לעורר נגדם צעדים שימנעו את השביתה, נקטו אנשי הוועד תרגיל מחוכם. לכל מי שחפץ לשמוע, הם סיפרו כי בעודם יושבים ודנים בצעדי מחאה על הריסת הבתים בטייבה, התפרץ לחדר הישיבות בעל בשורה שהודיע להם כי במשרד הפנים הוחלט להרוס ב־15 בנובמבר עוד כמה בתים באום אל־פאחם. זה, ורק זו הסיבה, טוענים בקריצה חברי הוועד, לקביעת מועד השביתה לתאריך זה. כמה הם אשמים שמשרד הפנים בחר להרוס בתים בדיוק ביום שבו החליטה המל"פ על הכרזת המדינה הפלשתינית... בדיקה במשרד הפנים מעלה כי לא היתה כל תוכנית להרוס בתים ב־15.11 באום אל־פאחם או בכל מקום אחר במגזר הערבי. כשמציגים עובדה זו בפני חברי ועד ראשי המועצות הערביות, הם מחייכים ואומרים שזה המידע שקיבלו במהלך הישיבה ולא היתה להם סיבה לפקפק באמינותו.

ברור לכל מי שמצוי מעט במתרחש בקרב ערביי ישראל, כי השביתה הכללית ביום שלישי שעבר היתה על רקע לאומי. הריסות הבתים הן רק עילה להפגנת כוח והדגשת התגבשות של המיגזר הערבי. בהצלחתו להשבית את ערביי ישראל כולם, הוכיח ועד ראשי הרשויות כי אזרחיה הערבים של מדינת ישראל מעניקים לו לגיטימציה של מנהיגות לאומית.

במערכת הביטחון, האמורה לעקוב אחר ההתפתחויות בקרב ערביי ישראל, התעלמו מכמה תופעות מדאיגות שליוו את הדיונים שהובילו לשביתת המגזר הערבי. אחת ההחלטות של ועד ראשי המועצות קבעה, כי ערביי ישראל ישלחו משלחת לאו"ם וזו תפרוס בפני חברי הארגון את העוול שנעשה לאזרחיה הערבים של ישראל. אין זה משנה כלל שהחלטה זו לא יצאה לבסוף אל הפועל. חשוב הכיוון. שהרי מה שעמד ביסוד תפיסתם של ראשי המועצות, ניתן לפירוש כפגיעה ברורה בלגיטימיות של מדינת ישראל. כשמציעים נטורי קרתא לשגר משלחת מטעמם אל האו"ם, מתייחסים לכך כבישול... רומה להחלטה שקיבלו מנהיגי ערביי ישראל תהיה טעות מרה.

ההצעה של דראושה

על מגמת ההקצנה, המקיפה את כל מגזרי החברה הערבית בישראל, תוכל להעיד השתתפותם של חברי הכנסת הערבים בישיבת ועד ראשי המועצות שבה הוחלט על השביתה הכללית. אין מדובר רק על ח"כים ממפלגות לא־ציוניות, ואין מדובר גם על השתתפות פאסיבית והימנעות מנקיטת עמדה. לא רק שנואף מסאלחה מהמערך והוסיף פארס מספים נטלו חלק בישיבה הסוערת של ועד ראשי המועצות, אלא שעל־פי דיווחים ממהלך הדיונים, עולה כי השניים, ובמיוחד מסאלחה, לא היו בין המתונים שבמשתתפים.

עבד אל־והאב דראושה, שהיה בכנסת הקודמת ח"כ מטעם המערך ופרש משורותיו, שנטל גם הוא חלק בדיונים, ייצג דעות הקיצונית אף מאלה של מרבית עמיתיו מרק"ח. דראושה הציע להקים קרן בינלאומית שתסייע לערביי ישראל. המשתתפים הקומוניסטים הבינו כי בהחלטה כזאת יהיה משום קריאת תיגר כה בוטה, שהממשלה לא תוכל להשלים עמה. הם דחקו בדראושה שיוותר על הרעיון, שלבסוף לא התקבל.

השתתפותם, בגלוי ובמוצהר, של ח"כים ממפלגות ציוניות בעיצוב הגדרינות הלאומית־פלשתינית של הציבור הערבי בישראל, היא סימפטום המעיד על התרחבותו של תהליך שרבים מעדיפים להתעלם ממנו. אם מערכת הביטחון לא תיערך להתמודד עם תהליך ההתארגנות של ערביי ישראל, שיעדו, הנמשך יותר ויותר, הוא היפרדות מהמערכת הישראלית הממלכתית, נעמוד בפני שוקת שבורה, ונמצא עצמנו מופתעים בדיוק כשם שהופתענו ב־9 בדצמבר 1987 עם פרוץ האינתיפאדה.

גם לכנסת מגיע

מאת עמוס בן־ורד

יש לשנות את החוק שמונע משרים להציג מועמדות לתפקיד יו"ר

יו"ר הכנסת ה־12 נבחר, ושמו ב־ישראל דב שילנסקי. ניזול להכלתו בתפקיד – כי יו"ר הכנסת נבחר לכל תקופת כהונתה של הכנסת, וזה מה שיש למשך ארבע השנים הבאות, או ככל שהכנסת תאריך ימיה.

בחירת שילנסקי הוכתבה על־ידי המצב החוקי הקיים. ייתכן שלא היה נחשב לכשיר שבין הכשירים אילו היתה לח"כים אפשרות לבחור את היו"ר שלהם מבין 120 חברי הכנסת החדשה. אולם לא כך המצב. מבין 120 חברי הכנסת הנוכחית, 96 היו זכאים להיבחר לכהונת יו"ר הכנסת. 24 הנותרים לא יכלו להיות מועמדים. הם חברי הממשלה. הגם שבעוד ימים ספורים יחולו אחדים מהם מכהונה זו, בשל הרכבתה של ממשלה חדשה, לא היה אפשר לבחור בהם לתפקיד.

אילו היתה בחירה לח"כים, ייתכן שלא שילנסקי היה זוכה בתפקיד הרם, הכולל את מילוי מקום נשיא המדינה בהיעדרו של זה, והוא השלישי בסדר על־פי כללי הטקס, אחרי הנשיא וראש הממשלה. אילו היתה הכנסת מעדיפה את חיים קורפו, יצחק נבון, חיים בר־לב או יגאל הורביץ. ייתכן שהיו עוד מבין חברי הממשלה שהיו מעמידים עצמם לבחירה, והכך מסיימים את הקריירה שלהם בצורה מכובדת – כפי שעשה שלמה הלל שהיה ח"כ, שגריר, ושר בממשלה – כך על־כל פנים הוא ראה את הכהונה לפני 4 שנים, עת נבחר לתפקידו. אך הוא לא חשב בוודאי שמדובר בתקופת כהונה כזו.

חוק יסוד הממשלה קובע, כי "רואים את הממשלה כאילו התפטרה ביום הבחירות". מכאן ואילך, ועד אשר מקבלת ממשלה חדשה את אמונה של הכנסת, הממשלה היא ממשלת־מעבר שאין יוצאים ממנה. "הממשלה היוצאת תמשיך במילוי תפקידיה עד שתיכון הממשלה החדשה", היא לשון החוק בנושא זה. מאחר ושר בממשלה אינו יכול להתפטר. גם אין אפשרות חוקית לצרף שר נוסף, למילוי מקומו של מי שיצא. כלומר, הממשלה חייבת להמשיך, בין אם רוצים בכך חבריה ובין אם לאו. כפי שנאמר בשיר הידוע: "משורה משורד רק המוות".

כוונת המחוקק

כאשר התקבל בכנסת חוק יסוד הממשלה, שמנע באותו הח"כים סעיפים אלה, הושמעו באוזני הח"כים נימוקים כבדי־משקל. הסדר הציבורי התקין מחייב שתהיה רציפות. אם יוכלו שרים להתפטר, עלולה להישאר ממשלה של ארבעה או חמישה שרים בלבד, והמינהל יתמוטט. הישיבה יחידי של שרים בלי אחריות משותפת, ותוך מגמות פוליטיות שהן אולי מנוגדות, גם תיצור אווירה שתקדם את הרכבתה של ממשלה חדשה במהירות גדולה יותר, נרסו היועצים. עקרון הרציפות התקיים איפוא בצורה קיצונית. כבר היו ממשלות־מעבר שכיהנו יותר מחצי שנה.

שילנסקי. לח"כים לא היתה ברירה

באופן כללי, הרעיון שביסוד החוק נכון. רציפות הכהונה מחייבת רציפות של אחריות. כך זה גם ביתר המדינות הדמוקרטיות האחרות. אולם אין מינוס שבה הכלל של "אין יוצא ואין בא" הוא נוקשה כליבך. תמיד יש יוצאים מן הכלל.

אילו ביקשו בארץ המעצמים לתפקיד יו"ר הכנסת לנהוג על־פי הוראות החוק הקיימות, היו צריכים להתפטר מן הממשלה לפני הבחירות. אחרי הבחירות – היו נעשים לח"כים מן השורה במקום שרים בממשלת־מעבר. כך היו כשירים לתפקיד יו"ר הכנסת.

אך יש בכך היתר גדול. קודם־כל, אולי לא תזכה מפלגתם למספר ח"כים כזה שיאפשר לה להתחרות על תפקיד היו"ר. ואולי לא יהיו המתפטרים האלה מקובלים אישית על שאר המפלגות, הגם שלמפלגתם יש סיכוי. ואולי, עקב התפטרות מן הממשלה בעת הבחירות, ייראו בכך איתות שאין האיש – או האנשים – רוצים עוד בכהונה של שר. ואז יכפו על המתפטר מן הממשלה את תפקיד יו"ר הכנסת, גם אם יכול היה לשוב ולהיות שר. במקרה הקיצוני עלולים לא לצרף אותו לממשלה, והוא יישאר ח"כ.

הברירה

הדרך הפתוחה היום בפני השרים הח"כים היא איפוא כה מפותלת, עד שאין לראותה כפתרון מעשי. לכן יש לחפש מוצא אחר – בשינוי החוק. אמנם נכון שהסדר הציבורי והמינהל התקין מכתיבים רציפות בכהונת הממשלה, ושל גופים חוקיים אחרים. אולם לגבי אישום של תפקידים חשובים אחרים, קבע החוק שיש מוצא. הכלל של "אין יוצא ואין בא" אינו חל על שרים הנבחרים לנשיא המדינה, מבקר המדינה, שופטים, רבנים, ועוד. אפשר להוסיף לכך גם יו"ר הכנסת. מי שיבחר לתפקידים אלה יוכל לפרוש מן הממשלה, וראש הממשלה ימלא את התפקיד המתפנה עד לכינון ממשלה חדשה.

לא תהיה בכך מהפכה, וגם לא פגיעה במינהל התקין. שר שייבחר לנשיא המדינה, או למבקר המדינה, או לרב ראשי, או ליו"ר הכנסת, צריך הדבר להיחשב לכבוד לו. גם לכנסת מגיע שלא יצמצמו מלכתחילה את המאגר האנושי שמתוכו היא זכאית לבחור את היו"ר שלה.

אף את הדיון של אדם לא־מתאים הממלא את תפקידי יו"ר הכנסת עד לבחירתו של יו"ר חדש, אפשר לפתור באמצעות חקיקה. הכבוד הניתן לזקן חברי־הכנסת אינו מתאים למדינה בסוף המאה ה־20. אם בניסיון או בשיקול־דעת מדובר, הרי גיל לבדו אינו מבטיח דבר, כפי שהוכח השבוע. יותר ניסיון פרלמנטרי, ואולי גם יתר שיקול־דעת, יש למשל לוותיק הח"כים בסיעה הגדולה ביותר. אם לא זה, ואם רוצים לדבוק בעיקרון הרציפות – צריך יו"ר הכנסת היוצאת להמשיך ולמלא את תפקידו עד לבחירת יורש. מכל מקום, המציאות הדביזה שהעמידה ח"כ סירון בראש הבית, אפילו לשעות ספורות ואפילו לצרכים טקסיים בלבד, אינה עוד דבר רצוי. כבר עתה כדאי לא רק לחשוב אלא לעשות, למען יוסרו הפגמים לקראת כינונה של הכנסת ה־13.

מצרים – צד ולא מתווך

מאת עודד זראי

הכרת קהיר ב"מדינת" אש"ף היא ביטוי לעקביות העמדה המצרית, שעוותה ע"י אישים ישראלים. קריאות העידוד לאש"ף ודברי הבלע כלפי ישראל אינם חידוש

רק ד"ר בוטרוס גאלי ממשיך עדיין בתפקידו כשר המדינה לענייני חוץ מאז ראשית הממשל המצרי בראשות מובארק. כל האחרים בצמרת שעסקו בנושאי חוץ התחלפו, להוציא את ראש הלשכה והיועץ המדיני שלא בדרגת שר, ד"ר אוסאמה אל־באז. אולם הניסיון "למכור" את רעיון היותה של מצרים "מתווך אובייקטיווי ונייטרלי" בין ישראל לעולם הערבי, אינו חדש והטוענות אינן שמורות לד"ר גאלי דווקא.

עוד בסוף חודש 1982, כחודשיים לפני השלמת הנסיגה הישראלית מסיני, כאשר העריכו כי ישראל יכולה לרוות את ביצוע הנסיגה על רקע אירועים באזור, החלו בטיפוח הרעיון של "התיווך". חברי חוג הסופרים לעניינים ערביים שליד אגודת העיתונאים בתל־אביב הוזמנו אז לביקור במצרים, כאורחי משרד ההסברה המצרי. (אגב, היתה זו ההזמנה האחת והיחידה לעיתונאים ישראלים במסגרת ממלכתית). גולת הכותרת של הביקור היתה מפגש עם הנשיא מובארק, אולם המפגש נדחה ברגע האחרון בגלל נסיעה בלתי־צפויה של הנשיא באותו יום לנסיכות עומאן. במשך שני השבוע האורחות חזרות ונשנות ההבטחות לקיים את המפגש.

בינתיים בסקל גם ההסדר שסוכם אז על העוקע: מעמד של עיתונאי־מאומן בלשכת העיתונות הממשלתית בקהיר לחבר העתא, על־פי הקריטריונים שנקבעו, ו"הארץ" היה העיתון היחיד שקיים אותם תקופה ממושכת. חבר הוא נעזר עם הצמרת המצרית לשיחות סגורות, שבהן העלה אישי צמרת ותיק את רעיון התיווך. המסר המרכזי היה, כי אם תיישם ישראל את התחייבותה ותשלים את הנסיגה מסיני במועד שנקבע, היא תאפשר למצרים למלא את תפקיד "המתווך, המקשר והמקרב" בין ישראל לעולם הערבי.

מדובר בימים שבראש הוועדה העליונה המשותפת לשתי המדינות עמדו אריאל שרון וכמאל חסן עלי. אותה ועדה היתה עסוקה בטיבית תנוכם למה שכונה "הסכמי הנורמליזציה" בין שתי המדינות. אישי הצמרת המצרית ביקשו עוד להרגיע את דעת הקהל הישראלית, שיחסי מצרים העתידיים עם העולם הערבי לא יהיו על חשבון היחסים עם ישראל – כי אז "תהיה מצרים צד ולא מתווך". עוד התבקשו העיתונאים הישראלים להבין, כי רק טבעי הוא שהסכמי הנורמליזציה ימומשו במלואם מיד לאחר השלמת הנסיגה.

מחויבות לאומה הערבית

לשיטתו של ד"ר אל־באז יאמר, כי כבר אז ביקש להזכיר למי ששכח או רצה לשכוח, שמצרים היא חלק בלתי־נפרד מהעולם הערבי וקשורה בו בברית ובעתידה. כבר אז לא היה ספק כי מיד לאחר השלמת הנסיגה מתכוונת מצרים, בצד בריקתית הפנימית לאחר אירועי אוקטובר '81, להטיל את יהבה על "השיבה לחיק המשפחה הערבית הגדולה". אם ערב השלמת הנסיגה דיברו אישי הצמרת המצרית באוזני העיתונאים הישראלים על מציאת "שביל הזהב בין המשך יחסי השלום עם ישראל לבין חידוש היחסים הרגילים עם העולם הערבי", הרי חודשים אחר־כך הגבור המגעים מאחורי הקלעים בין קהיר לבין חלק מבירות ערב.

מצרים לא נגרה מעולם את שעריה בפני "האחים הערבים", גם בתקופה שבה קבע סאדאת כי העולם הערבי הוא כפוי־טובה ושמה לאויזה של מצרים. "בכל שיחה של מצרים תכווה בהתחייב, היא לעולם לא תתכחש למחויבותה הלאומית לאומה הערבית", אמרו יועציו של מובארק כבר בראשית ממשלו.

המגעים המצריים עם הבירות הערביות הניבו פרי. בהדרגה בשנים האחרונות, והגיעו לשיאם בחידוש היחסים עם מצרים על־ידי כל המדינות הערביות, להוציא (בינתיים) את סוריה ולוב.

אולם מעמדה של מצרים כאחות הערבית הגדולה לא יהיה מושלם, ולו פורמלית, ללא שובה אל חיק הליגה הערבית – בהחזרת מוסדות הליגה ממקום מושבם הארעי בתוניס למשכן הקבע בכיכר אל־תחריר בקהיר.

אחד המדדים היותר־מקובלים בעולם הערבי ל"מחויבות הלאומית", הוא שירות העניין הפלשתיני. התמיכה על הקלף הפלשתיני היתה מאז ומתמיד חלק בלתי־נפרד מכללי המשחק בזירה הבין־ערבית.

משום כך נהג אש"ף לנצל כללי משחק אלה בקביעת יחסיו עם המדינות הערביות ולשם סחיטת "כספי העמידה האיתנה" ממדינות המפרץ. אולם מצרים שתמכה פתוח להתחרות זו, שכן התמיכה באש"ף היא יסוד מיסודות העמדה המצרית מאז ועידתו הראשונה של הארגון בירושלים ב־'64.

רושם מוטעה

התמיכה המצרית היתה נתונה, למעשה, לארגון פתח בראשות ערפאת – היחיד מבין ראשי אש"ף שאינו חובר פלשתינית אלא מצרית. מצרים היא, אולי, המדינה הערבית היחידה שהכירה עקביות מגדיותה כלפי אש"ף מיום היוסדו, דרך אילוץ פתח רבאט, ב־'74, להעניק לו מעמד של "מייצג לגיטימי יחיד", ועד לערותם של ראשי הארגון לכונן ממשלה זמנית.

אלא שאישי ממשל ישראלים מרכזיים ניסו במשך השנים לעוות את העמדה המצרית. אלה אישים שהציגו עצמם כידידי הצמרת המצרית רק בבניין משרד החוץ המצרי באל־תחריר אלא גם בכיכר הנשיאות. הם נועדו לעתים לארוחות עם מובארק, דנו עמו גם בנושאים מקצועיים משותפים, ויצרו רושם כי מצרים מתנגדת לכינונה של מדינה פלשתינית, שבה היא רואה סכנה. גם לגבי מכלול יחסיה של מצרים עם ארגוני אש"ף ו"קירבות מחויבותה" להסכם השלום עם ישראל, נוצר רושם מוטעה, שלא תאם את העמדה הבנויה שאותה ביטא ד"ר אל־באז בסדרת הרצאותיו בשבוע שעבר בנסיכויות המפרץ.

לפיכך, כל המאשים כיום את מצרים בתמיכה והביע פליאה על מהלך ההכרה במדינה הפלשתינית, מתעלם ממה שסופר בגלוי זה שבועות וחודשים באמצעי התקשורת הממלכתיים המצריים – קריאות העידוד לאש"ף לכונן פלשתין עצמאית, ומנגד, דברי הבלע נגד ישראל וממשלתה. יש להניח כי הדברים הבאו לידיעת הגורמים הבכירים במשרד החוץ הישראלי, אך ספק אם הם נשקלו מעבר לגירסה הידועה של "מצרית הכוס המלאה ומצרית הריקה". באש"ף, ואפילו אצל בכירי הארגון בקהיר – שמעתה יאיישו את שגרירות "מדינת פלשתין" – רואים זאת אחרת. לדידם, מצרים השתחררה מ"ציפורני קמפ־דייוויד" בעצם מהלך ההכרה. מצרים כזאת היא בוודאי צד ולא מתווך.

אסור לפספס את קומפיוטרנט ב'פיס'!

קומפיוטרנט חברת ההשכרה הגדולה בארץ למחשבים ומיכון משרדי – מחלקת סוכריות בתקופת תערוכת פיס ועד 31/11/88

פקסימיליות
מבחר דגמים ויצרנים, בהשכרה או בהחכרה.
דוגמה ראשונה:
BROTHER FAX-100 XL
ב־12 תשלומים X 299.50 ש"ח

מדפסות
מהירות וטובות, במגוון שיטות תשלום.
דוגמה שניה:
BROTHER 1509
ב־12 תשלומים X 116 ש"ח

מדפסות לייזר
לשכור, לחכור, לחטוף...
דוגמה שלישית:
BROTHER HL—8
ב־12 תשלומים X 569 ש"ח

מחשבים מתצוגה
במחירים מפתיעים, בתנאים מפתים...
דוגמה רביעית:
מחשב דור II בתצורה מלאה
ב־12 תשלומים X 136 ש"ח

בוא הביתה!
בביתן קומפיוטרנט בתערוכת "פיס" מרוכזים כל הטובים:
IBM, HP, PANASONIC, MURATA, BROTHER, UTAX, CANNON, CAF, SUPERCOM, PACKARD BELL...
ועוד רבים, ועוד טובים, במחשבים – מדפסות – מעתיקות מסמכים – מערכות טלפון – פקסימיליות, בשכירות לכל טווח, בליסינג, באשראי, בכיף... ובמיוחד בהצעת הליסינג עם "אופציית היציאה" – הצעה בלעדית של קומפיוטרנט המאפשרת ביטול העיסקה ללא קנס או "אגרת פרישה"...

והעיקר - לא לפחות כלל...
כל המבצעים ב־12 תשלומים נאמנים לשקל ואינם צמודים, לא לדולר ולא למדד! אז מי מפחד מפיזות?
תקופת המבצע – עד 31/11/88 בביתן קומפיוטרנט בתערוכה או במשרדי החברה, כאשר לחברה שמורה הזכות להפסיקו ללא הודעה מוקדמת במקרה של גמר המלאי

קומפיוטרנט.
שכור אותנו לטובה
רח' היצירה 29 ר"ג 52521
טל' 03־7523753/4/6
03־7523760 (רב קו)
פקס 03־7510192
המחיר אינו כולל מע"מ
טנא אל

ששון גבאי (במרכז) עם חנוך רזון וצחי נוי. פעם ראשונה שהוא מסתייף על הבמה

קפטן הוק בששון

ששון גבאי (41), שחקן בר־מזל, גמר את "בית־ספר לנשים" ועכשיו יהיה האיש הרע ב"פיטר פן"

אם מישהו היה אומר לי לפני 20 שנה, שאני אשב כעיתונאי ואראיין את ששון גבאי השחקן לפני הפקה חדשה, הייתי צוחק. שנינו היינו אז סטודנטים לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב.

לגבאי היה מזל, שהוא המבדיל בין בעלי הכשרון סתם ובין אלה שמצליחים. מיד אחרי האוניברסיטה, שיחק בהפקה "רחנטה חוזר משהרוקרינ" בבימויה של עדנה שבים (שליפרה אותו באוניברסיטה). אחר־כך הלך אחרי מייקל אלפרדס ללהקה המפורסמת של החאן ("משרתם של שני אדונים") ונשאר שם גם בעידן אילן רונן ("מילכוד 22"). אז בא לקאמרי ויצר שם כמה תפקידים בלתי־נשכחים: השחט ב"הזונה הגדולה מבבל" של חנוך לוין הוא הישג שכל שחקן היה מתגאה בו.

מעבר ל"הבימה" התגלגלות מקרית למדי ל"קזואר ועושים" הפנו את תשומת־לב המלהקים לאיכויותיו הקומיות, והוא התחיל "לגרור" הצ־לחת קשות על גבו. "דולסה צרפתית" בקאמרי, "נסים ונפלאות בקופסאות שימורים". היה גם קלאודיוס לבנך של משה נאה בקר ב"המלט" ב"הבימה".

בשנים האחרונות הוא שחקן "חר־צפי". יותר בתיאטרון להצגה או שני־ים, עליו התפקיד שמוצע לו. למ־רות שהוא יודע שתיאטרון "אמיתי", שבו יש תפקיד שניתן יהיה אחר־כך לספר בו את תולדות הקריירה, אפשר לעשות רק בתיאטרון ציבורי מסובסד, הוא נמצא במעמד שהוא יכול לתתם רק להצגה, לא לעונה. החופש חשוב לו, וגם היכולת לעשות סרטים, למשל.

תפקידו ב"בית־ספר לנשים" לא קסם לו בתחילה. זה היה המולייר הר־אשון שהזדמן לו לעשות, ונראה היה לו שזו בעצם פארסה ותמונתו של ארנולף היא עוד דמות שלילית שהפארסה היא על חשבונה. שיחד עם עמרי ניצן הבימאי לסלו מרסון שי־כנעה אותו שזה יותר מכך.

כך יצר גבאי תפקיד מעולה ומרתק, שבו הוא עושה שימוש מיטבי בכל תכונותיו היהודיות של שחקן. הוא מקרין משהו בר־גל־גיל, ופגיע – שרוטות מאידיאל היופי הקלאסי, מה שבלי ספק סייע לו בגיבוש קריירה של שחקן־אופי – מאפשרות לו ליצור דמות טראגית של גבר המרמה את עצמו ומביזה שירמו אותו, כשכל העולם צוחק ממנו וכואב אתו. "בית־ספר לנשים" של מולייר, לא הצגה קלה לעיכול, שוחק כבר כ־150 פעם, חלק מהן באולם הגדול של "הבימה".

עכשיו הוא קפטן הוק ב"פיטר פן", בשל הצורך של שחקן תופשי להרוויח, וגם בשל הרצון לגוון. הוא מעולם לא הסתייף על הבימה, ועתה יש לו הזדמנות לעשות זאת מול חנוך רזון, שהוא פיטר פן. מכינים לו יד תותבת ורגל מעץ, והוא ישחק את האיש הרע. בגלל היותו רע, לא ידרשו ממנו לעוף באוויר. הוא שחקן קרקע־קרקע. הוא מכיר היטב ילדים – מ"זהו זה" ומתכניות טלוויזיה אחרות.

מאז עזב את האוניברסיטה, הוא לא הפסיק לעבוד, רוב הזמן בתיאטרון המכונה "לגיטימי", ללא צורך לבנות חברים ולהרים הפקה פר־טית בכוחותיו. התכניות הקרובות שלו, המתוכננות, כמובן, בהצגות הטובות שהוא מקבל, כוללות, אולי – קברט עם חנוך לוין. או סרט בחו"ל. הוא כבר היה אפגאני ב"רמבו 3". וגם עיראקי ב"לגנוב את השמיים". וגם "סיראנו דה ברז'רק" של "הבימה" מפרסמים אותו בתכניות העונה, כלי לפרסם את שם המועמד לשחק את האביר בעל האף הארוך. גבאי יודע, שחוץ מן העובדה שיבנו על זה אותו, יש לו גם האף הנכון לתפקיד. גם הנסיון, המיומנות והכשרון. אבל קודם, קפטן הוק.

מלחמות התיאטרונים

היוזמה להעלות את המחזמר המפורסם הזה לילדים, שבעולם עולה בדרך כלל לקראת חג המולד, באה ממשרד ההפקות "סלה" המייצג את חנוך רזון, שאמור להיות ילד־הפלא המרחף. הזכויות להשתמש בשם "פיטר פן", על־פי ספרו של בארי, נרכשו בלונדון, אבל ההפקה בארץ כוללת מוסיקה חדשה, וגם קווי עלילה מחודשים, בעיבודו ובימויו של אודי פסטר.

מאיר מורגר מ"סלה" מרגיש, כי ההפקה הזאת היא שיתוף־פעולה מלא עם תיאטרון חיפה, התורם לה שלושה משחקניו, את עבודת התפאורות ואת הנושפקה הציבורית. ההצגה מוצעת למנויי חיפה ו"הבימה" (שבאולמותיה תופיע), גם אם במחירים שמקשים עליה להיות הצלחה מסחרית. כשהפקה של תיאטרון ציבורי חשובה להפקה הזאת בארץ בה המלה "מסחרי" היא משהו נרדפת ל"קלוקל", לא בצדק אפילו, עליה כמה מן הרציצים של התיאטרון המסחרי.

"פיטר פן" אמור להיות מחזמר כהלכתו, בליגה של "המלך מתיא", אם לא ממש של "עלובי החיים". בשום פנים ואופן לא "פסטיבל חנוכה". מורגר מדבר על 200 הצגות, בהתאם להצלחה של ההצגה. הביקורות (טפו, טפו, טפו).

מכיוון שתיאטרון חיפה הודיע על המחזמר "פיטר פן" בתכניותיו, והוא אמור היה להיות מוצג באולם "הבימה", יצא על כך קצפו של עודד פלדמן מהקאמרי, שתיאטרון חיפה חייב לו הצגות במסגרת הסכם החלפת הצגות. פלדמן רוצה לקיים מפעל מנויים ב"אודיטוריום" בחיפה, אבל לזה מתנגד תיאטרון חיפה, ומקבל לכך חיזוקים מעיריית חיפה. על כן טען פלדמן שתיאטרון חיפה לא יציג ב"הבימה", ואף איים בתביעות משפטיות. בחיפה אמרו שהקאמרי לא כלל את "עלובי החיים" בהסכם החילופים, כי "מחזמר זה מחוץ לעסק".

בינתיים, אין משפטים. "פיטר פן" יופיע באולם התיאטרון העירוני חיפה וב"הבימה". אולי הרגיעה את כולם העובדה, שבחלק מן המודעות מצויינים תיאטרון חיפה ו"הבימה" כאולמות, ולא כארגונים אמנותיים, ואולי פשוט צריך היה לרדת מן העץ הזה של מלחמות תיאטרונים, שאינן מוסיפות בריאות לאף אחד.

ועד אז אין לימודים

מאת גידי אורשר

המגמה לקולנוע בבית־הספר בית־צבי בר"ג סוערת השבוע. התלמידים החליטו כי באו מים עד נפש והם משביתים את הלימודים, עד שועדה אובייקטיווית, מטעם משרד החינוך או כל גוף כזה אחר, תסיק מסקנות לגבי הצורך בעצמאותה של המגמה. אין ברירה אחרת, אומרים התלמידים, משום שהחיבור המלאכותי בין תיאטרון וקולנוע תחת קורת־גג אחת מעלה אותם לרעה.

הטענות העיקריות מופנות נגד מנהל המוסד ניר בילו. אין לו מושג בקולנוע וגם לא כוונה להבין את הצרים ואת צרכיו, כפי שהוא גם מכריז בראש חוצות – הם אומרים. מצב זה נמשך כבר כמה שנים, הם קובלים. עובדה, מנהלים אחרים בעלי שם של המגמה פוטרו או עזבו וסיבותיהם עמם, ובמקומם לקח בילו את רודי ברמן, היישר מסוף לימודיו בשנה השלישית, ועכשיו פיטר גם אותו. חלק התקציבים המיועד לקולנוע הוא מועט, ולמרות שכר הלימוד הגבוה, תלמידי המגמה אינם זוכים למילוי צרכיהם. להיפך, חלק משכר הלימוד שלהם ניתן לתלמידי התיאטרון. בילו, הם טוענים, אינו אוצל סמכות למי שמנהל את המגמה, ולכן אין תוכנית לימודים מסודרת ואין מורים בעלי רמה.

בילו הודף את ההתקפות אחת לאחת. רכז המגמה רודי ברמן פוטר משום שנכשל בתפקידו, הוא אומר. הוא דוחה את הטענה על חוסר באמצעים ודורש עריכה: בית־הספר עומד להוסיף למגמה עוד שש חדרי עריכה, אולם תהליך הבנייה יצריך זמן. בינתיים לא נוח, נכון, אבל הוא עצמו הורה להפוך שני חדרי לימוד לחדרי עריכה, ומנהל המגמה ברמן ורכז ההפקות מיכה לחוץ לא מילאו אחר הוראותיו.

בילו רואה את המאורעות האחרונים כסערה בכוס תה. מישהו מנסה להתסיס את התלמידים ללא סיבה. גם חלק מהמורים שמתנהגים כאילו היו מנהיגי מהומות הסטודנטים של שנות השישים, צריכים להחליט אם התבגרו. בעניין התקציבים הוא אומר, כי הם מחולקים בהתאם לחלוקה המספרית בבית־הספר. שבעים תלמידים לומדים קולנוע ומאה ושלושים תיאטרון, וכך מחולק הכסף. "התקציב לתלמידי התיאטרון נקבע בידי ועדה של משרד החינוך. איש לא קבע את העלות של תלמידי הקולנוע, ובכלל איש לא נתן דעתו על מספר המוסדות המלמדים את המקצוע בארץ, האם הוא מספק או לא. לכן אני עושה את ההחלטות, ומה שגדל כאן, גדל תחתי. גם המנגנים וגם כמה פרויקטים שרחפתי. בא לזכור את 'דוסו מלך ירושלים' או את 'בלה לחופש הגדול'".

בילו טוען כי התלמידים הכריזו שביתה בלי לדבר אתו קודם לכן, בלי לנסות לפתור את הבעיות. נכון, אומרים התלמידים, אבל נראה שאין על מה לדבר. היחס של בילו בשנים האחרונות הוא כזה שלא היה טעם לדבר אתו. מנהל ביה"ס נכנס לכיתות השבוע וניסה להיפגש עם התלמידים, אבל המפגש נכשל, משום שלא היו בפיו תשובות לטענות העינייניות.

על הנסים ועל הפסטיבלים

מאת לידיה פרנס

חג החנוכה עמוס בדרך כלל במופעים, ובעיקר בפסטיבלים שונים לילדים. מה שמפתיע הוא ששניים מתוכם נמצאים תחת חסותו של מפיק אחד: "הפסטיגל", המתקיים זו השנה התשיעית, בו בוחרים הילדים בשיר האהוב עליהם ו"הפסטיבל שלנו" – פסטיבל הילדים לשירי משוררים מס' 1, הכולל את מיטב שירי המשוררים שנכתבו לילדים, בעיבודים וביצועים חדשים, כיצים כאלו שהודרכו במיוחד למופע.

מיקי פלד, שהקים לעצמו פסטיבל מתחרה, בניגוד לכל חוקי עסקי השעשועים, מסביר: "התחרות כאן איננה מסחרית. היא קיימת בין היוצרים. אין כאן ניגוד אינטרסים, אלא תחרות מרובבת, מפריצה ומגרה". כל זה נשמע טוב ויפה בתיאוריה אבל בפועל יש תמיד חילוקי דעות בין הפקות מקבילות בעלות אופי דומה. בשנים שעברו לחמו אמרגנים זה בזה על אמנים מבוקשים. פלד שנמצא עכשיו נאבק עם עצמו צריך להיזהר מפיצול אישיות ועם זאת לרצות את שני הפסטיבלים שלו. "מתנהגים כמו הורים לשני ילדים, שהאחד בן תשע והשני תינוק. מפנקים יותר את הקטן אבל בלי לפגוע בבכור".

מה עושים הילדים בחנוכה? הם לוקחים את הוריהם למופע בידור. ומישהו צריך להפיק ולשווק את זה

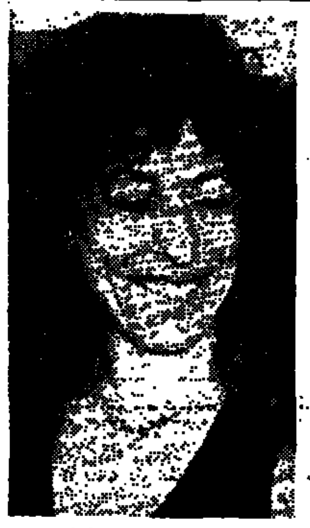

מושנוב, בראבא, מנחי הפסטיבל; גלרון, רבינץ, שירי משוררים לילדים

במציאות זה נראה כך: מחירי הכרטיסים אחידים 20–22 ש"ח למבוגרים, 27–30 ש"ח לילדים. משתלים לפרסם את השניים ביחד (לראייה, הכתבה הזאת). מלבישים את המשתתפים בבגדיה של אותה חברה קסידי. אפילו מנסים לחלק את עוגת אמני הצמרת בארץ, כך שלא יהיה "הצי גדול יותר". וכאן מגיע שלב הפיתוק: אבל הילד הגדול מרגישים בעיקר את הצד התחרותי־ביחודי. אבל הדף הנולד מוצאים ערך מוסף – "שלמה" או "חוויות", כמי מכבה מלך את היומרה הבנייה בכוונה להפיץ את שירי המשוררים בקרב ילדים.

מי שמולים, כמשו של דבר, הם הילדים או, להילופין, ועד העובדים של המוסד שמוליט לרכוש רק מופע אחד מן השניים. הילדים החודשים ראויים למידע כדי להחליט:

ב"פסטיגל" משתתפים: ירדנה ארזי, ארס, סי היימן, שרי צוריאל, חיים משה, רבקה זוהר, אלון אולארצ'יק, אודי פיינמן ולהקת דוד המשקר. מנחים אותו גידי גוב, מתי מושנוב ושלמה בראבא, ואת סיפור המסגרת והנחייה כתבה עצמו גוב. הבימאי הוא צדי צרפתי והמנהל המוסיקלי רוני וייס. המופעים יתקיימו בהיכלי הספורט של ת"א וחיפה.

ב"פסטיבל שלנו" משתתפים: ריטה, משינה, ריקי גל, נורית גלרון, אריאל זילבר, רמי קליינשטיין. ריטה, ריקי גל ונורית גלרון ישירו את "מה עושות האיילות", ריטה ומשינה ישירו את "בובה זהבה", ואת כולם ינחה יהונתן גפן. המנהל האמנותי הוא מיכה לבינסון והמנהל המוסיקלי עדי רנרט. הפסטיבל יתקיים בהיכל התרבות בת"א, בבנייני האומה בירושלים, בחיפה, קיבוץ גבעת־חיים ובבאר־שבע.

בגר. כשהוא שר "לו היה לי כסף" הוא משורר אמיתי

בֶּגֶר מגיע לבגרות

מאת דני בלושטיין

קשה להיות זמר־רוק בארץ. מני בגר, בעל אחד הקולות החזקים בארץ שנשמע באורח אורגני במוסיקת־רוק, פועל כבר עשר שנים בשטח, אף שאינו אלמוני ואמתרי כבר מספר תקליטים. עבר בתקליטו הראשון "חייל של יום אחר" דרך יסודים של הפקה עצמאית. הסנונית הראשונה ברמות השיר "המלך הלבן", הלא הוא הגדיאון – הסם האחראי לתמונתו הגבוהה של מכבי־רוק – יצאה כבר לפני שנה לרדיו והבטיחה תקליט מעניין. בגר לא איכזב. "חייל של יום אחר", בהפקתו המוסיקלית של יד והלב יעקובוביץ, מציג אותו כיוצר בשל, הן מוסיקלית הן בכתיבת טקסטים, שאינו נגוע באטמוספירות הפוליטית החברתית המאפיינת את רוב זירת־הרוק שלנו.

כשבגר שר "לכסף, לו־רק היה לי כסף", הוא משורר אמיתי; כי כדי להשתחרר מאילוצים כלכליים שהכתיבו לו הופעות בתנאי תלשורה, העדיף לדרוש מינימום, שבו הוא מסייע תלמידים ועובדים. חוסר התלות הכלכלית איפשר לו להתנתק מחוזה הקלטות בחברת סי־בי־אס – משאת־נפשם של הרבה אמנים – כדי לא להיות כפוף לתכתיבי רפרטואר מטעם חברת התקליטים. "לא ידעתי כמה שזה יהיה קשה", הוא אומר במבט לאחור, "אבל ביום הפקה עצמאית היא הבטיחה של רוב האמנים. אני פשוט התחלתי לפני כולם".

על התקליט הזה לעבוד כבר לפני שנתיים וחצי, עם יעקובוביץ, מפיק מוסיקלי שיצא לו שם של "סוס מת" בענף: "התמונה רעה מתערכת שיר וסלאב הוא ריקמטר וכושה את עצמו על אמנים. זה להלוסין לא נכון. הוא רגיש בצורה בלתי־רגילה ונכנס לנפש של האמן. הוא האיש שהכי קרוב לתמונה שאני רואה בסוף, כאשר אני כותב שיר". לאחר עבודה של שנה וחצי ובעזרת משקיעים פרטיים שאיפשרו את המשך ההקלטות, נבנתה מסגרת ההפצה לתקליט דרך חברת "הד־ארצי".

את הקו הפוליטי־חברתי שהחל עם "שיר השחרור" שיצא בתקופת מלחמת לבנון, ממשיך בגר עם שירים כמו "על הכביש המהיר" או "כמו האבים", והטקסט נשמע עכשווי ביותר בעקבות תוצאות הבחירות: "הם אנשי הוון האמונה/ הם אנשי האור התהוזה/ ואנחנו כולם אספסוף לצד הדרך/ אנחנו כולם קני הגשם והעופרת". את "יהיה טוב" של יהונתן גפן, המוכר בביצועו של דיוויד ברוזה, בחר לבצע בשל הטקסט האירוני, האופטימי לכאורה, של גפן.

שיר בולט בתקליט הוא הדואט עם יצחק קלפטר, "תבכי ילדה תבכי", שעליו הוא מספר: "כתבתי שיר שנראה לי מתאים שקלפטר ינגן בו גיטרה – יש לי המון סימפטיה אליו כיוצר וכנגן־גיטרה מעולה. כשהגענו לאולפן הצעתי לו שישיר, והוא קיבל זאת בהתלהבות. בניגוד לשירים אחרים בתקליט, השיר הוקלט ב'טייק' אחד וקיבל אנרגיה של הופעה חיה".

קונצרט והנאותיו

מאת נתן מישורי

התזמורת הקאמרית הישראלית בקונצרט מס' 2 "לכל המשפחה" – קלאסי וקל. מנצח ומנחה: אריה ורדי. סולנים: יפעת ולטמן (צ'לו), מאיה ולטמן (סופרנו), חגי פרידמן (חצוצרה). יצירות ופרקי קונצ'רטו של מוצרט, הידן, קמאר ושוסטקוביץ'.

כשהמנצח והמנהל אריה ורדי מנחה קונצרט, מסבירים, בדרך כלל, הנחיה מושכת אוזן ולב, ותירוצ למוזיקה מוסיקליות והבהרת מושגי יסוד, המרווחים ומעמיקים את השכלת המאזינים. הפעם, פרט להצגת המנחים העבריים התקניים למנגנת בצ'לו, לנגן קרן (קרנאי) ולנגן חצוצרה (מחצר, או מחצצר), התרכז ורדי בעיקר בציון האווירה הרגשית המאפיינת כל יצירה ויצירה, הציג, מה שטוב, כמה מגורמי המוסיקה המשפיעים על קיום אווירות אלה. כדרכו, הוא עשה זאת מצוין. אך חבל שמיעט בצדדים החשובים האחרים.

עדינות, להט ומידות בולטות של רצינות, ציינו את ביצועיהן המנגנים של התאומות יפעת ומאיה ולטמן (עדיין בנות 16) בפרקי הקונצ'רטות סולו וב"דואט" מהנים, שהצד הפיזי – התנועתי והצלילי, בכלל השליטה הטכנית המלאה – נמצא בהם בהרמוניה מלאה עם תחושות מוסיקליות רגישות והגיעה נכונה בתכני היצירות. כשתגבר עוד השליטה בעוצמות ובגוונים צליליים, יגדל לבטח גם סכומו של "השלם", המצוי כבר עתה בנגינת התאומות ברוכות הכשרון.

אשר לתזמורת, שפעלה כסולנית בבנייתה המוסיקלית המשעשעת של מוצארט, וכשותפה בביצוע פרקי הקונצ'רטות, היא הובלה על ידי המנצח ורדי לנגינה נקיה, שנמצא בה מטעם טוב השקפה ברורה על מבנה, סגנון ותוכן רגשי. תרומה טובה נוספת לקונצרט זה שסיפק למאזיניו הנאה, היתה בנגינת החצוצרן חגי פרידמן.

*

אבנר בירון, מנצחה הקבוע של התזמורת הקאמרית רחובות (סדרת 11:11 בצוותא תל אביב) הביאה לרמה בה שולטים נקיון ויופי צלילי ואף יצר מידת יחוד במיבחר הרפרטואר. לציון מיוחד ראויים נגינתה היפה והדרמטית של ברכה קול בקונצ'רטו לחלילית בפה מז'ור מאת סאמארטיני, וביצוע הבכורה הנאה של "אטמוספירות" (יצירה בעין אלתור, בסגנון חופשי פתוח) מאת אריה ושאיין, עם הסולן בקלרינט שלמה רבינזון. אין ספק שבירון העלה את תזמורת רחובות על המפה המוסיקלית.

*

קונצרט ג'ז של ה"ליטל ביג בנד" בבית שגריר ארה"ב בישראל. טוב לשמוע מדי פעם קונצרט ביתי. הדבר משמש תזכורת לכך שמקומה של המוסיקה הוא קודם כל בבית. הבית היה הפעם של שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, והאירוע היה גם יום הולדתו.

שלומי גולדנברג, מלחין ומעבד צעיר תגן בסקסופונים ובאבוב, שסיים תואר ראשון באוניברסיטת בוקלי ומשתלם בבית הספר לג'ז בקונסרבטוריון של ניו אינגלנד (ארה"ב), אסף אליו עוד חמשה נגנים במטרה ליצור להקה קטנה־גדולה (ליטל ביג בנד), שתבצע מיצירותיו ומיצירות קלאסיקאי הג'ז.

שניים מבין הנגנים אלה, אברהם פפר, מוסיקאי תגן מלהיב בסקסופונים, ומורים באחן, נגן סינתאי, שהשאירו חותם מעניין על קטע הפתיחה – הם החזקים שבלהקה. השאר – נגן הקונטרבס, שון מקאייל, והבקשן, מייק סריה, שנגינתם ראויה בהחלט להאזנה והפסנתרן, ג'ין מרסקי, שעוצמת נגינתו, שליטתו ודמיונו המוסיקאלי, הם מן המדרגה הראשונה – הנפגש במיוחד לסיבוב הקונצרטים הנוכחי בישראל.

זו להקה טובה ומלחין מוכשר בהתהוות, ואין להתפלא על שהמנגנון נע עדיין בין קטבים חדשניים ומקוריים לבין יותר מקובלים. אם הארכנים המסחריים לא ישפיעו יותר על המדיה, ואם תגבר התפתחות השימוש ב"מדוסים", מקבלים דיקלומים חופשיים וגוונים חדשניים. ויתרחב גם השימוש במירווחים מלודיים גדולים ובצורות חדשות – שנרמזו בפרקי המוסיקה הטובה שבוצעה – יתגשם הסיכוי למוסיקה מקורית ממש.

עשה לך יחצ"ן או פסל

מאת ציונה שמשי

אמנית שפרשה כנפיים, ואמן המתחבר בהצלחה בין עיצוב לאמנות

עיצוב של שי להובר במיתר קטן, תל־אביב. ומרים לנדו בגלריה הרואם ויינבור בחיפה

בארץ פעולות ברומנית, בנוסף למוזיאונים, כ־150 גלריות המחליפות תצוגה אחת לשלושה שבועות. תיבת הדואר מתרידה לתערוכתי עשרות תערוכות מדי שבוע. חלקן של אמנים מוכרים שאני רוצה לראות וחלקם שמות שלא שמעתי מעולם (ואולי גם לא אשמע לעולם).

ראיית תערוכות היא פעולה המצריכה – בנוסף לזמן ולכוח – גם אנרגיית קליטה רחבת טווח וסבלנות. כבס חוזר בהזמנות מגלה תמיד שמהצית התערוכות כבר חלפו כלא היו. הבחירה של העיתונו על מי לכתוב ואת מי לחשוף תלויה בהערכות המבקרים ואילוצי המשבצת המוקשבת לאמנות לעומת מדורים אחרים. הופעת משרדי פרסום ויחסי ציבור מסביב לתערוכות היא גורם סימפטומטי, הגורם לי לתהות מה כדאי יותר: לעשות עוד פסל או לשכור יחסי ציבור.

מרים לנדו היא ציירת יהודייה מקסטבנג. היא מוצעת להצלחה שם. היא ביקרה בארץ לפני שנה, שרכה לגלריה ריכטר, קבעה מועד לתערוכה וחזרה למועד שנקבע. שבריד דנמרק פתח את התערוכה וזה בעצם סוף סיפור. חשיפתה לעולם האמנות בארץ.

הציורים שלה צבעוניים ומעוגנים בעולם הצורות היהודי: אותיות, הברות ומלים, רשויות, חיות אבזרויות. היא מרגישה שהיתה יכולה לתרום כאן משהו, אבל לא ברקה את ההרגשה לפני התערוכה ולא עמדה במבחן ההתמודדות עם ביקורות או תגובות כלשהן. בין שתחזור להציג כאן או שתיסע לארצה מאוכזבת – להוי האמנות בארץ זה לא ישנה כהוא זה.

לעומת זאת ישנו חוסר בהתייחסות לתערוכתו של שי להובר ב"מיתר קטן", בעזרת פרוזה בתל־אביב. להובר הוא בוגר בצלאל במחלקת הגרפיקה, העומד בראש לימודי העיצוב בבית הספר של "מיתר קטן".

להובר יוצר בגלריה חוויה סביבתית מרתקת ורבת כוח. ארבעת הקירות הפכו לעולם שבו נתפרו כיכים, נבנו מבנים, נרשמו בתנועה סימנים על הקיר. כבאות מתכת זעירים הפכו למושבי כבוד אורירים שרמוזים אנוש מהובבת צעצוע לקראתנו. גורלו הבדור של יצירות בתלת מימד מקשה תמיד על ראיית היצירה בגורל אחר. בתערוכה זו הצליח להובר ליצור עולם צורני ודויתי בגורל דמיונו של המסתכל. לתערוכה זו מגיע שידובר בה רבות, ששהתייחסות אליה תהיה בכבוד ראש כאל תערוכה מוסיקלית. בעיני היא ציון דרך אמיתי על הגבול הרגיש בין עיצוב לאמנות.

צלילי קנדה

מאת אורי אפשטיין

הפסנתרנית מרילין אנגל, ביצירות מאת באך, בטהובן, שנברג, פולנק. באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בי־ם

האטרקציות מעוררות העניין ברסיטל של הפסנתרנית מרילין אנגל, אורחת מקנדה, היו 2 יצירות מודרניות, שהשמענו ברצף: סוויטה לפסנתר אופ' 25 של שנברג ו"ערבי באול" של פולנק.

צורתה של הסוויטה מאת שנברג בנויה לפי דגם הפרטיטה מאת באך, שפתחה את הערב. אך בתכוליות שלה היא נשמעה חדשנית בהיותה עומדת בפתחה של תקופת הדודקפוניה. יש להודות אסירת־תודה לפסנתרנית על גאולת היצירה היהודית מן השכחה. אסירות־תודה זאת עוד היתה גוברת אילו גם היתה מבליטה בנגינתה את האופי הריקודי המסגבי המיוחד לכל פרק, ולא היתה משמיעה אותם ברצף מבאי אחיד ונטול הבחנות. באשר ל"ערבי באול" של פולנק, הרי שסיבוב־הנגינה אילץ את המאזין להשלים בדמיונו את שפע התוכנם, העידון וה"אספרי" הנובע ביצירה.

הפרטיטה מס' 4 של באך, שנגינתה כפסנתר במקום כבמבלו המקורי תובעת מן הפסנתרן מודעות לאיכויות הצליל בהן נשתנה הצ'מבאלו מכל כלי הקלידים, נוננה בגרוזה פסנתרית מובהקת. עוצמות הצליל הנוקשה שהפעלו היו מטוסטסות כל צ'מבאלו בלי להתיר זכר לשבירויותו ולאלגנטיות המצילית שלו. המהירויות שלה היו כפייתיות.

הסונטה אופוס 101 של בטהובן, שנעדרה מן הסונם לשמש מרכז־הכובד המוסיקלי של הערב, נפתחה אומנם באותה הדהרות ושלווה העשירות לעכיה את היסוד להקפתם של הבניין המוסיקלי המפואר. אך בפרק הוויואצ'ה שבעקבות הפתיחה נשמע מגע תוקפני וחסר גוונים, שהשאיר הרחק מאחור את רוחניותה של הסונה.

נשף מסכות

מאת הַרי גולומב

"נשף המסכות" של רוברט שומן": קונצרט במוזיאון תל־אביב. מרצה: המלחין פרופ' אברהם הייזן. מבצעים: הפסנתרנים נטשה סדסון, רויכל זכמוב וזכריה פלאוין

אברהם הייזן הוא מרצה מרתק, ותמיד מעניין לשמוע אותו חודר לעולמו האישי, הרוחני והמוסיקלי של אחד ממלחיני העבר. גם הפעם קיבלנו הרבה התבוננויות מעוררות מחשבה ומאירות אוזניים, גם אם כשלעצמי הייתי מעדיף יותר כניסה לפרטים מוסיקליים דקים (למשל, להראות את ההבדלים בין שומן לשופן לא רק בהכללות משכנעות, אלא גם בניתוח של הפרק המוקדש לשופן ב"קרנבל" של שומן). גם הרעיון של השמעת שלוש יצירות גדולות לפסנתר להמחשת תזונות בהתפתחותו של שומן כמלחין היה מבטיח, ואף קיים את עיקר ההבטחה.

עם זאת (לדעתי, לא לדעתו של הייזן) יש גם מידה של בעייתיות במוסיקה, התובעת מן המאזין מודעות לעולמו הפנימי של יוצרה "מפל־מתוח" בלי עוררים שהם חיצוניים מבחינה מוסיקלית, גם אם הם "פנימיים" מאשר מבחינה פסיכולוגית.

סדסון. ביצוע רגיש ורב עוצמה

כמעט כתנאי להאזנה אינטגרטיווית לה. אמנם, המוסיקה של שומן מלאה קסם גם בלי הידע הזה, אבל רוחה שקשה להתרכז בה לאורך זמן ללא גם תפיסתו הצורנית, או האנטיטיצורנית, של שומן (שהייזן תיאר אותה באופן מרתק ומשכנע) אינה מסייעת לקליטת המוסיקה שלו במנות גדולות ומרוכזות ברציפות.

האמנם, בעייתו העיקרית של הערב היתה אורכו המופלג: כשלוש שעות (בלל הפסקה). אילו קוצצה אחת מן היצירות, או אילו אורגן האירוע בשני ערבים או בסדרה ארוכה יותר, ובה יצירות נוספות, היה המאזין בא על שכרו.

שלושת הפסנתרנים העניקו לקהל ביצועים מרשימים. בתחילה נשמעו הדברים לא לקונצרט, אלא להרצאה: במרכז עמדה אישיותו של המלחין כפי שהתנגנו, ולא היצירה המסוימת, והוראי שלא המבצע, על היתרונות והאסורות של ביצועו. כך היה בביצועיהן הרגישים, המבוגרים ובעלי העוצמה של סדסון ("קרנבל") וזכמוב ("מחולות בני דוד").

אבל שתיהן נזכר שיפור ברמה (שהיתה טובה למדי מלכתחילה) במהלך השמעת היצירות. זכריה פלאוין ("קרייזלריאנה") היה מ"קליבר" אחר: היה זה ביצוע מעולה, שחבר בו מידה גדירה של יופי וגיוון בצלילים, קשב ורגישות מקסימים ומוקסימלים, ועוצמה פסנתרנית – כל זאת במיטב השילובים הנדרשים במסורת הפסנתרנית הרומנטית. הוא הפך את האירוע מהרצאה מורגמת לקונצרט מוטבר. רק חבל שהשעה היתה מאוחרת והקהל היה מותש.

מבט מן השירות

מאת גידי אורשר

השירות בסדר גמור. הסרטים? יותר טובים – אולי – ממה שנדמה. יש גם פרסים וגם תוכניות

בן־דור ניב. המשך ל"מניה שוחט"

שירות הסרטים הישראלי משנס מותניים. לאחר שספג באחרונה כמה תבסות צורקות באשר לטיפולו הכושל בסרט־סרטה של אורנה בן־דור ניב "בגלל המלחמה ההיא". בתזילה הוא באה להודיע כי סרט בהפקתו, "רשמים" של הבמאי אילן אלדר, זכה זה עתה בפרס הראשון בפסטיבל הסרטים הבינלאומי לסרטי תיירות שהתקיים ביוגוסלוויה. לא רק פרס ראשון אחד אלא שניים, מטעם השופטים ומטעם הקהל, וגם פרס שלישי אחר מטעם העיתונות. "רשמים" באורך 30 דקות, הוא מתמאר של צילומי קרקע ואוויר, המשולבים באתרים היסטוריים וארכיאולוגיים וצילומים מחיי היום־יום, המלווה במוסיקה של נועם שריף שנכתבה במיוחד.

דווקא הצלחתו של הסרט הזה, שיש לו יעד הקרנות מוגדר במסגרת תיירותית, מעמידה סימן שאלה על ההפקות האחרות של שירות הסרטים. חלק מהן מוקרן כתשדירי שירות בטלוויזיה; חלק מהן הוא סרטי תדמית מוזמנים; אבל רובה של העבודה נכנסת הישר אל המחסנים ומוקרנת, במקרה הטוב, רק פעם אחת בטלוויזיה. השאר נתון לחסדי המזמינים, האלה אינם מודרנים להחשף לחומר הזה, מטעם השירות הממשלתי, או מסיבות של תדמית ואם מתוך טעות בהערכת החומר המוצע.

אבל בשירות הסרטים ממשיכים לעבוד, ובאחרונה התחילה העבודה על כמה סרטים חדשים, למשל בסדרה "דיוקן של אמן". כאן מציע השירות את סרטה של יכין הירש על יחזקאל שטרייכמן ועל אודיאש הר־פשטטר, או קו־פרודוקציה בת כשעה על יהדות הונגריה (הסרט נמצא עכשיו בשלבי תוקיה). רזר שיין, מהבולטים במפיקים של השירות, מכין את "משיחיות בירושלים" עם הבמאי אמנון טייטלבאום, על המתח המשיחי בין יהודים, מוסלמים ונוצרים בירושלים, ואת "שרה אהרונסון" עם אורנה בן־דור ניב, כסרט המשך למה שהתחיל עם "מניה שוחט", בקו־פרודוקציה בת 50 דקות עם רשות השידור שתכלול שיחזורים היסטוריים, ראיונות וקטעי ארכיון.

אירה ממבוש מכין סרט אנימציה מופשט למבוגרים עם משפטים הלקוחים מהמקורות. סיפורי התנ"ך מבראשית ועד פרשת נח והמבול.

אשר לעתיד הרחוק יותר, חייבים לעשות בשירות הסרטים ובאגף לתרבות של משרד החינוך והתרבות (אליו הוא מסונף) השיבה לקחת באשר למסרות, כוונות ואפשרויות. אולי יכול השירות להפוך לזרוע המבצעית של הארגון לקולנוע המתרבגן, ולהיכנס ברצינות רבה יותר גם לסרטי העלילה באורך מלא. אגב, מה עם התוכנית הזאת?

סדרת חינוך

מאת אורנה לנגר

התזמורת הסימפונית ירושלים בקונצרט מוסבר לנוער מס' 1 – "מוסיקה וסיפור". אולם הנרי קראון, בתוכנית: ביצירות בטהובן, פרסקה ובריטן. מנצח: שלום רונלי־ריקליס. סולנית: רוזלית פאלק (כינור). מספר: יצחק שמשוני. מנחה: וויוחה דביר

הקונצרט הזה בביצוע קצבי, רענן ומדויק לפתיחה "קרנבל רומאי" מאת בליוז. בהתאם למיטב מסורת הקונצרטים המוסברים לנוער, בהם מודגם תמיד בעליל כישרון צעיר עלתה עתה הכנרת בת השש־עשרה רוזלית פאלק על הבימה. הצירוף בין גמישות אצבעות מהממת, מוסיקליות שירתית הגונה, ניכשו אמן של ממש.

אלא שפער הדורות בין המנצח לאמנית הצעירה, יצר מעין כפייה מיותרת ומעצבנת בביצוע הרומנסות של בטהובן לכינור, כאשר המנצח מנסה לאכוף על הכנרת קצב איטי שהעביר אותה כמעט בוהקף לאורך הקיטש, ואילו היא מנסה להתיר את רסן התזמורת. ב"נעימות צוענים" של סרססה רווח קצת לנשמתה כשיכלה לנגן בקצב שהיה יותר לרוחה, אם כי לא תמיד עמדה בו התזמורת ביוקין.

"המדריך לתזמורת לבני הנערים" מאת בריטן היא יצירה שכמו נולדה לסדרה מוסברת, האמורה להיות חוויה של הנאה משולבת למאזינים. אולם לא כאשר הם כבר יגעים משעה של האזנה, ויש על הבימה שלושה אנשים המסבירים בכיוון שונה לחלוטין. יצחק שמשוני – "המספר", העוסק בתורות קצב באשת עם התזמורת; המנצח שמנסה בכל־זאת להרגיש לילדים את משמעות המונח "נושא ווריאציות" ולהבליט את הנושא של פרסל על גלגוליו, ו"מדריכת המסבירים" וויוחה דביר, שלא ברור מדוע היתה נוכחותה הכרחית כאן, כהיותה זוהרת על האמור.

כל הקונצרט נערך בגישת התזמורת מסורתית לערוך הקודם של הסדרה – נועם שריף. לא עוד הסברים אנאליטיים הקשורים הברורים רק למבוגרים שבקהל. הפעם: רק צלילים. בולות האחרות ניסה בליואת המבנה להעביר את ההסבר למונח "פוגה", "וריאציה", אולם מבלי לתת לעצמו ולקהל שהות מספקת לעכל ולהבין.

במקום להסתפק ביצירה אחת שהיא אכן יצירה סיפורית מודרת לנוער, שבה ניתן להמחיש בעליל חומר רב היתה כאן הדיסה גדושה של גורש מושגים הסברים "מעשיים" שהיו למעשה סתומים. בסוף עוד ביקשה המנחה מן הקהל הצעיר, הפתם העייף משעה וחצי של מוסיקה ללא הפסקה, שהקהל לא יקום ממקומו עד שתסתיים התזמורת יוצר מהבמה. הגם לא ניתן היה להסתפק בפחות דידקטיקה?

וישן מפני חדש מתי תוציאו

מחשב־המיני החדש של יבמ מדאיג את המשתמשים במחשבי הדור הקודם. האם תלחץ עליהם יבמ לעבור לדגם החדש ע"י ייקור החלפים והפסקת התחזוקה?

מאת אוד גונדר

הבעיה מוכרת בשוק הרכב. אתה קונה מכונית חדשה פחות או יותר, וזמן קצר אחר־כך מכריזה החברה על שינוי דגם, או גרוע מזה – על הפסקת ייצור. התגובה המיידית בשוק המשומשות היא ירידת מחיר הגבס שבידך. לפחות בשלב הראשון, לא תיתקל בבעיות בבואך לתפש מוסך. לאחר זמן רב יותר אתה עלול לגלות קשיים בהשגת חלקי חילוף.

הטכנולוגיה של המכונית מתפתחת בקצב אטי יחסית. מכונית מדגם 89' אינה שונה באורח מהפכני ממכונית מדגם 79' או אף 69'. בשוק המחשבים מתקתק השעון מהר יותר. שינויי דגם הם יותר מ"מתיחות פנים" קוסמטיות. ואם מכוניות מדגם 79 עודן נוסעות בשוק – הרי מחשבים מן הדגם הזה נמכרים כבר במקרים רבים על־פי משקל המתכת שבהם. מחשבים מדגם 69' הם מוצג מוזיאלי.

האינטרס של חברות המחשבים – תמורה ותוכנה – ברור. אורך החיים של מערכת המחשב צריך להיות מוגבל – כדי שאפשר יהיה למכור מערכת חדשה. מחשב העובד עשר שנים לאחר שהותקן הוא מחשב אחד פחות ברשימת ההזמנות. האינטרס של המשתמשים ברור גם הוא. הם מנסים לנצל כל ביצוע אפשרי וכל שימוש נוסף מהשקעות המחשב הקיימות שלהם, כדי להצדיק את ההשקעה הראשונית בהקמתנה.

כאשר מכריזה חברת מחשבים על דגם חדש, יש התוככים ידיים – ויש מי שלופתים ראשם בדאגה. הראשונים הם כמובן אנשי המכירות ובעלי בתי תוכנה, הצופים לעסקים טובים. האחרונים הם משתמשי הדגם המוחלף.

כבר היה בסרט הזה

כאשר הכריזה יבמ בינוני השנה על ה־AS/400, מחשב־המיני החדש שלה, צוינו מומחים כאשר מיתרונותיו היחסי־גדולים את תאימותו לדגמים שהוא בא להחליף, מסדרות 36 ו־38. AS/400 מסוגל להריץ תוכנות שנכתבו בעבור מחשבי 38 ללא מאמץ הסבה של ממש, ותוכנות 36 לאחר הידור (קומפילציה), תהליך בדיקה והתאמה. כדי לנצל את כל יתרונות ה־AS/400 יש אמנם לכתוב תוכנות חדשות, ב־Native Mode משלו, אלא שבשלב הראשון ניתן לעבוד בו כשהוא מדמה עבודת מחשב 36 או 38. בעבור הבסיס של מאות־אלפי לקוחות 36 ו־38 בעולם, ומשהו כמו אלף לקוחות בארץ, AS/400 הוא כיוון הגדול הטבעי.

בשוך קריאות ההתפעלות והלוצים עולה השאלה. יש מי ששואלים אם כדי לקדם את מכירות ה־AS/400 לא תחליט יבמ להוציא את ה־36 קודם זמנו – או לפחות קודם זמנם של משתמשיו.

עמוס איתם, מנהל המחשב ב"מפעלי פלדה", אומר כי "כבר היה בסרט הזה."

לדבריו, כאשר הכריזה יבמ על סדרה 36 כיורשת סדרה 34, הועלו כעבור זמן קצר דמי התחזוקה של מחשבי 34 – והופסקה תמיכת יבמ במערכת ההפעלה שלהם. בתי תוכנה שוב לא כתבו בעבור מחשבים אלה, ואנשי מכירות זריזים שיכנעו את המשתמשים, כי לנוכח מחירי התחזוקה הגבוהים עדיף לרכוש בכסף זה מחשב חדש – מסדרה 36.

רן גבעול, מנכ"ל החברה לאוטומציה של מרכז השלטון המקומי, מספר כי נפילת ערך הציוד במקרה כזה מהולה. במקרים מסוימים היה צריך לשלם לסבלים כדי שיבואו לפנות את המחשב. רפי טייטנר, בעבר מנהל יחידת המחשב ב"אפ־קיע", מעיד על עצמו כי היה בין המאושרים שהצליח לקבל תמורה כספית בעד מחשבי ה־34 שיצאו משימוש. שני המחשבים, שעלו לאופקיע כ־130 אלף דולר, נמכרו ב־3,000 דולר.

הכל מסכימים כי התהליך הוא בלתי־נמנע. AS/400 הוא מחשב טוב יותר, הפותח אופקים חדשים ואפשרויות־גידול שלא היו מוכרות קודם לכן. אלא שבניגוד למעבר מדגמי 34 לדגמי 36, שם ניתן היה להשיג שיפור ביצועים ללא השקעה בתוכנה, AS/400 אינו מקנה שיפור ביצועים למי שממשיכים לעבוד עליו בתדמית 36. AS/400 הוא התשובה הטבעית למי שה־36 שלו קטן עליו.

הבעיה היא בעייתם של אלה הרוצים להמשיך ולהישאר זמן נוסף עם 36 טוב ומתפקד.

צבי גודזיג, מנהל יחידת המחשב ב"יוכל גד", מביע דאגה לא רק ממה שתעשה יבמ – אלא גם ממה שיעשו בתי התוכנה. אלה, בדרך הטבע, יפנו אל המחשב החדש, שם מצוי כיום הכסף הגדול. אם תפסיק יבמ לתמוך במערכת ההפעלה של ה־36, התוכנה שוטפה עליו, יהיה בכך משום גזר־דין מוות למחשב. בהקשר הזה יש לזכור, כי תהליך הפיתוח של תוכנה אינו מסתיים עם התקנתה הראשונית. צרכים חדשים של הארגון מחייבים שינויים ועדכונים – והפסקת תמיכה של היצרן ושל בתי התוכנה אומרת התנוונות.

לא יהיה לנצח

התנהגות, על־פי רן גבעול, עשויה להיות הקמת חברה פרטית, שתתמוך בציוד שיבמ מפסיקה לתחזק, ותתחרה במחירי יבמ. בפינלנד ובנורווגיה אתה מוצא עדיין מחשבי S360, סדרת יבמ שראשיתה בשנות ה־60, כשהם עובדים ומשרתים את בעליהם. גבעול מעריך, כי הבסיס הקיים של משתמשי 36 מצדיק הקמת חברה כזאת. אמצעי אחר הוא, לדבריו, פנייה אל יצרנים אחרים. בשוק הישראלי פעילות חברות המתמחות בהסבת תוכנה שנכתבה בעבור מחשבי 36 של יבמ לעבודה על מחשבי דיג'יטל. ככל שיגדל האיום הזה מעל הכית בשקן הרוחבות וייצמן ושאול המלך בת"א, כך גדל הסיכוי להמשך שירות ותמיכה ב־36.

משתמשי 36 ו־38 מתחבטים בשאלת ההגירה ל־AS/400. מצבם של בעלי מחשבי 38 קל יותר: המעבר פשוט ומקנה יתרונות מיידיים. יתרה מזו, ארגונים בעלי מחשבי 38 הם בדרך־כלל גדולים יותר, בעלי יחידות־מחשב עצמאיות ברמה מקצועית גבוהה. בין משתמשי 36, לעומת זאת, ניתן למצוא ארגונים קטנים, הזקוקים לייעוץ חיצוני.

אלא שבחירת המצאי בשוק הייעוץ בארץ אינה מעודדת. השיקול אם לעבור לדור חדש נתון בדרך־כלל בידי אינטרסנטים. בתי תוכנה – העתידים לקבל עמלה בגין מכירת AS/400 ולשווק יותר אתו את התוכנה שכתבו – הם מקור מרכזי לניתוח ול־מידע. אחד מבתי התוכנה האלה, "ליינטק", אף הקים, בצעד שיווקי מבריק, מועדון משתמשי 38/36. אנשי מכירות נתפסים גם הם כיועצים, לפחות האינטרס הברור שלהם. יועצים עצמאיים כמעט שאין בנמצא.

ניסיון לפתור מעט מהבעיות האלה עושה קבוצת עבודה למחשבי 36, הפעילה במסגרת אמצ"י, ארגון משתמשי ציוד יבמ בישראל. יו"ר הנהלת אמצ"י, עמירם שדה, העביר לעיתונאים העתק מכתב אותו שלח לדרור ריו למנכ"ל יבמ ישראל יהושע מאור, ובו ביקש להמשיך לתחזק ולשפר את מערכת ההפעלה של מחשבי 36, להבהיר כי מחירי תחזוקת התמורה לא יועלו מעבר לעליית המדד או שער הדולר – ולפרסם בהקדם הצהרת־כוונות ומחויבות ברוח זאת. ביבמ אומרים, כי המכתב מעולם לא התקבל אצלם – וכי אילו היה מתקבל היה נענה.

תנוך אושרוב, מנהל מוצרי ה־36 וה־AS/400 ביבמ ישראל, אומר כי חששות המשתמשים מוקדמים ומוגזמים. גם אושרוב מביא את ה־34 כדוגמה: בעלי המחשב הזה זוכים עד היום לשירות מלא, שלא התייקר לדבריו מעבר לעליה המתחייבת במדד ובשער הדולר. לדבריו, לקוחות 34 נהנים משדרוגות המאפשרים להם עבודה ברשת עם מחשבי 36, וכן יהיה גם לגבי ה־36 וה־AS/400. 300,000 התקנות של המחשב ברחבי העולם אינן שוק שאפשר להתעלם ממנו.

טכנולוגיה חדשה, אומר גבריאל שן, איש המחשבים של "פרחי ביקל", אינה מטרה בפני עצמה אלא אמצעי. החלפה מהירה מדי של מאות מחשבי 36 המותקנים בישראל היא הוצאה כבירה במט"ח, שיש לה כבר משקל במונחים של המשק הלאומי.

תנוך אושרוב מבטיח כי גם מבחינת התמורה, מחשב ה־36 לא סיים דרכו. ביוני, יחד עם ה־AS/400, הכריזה החברה לדגם העמוק בסדרה, ה־5363. ביבמ מאמינים כי גם בעתיד ימשיכו להציג מוצרים חדשים במשפחה. אושרוב עצמו אינו צופה התפתחויות מרעישות בתחום מערכת ההפעלה. יבמ דואגת לשילוב ה־36 ברשתות AS/400, ואם יהיה צורך בשינויי התוכנה למטרה זו – הם ייעשו.

גם חסידיו הנאמנים ביותר של ה־36 יודעים כי לא יהיה לנצח. ה־AS/400 טוב ממנו, ומספק בסופו של דבר ביצועים עדיפים במחיר נמוך יותר. לקוחות ה־36 מבקשים לעצמם חמש עד שבע שנים, בטרם ישלחו את המחשב הנוכחי שלהם לגרוטאות. זה, לדידם, מבחן אמיתי ליבמ, המבקשת להסתמך על חוג לקוחות יציב ושר־מראמנים. תנוך אושרוב אומר כי פרק הזמן המבוקש הזה, שש או שבע שנות המשך תמיכה, מובטח ללקוחות. יבמ העולמית מכרה אלפי מכונות 36 למשרד החקלאות האמריקאי ולהבטיח ביטוח מן המתבילות ביפאן, תוך התחייבות להמשך תמיכה משך שנים אחרות. לקוחות בארץ ייהנו בעקיפין מן המחוייבות הזאת. יבמ עצמה לא תפתח אמנם בסיס נתונים או שפת שאלות מבנית (RDB ו־SQL בשמותיהם המקצועיים), כלי תוכנה מתקדמים, עבור ה־36, אבל יש להניח כי יהיה מי שיקפוץ על המציאה. אסור לשכוח, כי ה־5363 מסדרת 36 ממשיך להימכר גם כיום – מה שמבטיח פיתוח ושירות גם בעתיד.

ביבמ מודעים גם לאיום הדיגיטלי. "אם לא נתמוך כראוי הלקוח עלול לפזול לעבר התחרות", כדברי אחד מאנשי המכירות שם.

שאלת היענותה של יבמ למשאלות ליבם של בעלי מחשבי 36 תלויה, כנראה, יותר מכל במידת הצלחת השיווק של ה־AS/400. אם תצליח למכור די מחשבים לאתרים חדשים, אם יהיו די משתמשי 38/36 שיחליטו ללא לחץ על הגירה לדור החדש – קטן הסיכוי לרצח מכוון של הסדרה הוותיקה. לפי שעה, אומרים גורמים בלתי־תלויים, מצליחה יבמ למכור כל AS/400 שהיא מייצרת.

מפגיני "עד כאן" בקמפוס של תל־אביב. בקרב פרופסורים ממדעי הרוח והחברה יש יותר פעילים מאשר במדעי הטבע והחיים

תצלום: דוד סאר, יפמא

שמאלה, אך לא שמאלה מדי

מאת נורית אמיתי

בין קבוצות המחאה במוסדות להשכלה גבוהה בולטת "עד כאן", שהקימו מרצים מאוניברסיטת תל־אביב בתחילת ימי האינתיפאדה ושעיקר פעיליה מזוהים עם צדה השמאלי של המפה הפוליטית – רובם אנשי מדעי החברה והרוח ומיעוטם אנשי המדעים המדויקים.

רמון ארון, ההוגה־הוגה הצרפתי, היה מבטאה המובהק של העמדה כי אינטלקטואלים נוטים לעיונות שמאליים מהפכניים. הוא כינה זאת "האופיום של האינטלקטואלים", וראה בהם אנשים הגונים המתבוננים סביבם ורואים עולם פחות הגון, שראוי לעשות לשינויו. ד"ר מיכאל קרן, מרצה בכיר בחוג למדע המדינה באוניברסיטת ת"א, שבימים אלה פירסם את ספרו "בן־גוריון והאינטלקטואלים: עוצמה, דעת וכריזמה", קובע כי אינטלקטואלים אינם בהכרח מורדים בממסד. בעיני החברה בישראל הם אמנם נתפסים כמורדים, אך בשפת־מבחן מתברר שהם מקבלים את ערכי הסטטוסקוו.

"להיות מזוהה עם הימין, אינו פופולרי", מודה פרופ' משה שוקד, ממקימי "עד כאן" ומרצה בכיר בחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת ת"א. על עצמו הוא מעיד, כי בעבר היה רחוק מהבעת דעות בפומבי – "עד שהבנתי שאני בעצם משתייך לחבורה, ולא ייתכן שרק אחרים יקבעו את גורלי. בנוסף, גברה אחריותי כהורה. תחושת אי־הביטחון הביאה אותי לפעילות".

לדעתו, אנשי המדעים המדויקים פעילים פחות בהתארגנויות השונות משום אורח עבודתם, הקשר אותם למעבדה. מנגד, "ההלוגיקה שלנו (אנשי מדעי החברה והרוח, נ"א) קשורה בהתרחשויות עם בני־אדם. אנחנו חוקרים בקרב בני־אדם וצריכים לחוש את האנשים, לכן מעורבותנו גדולה יותר", מסביר שוקד. "יש, כנראה, קשר בין העיסוק במדעי החברה והרוח ובין המעורבות בפורומים השונים הדנים בבעיות השעה", מודה גם פרופ' מאיר סמורודינסקי מבית־הספר למתמטיקה החבר ב"עד כאן".

למען הממסד האקדמי

זיהוי אינטלקטואלים עם השמאל אינו מקובל על כולם. פרופ' דוד דנון ממכון וייצמן, מוותיקי הפצ"ל ומזוהה עם הרוח, מדגיש כי מעולם לא נערך מיפקד כלשהו בקרב האינטלקטואלים ואנשי האקדמיה לרבות מהעצומות שהכילו שמות מרצים האינטלקטואלים מהשמאל נמצאה תשובה בימין. התהדרות המפלגות באנשי מדע ורוח אינה תופעה חדשה. לפני בחירות 77 נקראו האינטלקטואלים המזוהים עם הליכוד לבוא למפגש בבית ז'בוטינסקי בתל־אביב. "הם הגיעו בהמוניהם", מספר פרופ' דנון. הוא אינו מכיר כאלה המסתייגים את היותם בצד הימני של המפה הפוליטית, או מתבקשים להחתם כאנשי א"י השלמה.

לנטיית אנשי אקדמיה ואינטלקטואלים אל השמאל אין תוקף, מבהיר פרופ' ישראל גרשוני, מרצה בחוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה באוניברסיטת ת"א. הנטייה שמאלה תלויה במצב הנתון והיא אינה אוניברסאלית. "במצרים, האינטלקטואלים שבלטו בתקופה הקודמת מהפכנית השתייכו דווקא לליברליזם העצמאי ולא לשמאל". פרופ' גרשוני מציג את גישתו של הסוציולוג ג'. פ. נטל, שגרס כי פעילותם של האינטלקטואלים נעשית מחוץ לאקדמיה, בעיקר על־ידי משוררים, סופרים וכד'. "הגוש הישראלי דומה לזה של נטל. נראה שהממסד האקדמי אינו מאפשר פעילות מלאה, וההולכים לאקדמיה מוותרים על פעילות שאין לה תוחלת של קידום בממסד".

פרופ' ראובן ירון, לשעבר דיקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים ומנהל בית הספרים הלאומי, ששימש בתקופת שלטון הליכוד יו"ר ראש הנהלת רשות השידור, אומר כי "על־פי הכרתי, רוב האינטלקטואלים נוטים מהמערך שמאלה". הוא מסכים לדעה הרווחת, כי בקרב פרופסורים ומרצים ממדעי החברה והרוח יש יותר פעילים מאשר בקרב אנשי מדעי הטבע והחיים. למרות הזדהותו הפוליטית עם הימין, הוא פתוח לשמיעת דעות שונות.

בר־אילן: דעה אחרת

איש מדע אחד המזוהה עם הימין ואשר סירב להזדהות בשמו, אמר כי מעטים האינטלקטואלים בקרב אנשי האקדמיה המוגדרים ימניים. בעלי עבר רוויזיוניסטי מתקשים למצוא את מקומם שם וזו גם, לדעתו, הסיבה שרבים מהם השתלבו במקצועות החופשיים, כעריכת־דין וראיית חשבון.

הדעה הרווחת כי באוניברסיטת בר־אילן רווחת מגמה ימנית, בגלל היותה אוניברסיטה דתית, קיבלה תפנית בחודשים האחרונים. במארס השנה שיגרו חמישים מרצים מאוניברסיטה זו מברק־עצומה לראש הממשלה ולנשיא המדינה הקורא לממשלת ישראל לבוא בדו־שיח עם נציגי הפלשתינאים ומוחה על תפקידי השיטור שצה"ל נאלץ למלא בשל הקיפאון המדיני. למרות העימותים הסוערים שהתרחשו בקמפוס בבר־אילן ההידים והימנייגות מסיבות כגון "שבר הים כבושים" וכד', היה המסר ברור: יש בין האינטלקטואלים היושבים במגדל השן בבר־אילן כאלה שחושבים אחרת. פרופ' אוריאל סימון, ראש החוג לתנ"ך, הדגיש כמו כי העצומה נועדה לבטא את השינוי בדעת־הקהל הדתית בארץ והיא מראה כי "יש גם דתיים שאינם שבויים בגישת חוסר הפשרה".

רוב המרצים והפרופסורים באוניברסיטאות מעדיפים את עיסוקם המחקרי על פעילות מחאה. פרופ' שולה וולקוב מביה"ס להיסטוריה באוניברסיטת ת"א טוענת, כי הבלתי־מזוהים בקרב האינטלקטואלים באקדמיה רבים מהמזוהים. לדעתה, אי אפשר להיות היסטוריון בלי להתבונן במתרחש סביבנו ולחוש בצורך להביע דעה על כך. חתימה על עצומות ועיתונות־עמוד, זו הדרך הקלה ביותר להבעת דעה – היא גורסת. ההיסטוריונית מרגישה, כי יש להשמיע קול גם אם אין בכך כדי לעזור.

באקדמיה יש מי שמעדיפים את השתיקה בתקופות מסוימות: שתיקה גם היא אמצעי להבעת דעה. פרופ' גרשוני נמנה עם אלה – "למגדל השן יש תפקיד חשוב והצריך לדעת מתי לנצל את עוצמת השתיקה", הוא אומר, ומרגיש כי הוא פועל כאזרח, לא כאיש מקצוע, ומסתייג בתחום התמחותו באופן חלקי בלבד. לדבריו, אינטלקטואלים וממסד הם דבר והיפוכו ומי שמגלה נטיות למגע עם הממסד, או משתלב בו, כנראה אינו אינטלקטואל.

פרופ' יונתן שפירא מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת ת"א התבטא לפני מספר חודשים, כי "הדיאלוג המתנהל בין האקדמיה לפוליטיקאים הוא במידה רבה שקרי, מין מס־שפתיים מצד הפוליטיקאים. בארה"ב ובאירופה אתה יכול למצוא שרבים של הדישה אמיתי ותמידי. שמעון פרס מנסה במידה רבה לחקות את הדגם הזה, אך זו הצגה חסרת ממש".

הציבור הישראלי הוא למעשה קהל־היעד של האינטלקטואלים, אומר פרופ' ירון אזרחי מהחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. הוא מדגיש כי למען עתיד האוניברסיטאות, חשוב להבחין בין הפעילות הפוליטית של האקדמאי באורח לבין עיסוקו המדעי והחינוכי, שצריך להיות נקי מפוליטיקה.

רוב אנשי האקדמיה הפעילים בתנועות המחאה מזוהים עם השמאל ובאים מקרב מדעי החברה והרוח. קשה להתקדם בממסד האוניברסיטאי וגם להיות פעיל בעל תווית

גם אם הם לאכילה, למה לאכול צבעים

אם יניחו לידכם שתי צנצנות־ריבה ויאמרו לכם כי האחת מכילה צבע מאכל והאחרת היא ללא צבע מאכל, קרוב לוודאי שתבחרו בריבה שאינה מכילה צבע מאכל. אבל במציאות היומיומית איש אינו מספר לכם מה מכילים הריבה, או הממרח או הסוכריות. כדי לקבל את התשובה על כך יש לקרוא באותיות הקטנות שעל האריזה, ורוב האנשים, כפי שמתברר ממעקב אחר התנהגותם, אינם טורחים אפילו להציץ לעבר התווית שבה מפורטים כל הרכיבים של המוצר.

במלים אחרות: רוצים מזון נקי מתוספת מלאכותית, אך אין מוכנים למאמץ זעיר. כתבה זו נועדה לעודד את הצרכנים לקרוא בתשומת־לב את הסימון שעל התווית, וגם לספר להם, כי כיום כבר עומד לרשותם שפע של תחליפים שאינם מכילים צבעי מאכל ולפעמים גם לא תוספות מלאכותיות אחרות. מתברר כי לאחר שנים של הפצרות מצד מורי צרכנות באמצעי התקשורת, גופים צרכניים, התזונאים ושירות המזון במשרד הבריאות, הגדרו צעדים למינימום של תוספים מלאכותיים, לרבות צבעים – נעבר המפעלים הוולד לשוק, במקביל למוצרים המכילים צבעי מאכל, גם מוצרים שאינם מכילים צבעים, ובכך לאפשר לצרכן לבחור במה שהוא רוצה.

בעבר, כאשר פנינו למפעלים הגדולים בעניין זה, נהגו המנהלים לטעון כי אם לא יוסיפו צבעים למוצרים שלהם, יהיו המוצרים חיוורים והצרכנים לא ירצו לקנותם. הדוגמה הבולטת היא ריבה. אם מייצרים אותה מפירות טריים, אין צורך להוסיף צבע מאכל, אבל אם מייצרים אותה מפרי משומר (פולפה), יש צורך להוסיף צבע, ולא, תתקבל ריבה כמעט לבנה. אלא שהיום יותר ויותר יצרנים עוברים לייצור ריבה מפירות טריים ולפיכך אין צורך בצבע.

דוגמה אחרת היא פסטה. בעבר, כל האטריות, המקרונים והספגטי הכילו צבע מאכל צהוב. היום כבר יש לנו מבחר של מיני פסטה שאינם מכילים צבע, והצרכן יכול לבחור בין פסטה עם צבע ובלי צבע. לפי וילמרסדורף מחברת "אסם" מספר, כי כבר לפני חמש שנים התחילו לייצר סוג של פסטה ללא צבע. עכשיו פתחו קו ייצור חדש של פסטה, וגם היא ללא צבע. לדבריו, הטכנולוגיה החדשה מבליטה את הצבע הטבעי של החיטה, ולכן אפשר לוותר ביותר קלות על הצבע.

גם בין המשקאות יש כיום אפשרות לבחור. חלק ניכר מהם, בעיקר אלה המוגדרים מיצים טבעיים, משווקים ללא צבע מאכל (במילא החוק אוסר להשתמש בצבעים – סינתטיים או טבעיים – במיצים טבעיים). ויש גם משקאות שמכילים רק צבעים טבעיים.

משיחות עם כמה ממנהלי המפעלים הגדולים עולה, לפחות על־פי הצהרותיהם, כי כיום המגמה היא להשתמש ככל הפחות בצבעי מאכל. שושנה עוזן, מנהלת המעבדות במחלקה לביקורת איכות ב"תלמה", אומרת כי מרבית מוצרי החברה – אבקות מרק, אבקות דיס, חטיפים, מיונז, חרדל, מרגרינה – אינם מכילים צבע מאכל. לדבריה, באותם מקרים מעטים שדרושה הדגשת הצבע, הם משתדלים להשתמש בצבע טבעי, כמו ביתא־קרוטן המופק מגזר או מפירות במקום צבע צהוב, בגרעיני חרדל אמיתיים בחרדל, בקקאו באבקת קקאו, וכיו"ב. עוד סיפרה כי בתלמה הפסיקו בהשימוש את הצבעים הצהובים טרטרזין והצהב סנסט, הנחשבים לצבעים בעייתיים, בין השאר משום שהם צבעים אלרגניים, ויש אף האומרים כי הם חשודים כקרצינוגניים.

גם וילמרסדורף אומר כי מרבית מוצרי "אסם" הם ללא צבע. הוא אף שלח לי רשימה ארוכה של מוצרים, בהם חטיפים שונים, מיני מאפה, רטבים, קטשופ, חלק מאבקות המרק, חלק מהפסטה ועוד, שאינם מכילים צבעים. לדבריו, בחברה מכירים בכך שבאוכלוסייה יש מודעות וביקוש בציבור למזון שאינו מכיל תוספת מלאכותית, במיוחד צבעים, ואם הדבר עולה בד־בבד עם אפשרויות הייצור, משווקים את המוצר ללא צבע. הוא מבקש להדגיש עם זאת, כי כאשר משתמשים בצבעים – אלה צבעים המותרים על־פי התקן.

דברים דומים אומר נתן ניסני, משנה למנכ"ל "עלית" ומנהל התפעול. לדבריו, המפעל משתדל להזריק ככל הפחות לצבעי מאכל. כך, בכל סוגי השוקולד ומוצריו ללא מילוי, אין צבעי מאכל, וגם לא בחטיפים, בסוכריות ממולאות, בחלק מהמסטיקים ועוד. בופו (אבקה להכנת משקה קל), משתמשים בביתא־קרוטן. לעומת זאת, הודה, כי בסוכריות צבעוניות, בטופי ובשני סוגי מסטיק (ליבנון ותותישוה) יש צבעי מאכל, כי לא מצאו תחליף לצבעים הסינתטיים במוצרים אלה.

כמה מלים על החוק. החוק קובע שכל מוצר־מזון שיש בו תוספת של צבעי מאכל (על־פי תקנה המפרטת את רשימת הצבעים המותרים בשימוש, והזה לזאת המקובלת בארצות המערב), יצוין הדבר ברשימת הרכיבים. מותר לציין את שמות הצבעים בקוד, להוציא שלושה צבעים שעלולים להזיק לאנשים אלרגניים. מדובר בטרטרזין, צהוב סנסט ופונסו שחור. בממתקים ובמזון יש הגבלה על כמות הצבע המותרת בשימוש. יש מספר מוצרים שבהם השימוש בצבעים – סינתטיים וטבעיים – אסור, והם: מוצרי בשר, מיץ טבעי, שמני מאכל צמחיים, מוצרי דגים, מוצרי עגבניות, שוקולד ללא מילוי ואפויה. בכמה מוצרים מותר להשתמש רק בצבעים טבעיים: משקאות קלים (להבדיל ממשקאות בגוזים, שבהם השימוש בצבעים סינתטיים מותר), מיונית, מרגרינה.

אף שמשתמשים אצלנו רק בצבעים המותרים על־פי החוק, גופים צרכניים, תזונאים, רשות השירות, וכוהאי צמחונים וטבעונים – שותפים כולם לדעה שיש להימנע מכל תוספת מלאכותית, כל תוספת שאינה טבעית, הם אומרים, גם אם אינה מזיקה (ובכך אין כל וודאות), אינה מועילה. אז אם אפשר לוותר על הצבע, מדוע לצרוך אותו?

נדגיש שוב, כי על אף מדיניות אי־השימוש בצבעי מאכל, שעליה מצהירים מנהלי המפעלים, עדיין משווקים אצלנו לא מעט מוצרים המכילים תוספת צבעים. כל מה שצריך לעשות כדי לגלותם הוא לקרוא את הכתוב על התווית. במקביל, כדאי לחפש את התחליפים ללא צבע ולהמשיך ללחוץ על המפעלים להפסיק כליל שימוש בצבעים ובתוספות מלאכותיות אחרות.

בבדיקה במזווה שבמטבחי נמצאתי להפתעתי הלא־נעימה צבעי מאכל במוצרים הבאים: שופס גולדן אורנג' – טרטרזין, צהוב סנסט; סירופ פטל ("עסיס") – E122 (אדום), צהוב סנסט; עדשי שוקולד ("עלית") – E132 (כחול), E127 (אדום), E124 (כחול), E171 (צבע אנאורגני לצורך הלבנה), סנסט צהוב פיריטי, טרטרזין; סעמבו ("שטראוס") – טרטרזין, צהוב סנסט פיריטי, E122; פתיתים אפויים ("אסם") – טרטרזין; מסטיק בטעם ליבנון ("עלית") – טרטרזין, IS5 (כחול), E132; סוכריות הכוכבות ("עלית") – E127: טרטרזין, E132, סנסט צהוב; בן מטאטי שופס קולה, משקה בריק בצל עם קרוטונים (אסם) וגולדנבר ("תלמה") המכילים קרמל שהוא סוכר שרוף, אך מוגדר צבע.

כל־כך הרבה צבעים במזווה אחד!

לא תולעים אלא זחלים

פרופ' יהודה ל. ורבר מהמחלקה לזואולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, נודע לשתי כתבות שהופיעו במדור זה בנושא "תולעים בשוקולד" (ב־20.10 וב־3.11). הוא מסב את תשומת הלב לכך שמה שהתגלה בקופסת השוקולד אינו תולעים כי אם זחלים של פרפר מקבוצת העשים, הנהוג להטיל את ביציו במזונות יבשים ומתוקים. עוד הוא מציין, כי הופעת זחלי עש בשוקולד אינה מעידה על פגם בבית־החרושת, אלא על תשלובת של פגם באריזה ומשך הזמן שחלף מיום הייצור. "אם הנחתי נכונה", כותב הפרופ' ורבר, "אילו ילדי ישראל היו לומדים קצת יותר על העולם בו הם חיים, לא היה קורה ששלושה צדדים (המתלוננת, בית־החרושת והמדור) יעסקו בזחל תולעת ומעבבר – הר".

ולי לא נותר אלא להודות לכותב על השיעור המאלף בזואולוגיה.

דין פרוטה / לאה פורת

האיש החסר בתמונות

מאת ברנאר גאטה

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

מוסקווה

הזו כאלה שניסו לקנות כרטיסים במחירים מופקעים, אחרים פרצו פנימה בכוח. הזו שרק הצטופפו סביב הלוח הגדול המכוסה תצלומים ומכתבים שכישר על נושא הדיון במלה אחת – טרוצקי. היתה זו הפעם הראשונה זה 60 שנה שנערך בבריה"מ דיון ציבורי המוקדש לטרוצקי, שהיה בין השאר מקים של הצבא האדום. בפעם הראשונה אפשר היה לראות, או נכון יותר לראות מחדש, מסמכים ותצלומים, המציגים אותו לצד של לנין בהנהגת המהפכה. המבסים והמוקירים העידו עד כמה ההיסטוריה במדינה אינה עבר אלא נחלת ההווה.

אלה שנולדו בתקופת סטאלין או ברז'נייב רצו לדעת מי היה היהודי מבין הבולשוויקים האגדיים שהמשטר כלל לא שקל להעניק לו רהביליטציה רשמית. אלה שחיו את המהפכה הכירו את "לב דווידוביץ'", רצו – כפי שהודה אדם להבדיע את המוות המתקרב – להשאיר עדות. רבים אחרים, צעירים או זקנים, רצו להבין מדוע כי הטרוצקי הזה לא היה אלא אחד מאותם יהודים שהמציאו את המהפכה כדי להרוס את אמא רוסיה.

טבעת החנק המתהדקת

על הבימה באותו יום כ־15 נכדי מבר עלות, בין היתר, אישה זקנה מאוד בעלת עיניים נפלאות. זו בתו של אדולף יופה, מהפכן ותיק שבשנותיה הראשונות של המהפכה שימש שגריר במדינות שונות (בין השאר, סין) והתאבד ב־1927 כמחאה על גירוש טרוצקי משורות המפלגה. הג.פ.או הורים את המכתב האחרון שכתב לטרוצקי (שעם זאת, בסופו של דבר הגיע לידי ידידיה), והלווייתו היתה בעצם ההפגנה האחרונה של האופוזיציה השמאלית.

מובן שיופה שילמה במעצר בגולאג על פשע היותה בת אביה. היא סיפרה על טרוצקי ועל שנות ה־20. היא תיארה את ההתרחשויות צעד לצעד: טבעת החנק המתהדקת, גירושו של טרוצקי לאלמה־אטה, מבוכתו של הקצין שבא לעצור אותו, המכתב הנואשי ששלח לב דווידוביץ' לאשתו הראשונה – צעירה במחנה שבו היתה כלואה יופה הקטנה.

המשפט הראשון שלה היה: "אני לא מבינה מדוע התקופה הזאת מעניינת אותנו כל־כך". וכאשר סיימה את סיפורה, ברצח טרוצקי במקסיקו, בידי סוכן של סטאלין שקיבל את עיטור גיבור בריה"מ וש"התקבל בברכה אצלנו" (לאחר שחזר מהכלא), הלכה תוהה בקהל המחאה "איך זה יכול להיות? לא זה בלתי אפשרי!" צעיר כבש את פניו בידיו כאילו הבריגה אותו הבושה. אישה הביטה בבעלה, בעודה מניעה את ראשה כאילו רצתה להתעודד מכוח. מתוך שרוקא מולירא זו שני תגה לחצה היא המקוממת במיוחד את הקהל.

אבל בינתיים הופיעה נואמת נוספת בפני המיקרופון: גלינה אנטונובנה אנטונובה, בתו של האיש שפיקד על ההסתערות על ארמון החורף וחוסל עם שבע מהסוכה ב־1938. היא היתה כלואה במחנה מ־1937 עד 1953, ואמרה "מה – זה ההורוסקופ": אלה הוציאו מלכתי... כל מה שידעה את גדולה. דעות כולה, מכיוון שסופרים־סופי יכלה לדבר, לפתוח את המודעה, היא זעקה "תנו לנו את ההיסטוריה שלנו. את ההיסטוריה שלנו כפי שהיתה, את האמת, רק האמת!"

באולם הזה שבו לא נכח שום "טרוצקיסט", אמרו היסטוריונים מהאקדמיה למדעים, סטודנטים צעירים, בניהם ובנותיהם של מהפכנים, כי טרוצקי היה "אישיות ענק", כי אין להבין את המהפכה בלי להכיר את תפקידו, כי הוא מוסיף להיות בלתי־נסבל בעיני המשטר מכיוון שהוא היחיד ממנהיגי המפלגה הוותיקים שניתח בצורה כוללת את הסטאליניזם, וכי חובה להדפיס את כתביו בבריה"מ. הושמעו דברי זכות על אדם שהושמץ עד אין קץ, ועם זאת לא העלו לו קטורת. ואיגור פיאטניצקי, בן אחד המארגנים הגדולים של המפלגה הבולשוויקית במחתרת, לפני המהפכה, שנעלם במהומות בסוף שנות ה־30, עורר צחוק כאשר אמר: "טרוצקי הוא דמות מפתח של הפרסטרויקה, משום שהוא התיאורטיקן של המאבק בבירוקרטיה".

שאלות שנשאלו מהקהל: האם זה נכון שטרוצקי עזב את בריה"מ עם קרון מלא זהב? כמה מיליוני מתים רובצים על מצפונו? מדוע לא נכח בהלווייתו של לנין? האם נכון שהיה היטלריסט? רשות הדיבור נמסרה אז לאנשי "פמיאט", הארגון הארכי־לאומני־רוסי שאינו נרתע מלהפגין אנטישמיות וגזענות.

אחד מחברי הארגון גינה את האפליות האנטי־רוסיות וקרא רשימה של מנהלי מחנות ריכוז ופקידים אחרים בג.פ.או, ממוצא "כהן, רוזנגל, רוזנבלום..." שלושה שמות מספיקים. הפנים התעוותו בגועל, אך איש לא מנע מהם לדבר. בריה"מ היא היום האיש החולה בין האומות. ובאולם הסמוך קיפצו ללא הפוגה צעירות לבושות בגרבונים לצלילי רוק, שם נערך שיעור בהתעמלות אירובית.

נתונים סקריים

מאת ד"ר דן כספי

המקצוענים המומחים בבחירות נוהגים להסתייע ולנמק החלטות מכריעות על סמך סקרים. כך, החלטתם של תועמלני המערך לפתוח מסע פרסונאלי נומקה בנתוני סקרים, ששידכו להם פרופיל פופולרי של פרס. המידע המנוסק מהסקרים נועד ליתרון על פני מקורות אחרים. לסקרים יש הילה מדעית, הם הוכיחו את יעילותם במקומות אחרים.

רק מעטים יודעים לסייג הנחות אלה. ראשית, הסקר הוא שיטת מחקר במדעי החברה, אך לא כל סקר הוא מחקר ולא כל סקר מקפיד על סטנדרטים מדעיים. ככל כלי אחר, הכל תלוי בבעל המלאכה. שנית, גם במקומות אחרים המוניטין של סקרי בחירות אינם גבוהים במיוחד.

אחד האילוצים השכיחים בזמן הסקרים בארץ הוא בסיס המדגם. לרוב, מדגמי הסקרים מתעלמים כליל ממגזרי ציבור גדולים ומשמעותיים. בשל אילוצים כספיים ואחרים, הסקרים שופטים על מגזרי קיבוצים, מושבים ועיירות פיתוח, יישובים מחוץ לקו הירוק, או נוער בגילאי הגיוס לצה"ל. בנוסף, הסוקרים מתקשים להגיע לרחוב החרדי ושכבות האוכלוסייה הנבוכות מלשתף פעולה עם הסוקרים.

בסקרי טלפון נוספות המגמתיות הטיות הדגימה, בשל אופן הפנייה ועיתויה. כך, ידוע שהאנשים מגלים השונות יתירה לראיונות טלפוניים והמראיין אינו מסוגל לוודא את זהותו האמיתית של המרואיין. בנוסף, בשעות הערב צעירים נוטים לבלות מחוץ ואילו המבוגרים יותר נשארים בבית. הבדלים בין־גילאיים בדפוסי המצאי גורמים להטיה שכיחה במדגמים של סקרי טלפונים.

הרגלים בלתי־דמוקרטיים

אם כן, מה ערכם של ממצאי הסקר? מה פירוש הנתון, למשל, ששני־שלישים מעדיפים ממשלת ליכוד לאומי של שתי המפלגות הגדולות? בהסתמך על מדגם סטנדרטי, ממצא זה נכון, אם בכלל, לגבי חלק מהאוכלוסייה – יהודית, עירונית, בוגרת מגיל 21 וחיה בתחום הקו הירוק. האמנם אילוצי־מדגם אלה הכשילו את הסוקרים ערב הבחירות. המהפך החרדי התרחש לא רק ברחוב החרדי, הסגור בלאו הכי למראיינים חילוניים, אלא בעיקר בעיירות פיתוח ובשכונות המצוקה בערים הגדולות.

להטיות המדגמים של סקרי דעת־הקהל מתלוות מסקנות פרקטיות שונות, הבציין שתיים מהן. ראשונה: מי שמנסה לבסס הכרעות על סקרים צריך להביא בחשבון שהמידע המתקבל מהם הוא חלקי ומגמתי. מידע מוטעה עלול להוביל למסקנות אופטימיסטיות מוטעות. מסקנה שנייה: הטיות ומגבלות המדגם מצמצמות לא רק את תוחלת הממצאים אלא גם מנמיכות את הציפיות מתרומות הסקרים. שכן, רבים העדיפו ומעריכים כי הסקרים תורמים לדמוקרטיזציה. הם מאפשרים משובים תכופים יותר מן הציבור למנהיגיו הפוליטיים, אפילו כשהם יוזמים מלמעלה.

מגולה זו זכתה בביקורת נוקבת, משום שהסקרים עלולים לחזק נטיות פופוליסטיות בדמוקרטיה. כל מנהיגות פוליטית זכאית לחופש הכרעה שאינו מותנה בתוצאות סקרים שבועיים או חודשיים. עם זאת, הסקרים שוללים את זכות המשוב מחלק בלתי־מבוטל מן הציבור. הלכי הרוח של מיעוטים גדולים אינם נקלטים בסקרים, ועל כן גם אינם מגיעים לידיעת המנהיגות הפוליטית.

המהפך החרדי מיקד את תשומת הלב לדרכי התעמולה של הרשימות החרדיות. באקלים הסוער למרקע, מצאו רבנים ושלוחיהם דרכים יעילות אל לבות הבוחרים. הציבור החילוני למד במקצת על תעמולת החרדים בשכונות המצוקה ובעיירות פיתוח מתשדירי הטלוויזיה של ש"ס שבו התרוו הרב עובדיה יוסף ועמיתיו נודדים. צופים רבים אולי הודעזעו ממה שראו בעיניהם מניפולציות פשטניות וניצול גלוי של יצרים ורגשות. אולם, שיטות אלה שכיחות ומקובלות בכל תעמולה, בייחוד זו הדתית. בתשדירי הבחירות של ש"ס ניתן היה לאתר סגנונות תעמולתיים של המטיפים הנוצרים בטלוויזיה האמריקאית. עיניו הנרגשות של הרב פרץ והאגרוף הקמוץ מול פני המצלמה, אינם שונים מהופעותיהם של בילי גראהם, ג'ימי סוואגארט או פט רוברטסון.

בעיקרון, אין הבדל מהותי בין המניפולציות של התעמולנים הדתיים לבין אלה של עמיתיהם החילונים. לכל התעמלנים אותו יעד, גיוס מירב קולות לטובת מפלגתם, תוך ניצול פחדים ותקוות. על כן, רוחי המהפך החרדי אינם צריכים להאפיל על הסוגיה העיקרית – המשמעות של מערכת הבחירות בישראל. בבד שהתמקצעותם המתגברת של מסעי הבחירות הדוגמה למפלגות קטנות כגדולות, מחייבת לתת את הדעת לשלושה היבטים עיקריים: הפורמט הרצוי, מעמדם של המקצוענים, האתיקה של התעמולנים המקצוענים.

הפורמט הנהוג כיום מחטיא במידה רבה את מטרתה העיקרית של מערכת הבחירות – דיון וליבון של סוגיות מרכזיות שעל סדר־היום הציבורי. נבזול העיתונות המשודרת ערב הבחירות מתבל באיכות הדיון הציבורי. עימות הטלוויזיה בין פרס לשמיר המחיש את חיוניותו של מנהג בעל שיקולים עיתונאיים; לא ייתכן דיון ציבורי אמיתי ללא מעורבותם של אמצעי התקשורת. ברצותם למנוע אפשרות של עימות עיתונאי, מציגים המפלגות והמועמדים תמונה בלתי אמינה: תשדירי בחירות "סכבותים" של "גלויות נוף" אינם תחליף לליבון רציני של בעיות החברה.

שנית, השיטות מיוחדת נודעת למיסוד התעמולה המקצועית. פוליטיקאים צריכים ללמוד לצרוך את שירותי התעמולנים בצורה מבוקרת. עליהם להפעיל פיקוח על תועמליהם לפחות כשם שהם עושים לגבי הסיקור התקשורתי.

שלישית, תעשיית הבחירות המתפתחת בארץ חייבת לפתוח קוד אתי משל עצמה. עליה לתת דעתה לסוגיות האסור והמותר. האם מותר להפיק תשדיר טלוויזיה המציג את תמונתו של פרס בתמונותיהם של וילנר, דראושה ומיעארי ומזכיר קטע מן הסרט הנאצי "היהודי הנצחי"? האם מותר לגייס שכול לתעמולה?

אתיקה מקצועית של מקצועני הבחירות רק תגן על החושבים לתעמולה ותחסן את העושים בתעשיית השיווק הפוליטי מפני לחצים וביקורות חיצוניים. לבד מועדת הבחירות, התורה כלים מקצועיים להתמודד עם סוגיות אתיות בתעמולת בחירות, אין כמעט פורום לבירור קובלנות על מקצועני בחירות.

פורום כזה היה מספק דין וחשבון מדוע נכשלו הסקרים לאתר את המהפך הדתי. הסבר דומה נתבע באשר לסקר שהתפרסם ימים אחדים לפני הבחירות, שהעריך כי לבוחרים הערבים פוטנציאל של 14–10 מנדטים.

גם במערכת הבחירות האחרונה נדף מפרסומם של ממצאי סקרים ביבנים ריח של מניפולציות פוליטיות. במבט לאחור, קשה היה להימלט מן הרושם שיש סקרים מוזמנים – כדי להזין כותרות עיתונאיות, ליצור אווירה נוחה למפלגה מסוימת או למלא צרכים בידוריים. האם לא הגיעה העת, למען כבודם של הסוקרים, להנהיג סדר בעיסוק זה?

(פרק אחרון בסדרה)

מדוע איננו נמנים עם המדינות המפותחות

בימה חופשית

מאת פרופ' יחזקאל דרור

הכותב הוא פרופסור למדע המדינה ומינהל ציבורי באוניברסיטה העברית בירושלים

לפי הנתונים של הארגון לשיתוף פעולה של המדינות המפותחות OECD שהתפרסמו החודש, הצמיחה שנת 1988 במצב כלכלי משופר עם צמיחה של כ־4%, ירידה באבטלה וגידול בהשקעה ובסחר הבינלאומי. לעומת זאת, הנתונים הסטטיסטיים על ישראל מעידים על צמיחה שלילית, ירידה בהשקעות, גידול באבטלה וירידה ביצוא. פער זה אינו דרשני. רב החשש שאין זה אלא שלב נוסף במסלול של שקיעה כלכלית, ושתופעות חיוביות מסוג שיפור הפדיון ב־1988 והישגים ביצוא ב־1987 אינם אלא מקרה וזמני. שכן, ישראל סובלת מליקוי בסיסי, והוא היעדר מדיניות־תעשייתית־חברתית.

הניסיון הבינלאומי מראה שמדיניות תעשייתית־חברתית היא חיונית להתאמתו של משק כשלנו לנסיבות טכנולוגיות, כלכליות ומסחריות המשתנות במהירה. מדיניות תעשייתית יכולה לכלול יסודות שונים, כגון מתן סיוע ועידוד לענפי משק בתחומים והקמת חברות שיווק בינלאומיות, כביפאן; עידוד מחקר ופיתוח, מודרניזציה של הציוד ובניין תשתית של הכשרה מקצועית, מערכת תקשורת, תקשורת ומיחשב בכמספי־ארצות אירופה, הקמת פרוייקטים לאומיים מסוג מחשבי־על ותוכנית החלל בארה"ב. בכל מקרה, הגמשה של ניידות עובדים ומתן גיבוי פוליטי לשינויים מבניים במשק, הם יסודות חיוניים של מדיניות תעשייתית.

מכאן הקשר ההדוק שבין מדיניות תעשייתית למדיניות חברתית. מצד אחד, הבסיס לכל מדיניות חברתית הוא בצמיחה כלכלית ובהספקת מקומות עבודה ששכרם בצדם למרבית האוכלוסייה לפחות. מצד שני, שגשוג כלכלי בעידן הטכנולוגיה המודרנית תוכה תורות ביה"ל גבוהה, מותנה בטוש של רבר במשאבים הבודתיים, שבנייתם דורשת מדיניות חברתית מתאימה.

מדיניות תעשייתית־חברתית אין פירושה מעורבות־יתר של הממשל במשק. ההיפך נכון, בגלל התלות של שגשוג כלכלי ביוזמות דינאמיות. אולם הדעה שיש לה לישראל לאמוד במדיניות מאקרו־כלכלית של יציבות וצמצום ההוצאה הציבורית, בסופו של דבר יסודה. מדיניות כזאת הכרחית, אך חיונית, גם מדיניות תעשייתית־חברתית – שאינה בנמצא בישראל.

ארבעה גורמים מסבירים את היעדרה של מדיניות זו. ראשית, מדובר במדיניות כלל־לאומית ובין־משרדית ברמת איכות גבוהה. ממשלות ישראל חסרות יכולת לגבש ולבצע מדיניות בין־משרדית מורכבת.

שנית, יש לתת עדיפות להשקעה בעתיד על צריכה שוטפת, לרבות צמצום זמני כואב בשירותי הרווחה. לכך דרושה מנהיגות נחושה ואחראית וכן מודעות ציבורית בדבר ההכרח במאמץ משותף. שתי אלה חסרות, לנוכח תופעות אנטי־חינוכיות מסוג מעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע ו"מה יהיה – יהיה טוב".

שלישית, במיוחד במדינות קטנות מותנית מדיניות תעשייתית בהסכמה רחבה בין גורמי ממשל, משק וחברה עיקריים על הצעדים הדרושים. בארץ אין סיבים מעודדים של שיתוף פעולה כזה שגם הביא להישגים של ממש בבלימת האינפלציה. אולם אף כי מדובר בנושאים שבהם אין בעצם חילוקי דעות אידיאולוגיים בין המגמות העיקריים, הרי המאבק הפוליטי החריף בין מפלגות ואישים וההוראות הפרועה על הקצאת "מתנות" ממשלתיות מקשים מאוד על שיתוף פעולה בתחום המשקי־חברתי.

רביעית, לא קיימת בממשל ובין מרבית אנשי המקצוע והמשק מודעות להכרח במדיניות תעשייתית־חברתית. הניסיון האירופי בנושא אינו מוכר דיו בארץ. חסרים בעלי ניסיון משקי־תעשייתי בפקידות הכלכלית. גורמי המשק לוקים ברובם בהשקפה וראייה אסטרטגית.

אפשר להתגבר על מעצורים אלה. הדבר מותנה בגיבוש רצון פוליטי המבסס על מודעות בדבר ההכרח במדיניות כזאת. גיבושה וביצועה מצדיקים ממשלת אחדות.

مكتب من الاهل

שערי המניות 23.11.88

שם החברה		השער אחרון	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגהה ש		70000	266	+2250	+3.3	+274
אידיבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	—
אידיבי בב א			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט שה ב			—	הפסקת	מסחר	—
הסנפות 0.1	לב	1016				-587
הסנפות א 0.5	לב	481				-204
הפועלים מבב			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר		15750	58			+5
כללי שה 7			—	הפסקת	מסחר	—
כלל שה 11			—	הפסקת	מסחר	—
מימון ומסחר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מימון ומסחר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0		145400	111	-500	-0.3	-119
אידיבי ב 100.0	לב	145203				-5
אידיבי בב א	לב	893500				
איגוד 1 ש"ח		109270	12	-30		-7
דיסקונט ב'	לב	190500				-3
דיסקונט א'		187300	20	-100	-0.1	-50
מזרחי ש'		59870	254			-103
מזרחי מ'	לב	60000				
הפועלים ש'		99148	257			-162
הפועלים מ'		99202	9	-200	-0.2	-21
כללי א'		253800	4			+4
בל"ל סמוך		62828	411	-200	-0.3	-358
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91						
אידיבי רג 100.0		117500	504			+786
אגוד 0.1		88500	28	-800	-0.9	-14
דיסקונט ב		151401	2			
דיסקונט א		149100	94			+549
המזרחי ש		48310	331			+689
המזרחי מ		47800	37	-1500	-3	-37
הפועלים ש		79250	2198	-250	-0.3	-1878
הפועלים מ		79550	135			+528
כללי א 1.0		203700	5	-1000	-0.5	-15
בל"ל 0.1		50400	2419	-100	-0.2	-1054
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
לאומשכנ' ש		10000	125	-100	-1	-105
לאומשכנ' מ	שב	10262				
כרמל ש		215	6900			+1900
כרמל אפ'		113	7140	+3	+2.7	+22138
כרמל אג"ח		106	17879			-32879
פת מבב ש		2415	239	-40	-1.6	-378
משכן ב ש		4310	120	-140	-3.1	-120
עצמאות 0.1	שב	15500				
מרוב 1.0	שב	6849				
טפחות מבב ש		24700	17			+17
טפחות רג ש		24950	72	+50	+0.2	+16
מוסדות מימון						
הקלאות מבב א	לב	664465				
הקלאות בבב ג	לב	238510				
לאומי תעש' א ש		14545	49	-250	-1.7	-100
פתוח תעש' מבב	לב	94080				
פת תעש' בב ג	לב	529500				
פת תעש' בב גג	לב	323800				
פת תעש' בב גג3	לב	317000				
פת תעש' בב ד	לב	337142				
פת תעש' בב די	לב	72550				
מרכז קבלנים 5.0	מב	1392		-74	-5	-26375
תיירות בב	לב	253500				
כלל ליסינג 0.1א			—	הפסקת	מסחר	—
כלל ליסינג 0.5ב			—	הפסקת	מסחר	—
ביטוח						
איילון		83	6242	+5	+1.8	+8650
איתן	שב	98				
אריה 0.1		860	100	+39	+4.8	+109
בטוח משנה 0.1	תב	289	340	-25	-8	-340
בטוח משנה 0.5	שב	124.5				
משנה אפ	בח	188	163	-10	-5.1	-325
משנה הש		118		-1	-0.8	-4000
הדר 1.0		151.5	11924	+5	+0.3	+15708
הדר 5.0		135	11975			-11975
הדר אפ סד 2	שב	127				
הפניקס 0.1		555	1980			
הפניקס 0.5		503	370	-7	-1.4	-752
המשמר-הראל 1.0	שב	5550				
המשמר-הראל 5.0		5040	30	+150	+3.1	+30
כלל ביטוח		276	4500	-2	-0.7	-5400
כלל ביטוח אפ'	בח	42.5	32911	+5	+9	+68038
כלל ביטוח אג"ח		111.5	10000			
מנורה 1.0	שב	731				
מנורה 5.0	שב	678				
ביטוח סהר	שב	144.5				
ספרוס 0.1		1182	100	+10	+0.9	+908
צור ש		138.5	4000	-5	-5.1	-7600
ציון השקעות 1.0		1481	31			+79
ציון השקעות 5.0	שב	791				
מסחר						
אלגבר בצמא 1 ש		625	300	-5	-0.8	-300
אלגבר בצמא 5 ש		539	500	-1	-0.2	-500
מאיר עזרא 1.0		290	1378			-883
מאיר עזרא אפ	שב	90				
כלל אפ 4		154.5	11000			+7898
כלל אגח 2		138.5	700			-700
קריסטל 1.0		520	3973	+8	+1.6	+3747
רפק 0.1	שב	10800				
רפק 0.5	שב	13700				
שופרסל א 2.0		1155	1125	-5	-0.4	-726
שופרסל אפ		4200	745	-100	-2.3	-402
שופרסל אגח		124.5	15000	-5	-0.4	-19500
שירותים						
אמגא		315	970	-8	-2.5	-970
ספנות הספקה 0.1		267	6652	-1	-0.4	-1854
ספנות הספקה 0.5	בח	141.5	5010			-459
ספנות אפ'		100	2000	+3	+3.1	+600
ספנות אג"ח		110	550			-550
קידר 0.1		508	732	+1	+0.2	+305
קידר 1.0		223	18057	+4	+1.8	+21430
מגד שרגה 0.1		946	80	-4	-0.4	-80
מגד שרגה 0.5		621	700	-6	-1	-200
מלונות ושירותי תיירות						
גני הדר		88	17800	+2	+2.3	+38800
גני הדר אפ 1		33	7400			-8826
מלונות דן 1.0		1200	500	+23	+2	+1030
מלונות דן 5.0		800	1000			
חוף האלמוג 1.0		7600	10			+215
מלונות הירדן	בח	2379	183	-1		-159
ים סוף	תב	221	7312	+15	+7.3	+7062
ים סוף אפ'	תב	147	730	+11	+8.1	+627
מחשבים ושירותי מחשבים						
תי.לן. 1.0		108	1730	-2	-1.8	-1730
תי.לן אפ'		27	14700	+.9	+3.4	+14700
תי.לן אג"ח	שב	109.5				
יעגא 1.0		4600	114			-33
מ.ל.ל. 1.0		1935	7	+10	+0.5	+7
מ.ל.ל. 5.0	שב	820				
ניקוב מחשבים 1	תב	801	350	-62	-7.2	-346
ניקוב מחש' 5		250	1157	-5	-2	-857
ניקוב אפ סד 2	תב	308	1239	-19	-5.8	-2289
תים מחשבים 1.0		480	170	-1	-0.2	-340
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ		260	3300	+8	+3.2	+8040
אזורים אגח		149.5	693			-693
אילן 1.0		51	8400	-2	-3.8	-18832
אילן אפ'	שב	19.7				
אל-רוב 1.0	שב	330				
אפריקה 0.1		34990	46	-100	-0.3	-40
אפריקה אפ		11950	32	-150	-1.2	-32
ארזים	תב	377	6282	-42	-10	-4718
ארלדן 0.1	שב	2525				
ארלדן 0.5		2100	15			-15
בריבונין 1.0	שב	1930				
בריבונין 5.0		1847				-200
דנקנר 1.0		4770	50	-1		-200
דרור 0.1		190				-335
דרור 0.5		119				-26
בריל 1.0		1200	1315	+30	+2.6	+1884
0582338		225	18623			-16759
5829999		80.5	304628	-5	-3.6	-753485
המשכל 1.0	לב	488				+47
המשכל 5.0	לב	358				-138
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
ירושלים אפ		61	5000	+1	+1.7	+2250
גבים 0.1		3870	130	+20	+0.5	+326
גבים 0.5		3670	685	-40	-1.1	-685
הכ' ישוב אפ' 7		119	37995			-11867
אפ' 8	תב	85	5769	-10	-10.5	-24890
אפ' 9		95.5	17811			+14535
מבני תעשיה		59.5	52900			-96550
מבני תעשיה אפ'		15.8	65295			+65295
מבני תעשיה אג"ח		111	10000	-5	-1.3	-10880
ישפרו 0.1		4410	279			-271
ישראלום 1.0		1100	789			-639
ישרס 10.0		37270	50			+16
כנן פיתוח 1.0		5700		-157	-2.7	-49
לודזיר 1.0	בח	4370	20	+100	+2.3	+29
לודזיר 5.0		1305	210	-40	-3	-210
מ.ת.מ. 1.0		280	1030			-1030
מ.ת.מ. אפ 2		124	6500	+4	+3.3	+2500
מ.ת.מ. אגח		139	1880	-5	-0.4	-1880
מאגדי בניה 1.0		431	1100	-10	-2.3	-1100
מיכטאל 5.0		140.5	7850			-603
מיכטאל אפ	בח	90	2593	-5	-4.8	-7275
מרב 5.0		867	882			+882
ליפסיץ 1.0		79.5	56794	+2	+2.6	+25309
ליפסיץ 5.0	תב	42.1	51860	+3	+5.8	+38268
ליפסיץ אפ' 1		13.4	44434	+2	+9.8	+244968
ליפסיץ אפ' 2		16.8	23492			-18217
ליפסיץ אגח		84	7500			
נאות אביב 0.5		1860	220	-25	-1.3	-220
נכסי אזורים		121	5000	+5	+1.3	+1934
נכסי אפ'		34	2274			
נכסי אג"ח		100.5	17344	-1	-1	-17344

שם החברה		השער אחרון	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מגר השקעות 1.0		329	400	-12	-3.5	-2000
מקי 1.0		1327				-20
רוגובין 1.0		218	300			
רוגובין 5.0		152	2080			-600
רוגובין אפ'		423		-6	-1.4	-280
רוגובין אג"ח	שב	140				
חקלאות						
ממפי הדר 0.1	שב	2720				
ממפי הדר 0.5	שב	2675				
מהדרין 0.1		4550	414	+20	+0.4	+917
מגדי הדים 1.0		1165	150			-150
פריאור 0.5		2151	50			-50
מזון וטבק						
דובק מב ש		1551	500	-49	-3.1	-468
דובק מב מ		1590	23	+40	+2.6	+81
עלבל 1.0		286	42	-1	-0.3	-42
עלבל 5.0	שב	253				
עלבל אגח	שב	93.5				
טמפו בירה 1.0		22151	11	-89	-0.4	-11
טמפו בירה 5.0		17800	10	+529	+3.2	+10
יצהר 1.0		920		+29	+3.3	+150
יצהר א 5.0		497	150	+5	+1	+350
יצהר אפ 2		124	1200			-200
מן 1.0	בח	154.5		-8	-4.9	-6142
מן 5.0	בח	119.5		-5	-5.2	-8552
סנפרוסט 1.0		10020	50	-80	-0.8	-50
עסיס ב 0.5	לב	230				-2
אבל שקל 1		1950	336			
שמן מבב א		564	280			
טכסטיל והלבשה						
אדגר מר 1 ש		334	2592			-1592
אדגר אפ	שב	88.5				
אדגר אגח	שב	122.5				
אוטים 1.0		264				+600
אופנת בגדך 1.0	תב	84	1700	-5	-8.2	-1700
אופנת בגדך 5.0	שב	62				
אתא א		44	3000			-2013
ארגמן רג ש		7630	200			
דלתא-גליל 1.0		783	1062	-1	-0.1	-2702
דלתא-גליל א 3.0		755	1093	-7	-0.9	-1343
ויטלנד 1.0		154	627	+4	+2.7	+427
ויטלנד 5.0		121	277	-6	-4.7	-777
הרדיכן 1.0		4960	27	-40	-0.8	-27
דקית 1.0		1320	50	-10	-0.8	-50
דקית 5.0		990	500			-240
דקית אפ		235	843			-843
לודזיה 0.1		425	85	+5	+1.2	+425
לודזיה 0.4		354	590	-5	-1.4	-590
ליגת 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
עים 1.0		190	1457	-1	-0.5	-1057
עים 5.0		104	1000	-1	-1	-2000
עים אפ		46.2	7000	-1	-2.1	-4564
עים אגח		107	2394	-3	-2.7	-2394
עמק סריגה 1 ש'		108	2130			-2130
עמק אפ		31	3000	-1	-3.1	-1025
פולגת א	תב	352	1364	-39	-10	-1364
פרנוד		733	882			-812
פרנוד אג"ח	שב	87				
גיבור סברינה	בח	2280	14	-120	-5	-28
תעש רגוזין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—

שף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שם החברה		השער אחרון	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מתכת ומתכתיה						
אורדן 0.1		2780	103	-63	-2.3	-1232
אורדן 0.5		2320	140	-6	-0.3	-519
אלומת 1.0		6920		-180	-2.5	-17
אלומת 5.0	שב	6499				
כבלים ש		356	1180	-1	-0.3	-1180
כבלים אפ		64	26732			
כבלים אפ'		109	24997	-2	-1.8	-24997
כבלים אגח		111.5	10000	-5	-0.4	-27580
כבלים אג"ח		92	5000	+5	+0.5	+73210
הגוסף 1.0	שב	330				
הגוסף 5.0		155				
זיקה 1.0	שב	1500				
זיקה 5.0	שב	945				
קמפוסות פח 5.0		1925	90	-20	-1	-210
כבלי ציון 1.0		2440	282	-25	-1	-282
כבלי ציון 5.0		1385	234	-15	-1.1	-234
קרגני 1.0	תב	104	15516	+9	+9.5	+14124
קרגני 5.0		55	3680			
נחושתן 0.1	שב	22000				
נחושתן 0.5		6900	24			
ספר פלדה 1.0		1526	358			-509
קנגז 1.0	תב	315	282	-35	-10	-202
קנגז 5.0	שב	245				
קליל 1.0		3015	375	+15	+0.5	+550
קליל 5.0		2520	400	+20	+0.8	+925
קליל אפ'		1330	500			-490
קליל אגח		140	15358			-14642
תעשיות לכיש 1.0		388	31	+2	+0.5	+31
תעשיות לכיש 5.0		310				
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0		303000	28			
אלקו 0.25 ש		8960	108			-37
אלקטרה 0.1		2160	1064			+256
אלקטרה א 0.5		1599	2192			-192
אפ 5		1105	1327	+35	+3.3	+2213
אגח 3		158	6955	-3	-1.9	-13215
אורית 1.0		13400	50	-100	-0.7	-26
אלקטרוניקה אפ'		544	4191			-1724
כלל אלק' אג"ח		117.5	26070			-69728
סקופוטרניקס 1.0		1014	966	+19	+1.9	+516
סקופוטרניקס 5.0		749	1280	-26	-3.4	-2050
פילטכנר 1.0		429	900			-900
פילטכנר 5.0		324	1500			-500
ציקלון 1.0		2100	60	-20	-0.9	-60
ציקלון 5.0		1545	103			-103
קונטסין אלוף 1.		2295	13	-15	-0.6	-213
ת.א.ת. 1.0		595	1010			+3454
ת.א.ת. 5.0		286	2251	+9	+3.2	+516
תדיאה		618	720	+14	+2.3	+2580
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.		155	3667	+5	+3.3	+2418
א.ב. אפ		500	1285			-392
איפי אפ' ב		40	29000	-8	-2	-29000
א.ב. אגח		151	11100			-11100
איפי אג"ח א		101	32600			
אקרשטיין 1.0	שב	474				
אקרשטיין 5.0		243	3820	+5	+2.1	+2807
אקרשטיין אפ'		259	191	+3	+1.2	+191
אקרשטיין אגח		144				
אחים בלום		56.5	19476			
בלום אפ		27	2200			
מהאיקה ולפמן 1	לב	2592				
מהאיקה ולפמן 5		1950				
נגב קרמיקה		203	3173			
נגב קרמיקה אפ	שב	64				
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אבן אפ'			—	הפסקת	מסחר	—
אבן אג"ח			—	הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 1.0	תב	230	2339	+14	+6.5	+8895
גל תעשיות 5.0		123	3461	+4	+3.4	+5590
גל אפ		28	7000	+5	+5.7	+7008
גל אגח		93		+5	+0.5	+100
דשנים 0.1	תב	3140	172	-210	-6.3	-666
דשנים 0.5		1590	75	-20	-1.2	-75
ליפסקי 1.0		2170	393	-15	-0.7	-393
מקסימה 1.0		770	380	+12	+1.6	+380
מקסימה 5.0		530		-20	-3.6	-930
סבו 1.0		3520	3	+80	+2.3	+53
סבו 5.0		3100				-2
פריקלאס	בח	554	2000	-6	-1.1	-2329
פריקלאס אפ'		132	11172			+1053
קרס כימיקל 1.0		6200	119			
קרס אפ	שב	3970				
קרס אגח		134	2000			
תאא 5.0		4905	153	+150	+3.1	+182
פרוטרום 10.0		1090	7399	+20	+1.9	+9807
עץ, נייר ודפוס						
כתר		89	7050	-1	-1.1	-4442
דפרון 1.0		5100	36	-140	-2.7	-61
דפרון 5.0		4510	16	-60	-1.3	-16
חמ.ב. 1.0	תב	5400	222	+290	+5.6	+234
יעה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
לבידי אשקלון 1	בח	520	380	+5	+1	+298
מלם ב 0.5		22400	17	+400	+1.8	+9
קרגל		470	547			+277
קרגל אפ'	תב	170.5	500	-1.5	-6.3	-1000
קרגל אפ' 2		70	14906	-3	-4.1	-23966
קרגל אג"ח		102	20000	+1	+1	+32000
רים 0.1	תב	180	10	-14	-7.2	-813
רים 0.4		78.5	3000			-500
תעל ב 0.2		11832				
תעשיות שונות						
אבדין 1.0		164	290	-5	-3	-1608
אבדין 5.0		88.5	1724	-5	-0.6	-5234
המשה יוד		1470	145	-30	-2	-145
הנפלק 1.0	תב	805	394	+45	+5.9	+450
הנפלק 5.0		885				
השקעות בתעשיה						
תרבות	בח	8700	83	-550	-5.9	-303
כור בכ ש	לב	2331				-1
תעשיות אפ		82.5	8846	-5	-5.7	-10496
תעשיות אגח		121	2000	-2	-1.6	-2000
חברות השקעה						
אמיקר ש		2750	209			-301

שם החברה		השער אחרון	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איריבי. אפ'		2850	386	-119	-4	-901
איריבי. אג"ח		116	11500			+5300
אלבר ש		941	2001			-1101
גמלת 1.0	שב	913				
גמלת אפ		674	10			-10
גמלת אגח	שב	118.5				
דנבאר 1.0		450	324	-10	-2.2	-324
דנבאר 5.0		332	2			-2
חברה לישראל 5.0		3110	1377	+110	+3.7	+1488
הלמטן 0.1	שב	115000				
הלמטן 1.0 ש		15550				
אמפא א 0.5		16800	10			
דיסקונט השק אפ		1090	2548			-222
דיסקונט השק אגח		121.5		-5	-0.4	-2600
מרכז השק ש		39600	66	+500	+1.3	+31
חירון 1.0	תב	1111	200	-124	-10	-400
חירון 5.0		555	500			-500
יסכור 1.0		1200				
יסכור 5.0		780	150	+20	+2.6	+469
יצוא ש	שב	10350				
ירדן א 0.1	בח	1280	331	-70	-5.2	-356
ישום והשקה		34.5	5916			+1184
ישום אגח-אפ		55	4000	+5	+0.9	+5975
כלל 50.0		650	595			+595
מגור 0.1	שב	365				
מגור א 0.5		193.5	400			-104
אגח 1		137		-1	-0.7	-3083
מגר ג 1.0	תב	179	3144	-14	-7.3	-7952
מר השק ש	תב	3015	1372	-335	-10	-2307
מנה א 0.1		4466	68	+2		+21
מנה 0.5		3651	150			-50
פריון ב 2.5		9621	215			
קדן 1.0		80	6000	-2	-2.4	-19333
קדן 5.0		43	2006	-2	-4.4	-1806
קדן אפ		28.1	5500	-1	-3.4	-17039
קדן אגח	שב	120.5				
נסחרות במט"ח						
בית ם		327	250			
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	בח	1920	93	+19	+1	+37
דלק נפט 5		921	76	+11	+1.2	+674
מ חיפושי נפט		24150	3			-11
יואל אפ		105	10249	+3	+2.9	+14083
מגב 1.0		3370	35			-35
מגב 5.0		1900	41	+15	+0.8	+959
נפטא ש		328	1312	-1	-0.3	-1142

רשימה מקבילה

שם החברה		השער אחרון	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שרותים מלוואות מחשבים						
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	
יסקל		242	3000			-390
קונגודטים 0.1		800	99			
קונגודטים 0.5	בח	187	411	+2	+1.1	+824
קסל 1.0		680	786	-10	-1.4	-786
חבל			—	הפסקת	מסחר	
הגיה הישראלית		25	2580	-1	-3.8	-3754
כנס מר 1 ש	שב	493				
איכות מחשבים		129.5	826	-5	-4.1	-2699
רשה מימי 1.0		347	886			-119
רשה אפ'	בח	369	639	+20	+5.7	+1329
כלל מחשבים 1.0	שב	2253				
משוב מחשבים 1.0	תב	70.5	3101	+6	+9.3	+4657
רשף		80	3681	-5	-9.6	-10205
נדל"ן בינוי חקלאות						
אמנונים 1.0	לב	388				
בן-יקר בת 1.0	שב	1385				
דדוקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
דדוקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	
לוינשטין 1.0		138.5	2000			-1084
לוינשטין 5.0		80.5	4500			-4500
עוד 3.0	תב	858	500	+78	+10	+347
קיסריה 0.1	שב	2230				
קיסריה 0.5	שב	1070				
רסקו מבנל	לב	513				
רסקו רג	לב	535				+200
אסאם		651	100	+6	+0.9	+31
גולדפרוסט 1.0		165		+5	+2.8	+500
גולדפרוסט 5.0		97	700	+1	+1	+50
מניות מאוחד 1	שב	455				
מניות מאוחד 5	שב	134				
סופר		28.7	2300	-9	-3	-2300
סופר אפ		19.3	700	-2	-1	-700
תעשייה						
יונידרס		174	217			-217
מקס 0.1	שב	1426				
מקס 0.5	שב	582				
פולינה א 0.5		2576	55	-20	-0.8	-30
אהליאב	תב	64.5	1000	+5	+9.3	+976
אקסמן 5.0	לב	574				-117
מרמן 1.0	לב	772				-200
משאבת סלע		49.5	650			+168
מוכות סרום 1.0			—	הפסקת	מסחר	
שלוות 5.0	בב	1286		-68	-5	-119
אלקל			—	הפסקת	מסחר	
אלקל אפ 2			—	הפסקת	מסחר	
בר-טון 1.0		2399	2615	-57	-2.5	-2665
בר-טון 5.0		1599	10350	-11	-0.7	-6465
ביטון אפ'		828	650			+1040
פרוגמטקס 1.0	שב	5330				
פרוגמטקס 5.0		2376	203	-20	-0.8	-283
מ.ל.מ. 1.0			—	הפסקת	מסחר	
אלרן-סק		152	700			
אליגום ב			—	הפסקת	מסחר	
דקסטר 1.0		1995				-2
בנקמל 1.0		5150	20			+10
ת.ב.ל. 1.0			—	הפסקת	מסחר	
ת.ב.ל. 5.0			—	הפסקת	מסחר	
תור א 5.0		5051	40	-50	-1	-35
אורדע מריט		400	802	-10	-2.4	-882
סקנדיה 1.0		1829	240	+85	+4.9	+213
מלך		209	651			-3911
רוסנק		135.5	2697	-2	-1.5	-2397
פז רן	כב	300				
מאפי טכנולוגיה	תב	102	2500	-8	-7.3	-2970
השקעה						
אינקובה 0.1			—	הפסקת	מסחר	
אירום		228	212	+10	+4.6	+212
אירום אפ	שב	25				
אמישר בכ	שב	269				
אפיק 1.0		410	5432	+37	+9.9	+6952
אפיק 5.0		290	5803	+10	+3.6	+4803
בנין ב' 5.0		9097	15	-1		-6
לבידי 0.1			—	הפסקת	מסחר	
לבידי 0.5			—	הפסקת	מסחר	
עד השק ב 0.1		580				-2
עד השק ג 0.5		471	332	-1	-0.2	-254
חיפושי נפט						
פראיל ב 0.3		2800		+99	+3.7	+70

משתנים

שם נייר ערך	מה"כ מחזור עד בקרה	שער קובע מסחר בקרה	שער מרב נסחות	שינוי יומי מלא%	מס' עסק' כלל בשטחים
בנק בינלאומי 05	1591	5320	5307	0.24	3
פ.י.ב. 0.5	1810	6413	6381	0.5	4
המה ש		87.5	87.5		
קלטן אפ	2759	733	733	-2.01	
כלל סחר	30325	213	216	-1.39	6
שמשל ב 10.0	5345	1021	1013	0.79	2
דלק ג ש	3187	2447	2447		5
אפריקה 1.0	186	32334	32334		2
אזורים 1.0	5400	521	521	-2.07	
נכסים ובנין	751	2718	2665	1.99	1
הכשרת הישוב	17094	466	467	-0.21	3
חברה לירושלים	1700	278	278	-2.11	
כלל בנין	2857	327	327		1
עלית	77	14881	14658		1
פולגת ב 4	3750	264	278	-1.86	2
קפמאות פח 1.0	3664	2122	2122		6
כלל תעש אלק	9131	2282	2276	-1	7
אלרון 3.0	56	177315	182329	-2.75	3
כבגש ש	1830	9176	9188	8.75	11
ים המלח	12443	1792	1774	1.01	12
פטרוכימים 10.0	118727	392	388	3.43	31
מפעלי נייר 10.0	35	239584	238987	0.25	4
כלל תעש' 1.0	77388	133	133		8
אדיב פתוח 2.0	3800	6442	6410	0.5	16
אלרן ש	2602	728	728		
חברה לישראל 1.0	2625	3914	3837	2.01	1
מפעלים השק ש	2885	697	695	0.29	1
דיסקונט השק ש	16955	2388	2352	0.51	17
כלל 10.0	8270	772	764	2.05	2
יגאל 5.0	8139	351	348	1.45	1

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעפון
03-38 38 38

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

מחזורים מצומצמים

במסחר במניות התעשיות נרשמה אתמול מגמה מעורבת. 181 מניות נסחרו ללא שינוי בשער, 134 מניות נסחרו בעליות שערים, 97 מניות נסחרו בירידות. עודפי ההיצע למניות הנסחרות במסגרת המסחר הדו צדדי הסתכמו ב־2.8 מיליון שקל, עודפי הביקוש הסתכמו ב־1.5 מיליון שקל. מחזור המסחר במניות הרציפות הסתכם ב־5.8 מיליון שקל בלבד. 50% מנפח המסחר התנהל בעליות שערים, 22% מנפח המסחר התנהל בירידות.

קופות הגמל של הבנקים הגדולים, ובעיקר הקופות של בנק הפועלים, המשיכו אתמול לרכוש מניות של חברות רווחיות. בבורסה הסבירו את הירידה החדה במחזורי המסחר באי הוודאות השוררת באשר להמשך ההתפתחויות הכלכליות במשק.

הביקושים הגדולים למניה מוסברים בבנות שמוקרת את ענף הפטרוכימיה בעולם וברווחיותה של החברה. מאז תחילת השנה עלה שערה של המניה בכ־70%, העליה החדה ביותר מבין המניות הנסחרות במסגרת המשתנים.

מחזורים גבוהים יחסית נרשמו אתמול גם במסחר בדיסקונט השקעות, ים המלח, כלל תעשיות ואהרוני פיתוח.

מרכז הקבלנים: מוכרים בלבד

הביקושים למניית מרכז הקבלנים נרגעו. אתמול נרשם למניה היצע בסכום של 307 אלף שקל, למניה לא נמצאו קונים גם בירידה של 10% ושערה נקבע מוכרים בלבד.

למניית מהדרין נרשם אתמול ביקוש בסכום של 41 אלף שקל ושערה עלה ב־0.4%. מאז תחילת נובמבר עלה שערה של מהדרין ב־21%. בבורסה מסבירים את הביקוש למניה בהפרש גדול בין השווי הנכסי של החברה לבין ערך השוק של מניותיה.

שערן של מניות אורדן ממשיך לרדת. אתמול נרשמו למניית אורדן 10 היצעים בסכום של כ־34 אלף שקל ושערה ירד ב־2.3%. מאז תחילת החודש ירד שער המניה ב־14%, בבורסה מסבירים את הירידה החדה בהפסדים שצברה החברה.

ביקוש גדול יחסית הופיע אתמול למניית פוטומדום ושערה עלה ב־1.9%.

למניית אוצר התיישבות היהודים נרשם אתמול ביקוש בסכום של כ־186 אלף שקל ושערה עלה ב־3.3%.

היצעים גדולים לצמודי הדולר

ירידת שער הדולר כנגד המטבעות האירופאיים והין, והתגברות לחצי שר האוצר לפיחות שער השקל חיזקו אתמול את מגמת ההיצעים וירידות השערים באפיקי ההשקעה הצמודים לדולר. בשוק השחור ירד מחיר הדולר בשלוש אגורות ל־1.85 שקל. לאגרות החוב הצמודות למטבע חוץ מסוג רמון וגליל הופיעו היצעים גדולים יחסית שגרמו לירידות שערים עד 3%. מדד האגרות מסוג רמון ירד ב־1.37%, מדד האגרות מסוג גלבוע ירד ב־1.19%.

בנק ישראל הנפיק אתמול אג"ח צמודות לדולר מסוג גלבוע בסכום של 25 מיליון שקל, להנפקה נרשם ביקוש בסכום של 58 מיליון שקל ומחיר ההנפקה נקבע ל־99.5%.

למניות הבנקים שבהסדר נרשמו אתמול עודפי ביקוש בסכום של כ־2 מיליון שקל כנגד עודפי היצע בסכום של 2.83 מיליון שקל. הביקושים סופקו ללא שינוי בשער, ההיצעים הביאו לירידות שערים קלות. היצע קטן למניות המזרחי מ הוריד את שערה ב־3%.

צמודי המדד שמרו אתמול על יציבות שערים, מדד האגרות הצמודות למדד עלה ב־0.08%. מחזור המסחר באג"ח הסתכם ב־18 מיליון שקל, מחזור המסחר במק"מ הסתכם ב־11 מיליון שקל.

עליות מתונות במשתנים

בשלב המר"צ היתה המגמה מעורבת עם נטיה קלה לירידות שערים. מדד המר"צ ירד ב־0.08%, מחזור המסחר הסתכם ב־1.6 מיליון שקל. בשלב המשתנים השתפרה המגמה. בסיבוב הראשון למסחר במשתנים עלה המדד ב־0.34%, בסיבוב השלישי עלה המדד ב־0.49%. מחזור המסחר במשתנים הסתכם ב־1.25 מיליון שקל.

מחזור המסחר הגבוה ביותר, כ־462 אלף שקל, נרשם אתמול במניית המפעלים הפטרוכימיים, מחזורי המסחר במניה בשבועות האחרונים היו גבוהים מאד, גם בהשוואה למחזורים במניות כבדות אחרות. בשלב המר"צ עלה אתמול שערה של פטרוכימיים ב־2.9%, השער הקובע עלה ב־3.5%.

מדד	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	101.65	-0.09
כללי ללא בנקים	82.31	+0.07
מדד משתנים	85.94	+0.56
מדד אג"ח כללי	123.42	+0.03
אג"ח צמוד מדד	124.24	+0.08
אג"ח צמוד מט"ח	116.40	-0.76

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1158	6	99.70	20.40
1218	13	99.36	19.90
1228	20	98.98	20.55
1238	27	98.63	20.50
1248	34	98.31	20.10
119	41	98.01	19.65
129	48	97.57	20.60
139	55	97.30	19.95
149	62	96.85	20.70
219	69	96.57	20.30
229	76	96.20	20.45
239	83	96.04	19.45
249	90	95.74	19.30
319	97	95.34	19.65
329	104	95.19	18.90
339	111	94.61	20.00
349	118	94.26	20.05
359	125	94.19	19.10
419	132	93.76	19.50
429	139	93.29	20.00
439	146	92.98	19.95
449	154	92.56	20.10
519	160	92.07	20.75
529	168	91.69	20.75
539	174	91.37	20.85
549	181	91.07	20.75

קיצורות הבורסה

● הרווח הנקי של בנק ארגים לתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־545 אלף שקל, לעומת רווח בסכום של 291 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● כלל ליסינג החליטה לחלק לבעלי מניותיה דיווידנד במזומן בשיעור של 4940% ולהמליץ בפני האספה הכללית של החברה להכריז על הדיווידנד האמור כדיבידנד סופי לשנת 1989.

● כלל פיתוח הודיעה לבורסה כי העניקה לחברה אמריקאית אופציה לשלושה חודשים לקנות את חלקה בחברת הבת "הליום הברוס תוכנה" (51% בשליטה ו־45% בהון) תמורת סכום של 300 אלף דולר.

● הנהלת אבן תמליץ בפני האסיפה הכללית להכריז על חלוקת מניות הטבה בשיעור של 250% מתוך יתרת הרווח שלא יועדה.

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
ל"לוח העיר"
38 38 38
מודעפון

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989 תשואה דולרית	פדיון 1989 תשואה מדדית	פדיון 1991 תשואה דולרית	פדיון 1991 תשואה מדדית
בל"ל 0.1	1.49	-0.94	5.90	-0.32
הפועלים ש	1.18	-1.25	5.94	-0.30
איי.די.בי. רג	1.75	-0.85	5.68	-0.54
דיסקונט א	0.59	-1.82	5.89	-0.34
המזרחי ש	1.49	-0.93	6.09	-0.15

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5669.03	5629.52	-5.72	-0.10
אבוקה	375.78	368.59	1.05	0.29
אגוז	303.40	301.30	-0.68	-0.23
אגם	117.74	116.94	-0.23	-0.20
אגייד	2064.39	2049.49	-3.29	-0.16
אדום	156.12	155.02	0.05	0.03
אגמיר	187.13	185.84	0.01	0.01
אור	447.59	443.90	-1.02	-0.23
אורניה	128.52	127.56	-0.07	-0.05
אורניל	332.08	329.65	-0.21	-0.06
אורך	943.91	937.33	1.77	0.19
אייל	6578.03	6450.78	-8.39	-0.13
איתים	6176.17	6085.47	-3.43	-0.06
איתן	909.29	891.31	0.05	0.01
אלון	732.97	727.22	-0.55	-0.08
אלמוג	744.69	730.13	0.44	0.06
אלמים	109.90	107.28	0.05	0.05
אגריה	116.56	114.91	-0.32	-0.28
מניות	103.05	100.55	0.33	0.33
אנקור	102.50	100.84	0.13	0.13
ארז	203.63	199.66	-0.08	-0.04
אש	142.47	139.33	0.33	0.24
אשל	201.17	199.76	-0.02	-0.01
אתגר	88.35	86.65	0.05	0.06
אתרוג	291.32	289.22	-0.28	-0.10
בדולח	148.29	147.31	-0.34	-0.23
ברוש	584.89	580.77	1.42	0.25
ברק	499.34	495.48	-0.39	-0.08
בריכה	353.72	351.24	-1.07	-0.30
גביש	1702.23	1690.39	0.45	0.03
גבע	128.58	127.61	0.05	0.04
גורן	523.99	513.84	-0.14	-0.03
גיא	119.33	118.45	0.01	0.01
גיל	3487.42	3463.16	-10.01	-0.29
גלים	729.89	724.56	-1.61	-0.22
דוכיפת	386.82	384.15	0.44	0.11
דוכיפת	560.05	549.13	0.39	0.07
דולב	278.19	275.96	-0.70	-0.25
דורון	164.83	161.70	-0.04	-0.02
רותם	315.45	309.52	0.11	0.04
דליה	629.35	617.29	1.10	0.18
דרור	339.61	333.52	0.26	0.08
דקל	366.23	363.65	0.99	0.27
הדס	434.09	431.22	0.34	0.08
הילה	453.56	451.48	-0.96	-0.21
ורד	628.13	616.31	0.30	0.05
זהבית	2040.19	2000.19	-0.84	-0.04
זוהר	125.78	124.85	0.07	0.06
זיו	155.19	154.04	0.00	0.00
זינוק	107.54	105.28	-0.05	-0.05
זיק	84.53	82.48	0.42	0.51
זמיר	430.38	422.04	-0.69	-0.16
חוחית	187.88	186.58	-1.11	-0.59
חלימיש	164.04	163.61	-0.09	-0.05
חלמיש	238.15	236.47	0.08	0.03
חן	170.62	169.94	0.07	0.04
טופז	128.84	127.70	-0.32	-0.25
טל	6850.28	6761.33	5.47	0.08
יובל	540.91	530.45	0.41	0.08
יהלום	172.30	171.15	-0.25	-0.15
יהודית	373.74	370.09	-0.09	-0.02
יערה	529.30	525.82	0.36	0.07
כוכב	295.71	289.97	-0.17	-0.06
כחל	135.43	134.49	-0.20	-0.15
כלנית	687.13	673.64	1.24	0.18
כספית	298.33	296.17	-0.51	-0.17
כרמל	132.32	130.26	-0.34	-0.26
לביא	1301.51	1282.46	-2.48	-0.19
להב	5285.41	5249.52	-17.70	-0.34
למשפחה	139.36	137.48	-0.06	-0.04
לפיד	301.89	296.09	0.86	0.29
לשם	2207.51	2189.90	-5.00	-0.23
לשם	461.97	458.70	0.37	0.08
מבאר	1627.57	1596.43	0.20	0.01
מכמות	4617.15	4573.75	2.26	0.05
מגר	296.07	291.80	-1.97	-0.67
מגוון	4211.09	4171.31	-1.34	-0.03
מור	1682.64	1658.92	2.46	0.15
מורן	935.79	928.95	-0.57	-0.06
מנחת	27181.30	26772.23	5.36	0.02
מניבר	1206.56	1183.42	-1.36	-0.11
משוף	5039.42	4942.13	-4.28	-0.09
מספוא	820.51	804.83	0.09	0.01
מכסה	462.42	459.15	0.38	0.08
מכלול	96.77	96.10	0.01	0.01
מרווה	145.45	144.93	0.10	0.07
מרום	1589.80	1559.12	0.46	0.03
נגה	167.03	165.79	0.03	0.02
נטף	282.47	280.49	-0.26	-0.09
נבע	472.70	465.55	-0.55	-0.12
נילי	132.77	131.79	-0.08	-0.06
סביון	664.77	651.73	2.10	0.32
סגולה	152.42	151.29	-0.25	-0.16
סלע	445.21	442.04	-0.02	-0.00
סמדר	632.96	628.74	0.44	0.07
ספיר	406.67	398.86	0.21	0.05
סתיו	177.71	177.26	-0.55	-0.31
עדי	385.80	378.38	0.34	0.09
עידית	818.65	812.75	-3.63	-0.44
עירן	577.96	569.49	-0.87	-0.15
ענבר	117.89	116.88	-0.36	-0.31
עמית	2326.26	2309.02	1.03	0.04
עפרוני	603.44	591.64	0.53	0.09
ערמון	129.87	129.00	-0.05	-0.04
פזיא	1719.31	1706.90	0.55	0.03
צבר	551.40	547.48	-3.12	-0.57
צופית	520.26	510.11	-1.46	-0.29
צוק	144.61	144.25	-0.02	-0.01
צמרר	1309.90	1299.79	-1.34	-0.10
צבעונית	567.77	559.64	0.10	0.02
צהרה	162.59	161.42	-0.39	-0.24
צרויה	117.02	115.35	-0.05	-0.04
קלע	180.03	179.58	0.11	0.06
קשת	120.30	117.97	-0.21	-0.18
רודיה	18064.66	17907.05	67.81	0.38
רימון	154.95	154.68	0.06	0.04
רקפת	1022.60	1006.04	4.51	0.45
רשף	464.32	460.73	-1.97	-0.43
שביט	545.07	534.51	0.49	0.09
שחם	387.03	384.02	-1.98	-0.51
שחף	110.80	108.63	-0.01	-0.01
שירה	482.51	479.02	-0.06	-0.01
שמיר	482.64	479.20	0.19	0.04
שקד	697.88	692.78	0.86	0.12
שלום	741.37	736.25	2.40	0.33
שקד	206.71	205.28	0.10	0.05
תאנה	268.68	265.77	0.63	0.24
תדהר	557.54	556.25	1.38	0.25
תרזה	636.68	632.06	-0.90	-0.14
תמרה	114.23	113.41	-0.12	-0.11
תומר	303.33	301.23	0.28	0.09
תמר	233.43	231.82	-0.08	-0.03
תרשיש	127.16	126.28	0.03	0.02
תשרי	614.50	609.24	0.59	0.10

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
שחר 4.25%		
4101	480	+1
4102	191.6	+0.1
4103	184.5	+0.1
4104	179.2	+0.1
4301	179.2	+0.1
4302	170.6	+0.1
4303	169.9	+0.1
4304	172.1	+0.1
4105	151.6	+0.1
4106	148	--
4107	143.9	--
4108	145.5	+0.1
4109	141.4	--
4110	140.2	+0.1
4201	175.2	--
4204	164.2	+0.1
4205	161.5	+0.1
4206	158	+0.1
4207	157.6	--
4208	156.1	+0.1
4209	153.1	+0.1
4210	149.4	--
4211	145.2	--
4212	146.3	--
4213	143.2	+0.1
3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)		
3601	52850	-140
3602	47996	-130
3603	44759	-129
3604	40895	+18
3605	37444	+17
3606	35381	+17
3607	32854	-188
3608	31157	-186
3609	29734	-184
3610	26801	-111
3611	25943	-111
3612	25241	-113
3613	23878	+72
3614	22973	+71
3615	21255	+67
3616	19375	+10
3617	18310	+9
3618	17410	+9
3619	16587	+155
3620	15518	+150
3621	14769	+145
3622	13116	-62
3623	12336	-59
3624	11634	-58
3625	10652	-24
3626	9870	-23
3627	9233	-2
3628	8474	+4
3629	7942	+4
3630	7519	-158
3631	6986	+18
3632	6635	+3
3633	6225	+3
3634	5526	+3
3635	5276	+91
3636	5011	+16
3637	4712	+14
3638	4371	-13
3639	4087	-15
3640	3295	+2
3641	2860	+2
3642	2564	+1
3643	2269	+1
3644	2038	+1
3645	1840	+1
גליל 4.25%		
3701	1540	-22
3702	1189	-26
3703	1047	--
3704	898.5	+0.5
3751	496.9	+0.2
3752	194.6	+1.3
3753	187	+1.2
3901	181.8	-1.5
3902	173.5	-1.4
3903	172.5	-1.6
3904	174.4	-1.5
3754	174.9	+1.5
3755	169	+1.5
3756	163.3	+1.3
3757	160.5	+1.4
3758	156.9	+0.5
3759	156.6	+0.3
3760	154.7	+0.3
3761	151.6	+0.5
3762	147.8	+0.3
3763	145.5	+0.2
3764	144.6	+0.1
3765	141.3	--
3766	139.9	+0.1
3791	143.4	--
3792	144.8	+0.1
3826	171.4	+0.3
3827	168.5	+0.3
3828	162.9	+0.2
3829	160.1	+0.2
3830	155.4	-0.5
3831	155.1	-0.3
3832	153.3	-0.5
3833	150.2	-0.3
3834	146.5	-0.3
פיתוח 7%, 6%, 4% (הצמדה 80%)		
3540	142900	--
3541	137200	--
3542	138850	+50
3543	131600	+400
3544	131800	+400
3545	128600	+200
3546	130000	--
3547	128900	+200
3548	128700	+200
3549	122100	+200
3550	122400	-400
3551	122300	+100
3552	112700	--
3553	112400	--
3554	112600	--
3555	112700	+200
3556	107900	--
3557	108520	+100
3558	107900	+100
3559	105100	--
3560	99964	--
3561	98300	--
3571	98100	--
3572	99000	--
3573	99100	--
3574	91350	--
3575	91800	+100
3576	90600	--
3577	91100	--
3578	84300	--
3579	83750	--
3580	78300	--
3581	71300	--
3582	65068	--
3583	65400	--
3584	61320	--
3585	58500	+300
3586	52500	--
3587	53229	+265
3588	52400	--
3589	48000	--
3590	47500	-100
3591	47900	--
3592	47900	--
3593	48100	--
3594	45000	--
3595	45500	--
5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)		
2027	134100	--
2028	134900	+300
2029	128600	+75
2030	133514	-4129
2031	125050	+150
2032	130812	--
2033	121250	-3750
2034	119102	-3684
2035	143836	-200
2036	112567	--
2037	123500	-200
2038	108530	-200
2039	126061	+3675
2040	117355	-500
2041	99434	--
2051	99820	-3087
2052	90883	+2647
2053	94504	-2985
2054	92300	--
2055	95090	-2000
2056	88021	--
2057	91802	+2674
2058	86524	-2676
2059	73992	-2208
2060	85941	-1600
2061	58527	-3655
2062	59000	-301
2063	69672	--
צמודות זהב		
5 יזר	65.8	--
רימון		
7006	206.3	-4.5
7007	193.7	-1.7
7008	184.2	-1.7
7009	179.1	-2.3
7010	169.2	-2.7
7011	160	-2.5
7012	154.5	-3.5
7013	146.2	-1.7
7014	131.5	-1.7
7015	109.8	-1
7016	109.6	-1.1
7017	109.2	-1.1
7018	109	-1.1
7019	109.5	-1.1
7020	112.4	-1.2
7021	111.4	-1.2
7201	110.7	-1.6
גלבוע		
6101	14004	-387
6102	9308	-75
6103	8346	+47
6104	7586	-14
6105	7176	-13
6106	7140	-15
6107	6063	-15
6108	4793	-113
6109	4562	-108
6110	4487	-106
6111	3725	-94
6112	3687	-91
6113	2541	-6
6151	996.6	-8.4
6152	953.7	-8.3
6153	825.6	-10.9
6154	810.8	-10.9
6155	575.8	+15.7
6156	435.6	-7
6157	322.3	-3.7
6158	305.1	-3.6
6159	258.8	-0.5
6160	245	-7.6
6161	234.8	-7.4
6162	216.8	-2.6
6163	200.8	-2.4
6164	192.9	-2.2
6165	182.3	-1.7
6166	169.2	-3.9
6167	165.9	-3.8
6168	163.3	-3.7
6169	155.3	-1.1
6170	145.3	-1.8
6171	105.2	-1.4
6172	106.1	-1.4
6801	114.5	+5.1
100% מט"ח		
אל און	1650	-1
אלתא	1340	+15
אלטיקס	2605	+17
טריסקו	1370	-12
הוד 84	115.3	--
זכ היש	258	-2
רים הש	231	-3
סור	127.7	--
כלל	553	--
פיצם ד	181.7	--
פיצם ט	257	--
פיצם י	293.5	--
רון	141.6	-1
סול צג	180.2	--
תיעש	199.9	--
מדד/מט"ח		
בלת.	175.5	--
רים הש	194	--
סור	112.4	--
כלל	217	--
צג רים	185	--
מצמ ט	173.7	--
מצמ ט	162.3	-6.1
מצמ ט	154.9	--
לאומי	163.2	--

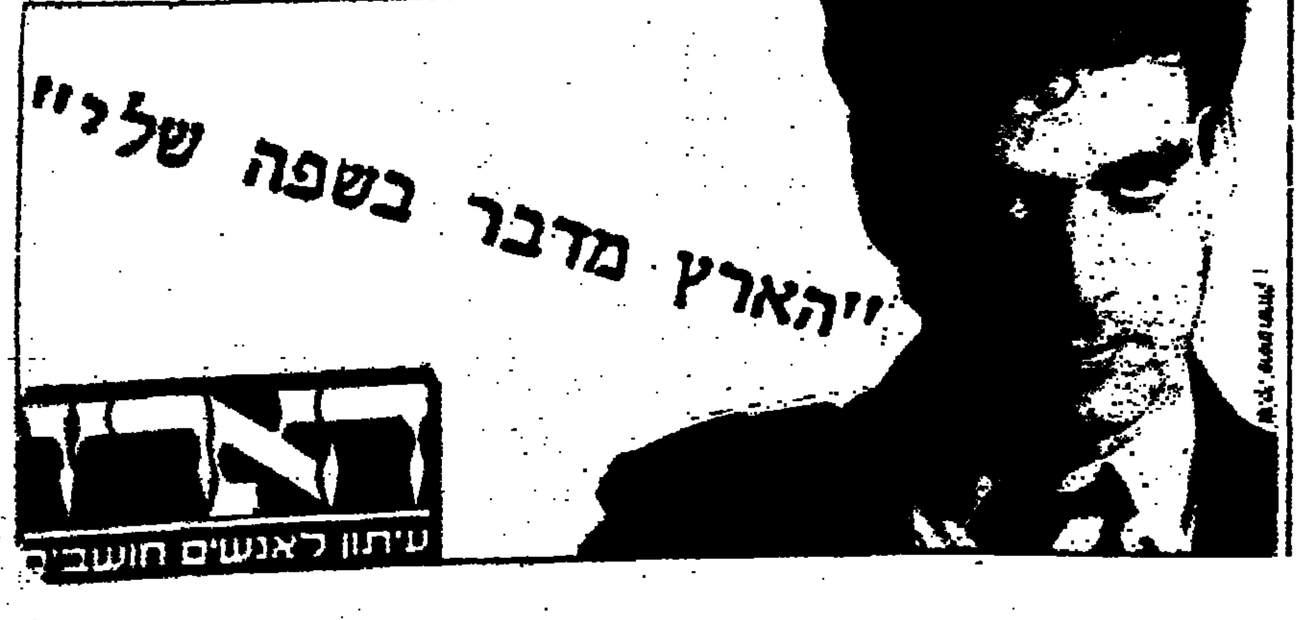

כלכלה ועסקים

הגיוס נטו של בנק ישראל בנובמבר יסתכם ביותר מ־200 מיליון שקל

מאת דורון [illegible]

בנק ישראל הנפיק החודש בבורסה איגרות חוב בסכום של כ־355 מיליון שקל. היום מנפיק הבנק איגרות חוב צמודות למדד מסוג, בסכום של 110 מיליון שקל. סך כל ההנפקות של הבנק החודש צפויות להסתכם ביותר מחצי מיליארד שקל.

הצבירה נטו בתוכניות החיסכון תסתכם החודש בכ־230 מיליון שקל, הצבירה נטו בקרנות הפנסיה תסתכם בכ־100 מיליון שקל. בבנק ישראל מעריכים כי הגיוס נטו בשוק ההון בחודש נובמבר יסתכם ב־300–200 מיליון שקל.

ההנפקות האחרונות של בנק ישראל בבורסה זכו לביקושי שיא, בעקבות הציפיות לפיחות שער השקל הבגלל רמת התשואות הנמוכה בשוק המשני. גורמים בשוק ההון ביקשו מבנק ישראל להגדיל את היקף ההנפקות, אבל הבנק סירב, מחשש כי הנפקות נוספות יגרמו להוזלה נוספת במצב הנזילות של הבנקים ולהעלאת שערי הריבית במשק.

חלק עיקרי מהביקושים הגדולים להנפקות בנק ישראל זרם החודש מקופות הגמל של הבנקים הגדולים. הקופות ביקשו לרכוש אג"ח בסכומים ניכרים, אף כי הן עומדות בחובת הכיסוי ומחזיקות יותר מ־78% מכספן באג"ח סחירות ומיועדות. עקב הציפיות לפיחות שער השקל, החליטו מנהלי הקופות להקטין את החזקתן בפיקדונות שקליים ולהגדיל את מרכיב האג"ח בתיק ההשקעות הרבה מעבר לחובת הכיסוי על פי התקנות. בעקבות הרכישות האחרונות, גדל מרכיב האג"ח בתיק ההשקעות של חלק מהקופות עד ל־90% מכספי הקופה.

הוועד הארצי של עובדי כור יוזם פגישות עם רה"מ ושרי האוצר והתמ"ס

במטרה לזרז מתן הסיוע לקונצרן

מאת מיכל רוזה

הוועד הארצי של עובדי כור בראשות אריה סירוטה ויוסי צמח יוזם פגישות עם ראש הממשלה ועם שר האוצר ושר התעשייה והמסחר, במטרה לזרז את הזרמת הסיוע לקונצרן.

ראשי הוועד מתכוונים להציג בפני השרים הכלכליים את תמונת המצב הקשה של כור ואת הפיטורים הצפויים על־פי תוכנית ההבראה, על רקע האבטלה שכבר שוררת במשק. הם יבקשו מן השרים לזרז את הזרמת הסיוע שכור מבקשת בסך 50 מיליון דולר, שכן כל עיכוב נוסף בעניין זה מגביר את הסכנה של פיטורי עובדים נוספים.

ביום שני הקרוב יזמן יוסי צמח, יו"ר ועד פועלי חרושת של כור, את מזכירי הוועדים של המפעלים כדי לדווח להם על תוכנית ההבראה. צמח מסר ל"הארץ", כי הוא תבע מראשי כור לדווח לו על כל תוכנית הבראה העומדת להתבצע באחד המפעלים, מאחר שהוועד הארצי מתכוון לגלות מעורבות בכל תוכנית כזאת.

בהתייחסו להודעת הנהלת כור כי בשנים הקרובות לא יינתנו כל תוספות שכר מעבר לתוספת היוקר, אמר צמח כי עובדי כור טרם קיבלו את התוספות שנקבעו בהסכמי המגזר העסקי והציבורי לשנת 1988–89, וכי קרוב לוודאי שהעובדים גם לא יקבלו את התוספות האלה כפי שייקבע לגבי חברות ממשלתיות הנמצאות במצוקה.

צבי זמיר, יו"ר בתי־הזיקוק

הצעת אוסטרוביץ אינה מתקבלת על הדעת

מאת יהודה שרוני

"רכישת 12.5% ממניות המפעלים הפטרוכימיים על־ידי בתי הזיקוק נעשתה כחוק, ואושרה על־ידי ועדת שרים מיוחדת", אמר ל"הארץ" צבי זמיר, יו"ר דירקטוריון בתי הזיקוק. זמיר התייחס בדבריו לטענות המופנות בימים אלה כלפי בתי הזיקוק מצד גורמים ממשלתיים שונים, המטילים דופי בתהליך הרכישה.

לדברי זמיר, הצעת יואל אוסטרוביץ לרכישת החבילה על־ידו והעברת הרווח הנובע ממנה כתרומה, אינה מתקבלת על הדעת ואינה ראויה כלל לדיון. זמיר מדגיש כי רכישת חבילת המניות נעשתה במסגרת מדיניות ממשלתית שהותוותה בתחילת שנות ה־80, של שיתוף בתי הזיקוק בבעלות על התעשייה הפטרוכימית. חבילת המניות של המפעלים הפטרוכימיים נרכשה באמצעות החברה לישראל, כשלב ביניים עד לאישור העיסקה בדרגים הממשלתיים, זאת מתוך רצון שלא לאבד את הזדמנות הרכישה שנוצרה בבורסה.

זמיר ממשיך ואומר, כי הנהלת בתי הזיקוק פנתה לשר האנרגיה כדי לקבל את אישור הממשלה לרכישה, וזה הביאה בפני ועדת שרים לענייני כלכלה, שביוני 84' אישרה אותה. ביולי 84' נרכשה החבילה בפועל, אך המפעלים הפטרוכימיים סירבו לרשום את העברת הבעלות, בטענה כי השר גרעון פת מתנגד לעיסקה.

בדיון הזור בעיסקה שנעשה בינואר 1985, אישרה הוועדה מחדש את העיסקה, אולם לאחר ערעור של השר פת החלטה להקים ועדת־משנה לבדיקת תוקף העיסקה. ועדת משנה זו, לטענת יו"ר דירקטוריון בתי הזיקוק, מעולם לא התכנסה ולכן האישור המקורי שהתקבל הוא הקובע.

זמיר מסביר, כי עם הקמת חברת "כרמל אולפינים", המשותפת למפעלים הפטרוכימיים ולבתי הזיקוק, המליצה ועדת השרים לענייני כלכלה בפני הנהלת בתי הזיקוק למכור את חבילת המניות. הוא מדגיש כי דירקטוריון החברה ידון בהחלטת ועדת השרים, ואם יחליט למכור את החבילה, יבטיח כי החברה תמכור אותה למרבה במחיר, כפי שהיא חייבת לנהוג על־פי החוק והשכל הישר. לדברי זמיר, לא ברור מדוע סבור השר פת כי בתי הזיקוק, שהיא חברה ממשלתית, צריכה לגלגל 5 מיליוני דולר (הרווח האפשרי בגין מכירת חבילת המניות) לכיסיהם של משקיעים פרטיים.

שיווק / אבי גנאור

הולנד – שער שיווקי לאירופה של 1992

בשבוע הבא תבקר בישראל משלחת של תעשיינים ואנשי עסקים הולנדים המבקשים להדק את קשריהם העסקיים עם ישראל. גר מודעי, סגן יו"ר לשכת המסחר ישראל הולנד, סבור שהידוק קשרי המסחר בין ישראל להולנד עשוי לסייע ליצואנים הישראלים לשווק את מוצריהם באירופה המאוחדת של 1992, שכן הולנד נחשבת בין מרכזי הסחר החשובים באירופה ומשמשת בסיס למערכות שיווק מפותחות ברחבי היבשת.

ב־1987 הסתכם היצוא הישראלי להולנד ב־385 מיליון דולר, והיקפו במחצית הראשונה של 1988 הוא כבר עומד על 257 מיליון דולר.

קייס גרדלנד, הנספח המסחרי של הולנד בישראל, הביע תקווה כי חברות ישראליות רבות יציגו את תוצרתן בירידים המתקיימים בארצו, ואמר שהוא מקווה כי שיתוף פעולה זה יתרום להידוק נוסף בקשרי המסחר בין שתי המדינות.

מתמזגים

שתי חברות הפרסום, "ממטר" מקבוצת אריאלי לתקשורת ו"שיפריץ", התמזגו לפני כמה שבועות לחברה אחת, "ממטר־שיפריץ תקשורת שיווקית", ששמה לה למטרה להתמחות בפרסום בתחומי התעשייה עתירת הידע וקידום היצוא הישראלי.

תחרות נוספת לדובק

החברה הירושלמית "אופטימה־סיג" שבבעלותם של אמציה ספקטור ויוסי לורנצים, תתחיל לשווק בקרוב בשוק הישראלי סיגריות אמריקאיות חדשות בשם "ספקטרה", שיימכרו למעשנים הישראלים ב־2 שקלים לחפיסה.

למסע הפרסום ויחסי־הציבור של הסיגריות החדשות יהיה אחראי ראובן דימר, ממשרד הפרסום "דימר מלוס", שהיה מעורב במסעות הפרסום להחדרת "קוקה קולה" ו"ספרייט" לשוק הישראלי. על הפצת הסיגריה יהיה אחראי רפי שחר, המתכנן להפעיל שיטות שיווק אמריקאיות חדישות ולהציגה תחילה רק בארבע ערים: ירושלים, אשדוד, נתניה ובאר־שבע. לאחר הפקת הלקחים הראשוניים תורחב ההפצה לשאר אזורי הארץ, באמצעות מפיצים עצמאיים.

בעיה של תוכנות

על רקע ההמורה במוסר התשלומים במשק וקשיי הגבייה בקרב החברות והמפעלים, תובעת לשכת הפרסומים בישראל כי חובות המפרסמים למשרדי הפרסום יוכרו כתובות מועדפים בעת פירוק החברה או כינוס נכסיה.

באחרונה פנתה הנהלת הלשכה אל שר המשפטים, אברהם שריר, וביקשה את התערבותו במסגרת החקיקה הקיימת, כדי שיכיר על משרדי הפרסום כמי שנכללים במסגרת בעלי התביעות המועדפים בעת פירוק חברה. הלשכה מבקשת שינהגו במשרדים כפי שנוהגים בעובדי החברה.

תקציבים חדשים

● משרד הפרסום טמיר־כהן (יעד קונסון) עוסק בימים אלה בהפקת תשדיר שירות לטלוויזיה בעבור משרד הבינוי והשיכון, המציג את שכונת המגורים החדשה "פסגת זאב מערב" בירושלים.

● משרד הפרסום "אריקי" זכה במכרז שהתקיים באוקטובר על תיק הפרסום של פרויקט המגורים "sea & sun" (שמש וים), המוקם על־ידי חברת "מרכזי שליטה" בחוף הצפוני של תל־אביב. היקף הפרויקט מוערך ב־100 מיליון דולר למשך חמש שנים, ותקציב הפרסום שלו לשנה הקרובה – כחצי מיליון דולר.

● חברת "ציתם, מערכות תומחות" זכתה בתקציב הפרסום של חברת "טבע־נאות", יצרנית סנדלי הבריאות הבעלים מקבוץ גבעת־מרדכי. תקציב הפרסום החדש נועד לתת תשובות פרסומיות וקריאטיביות לצרכים השיווקיים של התרחבות השוק בישראל וכניסתה של החברה לתחום ייצור הנעליים.

● "טבע־נאות" הרחיבה באחרונה את שוקי היצוא שלה והחלה בשיווק סנדליה לשווקים האקזוטיים של קראסו והאיים האנטיליים. כן הגדילה את יצואה לאזור החוף המערבי של ארה"ב. באחרונה קיבלה החברה הזמנות ניסיוניות מאיטליה, מגרמניה, מהולנד ומהבנלוקס.

● פרסום "אורנוק" מקבוצת "קשר־בראל" זכה בשבוע שעבר בתקציב הפרסום של מוצר חדשני – עדשות מגע חד־פעמיות מתוצרת "ג'ונסון אנד ג'ונסון", ובתקציב הפרסום של חנויות הבגדים נוסבאום.

איגוד חדש לקופירייטרים

הקופירייטרים (רעיונאים, כותבי הטקסטים הפרסומיים במשרדי הפרסום) הקימו איגוד מקצועי משלהם המבקשים להקים בית־ספר לקופירייטינג, שיכשיר כוחות מיומנים באמצעות טובי הכוחות המקצועיים בארץ.

ליו"ר הראשון של האיגוד נבחר מוטי מורל, שהיה המנהל הקריאטיבי של משרד הפרסום "קשר־בראל" ובבחירות האחרונות לכנסת הקים קשר להבנת תשדירי התעמולה של הליכוד.

המו"מ על תוכנית ההתייעלות ב"נעמן" מתנהל בעצלתיים

מאת מיכל רוזה

המו"מ על ביצוע תוכנית ההתייעלות למפעל נעמן של כור בעכו מתנהל בעצלתיים. למפעל הוכנה כבר לפני חודשיים תוכנית שכללה פיטורי 30 עובדים וצמצום בעלויות השכר, אך מבדיקת "הארץ" עולה כי עד כה היא לא בוצעה.

תוכנית ההתייעלות לנעמן הוכנה על־ידי חברת הייעוץ "חשת", בעקבות ההפסדים שצבר המפעל בשנים האחרונות. ההפסד בשנת 1988 יסתכם בכ־1 מיליון דולר.

מתברר כי בתחילת החודש שעבר הובאה כוונת הפיטורים לידיעת ועד העובדים ומועצת פועלי עכו, אולם עד היום לא הושגה הסכמה על ביצוע התוכנית. דובר מועצת פועלי עכו מסר ל"הארץ" כי מועצת הפועלים מתנגדת לפיטורים, והודיע על כך להנהלת קבוצת מוצרי הצריכה של כור.

עתידן של חנויות הרווחה של כור גם הוא טרם הוכרע, אף שכבר לפני חמישה חודשים הוחלט על העברתן לניהול קואופ.

שבע חנויות הרווחה של כור מעסיקות כ־170 עובדים. במחצית הראשונה של 1988 צברו החנויות הפסד תפעולי של 200 אלף שקל, אולם לדברי הנהלת קבוצת מוצרי הצריכה של הקונצרן, ההפסד הממשי גבוה הרבה יותר.

מנכ"ל הקבוצה מסר ל"הארץ" לפני שלושה חודשים כי אין לו עניין להחזיק עסק בלתי רווחי, וכי יעביר את הניהול לידי גורם אחר, קואופ או ניהול עצמי של העובדים, לכל המאוחר בחודש אוקטובר.

דוברת כור מסרה בתגובה, כי תוכנית ההתייעלות של "נעמן" נמצאת בתהליך יישום, אם כי נושא הפיטורים עדיין לא סוכם. בנושא חנויות הרווחה מסרה הדוברת, כי חברת הייעוץ "גיזה" בדקה את תפקוד החנויות ובעקבות הבדיקה נסגרה אחת החנויות בחיפה. הדוברת הוסיפה כי במקביל מתנהל מו"מ להעברת החנויות לניהול עצמי של העובדים, או לניהולה של חברה חיצונית, וכי הכרעה על כך תיפול כבר בימים הקרובים.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

גידול בהיקף הצעות הרכש

במספר הצעות הרכש למניות של חברות ציבוריות נרשם בשבועות הקרובים גידול ניכר. חלק מבעלי ההון מנצלים את רמת השערים הנמוכה בניירות הערך של חברותיהם ויוצאים על רקע זה בהצעות רכש. המדובר בהצעות רכש מרצון, ולא כאלה הכפויות על־ידי הבורסה (כתוצאה מהעברת השליטה בחברה).

להלן מספר דוגמאות של הצעות רכש שהיו בתקופה האחרונה, שחלקן מתפרסם כאן בראשונה:

● פרוגרה: בעלי השליטה מבקשים לרכוש 10% ממניות החברה במחיר של 750 נק'.

● דרוקר: יוסף שניידר, אחד מבעלי השליטה, מבקש לרכוש מהציבור חלק מהמניות שברשותו.

● מי השקעות: ג'ק ליברמן, בעל השליטה במי חברת הנפט, שקל לצאת בהצעת רכש למניות החברה. נודע כי לצורך קידום הנושא, מתקיימים בשבועות האחרונים מגעים מאחורי הקלעים עם יועצו המשפטי בארץ, עו"ד שמעון גוטפריד.

כלל רכשה 50% מסחר

קונצרן כלל השלים רכישת 50% ממניות חברת הברוקרים סחר ניירות ערך תמורת 1 מיליון שקל. רכישת החברה אושרה על־ידי ועדת החברות בבורסה, והיא תובא היום לאישור הדירקטוריון. סחר ניירות ערך מנוהלת כיום על־ידי דני לובין, לשעבר מנהל סניף "בטוחה" המרכזי.

רכישת חברת הברוקרים (שתיעשה באמצעות כללית ניירות ערך) עוררה תרעומת מצד חלק מהחברים, וזאת על רקע גידול הריכוזיות של קונצרן כלל בשוק ההון, והחשש מניגודי אינטרסים.

ועדת החברות בבורסה אישרה את העיסקה, לא לפני שנעשתה בדיקה של כל עסקי ניירות הערך בכלל. נמצא, כי הרכב הדירקטוריון של כל אחת מהחברות הוא שונה. עוד נמסר כי הבורסה קיבלה סמכויות ביקורת מיוחדות בכל הקשור לפעילות ניירות ערך בכלל, למקרה הצורך. עיסקת הרכישה אושרה לאחר שהובטח כי יצחק שרם, המשנה למנכ"ל כלל, לא יכהן בדירקטוריון סחר ניירות ערך.

השקעות פועלים מוכרים בלבד

חברת ההשקעות של בנק הפועלים ביצעה השבוע עיסקת מכירה של החזקותיה בישראמקו ויורוקו לבנק הפועלים, תמורת 4.75 מיליון שקל. עיסקה זו היתה זוכה לתואר עיסקת השבוע, אלמלא היה מדובר בהעברת מניות מכיס לכיס. "העיסקה מתבצעת מתוך מגמה לשפר את ההון העצמי של חברתנו לצורך פעילותה", נימקה הנהלת פועלים השקעות את העיסקה.

לא ברור איזה הון עצמי יש לשפר, לאחר שהחברה נהנתה מתוספת של כ־3 מיליוני שקלים עם מכירת החזקותיה באביק. מה שברור הוא שפועלים השקעות ויתרה על שתי חברות פיננסיות מעולות, המכניסות כסף רב, ברמת סיכון נמוכה יחסית. עתה נותר לראות אילו השקעות "מעניינות" תבצע החברה במזומנים שקיבלה.

הנפקה מתוחכמת בהכשרת היישוב

הכשרת היישוב עומדת לגייס מהציבור 30 מיליון שקל, בהנפקה ישירה של איגרות חוב (10 מיליון שקל) ובכתבי אופציה הניתנים להמרה באיגרות החוב (20 מיליון שקל). בחבילת ניירות הערך תוצע 1 אג"ח נושאת ריבית של 5.5%, במחיר של 1 שקל, ושני כתבי האופציה חינם, עם תוספת המימוש של 1 שקל. כתבי האופציה יימשו עד סוף יוני 89'.

מכיוון שתוספת המימוש של האופציה אינה צמודה, והאיגרת עולה בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן – האופציה מעניקה הגנה וחינם בפני אינפלציה. מאז עברה השליטה בהכשרת היישוב לידי יעקב נמרודי כבר הספיקה החברה לבצע הנפקה אחת, שהניבה רווחים נאים לבעלי השליטה. יש להניח כי ההנפקה הנוכחית אינה האחרונה בסדרה.

מרכז הקבלנים: לא למוד הלקח

מניית מרכז הקבלנים עלתה מתחילת החודש ממחיר של 650 נק' למחיר של 1,460 נק', עלייה רצופה של 124%. עלייה זו היתה נעלמת מן העין אלמלא היה מדובר בשוק מניות שכזה. אין זו הפעם הראשונה שמניית החברה נופלת קורבן לפעילות ספקולטיבית. בסיבוב הוורצה הקודם נסק מחירה ל־3,200 נק', ושב וצנח ברעש גדול.

הקטסטרופה במקור היתה כה גדולה, עד שאחד המשקיעים איים להתאבד בשריפה. מאז באו התורה ונראה שבמרכז הקבלנים שוב רוצים להטס את העסק.

העורך: נחמיה שטרסלר

היהלומים שנשלחו לבנק המזרחי הגיעו לחיריה

המבקר הראשי של בנק המזרחי יצא עם פקיד הבנק וקצין הביטחון לחיריה, אך הם לא הצליחו למצוא את האבידה

מאת אריה לביא

כמה מהפקידים הבכירים של בנק המזרחי ובכלל זה המבקר הראשי של הבנק, קצין הביטחון ופקיד נוסף, חיטטו במשך שעות במזבלת חיריה כדי למצוא חבילה של... יהלומים: אך אלה לא נמצאו, מתברר מדיון המתנהל בבית המשפט בנצרת שבו תובעים התמי לוירס את בנק המזרחי.

הסיפור המוזר החל כאשר היהלומן הישראלי פינחס כהן ביקר בפברואר 85' במשרדי חברה בלגית באנטוורפן העוסקת בסחר יהלומים ובחר חבילת יהלומים בשווי של 150 אלף דולר. הוא ביקש שאלה יישלחו לישראל באמצעות בנק המזרחי.

על־פי הנוהג במקרים אלה, היהלומים מועברים מהבנק בבלגיה תשלוחים לבנק בישראל. היהלומים נמסרים לקונה לאחר שחשבונו חויב בשטר־המשלוח. כך היה גם במקרה זה: היהלומים נמסרו על־ידי החברה הבלגית גלאסול לבנק באנטוורפן, לשם משלוח לישראל. כעבור מספר ימים הודיעה חברת בריגקס לבנק המזרחי שהיהלומים הגיעו לסניפה בבורסת היהלומים. עובד של הבנק לקח את היהלומים, שבאריזו בשני חבילות, וחתם על קבלתם, ומכאן אבדו עקבותיהם. הבנק נאלץ להודיע שהיהלומים אינם בידיו.

גלאסול פוצתה על־ידי מבטחיה, התמי לוירס, וכעת תובעים התמים את הבנק. במהלך המשפט נשאל הפקיד שקיבל את היהלומים, להיכן הם נעלמו. מתשובתו התברר, כי הוא מסרם לאוצר הבנק (הפקיד האחראי להכספת). האוצר, שכעס מסיבה כלשהי, השליך את היהלומים לסל האשפה שלרגליו וייתכן ששכח להוציאם.

לאחר שעמד על האובדן יצאו אנשי הבנק לחיריה, לחפש את היהלומים, אך ללא תוצאות. המשפט נמשך.

כור מינתה מנכ"ל חדש ליובל־גד

מאת מיכל רוזה

הנהלת קבוצת המתכת של כור מינתה מנכ"ל חדש לחברת יובל־גד – אלי אבשלום, לשעבר קבלן בניין מבאר־שבע.

לפני שבועיים הוכרז סופית כי יובל־גד לא תעבור לניהולה של שיכון עובדים, ובעקבות זאת פוטרו כל עובדי החברה.

בהנהלת כור הסבירו את המינוי על רקע ההבטחה שניתנה לרוכשי הדירות להשלים את הבנייה. הפעולות באתרי הבנייה נעשות כיום על־ידי קבלני משנה, והמנכ"ל החדש אמור לרכז ולפקח על ביצוע העבודה עד למסירת הדירות לבעליהן.

ד"ר משה פרג, מנכ"ל מנורה:

הטענה כי האוצר הפסיד 50 מיליון ד' מהסדרי ביטוח מנהלים – דמיונית

מאת אריה לביא

הסיפורים שלפיהם משרד האוצר הפסיד 50 מיליון דולר מפוליסות ביטוח המנהלים שהיו צמודות למדד ולא לשכר, הם דמיוניים לחלוטין – אומר ד"ר משה פרג, מנכ"ל משותף בחברת הביטוח מנורה וחבר במועצת הביטוח.

ד"ר פרג התייחס לדבריו של נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, בכנס בוגרי סי.אל.יו. בביטוח, שנערך באחרונה ואשר בו ציטט הנציב מיליון זה תוך התבססות על דו"ח מבקר המדינה.

ד"ר פרג אומר, שהמספר של 50 מיליון דולר, לפי שיעור מס של 50% (שבו מדובר בעיקר בבעלי הכנסה גבוהה ובשולימסט מרכיים), הוא הכנסה של כ־100 מיליון דולר. בהנחה שמגלישה מעבר ל־18 1/3 המבוטחים לביבוי היותה של 5% נוספים (כלומר הפרשה של 23 1/3%), הרי מדובר לכאורה בפוליסות מבולים בסך 2 מיליארדי דולר.

לפי נתוני ההתאחדות לביטוח חיים לשנת 1986, כל הפרמיה בביטוח חיים (לרבות ביטוחי פרט וביטוח מנהלים) היתה 787 מיליון שקל.

יאיר רבינוביץ אמר בתגובה, כי הוא מתבסס על נתוני דו"ח מבקר המדינה, שלמיטב ידיעתו הם מדויקים ומבוססים על חישובים שערך משרד האוצר.

נכסי קופות הגמל של דיסקונט: 4.4 מיליארד ש'

סך כל נכסי קופות הגמל של בנק דיסקונט, תמר, גפן, שקמה וקופה כללית לעצמאיים, הסתכם נכון לסוף אוקטובר ב־4.4 מיליארדי שקל לעומת 3.55 מיליארדי שקל, גידול ריאלי של 9.7%. חלקן של קופות הגמל של הבנק מסתכם בכ־21% מסך כל הצבירה בקופות הגמל הבנקאיות, שמספר חבריהן עומד על 810 אלף.

מדינת ישראל מציעה:

שגיא **גליל**

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 24 בנובמבר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(הזיכוי הכספי ייעשה רק ב־25.11.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן בולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום הנפקה (מליוני שקלים חדשים)	סכום מוצע לציבור (מליוני שקלים חדשים)	לבנק ישראל (מליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4231 ד'	50	50	–	94%	בתום 6 שנים
"גליל" 5406 ר'	62	60	2	85%	בתום 15 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש נובמבר 1988, והפריגה ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש נובמבר בכל שנה החל מחודש נובמבר 1989.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" רגליל".
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש נובמבר 1988.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 24.11.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.
מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ודרכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

לשכת הפרסום הממשלתית

• שגיא • גליל • – ניירות הערך של המדינה

TABS — Telephone Accounting & Billing System

ישחרר את הלחץ מהקוים !!!

מערכת רישום שיחות ובקרה ממוחשבת למרכזיות הטלפון שלך
פתרון אופטימלי למוסדות, מפעלים, חברות ובתי מלון

מוצר ישראלי עם מוניטין בינלאומי: יותר מ־1000 התקנות בישראל, שויץ, אנגליה, ארה"ב, אוסטריה, ספרד, איטליה, גרמניה, ניו־זילנד ועוד...

חב' סך ושות'
מערכות תקשורת בע"מ
טל' 03-5568008
פקס' 03-5567904
פיתוח, ייצור, שיווק ושרות.

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

23.11.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5722	1.5918	1.55	1.62	1.5722	1.8918	–	–	–	–	1.5815	−0.0035
1 לישי"ש	2.84	2.96	2.8834	2.9194	2.83	2.97	2.5818	2.9178	–	–	–	–	2.8971	0.0038
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.9141	0.9255	0.90	0.94	0.9141	0.9255	–	–	–	–	0.9186	0.0015
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2674	0.2708	0.26	0.28	0.2674	0.2707	–	–	–	–	0.2687	0.0005
1 גולדן הולנדי	0.80	0.83	0.8096	0.8197	0.79	0.83	0.8104	0.8205	–	–	–	–	0.8146	0.0016
1 פרנק שווייצרי	1.07	1.12	1.0880	1.1016	1.07	1.12	1.0880	1.1016	–	–	–	–	1.0930	0.0037
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2616	0.2649	0.25	0.27	0.2614	0.2647	–	–	–	–	0.2630	0.0004
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2418	0.2448	0.24	0.25	0.2417	0.2448	–	–	–	–	0.2431	0.0006
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2365	0.2395	0.23	0.24	0.2366	0.2396	–	–	–	–	0.2380	0.0005
1 מרק פיני	0.38	0.40	0.3845	0.3893	0.38	0.40	0.3845	0.3893	–	–	–	–	0.3867	0.0003
1 דולר קנדי	1.29	1.35	1.3083	1.3246	1.29	1.35	1.3082	1.3246	–	–	–	–	1.3160	−0.0076
1 דולר אוסטרלי	1.30	1.43	1.3584	1.3753	1.31	1.41	1.3583	1.3752	–	–	–	–	1.3663	0.0026
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6676	0.6759	0.40	0.55	0.6672	0.6756	–	–	–	–	0.6712	0.0022
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4362	0.4417	–	–	0.4361	0.4416	–	–	–	–	0.4384	0.0007
10 שילינג אוסטריים	1.28	1.34	1.2981	1.3142	1.28	1.34	1.2979	1.3141	–	–	–	–	1.3059	0.0024
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.27	1.2302	1.2455	1.21	1.28	1.2301	1.2455	–	–	–	–	1.2362	0.0025
100 ינים יפאניים	1.28	1.33	1.2951	1.3112	1.27	1.33	1.2951	1.3112	–	–	–	–	1.3011	−0.0018

יש לך מטען מיוחד? לצוות אל על מטענים
ציוד מקצועי המותאם לכל סוגי המטען.

EL AL אל על

קורס יין מדן ועד סונסטה אילת

בואו ללגום מקורס יין משובח בהדרכת אפי ויינטר ויינַנים מומחים. הקורס מתחיל ב"דן" תל־אביב ב־14 בדצמבר 1988 ומסתיים בסוף שבוע ארוך בין 12־15 בינואר 1989 ב"אביה סונסטה" אילת.

המחיר כולל קורס יין מלא, סוף שבוע על בסיס לינה ליחיד בחדר זוגי וארוחת בוקר, כמפורט:
למתחילים $377.-
למתקדמים (רק סוף שבוע וסמינר מלא באילת) $296.-
תוספת לבת/בן זוג לסוף השבוע באילת $177.-

מספר המקומות מוגבל, הרשמה טלפונית חייג למחלקת הזמנות טל. 03-244176.

מועדון היין דיינרס. המעמד מחייב.

גומפו־אש שיווק

مكتبة الأهل

מכתבים למערכת הארץ

תחיית הסביבה

לא נוכל להתכחש לטענתו העיקרית של יוסף תמיר, הכלולה במכתבו למערכת מיום 16.11, שלא נעשה מספיק על־ידי כל הגורמים כדי לשמור על ארצנו מפגיעות באוצרותיה הטבעיים. אולם, תמיד נכשל בהערכת הציבור בהתייחסותו ל"תחייה".

הוא מודה שכל המפלגות מזלזלות בנושא הסביבתי; אלא שרק "התחייה" זוכה לאזכור, משום מה. קודם־כל, איננו מבינים מה הרע שראה מר תמיר בהפצת מכתבו אל ח"כ גאולה כהן בין יתר חברי הסיעה (ואגב, מה היו תגובותיהן של המפלגות האחרות?). שנית, בפירוש יש במצענו התייחסות לעניין שמורות הטבע ואתרים לאומיים. שלישית, ח"כ גאולה כהן לא התעלמה מנושא איכות הסביבה בתקופת הכנסת ה־11 ובדיון על אירועי בית־ג'אן, לדוגמא, ציינה ח"כ כהן כי "גם אוצרות הטבע וגם הטבע עצמו אינם פחות ביטחון במובן הרחב של המלה, אינם פחות ארץ־ישראל, ומי שפוגע בטבעה של הארץ הזאת, שונא את הארץ הזאת" (דברי הכנסת, 8.7.87).

סיעת התחייה בכנסת הי"2 תשמח לשתף פעולה עם אגודת "חיים וסביבה" ולקדם חקיקה לטובת הנושא.

דינה מולדגר
מזכירת סיעת התחיה בכנסת

אין כלב

אנו מתייחסים לרשימתו של יוסי שריד ("הארץ" 18.11), ובה ביקרת על שימושים פרטיים ברכב ממשלתי ע"י משפחת השר שריד ששיאם בציטוט סיפור מהעיתון "חדשות", לפיו הועק רכב ממשלתי מירושלים לתל־אביב כדי להביא אוכל ממלון "דיפלומט" לכלבו של השר בדירתו ברח' רבינא 1 בתל־אביב.

הכוונות של השר שאין לו ומעולם לא היה לו כלב לא עזרו לו. אצל מר שריד הוטען ברשימתו ב"הארץ" כי "לאבוהם שריד כן היה כלב" ו־"יש הכחשות והתכות גם בידי לכך".

כדיירי הבית ברח' רבינא 1 בתל־אביב, בו מתגוררת משפחת שריד – ובינינו כאלה המתגוררים בבית מיום הראשון, מזה שש עשרה שנה – אנו רואים חובה לעצמנו להצהיר כי למיטב ידיעתנו אמנם אין־ועולם לא היה למשפחת שריד כלב. לא במדרגות ולא בתוך דירת השר ומשפחתו, מעולם לא ראינו איש מהם בלווית כלב ולא שמענו נביחה מדירתם.

דיירי הבית
(19 חתימות)

רבינא 1, תל־אביב

הבחירה היתה בפרס

רבים מצרים עם המערך על שלא זכה ביותר הצלחה בבחירות. אכן קיימת אפשרות שעם הנהגה אחרת ותנועת דגלים אחרים היתה מפלגת העבודה בגיעה לניהול הממשלה הבאה. אין ספק, מסע הבחירות של המפלגה התמקד סביב אדם אחד ורעיון אחד, אך דווקא משום כך יש לראות בהצבעתם של כשבע־מאות אלף בוחרים למערך את הבחירה שלהם בשמעון פרס ובתחיה הבלתי־נלאית לשלום.

החלפת ההנהגה או שינוי כיוון של המפלגה היום, למחרת הבחירות, הם לא רק כסגירת האורווה אחרי בריחת הסוסים, אלא בעיקר עיוות רצונם של כ־30% מכלל אזרחי המדינה שנתנו אמונם באדם ובדרך שהציעה להם מפלגת העבודה.

שי בן־דרור
חיפה

שיפור איכות הריאות

בימים אלה נוקשים על מרכית הלתות הבתים במדינה כחלק מן המאבק בסרטן למיניו. כחלק מן המבצע, יופצו חוברות המדברות בעד שני דפוסי־חיים, והרגלים שיש בהם משום טיפול מונע לקללה זו. ב"הארץ" מתאריך 16.11 פורסמה כתבה המעמידה את תל־אביב באחת מפסגות העשן והאפר בעולם. די בסיור רגלי קצרצר ברחוב סואן כדי שריאה שחורה תבצבץ ותלכלך את העור הריאתי מהמקלחת.

מהכתבה עולה כי מספר המכוניות הגדול הוא הגורם המכריע לכך שבתי־העיר מתקרבים בצעדי ענק אלי האקרופוליס המתפורר. מדובר לדעתי בסכנה בריאותית המנית שיש לתת עליה את הדעת בטיפול־שורש – ולא רק בצעדים רגעיים ומפוקפקים של קניסת בעלי מכוניות מזהמות במיוחד.

הכיוון יכול להיות, כבמרבית ערי אירופה, בהורדת מספר המכוניות על־ידי עידוד ממשלתי לרכישת אופניים בעלי מנוע זעיר, הטובים מאין כמותם לנסיעה בתוך העיר. העידוד יכול להתבטא הן בהפחתת מיסי המכס והן בביטול הצורך ברישוי, שהוצאתו דורשת תקציב שמן וזמן למכביר. בפעולה שכזו יש משום צעד אמיתי לקראת שיפור איכות האוויר וריאות הציבור.

אורי בן־דרור
תל אביב

שילך לבד

היה לנו שר ביטחון, איש מפלגת העבודה, שהלך לבדו לממשלת הליכוד. שר הביטחון של היום רוצה למשוך אחריו את כל המפלגה לליכוד. בממשלה שבה משקל המערך בטל בששים, לא נציל את המשק ולא נקדם את השלום. ממשלה כזאת תקבל מהמערך גושפנקה למדיניות הליכוד, שאך לפני שלושה שבועות הוקעה על־ידו.

העולם צריך לדעת שעדיין יש בישראל מפלגה הרוצה שלום באמת ובתומים ובמצאת באופוזיציה. במקום לתת לליכוד להיכשל – אנחנו מוציאים בשביל שמיר את הערמונים מן האש ומאפשרים לו להתגבר על המכשולים העצמיים שבדרכו לממשלה.

לפני שעושים כך יש לשאול מה דעת מצביעי המערך על ההתפרקות מכל נכסינו בהצטרפות לממשלת הליכוד. אני מציעה לכל הרושב כמוני לשלוח למרכז המפלגה גלויה ובה שלוש מלים: לא ללכת לקנוסה.

דרורה אירלמן
רמת השרון

יתום אני

בדברי תשובתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כאשר הטיל עליו נשיא המדינה להרכיב את הממשלה הבאה, היתה ציניות רבה. שמיר דיבר על אחדות העם, בעודו נכנע ללחצי החרדים ומתעתד לפלג את העם היהודי בארץ ובתפוצות על־ידי שינוי חוק השבות ("מיהו יהודי"). הוא גם פנה ליהודי התפוצות וביקש שיקבלו צעד כזה בהבנה.

דבריו הזכירו לי את הסיפור על הבחור שרצח את הוריו, ובמשפטו, כאשר הודה באשמה, ביקש את רחמי בית־המשפט משום שהוא יתום...

הרב זאב הררי
הקהילה ליהדות מתקדמת
קריית־אונו

קולנוע / רחל גורדין

מרלן ז'ובר ב"האשה שבינינו". הסרט מרשים בעיקר בצד התאוזי.

סיפור שנגמר במלחמה

"האישה שבינינו", קולנוע לימור, ת"א

סיוח. הידיעות על פרוץ המהפכה בבריה"מ גורמות למרדיזוקא, שבעי קבותיו עומדים העיתונאי והאה הבכור למשפט צבאי. אך בעזרת הרופאה והאה הצעיר, הם שורקים מן הצבא ובורחים להרים. "האישה שבינינו" (במקור – לא תאמינו – נקרא הסרט "פרפרי הסערה") עוסק בעיקר באהבה התלותית והתעתועית בין האחים, ובתוצאות הטרגיות שהיא מביאה עליהם. הוא נוגע גם, באופן שכוחי, בכתרוד האיסה הבקוד המעמדות הגרוכאים.

בהיותו מבוכב, בעיבוד המפורט של הזמן של דאן ד'זו, הסרט סוב יותר דווקא בבני התלונתו: פרשים והרים, הנוף הכפרי בזרום צרפת (הסרט צולם ביוגוסלביה). הוא פותח בכפר בדרום צרפת מתגוררת רופאה צעירה הנשואה לקצין פרשים צרפתי, חולה אסטמה. בעוד הבעל מתאמץ להסתיר את מחלתו ממפקדיו, מגלה האישה כי היא נמשכת אל כפרי הסוס ופרוע, שחייו סובבים סביב סוסים, היאנקיות, ואהבתו לאחיו הצעיר, ההולך בעקבותיו. מלחמת־העולם הראשונה נשאת בסערה את הבעל החולה, שאינו חוזר עוד לביתו, ואת הכפרי החוסן, שמסור היותו בסוסים היא בבגדר נכס בדרגה ראשונה. הרופאה מתגייסת, עם מכון־דרנסגן נייד, לסייע לנפגעי הקרבות בדרדנלים. האח הצעיר מצטרף אליה כנהגה, ושניהם יחד מחפשים את האח הבכור.

בינתיים מתיידד הבכור עם ער־תונאי־לשעבר, סרבי, שהציל את חייו בשדה הקרב. וכשהם פוגשים ברופאה ובאח הצעיר – נוצרת קרבה רעיונית בין הרופאה הפציפיסטית, הפלוניה במוצאה, ובין העיתונאי הסרבי בעל הנטיות הסוציאליסטיות־אנרכיסטיות מתגלה בצד המילולי, הנשען מדי פעם על מתנולה פגימי מתוך היזמן של הרופאה. האירוניה שהסוס הוא היצור החי המלים ביותר באוקין הקרנע, מוצאת כאן ציוק מלא. הצד הפים יזכרו את זינוקו של הסוס הלבן בסרט לתוך הסירה המפליגה ללב ים, הרבה לאחר שישכחו כי בסרט השתתפה מרלן ז'ובר, או את סיפור העלילה הסתמי.

אל אקרנינו מגיע הסרט לאחר חמש שנות גניזה במחסנים. אך אם הוא מיושן – לא זו הסיבה. גם לפני חמש שנים כבר היה זה משום אנכרוניסטי.

לנבי הבימאי ז'ראר ורגז, שגם כתב את התסריט יחד עם דניאל בר לבנה, מושב סרט זה תפנית ביחס לסרטיו הקודמים ("בלדה לכלבה", "ביירותו של זקוף" ו"המסע הנשגב"), שעסקו בסיפורים המיים בשולי החברה. לגבינו – אין בסרט כל חידוש, או עניין מיוחד. סרט שאפשר לראות, אבל לא מכרחים.

זמרי קאמרן

קונצרט מס' 2 בסדרת "קול המקהלות" ("אהבה ואירוטיקה") שתוכנן להערך בכפר־סבא ב־26.11, בירושלים ב־27.11, בבאר־שבע ב־1.12, בתל־אביב ב־6.12 וב־7.12 ובחיפה ב־10.12

נדחה

על המועד החדש תבוא הודעה.

הזמנה להציע הצעות

התנועים מטה כנאמני נכסים של חברת ת.ל.ב. השקעות ופיתוח בע"מ (בפירוק) להלן "החברה", על פי החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק המרצה 2073/87, מזמינים בזאת הצעות מהציבור לרכישת זכויות החברה של הבעלים בקרקע בקרית גודראו במזרח.

זכויות אלה מגדירות כ־6.33% מכלל זכויות הבניה בשטחי קרית גודראו, ההוזים כ־344 דונם ברוטו בקרקע.

פרוט הסקירקע, סיכומים ופרטים נוספים וכנים מבעל דעת שמאי אשר ניתן לעיין בה בתאום מראש בבתי עו"ד חיים קמחי, או לקבלה בתמורה לסך 400 ש"ח לכיסוי הוצאות, אשר לא יוחזרו.

המועד האחרון להגשת הצעות יהיה במשרד עו"ד חיים קמחי ברחוב אבן־בבאל 13, ירושלים 92425 (טלפון 02־666603) עד ליום ראשון, 4.12.88.

אין המתנועים מטה מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

המתנועים מטה שומרים לעצמם את הזכות לנהל מו"מ עם המציעים, כולם או חלקם, לפני סיום המועד האחרון להגשת הצעות, או לאחריו.

המכירה על פי תנאי המכרז כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בירושלים.

חיים קמחי עו"ד, מיכאל קירש – עו"ד
כנאמני נכסים של ת.ל.ב. השקעות ופיתוח בע"מ (בפירוק)

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הנדסה – חיפה – ...

הודעה המקומית לתכנון ולבניה "דרום השרון" ...

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 ...

הארץ ממליץ

התנינה של באבט (ת"א, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מרגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמרק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מתחיים בגרוש מחדש. סרט אטי בעל יופי מיוחד, בבימויו של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגרל הרבורים"). על זיקנה, מרד, בדידות ואהווה.

קיין אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאיוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

פרנטיק (ת"א) – סרט מתח בבימוי של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א, ירושלים) כרכה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה.

מאקי האיש התולה (ת"א) – סיפורו של מעצב בובניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השנייה, מכופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קפולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ורוגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

אנה (ת"א) – סרט על גולים צ'כיים בניו יורק, עוסק בתרבות האמריקאית כפי שהיא נראית בעיניים – מזרח אירופאיות. משחק טוב של סאלי קירקלנד.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – משל־קומדיה על אישה גרמניה שופעת המגיעה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכיכובה של מריאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

מחר ב"המשמר"
ובמוסף השבועי חותם

מיהו יהודי
יהודי אמריקה תוססים ● דליה שחורי

משבר הקיבוצים. איך יוצאים ממנו ● אודי נחשון, טלי ברזילי־זוננפלד

פרופסור שאול פרידלנדר, ראיון ● צבי גורן

כריסטינה אונאסיס, הכסף והבריאות ● ז'אן כהן, יהודה צור

פיטורי הרופא מסורוקה ● איילת מזור

הכנסת הנפתחת ממעוף היציע ● אלישבע איילון

האתד. גדי – דיוקן ● עמירם כהן

סגנית הנשיא, רות ארנון. דיוקן ● חיה יוסף

דרך צילחה, הכל אודות המיגרנה ● רונית מורגנשטרן

מוות ידוע מראש
סרט על־פי מארקס ● יעל ישראל

הולך וכלה
צילומי אירווינג פן ● יוסי קאנץ

על ספר שירי שלמה טנאי ● א.ב. יפה

עמוס עוז זוכה ב"פמינה" ● צבי גורן

יעל לוטן ● עודד ליפשיץ ● זאב צחור ● יוסף מונדי ● גיורא מנור ● דני ורט

דחפון
שרות הודעות מלכודי של דוקס
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

הבימה
התיאטרון הלאומי

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

עיריית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 3.12.88 ב־11.00

מוספשבת

עם

מיכאל הנדלזלץ

- שמחה דיניץ – יו"ר הנהלת הסוכנות
- ד"ר אהוד שפרינצק – הימין הרדיקאלי בישראל
- הסופר יצחק בן־נר שחזה את המהפך החרדי בספרו "מלאכים באים" שיצא ב־1987
- יוסי בנאי. ליד הפסנתר: רמי לוין
- ערב קריאה ב"הבימרתף": יעקב השקרן, עפ"י יורק בקר עם הילדה קאיפו כהן. נסים עזיקרי והבמאי שולי כהן
- רולנדה וג'וליאן שגרן עם קטע מתכניתם החדשה עולם מטורף"

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה – 12 ש"ח
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות
כתר בית היוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

א.ק. שירות ומנות.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המוקד הרפואי במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
נס ציונה 5793333
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־768335

מוקד רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' – 20.00–8.00; בימי ו' – 15.00–8.00; טלפונים: 03־433300

שר"ן – שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום – 669531, 660585; מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבוקר כ"ד

תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898; מוקד לילה – 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבוקר כ"ד

שקמה – שירות רפואי לקופ"ח ת"א. שירות ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222

שיל"ה – שירות רפואי לקופ"ח ... ביום חול בשעות 24־19, בימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל. 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' ובערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00. ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ – 16–22

קשר לבית –
שירות מיניים לרפואה, טיפול וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1580

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־918999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223838
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחק
מטפס "מטפלים"
א ו־ה 13.00־11.00
ב ו־ד 18.00־16.00
טל' 220031
רח' נאמן 13 תל־אביב
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב – לילד 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־22.00, 222752.17.00
ירושלים – 243358
חיפה והצפון – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
קו אל"י – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות אזרח – חברה קיבוצית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שורל – שירותי בירות מיוחד מצרך להולי לב (פרטי) 380848
ויצו – 24 שעות קו ארוח לנשים מוכות טל' 05־5461133, 08־350506
הווער למלחמה בשיכרים – המוברה וסיוע להולים. מרכז מידע בוקלם 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00־19.30. ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרקחות בטלפון – דוחון ת"א 611001, 246363, 239952
דוחון ירושלים 226335
דוחון חיפה 645334
האגודה למניעת האיידס בישראל טל' רוטשילד 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ (כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים (ילדים)

בתי־מרקחות

תל־אביב – שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232383
ירושלים – מרפאות רחמה הכ"ג 28 523191
חיפה – מירון הרצל 29 663596
חולון – אהרון הגפין 52 889153
בת ים – קופ"ח עין יעב 2 (חולון) 884854
רמת גן – מכבי המסינגסקי 71 7516272
בני ברק – ירושלים ירושלים 62 788515
פתח תקוה – רסל רוטשילד 89 911406
הקריות – ג'נ קריית חנקין 18 קריית אתא 441626
חדרה – קופ"ח לאומית רוטשילד 60 522204
רחובות – הנשיא הנשיא הראשון 461342

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אנשי מניעה. ימים ב', ג', ד' – 19.00־16.00. רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד
02־304504 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 יהדות
08.40 כלי מדות
09.00 אנגלית ו'
09.15 פרפר נחמד
10.30 תולדות הישוב
11.00 אנגלית ה'
11.20 ערבית מדוברת
11.35 אנגלית ח'
12.00 מדעי הטבע על־יסודי
12.25 אנגלית ט'
13.00 תולדות ישראל
13.30 מוסיקה קלות וצלילים
14.00 עד כאן
14.05 מושגי יסוד ביהדות
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
16.00 הורות. שידור חי
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 סמוך עלי
17.50 הרפתקאות משפחת פרטלי
18.20 סרט הנפשה
18.25 הגיע זמן לשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 מבט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.50 הגיע זמן לשון
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 בלון לכסופי המרים
22.20 4 ימים בנובמבר...
23.10 החיים בלי ג'ורג'
23.40 פסוק של יום

ירדן 2

18.30 מה בשידור הערב
18.35 עולם החי
19.03 דייס עם קליפ
19.18 שוברי קופות
19.40 בקרוב בערוץ 2
20.00 הבוססים רגש חוק
20.50 מה בשידור מחר
20.55 שירים ברצף
21.40 למות מצחוק

ירדן ערוץ 6

17.30 אות המספר. חידון
18.00 הרפתקאות האתגרים
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 משפחת קוסבי
21.10 היפה והחיה
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האזור הלוליני. (סדרה)
15.30 הבית המערבי. (מצויר)
16.00 שוכבי הסלעים
16.30 רבקה
16.50 גירוהרט
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 סקרקרו וגברת קינג
21.00 הדרך לבן עדן
22.00 קציר הרשע
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בטאנה ביגתה
09.00 שעה בארץ
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 מן הארכיבון
15.00 מפגשים
16.00 אנתנאקה
17.30 יום הולדת
18.00 אנתולוגיה
19.00 רסיטאל
20.05 פריזמה מינים עברו
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים
22.00 מוסיקה לתנועה
23.00 דור הזהב

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.05 צבעי הקשת
18.06 מגמות ערב
19.00 שירורים לעולם
22.05 יש לי הלום

רשת ב'

18.06 היום
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שורשים
21.00 מהדורת החדשות
21.30 שורשים. המשך
22.05 באו חמד
23.05 משהוש לילה

רשת ג'

18.06 קליג'. שבתון מת
20.05 צליל מבוון
21.05 מועק רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

17.00 שיר טוב ישראל
18.05 וחשים באוזיר
18.45 המטר עשרה קטנת
00.05 ציפורי לילה

צה"ל 1

19.05 יער משהר
20.05 שירי משוררים
21.00 מהדורת החדשה
21.30 אקוססטיקה משודרת
22.05 על הרבע ועל הכינוסן
23.05 עשרים הערבע
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 2

19.05 ישמים מוסיקה
20.05 צעד החנה
הבטת קרנויל
23.05 המסקל עשר
23.05 קול הגאו הנות

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האור עניינו. שירים בסגנון הסודר ☐ 06.30 סיכום המשמה היומית ☐ 06.35 דף טנרא יומי ☐ 06.50 מוקד היום במרך ☐ 07.30 יומן בוקר. שירים יפנים ☐ 08.05 זווה ☐ 09.05 סלוריה. שירות מידע ☐ 10.05 מכינו בוקר ☐ 11.05 יומניות. שירים עבריים ☐ 12.05 מקודר וטוניסים ☐ 14.06 בראש צעיר. באמצעין לילדים. 15.30 השעני ברשימה הפתוחה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה ☐ 08.05 מס לשלום מין ביום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הקשת ☐ 12.05 אלריאלו בביתו ☐ 13.05 בננו הזמן. הדשות ומסומים ☐ 14.06 בהצמתו. הור והגמר ☐ 15.05 שירים ושעורים ☐ 16.05 הנגנה הארץ ☐ 17.05 העני קטם ☐ 17.55 קיראוני

גלי צה"ל

06.00 אנדפרטיקה ☐ 06.05 מקסים צה"ל. חדשות ☐ 07.07 שבע אחד שבע ☐ 08.00 ביקוריבר ישראל. אפקר אלוהים ומשודים קלות ☐ 09.05 צלילומרה ☐ 10.05 עשר. שירים ☐ 11.05 גבוז לעכשיו ☐ 13.05 "הרה מר" ☐ 14.05 "שיר מעבר" ☐ 15.05 "שירים לתור" ☐ 16.05 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים ☐ 16.54 באמצע סילולי פינתן של אבשלום קוך

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי – פסים וכוכבים 7.30 מלכוד בייקס 1 11.30
אסתר – חתף הגבוש 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – בולשת בעל הבינים העקרית 11.15
בן יהודה – חיים ורסים לאחר הגרורסים 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – התגינה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת – בוקר טוב ויטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – בית 9.55 7.10
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00 9.30־7.30־5־3
דיזנגוף 2 – המודרנים 11־2־5־7.30־9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 5.00־7.30 9.50־5.00־13.00
הקולנוע (בגב.א.) – מסע לקיתרה 9.30־7.00־4.15
חן־פיבאין – פלוביריסטם 7.30 9.30 3
סקס 12.00
הוד – שליח לכול 9.30־7.15־5.00
רב חן:
חן 1 – בת לוחות 4.45 7.20, 9.45
חן 2 – הטלה מלמעלה 2 5.00 7.30 9.50
חן 3 – כוסות לארוחר 5.00 7.30 9.50
חן 4 – לסניור באהבה 9.50־7.30־5־2־11
חן 5 – פרנטיק 9.50־7.30־5־2־11
ליכור – האשה שבינינו 9.30־7.15־5.00
לב 1 – יום שני הטוקר 2־5־8.00־10
לב 2 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 10־8־5־2
לב 3 – בגלל המלחמה ההיא 10.00 8.00־5.00־2.00
לב 4 – הנסיכה הקסומה 2־5־8־10
מרחבין ת"א – קיין אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – משודרים הרכנות 4.30 7.00 9.30
סינמטק ישראלי – האזרח קיין 7.00 אנהר מולבר 9.30
סמילת 1 – קם השפוך 5.00, 7.20, 9.45
סמילת 2 – תורה בלוס אבנילס 4.30 7.00 9.30
סמילת 3 – ניקו זוליגו 5.00 7.15 9.30
פאר – לאהבה בלבד 5.00 7.30 9.30
פריז – אנה 12־2־4־7.15־9.30, זוהג מד סים 11.30 בלילה
צפון – מאקי האיש החולם 9.30־7־4.30
שחף – מרדף חצות 9.30־7.00־4.30
תכלת ת"א – חופשה בכפר 7.30 9.40
תמלת – הקסמורית 9.45־7.30־5.00
תל אביב – 02 9.30־7.15־5.00

ירושלים

אדיסון – בת לוחות 4.30 6.45־9
אורנ־גיל – בוקר טוב ויטנאם 9.15־7.00־4.30
אסתטיקה 1 – התגינה של באבט 9.30־7.15־5.00
אסתטיקה 2 – ליליר איב 5.00 7.15 9.30
ארגון – כוסות לארוחר 9־7־4.30
בית אגרון – העם הוא המשפט – 4.30
שיגר 6.00, בושת אותנבל הרום 8.00, מעקב אנוש 10.00
כפיר – מרדף חצות 4.30 6.45־9
סינמטק – לסניור באהבה 7.00 9.00
סינמטק 1 – כמי מסעים 4.00, זמנה של יפי כנדינ 7.00, יום הולדת תבואה להסרטי מוקם 9.30
סינמטק 2 – פורחות כגסם 9.30
עדן – סרזו מתגבות 4.30־7־9
סמיר – ללא מצעדים 9.15־7.00
רון – ביג 4.30־7־9
תיאטרון ירושלים – בגלל המלחמה ההיא 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אוגים – בת לוחות 5.00 7.15 9.45
אורדע – מרדף חצות 7.00 9.30
הדר – אהבוכ כל כך 4.30 7.00 9.30
לילי – התגינה של באבט 7.15 9.30
שבים – פרנטיק 7.15 9.30
רב גן 1 – בוקר טוב ויטנאם 5.00 7.20 9.50
רב גן 2 – עניים מחרות 4.45 7.20 9.55
רב גן 3 – מטריצה עצמית 5.00 7.30 9.50
רב גן 4 – כוסות לארוחר 5.00 7.30 9.50

רמת־השרון

כוכב – גאון דה סלמס 7.15, כמכן 9.35

חולון

מגדל – בת לוחות 7.15 9.40
רינה – פרחים בעליית הגג 7.15 9.30
סבוי – מרדף חצות 4.30־7 9.30
אוניון – כתלימים קרנים 7.30 9.30

טבריה

יד שמריות – בוקר טוב ויטנאם 6.45 9.15

כפר־סבא

רון – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15
עמל – פרחים בעליית הגג 7.00 9.15

נהריה

רון – התגינה של באבט 6־9
היכל התרבות – פרנטיק 7.00 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 – מרדף חצות 4.30 7.00 9.30
היכל 2 – חיים ורסים לאחר הגרורסים 5.00 7.15 9.30
היכל 3 – פרנטיק 5.00 7.15 9.30

עפולה

היכל התרבות – מטריצה עצמית 9.15
מוסיאון – סרזו מתגבות 9.00

ק. אונו

כוכב – מסטת רובינזון המצחיקה 4.30, ראו זה פלוס 7.00, 9.30
כוכב קרית – פרחים בעליית הגג 7.00 9.15

באר־שבע

רון – שליח לכול 7.15 9.30

נס ציונה

כוכב – מלך הבלום 6.00

צפת

בית אלף – הנסיכה הקסומה 7.00 9.15

עכו

אוריווזיות – פרחים בעליית הגג 7־9

חיפה והסביבה

אורה – ניקו וליגו 4.30־7־9.15
אורלי – קפה בגדד 7.00 9.15
רב אור 1 – מרדף חצות 4.15־6.45־9.15
רב אור 2 – בוקר טוב ויטנאם 4.15 6.45 9.15
רב אור 3 – קם השפוך 4.20 6.45 9.15
רב גת 1 – כוסות לארוחר 4.30 7.00 9.15
רב גת 2 – ביג 4.30־7־9.15
חן – חתף הגבוש 4.30־7־9.15
סינמטק – מרכבת הזהב 7.00, סכין במים + שני אנשים הארץ 9.30
שמגון 1 – שליח לכול 4.30 7.00 9.15
שמגון 2 – מסך בלו 4.30־7־9.15
שמגון 3 – צבעים 4.30־7־9.15
פאר – בת לוחות 4.15־6.45־9.15
רון – חיים עכו בירושם 4.30־7־9.15
שביט – כמבון התתגבר 4.30 7.00 15
קין אור המחודש – על השוש 4.30־7־9.15
פינכה – קפה מהדה – מגלה את אמריקה 5.15 לילדי איב 7.15 9.30

קריות (חיפה)

אורות – שליח לכול 7.00 9.15
בית העם – הודף הכפוס 9.15
חיכל – מרדף חצות 9.15
נוגה – פרנטיק 7.00 9.15
פנורן – בוקר טוב ויטנאם 6.45 9.15
סמיר – תרגילים בהרגר 7.00 9.15
כוכב – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.00

ראשל"צ

רון 1 – מרדף חצות 5.00 7.15 9.30
רון 2 – ביג 5.00 7.15 9.30
רון 3 – קם השפוך 5.00 7.15 9.30

רחובות

בית העם – בת לוחות 8.00
הודי – עניים שמחרות 7.00 9.15
חן – בוקר כלב הפרע 4.30 ביג 7.15 9.15

הרצליה

דוד – צבעים 7.15 9.30
רון אבנדה – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.15 9.30
חיכל – סרזר ברוטנה 7.15 9.30
מלון דניאל – כפר קטן שלי 7.15 9.30
תפארת – בעל בהשאלה 7.15 9.15

אשקלון

אסתר – מגלה את אמריקה 4.30 7.30 9.30

נתניה

מסדיה – בוקר טוב ויטנאם 5.00 7.15 9.30
שרון – שם המשחק 3־5־7 9.15
אסתר – החוף מבוקס 5.00 7.15 9.30
דוד – אהבוכ כל כך 7.15 9.40

חדרה

חדרה – פרנטיק 7.00 9.15
חוף – בעל בהשאלה 7.00 9.15

בית־שאן

אולם מסדור – טוזו ברוטנה 9.15

בת־ים

תרגום – ניקו 7.15 9.30
שמבגה – פרנטיק 5.00 7.15 9.30

תיאטרוני ישראל

הערב יום ה' 24.11
התיאטרון הבימה:
סאולה שנבונו: 16.30, 20.30
המלבוש: 20.30
בן רוקה: הכימרונן: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
בית ברודיה אלבה – רחמה וויקס: 20.30